

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša
Pionierska 4, 977 01 Brezno

Školský vzdelávací program

pre 1. a 2.stupeň ZŠ – ISCED 1, ISCED 2

2008 /2009

Školský vzdelávací program Základnej školy s materskou školou Karola Rapoša

pre základnú školu

ŠKOLA PRE ŽIVOT V TREŤOM TISÍCROČÍ

Vzdelávací program:

Stupeň vzdelania	ISCED 1, ISCED 2
Dĺžka štúdia	1. stupeň: 4 roky, 2. stupeň: 5 rokov
Vyučovací jazyk	slovenský
Študijná forma	denná
Druh školy	štátna

Predkladateľ:

Názov školy	Základná škola s materskou školou Karola Rapoša
Adresa	Pionierska 4, 977 01 Brezno
IČO	45016089
Riaditeľka školy	PaedDr. Danko Jarabová
Koordinátor pre tvorbu ŠVP	Mgr. Eva Skačanová – ISCED 1, Mgr. Oľga Trembová – ISCED 2
Ďalšie kontakty	tel.: 048 / 611 70 13, tel. / fax: 611 70 14 e-mail: rs4@stonline.sk , jarabova.danka@centrum.sk web: www.zspionbr.edu.sk , www.zsp4.edupage.or

Zriaďovateľ:

Názov	Mesto Brezno
Adresa	Nám. M. R. Štefánika č. 1
Kontakty	Mgr. Viera Chudíková, vedúca oddelenia školstva tel.: 048 / 6306 290

Platnosť dokumentu	od 1.9.2008 do 31.8.2009
--------------------	--------------------------

PaedDr. Danko Jarabová
podpis riaditeľky školy

I. Všeobecná charakteristika školy

1. História školy

História Základnej školy s materskou školou Karola Rapoša na Ul. Pionierskej 4 v Brezne sa začala písať 2.9.2007. Vznikla na základe Uznesenia Mestského zastupiteľstva mesta Brezna č. 112/2007 zo dňa 12.júna 2007 ako právny zástupca zrušených základných škôl – Základnej školy Karola Rapoša, Školská 5 v Brezne a Základnej školy s materskou školou, Pionierska 4 v Brezne.

Nová škola nadviazala svojím zameraním na tradície, skúsenosti a zameranie spojených základných škôl a poskytuje základné vzdelanie s prírodovedným zameraním a rozvojom športových talentov v oblasti futbalu a gymnastiky z celého regiónu.

Škola hrdo nesie svoj čestný názov. Je morálnym ocenením výsledkov práce školy. V roku 1989 bol udelený Ministerstvom školstva SR Základnej škole na Školskej ulici 5 za významné výsledky v pedagogickej práci.

Od 1.8.2008 škola pracuje pod novým manažérskym vedením, ktoré bolo menované po výberových konaniach. Riaditeľkou školy je od 1.3.2008 PaedDr. Danka Jarabová, zástupkyňou riaditeľky školy pre 2. stupeň a zároveň zástupkyňou štatutárneho zástupcu školy je Mgr. Oľga Trembová. Od 1.8.2008 je vo funkcii zástupkyne riaditeľky školy pre triedy 2. stupňa s prírodovedným a športovým zameraním Mgr. Danuša Kováčiková a zástupkyňou riaditeľky školy pre 1. stupeň Mgr. Eva Skačanová.

2. Veľkosť školy

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša je druhou najväčšou školou v okrese Brezno. Jej súčasťou sú: materská škola, základná škola, školský klub detí a zariadenie školského stravovania.

Materská škola sídli na dvoch miestach – na Ul. Kpt. Nálepku č.50 a na Ul. Dr. Clementisa č.3. Spolu je v materskej škole 12 tried, v každom zo zariadení je plne naplnených 6 tried materskej školy. Zástupkyňou riaditeľky školy pre materskú školu je od 15.3.2008 PhDr. Gabriela Pavúková. Školský vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie poskytované v materskej škole začne podľa nového školského zákona od 1.9.2009.

Základná škola je plnoorganizovaná základná škola so všetkými ročníkmi prvého i druhého stupňa. Sídli na Pionierskej ulici č. 4. V súčasnosti má 31 tried. V každom ročníku má tri – štyri triedy. Školu navštevuje asi 650 žiakov.

V škole pracuje 6 oddelení školského klubu. Spravidla sú v nich zaradení žiaci príslušných tried 1. stupňa a 5. ročníka. Školský klub navštevuje 150 detí.

V zariadení školského stravovania pri ZŠ s MŠ Karola Rapoša, Pionierska 4, Brezno sa stravujú žiaci a zamestnanci základnej i materskej školy. Pre deti materskej školy sa pripravuje aj desiata a olovrant. Stravu poskytujeme aj cudzím stravníkom – dôchodcom a žiakom Špeciálnej základnej školy v Brezne. Príprava stravy je náročná aj vzhľadom k vekovému rozdielu stravníkov – od 3 do 70 rokov. V našom ZŠS sa stravujú aj žiaci zo športových tried, ktorých strava musí byť kaloricky výdatnejšia ako strava detí z materskej školy.

Škola je postavená v tichom prostredí, jednoducho prístupná z autobusovej aj železničnej stanice.

3. Charakteristika žiakov

Základná škola vzdeláva žiakov z Brezna a spádových obcí, ktoré majú s mestom Breznom spoločný školský obvod. Sú to: Bystrá, Mýto pod Ďumbierom, Jarabá. Školu navštevujú aj matematicky a športovo nadaní žiaci z obcí celého okresu Brezno.

V našej škole sú zaškolení aj žiaci z menej podnetného prostredia a žiaci so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami. V prípade potreby sú po predchádzajúcom pedagogicko – psychologickom vyšetrení v PPP v Brezne a so súhlasom rodičov zaškoľovaní na 1. stupni v triede nultého ročníka a špecializovanej triede 1. ročníka. Sú v starostlivosti špeciálneho pedagóga a v sledovaní PPP v Brezne. Vo vyšších ročníkoch sú integrovaní v bežných triedach.

4. Charakteristika pedagogického zboru

Základná škola s materskou školou má dostatočný počet kvalifikovaných pedagogických zamestnancov. V materskej škole je zamestnaných 25 pani učiteľiek. Všetky spĺňajú kvalifikačné predpoklady v zmysle zákona. Jedna pani učiteľka má vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa, jedna má vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa, ostatné získali kvalifikáciu na strednej pedagogickej škole.

V základnej škole je zamestnaných 44 učiteľov, z toho 14 je pani učiteľiek s pedagogickou spôsobilosťou pre učiteľstvo 1. stupňa, 30 učiteľov má kvalifikáciu pre 2. stupeň ZŠ. Aprobačná skladba učiteľov je nedostačujúca, chýbajú učitelia anglického jazyka a informatiky, škola má nadbytok učiteľov slovenského jazyka. Všetci učitelia sa priebežne vzdelávajú, štyri pani učiteľky 1. stupňa v školskom roku 2008/2009 nastúpia na rozširujúce štúdium anglického jazyka a dve pani učiteľky na rozširujúce štúdium informatiky.

V školskom klube detí je 6 pani vychovávateľiek, jedna pani vychovávateľka má vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa, jedna pani vychovávateľka si zvyšuje kvalifikáciu bakalárskym štúdiom predškolskej a elementárnej pedagogiky, jedna pani vychovávateľka si dopĺňa kvalifikáciu doplnkovým pedagogickým štúdiom, tri pani vychovávateľky majú stredoškolské pedagogické vzdelanie.

V škole máme jednu asistentku učiteľa, ktorá sa podieľa na utváraní podmienok nevyhnutných na prekonávanie zdravotných bariér žiakov. V priebehu školského roka plánujeme zaviesť asistentku aj na prekonávanie jazykových a sociálnych bariér žiakov vo výchovno-vzdelávacom procese. Ich práca je veľmi potrebná, pretože neustále narastá počet detí zo sociálne znevýhodneného prostredia, ktoré trpia uvedenými bariérami a sú tak vo výchovno – vzdelávacom procese znevýhodnené. Ideálne by bolo mať 4 asistentov učiteľa – po dvoch na každom stupni školy.

Manažment školy tvorí riaditeľka školy, zástupkyňa riaditeľky školy pre 2. stupeň ZŠ, ktorá je zároveň zástupkyňou štatutárneho zástupcu a koordinátorkou ŠkVP pre nižšie sekundárne vzdelávanie, zástupkyňa riaditeľky školy pre triedy 2. stupňa ZŠ so zameraním na prírodovedné predmety a šport, zástupkyňa riaditeľky školy pre 1. stupeň ZŠ, ktorá je zároveň koordinátorkou ŠkVP pre primárne vzdelávanie a zástupkyňa riaditeľky školy pre materskú školu, ktorá bude koordinátorkou ŠkVP pre predprimárne vzdelávanie. Širšie vedenie školy tvoria: vedúca ŠKD, výchovná poradkyňa pre 1. stupeň ZŠ, výchovná poradkyňa pre 2. stupeň ZŠ, vedúca MZ pre 1. a 2. ročník, vedúca MZ pre 3. a 4. ročník, vedúca MZ pre ŠKD, sedem vedúcich PK pre jednotlivé vzdelávacie oblasti na 2. stupni ZŠ, koordinátori školy pre zdravý životný štýl - školy podporujúcej zdravie, drogovej prevencie, pre environmentálnu výchovu, pre výchovu k manželstvu a rodičovstvu jeden pre prvý a jeden pre druhý stupeň základnej školy, technik BOZ a OpP a kronikárka školy.

5. Prijímanie žiakov do školy

Do materskej i základnej školy prijímame žiakov na základe žiadosti zákonného zástupcu. Prijímaniu žiakov do MŠ i do prvého ročníka predchádza slávnostný zápis, na ktorý sú budúci žiaci pozývaní cez verejno-komunikačné prostriedky mesta. V prvom rade sú prijímaní žiaci z nášho školského obvodu, ďalej úspešní žiaci vo výberovom konaní do tried pre talentované deti, až potom žiaci, ktorých školský obvod je iný ako obvod našej školy.

Na 2. stupni základnej školy od piateho ročníka vytvárame triedy pre matematicky a pohybovo nadaných žiakov. Trieda s označením A je zameraná na matematiku a prírodovedné predmety a trieda označená C je triedou so zameraním na šport – futbal a gymnastiku.

Výber do týchto tried prebieha každoročne v máji. Do triedy so zameraním na matematiku a prírodovedné predmety sú žiaci prijímaní na základe úspešného absolvovania písomnej skúšky z matematiky a úspešného absolvovania psychologického testu. Do triedy so zameraním na futbal a gymnastiku sú zaradovaní žiaci na základe výsledkov z prijímacích talentových skúšok, ktoré pozostávajú z testov pohybových schopností a pohybových zručností. Žiaci športových tried musia ďalej splniť požiadavky psychologického a telovýchovného diagnostikovania.

Do triedy nultého ročníka a špecializovanej triedy 1. ročníka sú zaradovaní žiaci na základe doporučenia PPP po predchádzajúcom súhlase zákonného zástupcu žiaka.

6. Dlhodobé projekty

Naša škola sa roky zapája do práce v národných a medzinárodných projektoch. Vynikáme hlavne prácou v oblasti informačných komunikačných technológií - Infovek, Otvorená škola pre Informatiku, Digitálne štúrovstvo, Škola budúcnosti. V oblasti medzinárodnej spolupráce boli škole udelené certifikáty eTwinningu.

eTwinning je činnosť v Európskej únii, ktorej cieľom je uzatváranie partnerstiev, v ktorých dve školy z dvoch rôznych európskych krajín využívajú výhody informačných a komunikačných technológií s cieľom spolupracovať a dosiahnuť úspechy v pedagogickej, sociálnej a kultúrnej oblasti. Poskytuje príležitosť motivovať mladých ľudí k vzájomnému spoznávaniu sa, ako aj k spoznávaniu ich školstva, kultúry a rodín, precvičujúc zároveň svoje zručnosti vo využívaní informačných a komunikačných technológií. eTwinning znamená posilňovanie pedagogického aspektu a je pokladaný za zmysluplnú aktivitu, ktorá obohacuje tradičné učenie. V rámci eTwinningu je naša škola partnerom školám ZŠ Třemošnice z Českej republiky a Gimnaziu nr2 im Stanisława Staszica w Żywcu z Poľska.

Najcennejším je naše zaradenie do projektu MŠ SR – Škola budúcnosti. Jeho cieľom je zmena tradičnej školy na školu modernú, školu tretieho tisícročia. Je to nielen o potrebe obsahových zmien, redukcii učebných osnov, aby sa žiaci učili menej, ale hlavne efektívnejšie, zaujímavejšie a s ohľadom na praktické využitie v dospelosti. Do konca roku 2006 bola spustená nová internetová stránka, moderný e-learningový portál. Žiaci našej základnej školy budú mať vlastné konto, prístupové meno a heslo, ktoré im umožní prístup k moderným službám. Na portáli budú špičkovy spracované takmer všetky predmety druhého stupňa. Väčšina z nich vďaka produktom firmy Langmaster. Každý predmet bude doplnený o množstvo obrazového materiálu, videí, zvukových nahrávok, máp, tabuliek, pokusov ale aj interaktívnych testov, kvízov, krížoviek a didaktických hier. Najväčšou výhodou je, že žiaci budú mať možnosť študovať podľa svojich schopností, každý tempom, ktoré mu vyhovuje. Učivo je rozdelené v podstate do dvoch úrovní. Povinný základ je jednoduchý a vystihuje podstatu učiva. Ak však žiak chce a preberaná látka ho zaujme, môže sa dostať k obrovskému množstvu zaujímavostí, obrazového a zvukového materiálu. Na konci každej látky je zhrnutie a preskúšanie učiva. Učiteľ dostáva formou e-mailov správy o postupe a úspešnosti každého žiaka. Ak to bude bezchybne fungovať môže to viesť až k zrušeniu klasického hodnotenia známku. Učiteľ vidí percentuálnu úspešnosť každého žiaka, po každej lekcii a tematickom celku. Môže teda komplexne hodnotiť prácu žiaka počas celého roka, prípadne zopakovať celok, ktorý robil žiakom problémy.

7. Spolupráca s rodičmi a inými subjektami

Základná škola s materskou školou spolupracuje s mnohými organizáciami. Je kolektívnym členom Matice Slovenskej, zúčastňuje sa podujatí MO MS v Brezne, pomáha s realizáciou spomienkových osláv a iných akcií Matice Slovenskej. Nesie meno dávneho dejateľa Matice slovenskej, riaditeľa jednej z prvých škôl v regióne a školského štátneho inšpektora Karola Rapoša. Ctí pamiatku bývalého učiteľa a spisovateľa, člena Matice Slovenskej Františka Kreutza, na pamiatku ktorého je v škole vybudovaný pamätný kútik.

Na dobrej úrovni je spolupráca s rodičmi našich detí a žiakov. V škole je vytvorený poradný orgán riaditeľky školy Rada rodičov, v ktorej sú zástupcovia rodičov jednotlivých ročníkov materskej a základnej školy. Sú volení rodičmi na plenárnom rodičovskom združení na začiatku školského roka. Rada rodičov zasadá jedenkrát mesačne. Štyrikrát ročne v škole realizujeme triedne rodičovské združenia, prípadne konzultačné dni pre rodičov našich žiakov. Rodičia vytvorili aj občianske združenie, ktoré finančne pomáha škole.

V zmysle zákona má škola zriadenú Radu školy, ktorej zloženie je stanovené zákonom. Činnosť školskej rady sa riadi svojím štatútom. Na svojich zasadnutiach sa stretáva sa 3-4 krát ročne.

Veľmi úzko škola spolupracuje s PPP v Brezne. Pracovníčky PPP pomáhajú pri práci s deťmi z málo podnetného prostredia, pri práci s deťmi so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami, pri výbere žiakov do matematických a športových tried.

Významná je spolupráca školy so ŽP Šport, a.s. Podbrezová. Žiaci športových tried so zameraním na šport sú hráčmi športového klubu ŽP. V škole pracuje Rada športových tried, ktorá je zložená so zástupcov vedenia školy, rodičov športových tried, zástupcov ŽP Šport, a.s a trénerov.

8. Priestorové a materiálno–technické podmienky školy

Po spojení dvoch základných škôl nastal v súčasnej škole nedostatok učebných priestorov. Už druhý školský rok budú medzi kmeňové triedy patriť aj učebňa fyziky, prírodopisu a výtvarnej výchovy. Výučba žiakov v týchto odborných učebniach bude podmienená striedaním tried v učebniach. Postupne počas ďalších 3-4 rokov počítame s poklesom tried 2. stupňa a tým aj s uvoľnením učební pre odborné vzdelávanie. Priestory chýbajú aj pre činnosť školského klubu, oddelenia školského klubu vykonávajú popoludňajšiu činnosť v triedach.

Pre odbornú výučbu nám slúžia: učebňa chémie, dve učebne výpočtovej techniky, dielne, kuchynka, veľká a malá telocvičňa, gymnastické štúdio, futbalové ihrisko s umelým trávnikom a školské ihrisko. Od školského roku 2008/2009 dáme do prevádzky novú miestnosť – multimediálnu učebňu s kapacitou 60 miest, keramickou tabuľou, interaktívnou eBeam tabuľou, domácim kinom, televízorom, DVD rekordérom, dataprojektorom a notebookom – tablet pc, ktorý sa jediným otočením dotykového displeja mení na malú interaktívnu tabuľu. Je potrebné zriadiť ešte jednu učebňu výpočtovej techniky a zvýšiť tak ich počet na 3, aby sme v budúcnosti bez problémov mohli pokračovať v realizácii učebných plánov a plnení učebných osnov školského vzdelávacieho programu.

Postupne sa zlepšuje vybavenosť kabinetov, technické a hygienické vybavenie školy, pomôcky sa vymieňajú za modernejšie, čím umožníme tvorivejšie a efektívnejšie vyučovanie.

Škola má vlastné stravovacie zariadenie, v ktorom sa stravuje 600 stravníkov, z toho 330 žiakov ZŠ, 220 detí MŠ, 21 cudzích stravníkov a 29 žiakov Špeciálnej základnej školy v Brezne. Postupne modernizujeme zariadenie kuchyne a jedálne a veríme, že v krátkej dobe sa nám podarí prejsť na elektronizáciu prevádzky ZŠS- hlavne administrácie a organizácie procesu stravovania.

9. Škola ako životný priestor

Škola je miestom, kde sa žije, nielen miestom kde sa prijímajú vedomosti. Žiaci i pedagógovia v nej trávia väčšiu časť dňa. Každý rodič chce, aby jeho dieťa trávilo čas naplnený povinnosťami v príjemnom prostredí. O to sa snažíme aj my v našej škole. Kladieme dôraz na upravené prostredie tried, chodieb, aktualizujeme nástenky, snažíme sa o estetickú výzdobu chodieb. Vo vstupnej časti školy pri hlavnom vchode je umiestnená galéria najlepších žiakov a vo vitrínach poháre z víťazstiev našich žiakov vo futbalových turnajoch.

Pravidelne sa staráme a udržiavame areál školského dvora a ihrísk, nielen v základnej škole, ale aj v materskej škole. Obnovu povrchu- antuku, potrebuje atletická dráha a obnova povrchu je potrebná aj na futbalovom ihrisku.

Zariadenie tried je staré, potrebuje výmenu. Postupne, podľa finančných možností sa budeme snažiť o výmenu drevených tabúl za keramické a výmenu školských lavíc, stoličiek a skriniek na uloženie pomôcok v triedach.

Na zlepšenie klímy školy, postupné odstraňovanie bariér medzi žiakmi a pedagógmi spojených škôl realizujeme ročne minimálne tri celoškolské projekty spolupatričnosti – Vianočná pošta, Valentínsky múr, Juníadas a ďalšie.

10. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Snažíme sa, aby v škole boli vytvorené vyhovujúce podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní. Všetky bezpečnostné revízie sú urobené včas, je v nich konštatované, že stav je vyhovujúci, prípadne sú uvedené drobné nedostatky, ktoré vždy odstraňujeme.

Napriek vynaloženému úsiliu sa nám nedarí odstrániť závažné chyby, ktoré v budove školy sú. Budova školy je 32-ročná typická školská pavilónová budova. Prevažnú časť priečok tvoria okná a sklenené výplne. Okná sú rozsušené, vypadávajú z rámov, hrozí vypadnutie celých sklenených stien. V predchádzajúcom roku sme mali v škole dva úrazy spôsobené vypadnutým oknom. Asi 30% okien je už nefunkčných, proti otváraniu a vypadnutiu sú zabezpečené zaklincovaním. Riešenie vidíme v kompletnej výmene okien a nahradení sklenených stien murovanými. Veríme, že v spolupráci so zriaďovateľom sa nám podarí tento vážny problém odstrániť.

Počas slnečných dní, hlavne v mesiacoch máj – október pociťujeme problémy s prehrievaním budovy, pretože sklenené steny a veľké okná sú nedostatočne tienené, triedy sú prehrievané, čo spôsobuje ťažkosti žiakom i učiteľom.

Menej bezpečné sú aj podlahy v triedach, na chodbách a ostatných školských priestoroch. Podlahová krytina – PVC je zničená, roztrhaná. Poškodené časti sú pravidelne vymieňané, nahradzované a doliepané inými. Opravená podlaha pôsobí veľmi neestetickým dojmom. Na niektorých miestach je podlaha prepadnutá, vytvorili sa v nej jamy, ktoré ohrozujú bezpečnosť žiakov i zamestnancov školy.

V zlom stave sú aj hygienické zariadenia a havarijný stav sme zaznamenali a dokumentujeme v pivničných priestoroch zariadenia školského stravovania.

Podlaha v kuchyni tiež nespĺňa požiadavky bezpečnosti. Napriek tomu, že nedávno prebehla jej rekonštrukcia, nie je dobre vyspádovaná, chýba dostatočný počet odtokových guľčiek, neodteká z nej voda, pracovníky pracujú v rizikovom prostredí.

Napriek uvedeným nedostatkom, pri vyučovacom procese dodržiavame všetky bezpečnostné predpisy. Zamestnanci školy absolvovali pravidelné školenia o BOZP a OpP, pravidelné kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia. Žiaci sú poučení o bezpečnosti a ochrane zdravia pri výchove a vzdelávaní na začiatku školského roka, pred hromadnými školskými akciami i pred prázdninami. V odborných učebniach sú na viditeľných miestach umiestnené pravidlá bezpečného správania.

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

VÍZIA ŠKOLY

V našej škole sú šťastné a úspešné, jazykovo zdatné deti, ktoré rozvíjajú svoj matematický a športový talent a učia sa prostredníctvom IKT.

1. Pedagogický princíp školy

Naša škola je modernou školou, na ktorej žiaci majú možnosť získať vedomosti prostredníctvom moderných informačno – komunikačných technológií. Pripraví žiaka na život v treťom tisícročí.

Výchovno-vzdelávaciu činnosť smerujeme k príprave žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy.

Naším princípom je, aby každý žiak v škole zažil úspech, aby bol šťastný. Bez ohľadu na rodinné a majetkové pomery, sociálne prostredie, rasu.

Poskytneme dôkladné primárne vzdelávania deťom so sociálne zanedbaného prostredia v špecializovaných triedach, kde budú mať možnosť zažiť úspech, radosť z učenia a získať základy gramotnosti.

Zabezpečíme žiakom kvalitnú prípravu v oblasti prírodovedných predmetov a zabezpečíme kvalitnú športovú prípravu detí nadaných na šport – futbal a gymnastiku.

Po získaní nižšieho sekundárneho vzdelania na našej škole môže absolvent našej školy pokračovať v štúdiu na ktorejkoľvek škole poskytujúcej vyššie sekundárne vzdelanie.

2. Zameranie školy a stupeň vzdelania

Naša škola s materskou školou poskytuje deťom a žiakom predprimárne vzdelanie - ISCED 0, primárne vzdelanie – ISCED 1 a nižšie sekundárne vzdelanie ISCED - 2.

Zameranie našej školy vychádza zo silných stránok školy a z viac rokov uplatňovanej koncepcie školy. V prvom rade je to poskytnutie kvalitného vzdelania predpísaného štátnym vzdelávacím programom.

Posilnením povinných a použitím voliteľných predmetov v školskom vzdelávacom programe sme vytvorili v 1. ročníku ZŠ štyri školské zamerania:

- A. posilnenie vzdelávacej oblasti MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI*
- B. posilnenie vzdelávacej oblasti JAZYK A KOMUNIKÁCIA*
- C. posilnenie vzdelávacej oblasti ZDRAVIE A POHYB*
- D. doplnenie zmyslovej výchovy – špecializovaná trieda 1. ročníka pre deti so ŠVVP*

Posilnením povinných a použitím voliteľných predmetov v školskom vzdelávacom programe sme v 5. ročníku vytvorili tri školské zamerania:

- A. posilnenie vzdelávacej oblasti MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI- Matematika*
- B. posilnenie vzdelávacej oblasti MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI - Informatika*
- C. posilnenie vzdelávacej oblasti ZDRAVIE A POHYB- Športová príprava*

V týchto ročníkoch budú pre lepšiu orientáciu v zameraní jednotlivé triedy označené písmenom, ktorým je označený príslušný školský vzdelávací program:

A – školský vzdelávací program poskytujúci žiakom kvalitné vzdelanie zamerané na matematiku, informatiku a prírodovedné predmety v 1. a 5. ročníku

B – školský vzdelávací program poskytujúci žiakom kvalitné vzdelanie s posilnenou výučbou cudzieho jazyka a informatiky v 1. ročníku

- školský vzdelávací program poskytujúci žiakom kvalitné vzdelanie s posilnenou výučbou informatiky v 5. ročníku

C – školský vzdelávací program poskytujúci kvalitnú prípravu pohybovo nadaných detí so zameraním na futbal a gymnastiku, posilnený o informatiku

D - školský vzdelávací program pre žiakov 1. ročníka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Zjednocujúcim prvkom vo všetkých školských vzdelávacích programoch je informatika a vyučovanie obohatené o využívanie informačných technológií vo všetkých vyučovacích predmetoch.

Postupným dopĺňaním školských vzdelávacích programov o učebné osnovy pre ďalšie ročníky, zvyšovaní IT vzdelania pedagogických zamestnancov, dobudovaním tretej učebne výpočtovej techniky budeme môcť naplniť vytýčené ciele.

Otvorením školy rodičom a verejnosti a poskytnutím učební výpočtovej techniky a lektorov IKT sa stane naša škola vzdelávacím centrom regiónu v oblasti informatiky.

3. Profil absolventa

Absolvent programu primárneho vzdelania má osvojené (aj vlastným podielom) základy čitateľskej, pisateľskej, počítačovej prírodovedeckej a kultúrnej gramotnosti. Získal základy pre osvojenie účinných techník (celoživotného) učenia sa a pre rozvíjanie spôsobilostí. Váži si seba aj druhých ľudí, je spôsobilý ústretovo komunikovať a spolupracovať, je vnímavý k potrebám iných. Získal základy používania materinského, štátneho a cudzieho jazyka.

Absolvent primárneho vzdelania má **osvojené tieto kľúčové spôsobilosti**:

(a) **sociálne komunikačné spôsobilosti**

- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou primeranou primárnemu stupňu vzdelávania,
- dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- rozumie rôznym typom doterajších textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať,
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky medzi osobnej komunikáciou,
- rešpektuje kultúrnu rozmanitosť a preukazuje záujem o primeranú formu medzikultúrnej komunikácie,
- v cudzích jazykoch je schopný na primeranej úrovni porozumieť hovorenému textu, uplatniť sa v osobnej konverzácii, ako aj tvoriť texty, týkajúce sa bežných životných situácií,

(b) **spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia**

- používať základné matematické myslenie na riešenie rôznych praktických problémov v každodenných situáciách a schopnosť (na rôznych úrovniach) používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely)
- rozvíja si schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k systematizácii poznatkov,

(c) **spôsobilosti v oblasti informačnej a komunikačnej technológie**

- žiak vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- ovláda základy potrebných počítačových aplikácií, vie používať kreslenie a písanie na počítači, dokáže komunikovať pomocou elektronických médií,
- uvedomuje si rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- rozumie príležitostiam a možným rizikám, ktoré sú spojené s využívaním internetu a mobilných telefónov,

(d) **spôsobilosť učiť sa učiť sa**

- získava schopnosť sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,

- na základe poskytovaných možností uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a efektívne si osvojuje poznatky a študijné návyky,
- vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach,
- zlepšuje svoju vytrvalosť a iniciatívu, hodnotí svoj pokrok, akceptuje spätnú väzbu a uvedomuje si svoje rozvojové možnosti,

(e) spôsobilosť riešiť problémy

- vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, vie rozoznať ozajstný problém, premýšľa o jeho príčinách a navrhne riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,
- pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch,
- pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápavým a spolupracujúcim) spôsobom,

(f) osobné, sociálne a občianske spôsobilosti

- vytvára si pozitívny sebaobraz, ktorý podporuje žiacku sebadôveru a sebarozvoj,
- uvedomuje si vlastné potreby a aktívne využíva svoje možnosti,
- uvedomuje si svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti,
- sústreďuje sa na kvalitu a vhodnosť svojho výberu voľných činností, aktívne si chráni svoje fyzické a duševné zdravie,
- kontroluje vlastné konanie (vrátane násilných a sebazničujúcich modelov konania) a vie odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- uvedomuje si svoje práva a povinnosti a aktívne ich realizuje,
- účinne spolupracuje v skupine, podieľa sa na vytváraní triednych a celoškolských pravidiel, je zodpovedný a dodržiava dohody,
- ochotne prijíma nové nápady, prípadne sám prichádza s novými nápadi a postupmi, diskutuje o nich, prispieva k spoločnej práci,
- podieľa sa na vytváraní podporujúcej a motivujúcej sociálno-emočnej klímy v triede a dobrých medziľudských vzťahov,

(g) spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho vzdelávania),
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový postoj,
- pozná základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultúrne, kultivovane, primerane okolnostiam, situáciám, sociálnym pozíciám a rolovým funkciám,
- je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.

Absolvent primárneho vzdelávania v našej škole bude pripravený na nižšie sekundárne vzdelávanie so zameraním na prírodovedné predmety, v prípade jeho pohybového nadania na postup do športovej triedy pre talentované deti so zameraním na futbal alebo gymnastiku. Bude pripravený na prácu v tíme, na projektové vyučovanie, na získavanie vedomostí a informácií prostredníctvom moderných informačno – komunikačných technológií.

Profil absolventa – vzdelanostný model nižšieho sekundárneho stupňa je založený na kľúčových spôsobilostiach (kompetenciách), ktoré zahŕňujú komplex vedomostí a znalostí, spôsobilostí a hodnotových

postojov umožňujúcich jednotlivcovi poznávať, účinne konať, hodnotiť, dorozumievať sa a porozumievať si, začleniť sa do spoločenských vzťahov a osobnostne sa rozvíjať – zjednodušene ide o spôsobilosť uplatniť svoje vzdelanie v pracovnom, občianskom, rodinnom a osobnom živote. Nadväzujúc na spôsobilosti získané v priebehu predchádzajúceho (primárneho) vzdelávania absolvent nižšieho sekundárneho vzdelania má osvojené tieto kľúčové spôsobilosti:

a) spôsobilosti k celoživotnému učeniu sa

- je schopný využívať (svoje) osvedčené stratégie učenia sa, pričom si uvedomuje svoje silné a slabé stránky,
- dokáže uplatniť získané znalosti a spôsobilosti v rozličných (pracovných a mimopracovných) životných situáciách,
- dosiahol základnú úroveň motivovanosti k celoživotnému učeniu sa,

b) sociálne komunikačné spôsobilosti

- dokáže využívať všetky dostupné formy sociálnej komunikácie,
- ovláda slovnú zásobu v primeranej škále sociálnych a kultúrnych súvislostí v zvolenom cudzom jazyku tak, že je schopný na primeranej úrovni rozumieť hovorenému slovu, dokáže sa uplatniť v osobnej konverzácii, porozumieť textom a tiež tvoriť texty,
- uplatňuje komunikáciu smerujúcu k vytváraniu dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- rešpektuje kultúrnu rozmanitosť a uplatňuje primeranú formu medzikultúrnej komunikácie,

c) spôsobilosť riešiť problémy

- má osvojené schopnosti a vedomosti na riešenie problémov s využitím znalostí a schopností získaných v rámci základného vzdelania, uplatňuje základné logické operácie, dokáže uplatňovať vedný prístup pri riešení bežných problémov,
- je schopný vidieť veci problémovo, kriticky myslieť pri hľadaní riešenia, obhájiť si svoje rozhodnutie, je si vedomý svojej zodpovednosti za riešenie problémov a užitočnosti poučenia sa z vlastných chýb a chýb iných,

d) spôsobilosti občianske

- chápe význam a podstatu legislatívnych zákonov a spoločenských noriem, je si vedomý svojich práv a povinností v škole i mimo nej, rešpektuje práva ostatných ľudí, pozná a váži si naše kultúrno-historické tradície a dedičstvo,
- chápe základné ekologické a environmentálne súvislosti a rozhoduje sa v záujme ochrany zdravia jednotlivca i spoločnosti,
- je pripravený zaujímať sa o dianie a riešenie problémov v spoločnosti,

e) spôsobilosti sociálne a personálne

- dokáže spolupracovať v skupine a akceptuje pravidlá práce v tíme, chápe a dokáže prebrať svoju zodpovednosť a spoluzodpovednosť za výsledky spoločnej práce,
- dokáže sa primerane zapojiť do diskusie, pričom rešpektuje aj iné názory, chápe význam vzájomnej ohľaduplnosti,
- dokáže zvládať svoje vlastné pocity, chápe ich podstatu, vie do určitej miery regulovať svoje správanie,
- uvedomuje si svoj skutočný potenciál, osobné kvality a v súlade s tým si projektuje svoj (aktuálny) osobný rozvoj a osobné ciele,

f) spôsobilosti vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže pomenovať a orientovať sa v umeleckých druhoch a štýloch, používať ich hlavné vyjadrovacie prostriedky, cení si a rešpektuje rôzne prejavy umenia,
- vie oceniť interkultúrne dedičstvo a historické tradície,
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultívovane, primerane okolnostiam a situáciám,

g) spôsobilosť uplatňovať základy matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky

- rozvíja a používa matematické myslenie na riešenie rôznych praktických problémov v každodenných situáciách a schopnosť (na rôznych úrovniach) používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, diagramy, grafy, tabuľky),
- má základy prírodovednej gramotnosti, ktoré mu umožnia používať postup uplatňovaný vo vede na primeranej úrovni,

h) digitálna spôsobilosť

- rozvíja spôsobilosti založené na základných zručnostiach v oblasti IKT,
- používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
- vytvára jednoduché tabuľky a grafy,
- využíva zručnosti pri kreslení v grafickom prostredí a spracovávaní grafických informácií,
- rozumie nahrávaniu a prehrávaniu zvukov a videí,
- prostredníctvom didaktických hier, edukačných prostredí a encyklopédií využíva IKT v iných predmetoch,

i) spôsobilosti smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti

- navrhuje nové úlohy, nové riešenia, vyhľadáva riešenia úloh v nových projektoch, schopnosť plánovať a riadiť prácu .

Absolvent nižšieho sekundárneho vzdelávania bude schopný samostatne vyhľadávať, hodnotiť a využívať pri učení rôzne zdroje informácií, bude mať osvojené metódy štúdia a práce s informáciami. Dokáže pracovať v tíme, cieľavedome sa podieľať na dosiahnutí cieľa skupiny, vytvárať dobré medziľudské vzťahy, vedieť prijímať víťazstvá i prehry, bude schopný starať sa o svoje fyzické i psychické zdravie.

Po získaní nižšieho sekundárneho vzdelania na našej škole môže absolvent našej školy pokračovať v štúdiu na ktorejkoľvek škole poskytujúcej vyššie sekundárne vzdelanie, úspešný bude hlavne v školách zameraných na matematiku, informatiku i prírodovedné predmety, v prípade športovej prípravy v nižšom stupni sekundárneho vzdelávania sa uplatní v športovom gymnáziu, či strednej škole so športovým zameraním.

Absolvent našej školy bude usilovný, svedomitý, samostatný a čestný. Svojím správaním a vynikajúcimi výsledkami bude robiť dobré meno našej školy.

4. Pedagogické stratégie

Moderné vyučovanie nie je obmedzené na jedinú formu pedagogickej stratégie alebo metódy; skôr zahŕňa rozmanité prístupy, často viac než tri alebo štyri použité počas jednej vyučovacej hodiny. Rozmanité vzdelávacie stratégie podporujú učenie na strane žiaka. Je na pedagogickej tvorivosti našich učiteľov, ktoré pedagogické stratégie vo vyučovaní zvolí.

Budeme podporovať a uprednostňovať využívanie pedagogických stratégií zameraných hlavne na riešenie problémových úloh, tvorbu projektov a zážitkové učenie. Podporujeme výučbu pomocou IKT, didaktickej techniky, semináre, diskusie, samostatné a tímové projekty, dlhodobé samostatné práce, prezentáciu a obhajobu výstupov, praktickú výučbu pred teoretizovaním.

Dôraz kladieme na samostatnosť a zodpovednosť za učenie, ale aj tímovú prácu a zodpovednosť za dosiahnutie skupinového cieľa.

Využívame rôzne formy vyučovania – integrované v blokoch, skupinové, individuálne, vyučovanie v rôznom prostredí- trieda, odborná učebňa, knižnica, exkurzie, športové aktivity, tvorivé dielne, účelové kurzy, tréningy, turnaje, športové sústredenia, rôzne výchovné aktivity súvisiace so vzdelávaním.

Triedy v 1. ročníku základnej školy delíme na dve skupiny na vyučovacích predmetoch náboženská/etická výchova a informatická výchova. Triedy v 5. ročníku delíme na dve skupiny na predmete

telesná výchova – chlapci/dievčatá, cudzí jazyk – 2 skupiny v každej triede podľa druhu jazyka, na predmete technika, svet práce, informatika, náboženská /etická výchova.

Používané metódy a formy práce sú v súlade so zámermi školy a rozvíjajú kľúčové spôsobilosti žiakov.

5. Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami

Každý rok sa v našej škole zvyšuje počet detí z výchovno-vzdelávacími ťažkosťami. Ide hlavne o deti, ktoré pochádzajú zo sociálne - znevýhodneného prostredia. Preto sme v našej škole v zmysle §29, Zákona č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov so súhlasom zriaďovateľa zriadili pre vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami špecializovanú triedu v 1. ročníku. Vytvorili sme pre ňu školský vzdelávací program s posilnením dotácie predmetov slovenský jazyk, matematika a prírodoveda. Do výchovno-vzdelávacieho procesu sme v tejto triede zaradili predmet zmyslová výchova. V triede vyučuje pani učiteľka 1. stupňa s rozšírenou kvalifikáciou o špeciálnu pedagogiku, žiaci sú v starostlivosti PPP v Brezne, dvakrát ročne absolvujú psychologické a vzdelanostné testy.

V 5. ročníku sme na rozvoj matematického a prírodovedného nadanie zriadili triedu s rozšíreným vyučovaním matematiky a prírodovedných predmetov. Posilnená je výučba predmetov vo vzdelávacej oblasti matematika a práca s informáciami. Žiaci pracujú pod vedením najkvalitnejších pedagógov, sú zapájaní do súťaží, olympiád, riešia problémové úlohy, tvoria projekty.

Do triedy so zameraním na matematiku a prírodovedné predmety sú žiaci prijímaní na základe úspešného absolvovania písomnej skúšky z matematiky a úspešného absolvovania psychologického testu.

Na rozvoj pohybového nadania sme v 5.ročníku základnej školy zriadili triedu so zameraním na futbal a gymnastiku. Žiaci majú posilnenú vyučovaciu oblasť zdravie a pohyb, rozšírenú o predmet športová príprava. Futbalisti sa v popoludňajších hodinách zúčastňujú tréningov pod vedením kvalifikovaných futbalových trénerov ÚTM pri ŽP Šport, a.s. Gymnastky majú v popoludňajších hodinách tréningovú činnosť zabezpečenú formou krúžkovej činnosti pod vedením trénerov gymnastiky.

Žiaci športových tried sa zúčastňujú súťaží, futbalových turnajov, odohrajú veľký počet priateľských zápasov s hráčmi klubov z celého Slovenska. Pod záštitou ÚTM ŽP Šport, a.s. Podbrezová sú zapojení v Projekte prípravy mladých futbalistov v spolupráci s mládežníckym sektorom FC Inter Miláno „ Projekt Inter Campus“. Každoročne sú na našej škole realizované štyri trénersko - metodické návštevy talianskych trénerov FC Inter Miláno a žiaci futbalových tried majú možnosť absolvovať niekoľko hodín športovej prípravy pod vedením talianskych trénerov. Každoročne sa tiež zúčastňujú na medzinárodných turnajoch v Taliansku, čím zbierajú herné skúsenosti a tréneri pri ich príprave môžu využívať poznatky a metodiku FC Inter Miláno.

Do triedy so zameraním na futbal a gymnastiku sú zaradovaní žiaci na základe výsledkov z prijímacích talentových skúšok, ktoré pozostávajú z testov pohybových schopností a pohybových zručností. Žiaci športových tried musia ďalej splniť požiadavky psychologického a telovýchovného diagnostikovania.

6. Začlenenie prierezových tém

Súčasťou obsahu vzdelávania na úrovni primárneho i nižšieho sekundárneho vzdelávania sú prierezové tematiky, ktoré sa prelínajú cez vzdelávacie oblasti. Prierezové témy realizujeme viacerými formami - ako integrovanú súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania a vhodných učebných predmetov, ako formu projektu (v rozsahu počtu hodín, ktoré sú pridelené téme) alebo ako kurz. Nevyhnutnou podmienkou účinnosti prierezovej tematiky je použitie aktivizujúcich, interaktívnych učebných metód.

Na úrovni primárneho aj nižšieho sekundárneho vzdelávania zavádza Štátny vzdelávací program do vyučovacieho procesu tieto prierezové témy

Dopravná výchova

*Osobnostný a sociálny rozvoj
Environmentálna výchova
Mediálna výchova
Multikultúrna výchova
Ochrana života človeka a zdravia
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti*

Dopravná výchova

Učivo tematiky Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Úlohou výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke je v škole postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov - pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel. Učebnú činnosť budeme realizovať v prvom ročníku ZŠ prvý septembrový týždeň dvojdným kurzom dopravnej výchovy v objekte školy, na blízkom dopravnom ihrisku a na bezpečných komunikáciách v okolí školskej budovy. V piatom ročníku je začlenená do obsahu vyučovacích predmetov – etická výchova, technika, telesná výchova, geografia.

Ciele výchovy bezpečnosti v cestnej premávke:

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- sformovať si mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
- uplatňovať si zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, a to ako chodec, korčuliar, cyklista, cestujúci (spolujazdec),
- spôsobilosť pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
- schopnosť zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,
- schopnosť zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke,
- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Osobnostný a sociálny rozvoj

rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakovi základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí, ktoré spätne akademický rozvoj podporujú. Aby žiak získal kvalitné vzdelanie, k tomu je potrebné aby si už od primárneho vzdelávania rozvíjal seba-reflexiu (rozmyšľal o sebe), spoznával sám seba, dvoje dobré ale aj slabé stránky, rozvíjal si sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a seba-vzdelávanie. V tejto súvislosti je potrebné aby sa naučil uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, podporovať u žiakov rozvoj schopnosti uplatňovať prevenciu sociálno-patologických javov (šikanovanie, agresivita, užívanie návykových látok), získaval a udržal si osobnostnú integritu, pestoval kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu. V tejto prierezovej tematike sa uplatňuje aj vzdelávanie k ľudským právam ale aj rodinnej výchove.

Téma sa prelína všetkými obsahovými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov. Najviac priestoru má v predmete etická výchova, ale uplatňujeme ju aj v náukových predmetoch. Témy realizujeme prakticky, prostredníctvom modelových situácií, diskusií, hier a iných interaktívnych metód.

Environmentálna výchova

sa prelína sa všetkými predmetmi. Začlenili sme ju hlavne do predmetov prírodoveda, pracovné vyučovanie, výtvarná výchova a etická výchova.

Cieľom je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť dokázať vnímať vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí ale uvedomoval si aj dôležitosť vnímania životného prostredia a jeho ohrozenia na celom svete. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými

činnosťami, ktoré sú im primetané a vhodné pre nich- chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám ale aj k zvieratám v prírode.

Mediálna výchova

Žiaci už vo veku 7 - 11 rokov sú vystavení vplyvom médií – nielen elektronických ale aj tlačných - rôznych časopisov. Zvlášť vo veľkej oblube sú televízia a počítač. Nie každý žiak dokáže ich obsah selektovať, preto sa čoraz viac do popredia dostáva potreba rozvíjať u žiakov mediálnu kompetenciu, ktorý by umožnila žiakom osvojiť si stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty, čo znamená, že učiteľ by mal viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, primerane veku sa v ňom orientovali.

Cieľom mediálnej výchovy je formovať schopnosť detí primerane veku posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať. Prierezová téma sa uplatňuje hlavne v predmetoch etická výchova, informatická výchova, prírodoveda, biológia, informatika.

Multikultúrna výchova

je zaradená do obsahu vzdelávania vzhľadom na to, že v súvislosti s globalizáciou sveta a migráciou sa v škole stretávajú žiaci rôznych kultúr. Je predpoklad, že sa čoraz viac aj v živote dostanú do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr a bude potrebné aby boli pripravení na rozdielnosť kultúr. Preto cieľom je výchovné pôsobenie zamerané na rozvoj chápania iných kultúr, na rozvoj akceptácie iných kultúr ako aj na rozvoj medziľudskej tolerancie, spoznávanie iných kultúr a emocionálne pochopenie inej kultúry v mene mierovej spolupráce príslušníkov rôznych kultúr, dosiahnuť chápanie rôznych kultúr ako prirodzene rovnocenných, berúc zároveň do úvahy ich historické a sociálne súvislosti a ich rôzne spôsoby sebaujadrovania. Predpokladaným výstupom je žiak, ktorý pozná aj iné kultúry, ich históriu zvyky, tradície, akceptuje ju a dokáže s nimi spolupracovať.

Multikultúrna výchova sa dotýka aj medziľudských vzťahov v škole, vzťahov medzi učiteľmi a žiakmi navzájom, medzi školou a rodinou, v tomto smere jej cieľom je dosiahnuť rovnoprávny prístup k všetkým žiakom – pochádzajúcim z najrôznejšieho sociálneho a kultúrneho zázemia.

Multikultúrna výchova je začlenená do predmetov: dejepis, občianska výchova, geografia, výtvarná výchova, hudobná výchova, etická výchova .

Ochrana života človeka a zdravia (OŽZ)

ako prierezová téma sa v základných školách realizuje prostredníctvom učebných predmetov štátneho vzdelávacieho programu a samostatných organizačných foriem vyučovania – didaktických hier v 1. ročníku a dvoch účelových cvičení v 5. ročníku.

Ochrana života človeka a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Cieľom spoločnosti je pripraviť každého jednotlivca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Nevyhnutným predpokladom k tomu je neustále poznávanie prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode. Obsah učiva je predovšetkým orientovaný na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu. Cieľom oblasti je formovať ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí, poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky, osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života, rozvinúť morálne vlastnosti žiakov, tvoriace základ vlasteneckého a národného cítienia, formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž náročných životných situácií.

Odbornú zložku učiva naplňujú tematické celky s uvedeným obsahom :

- riešenie mimoriadnych situácií - civilná ochrana,
- zdravotná príprava,
- pohyb a pobyt v prírode.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Prierezová téma spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme rozvíjať u žiakov - komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine, vytvoriť nejaký produkt. V tejto prierezovej téme je obsah zameraný na postupnosť jednotlivých krokov a metodológiu tvorby projektu, ktorú budú môcť využívať v ostatných predmetoch alebo aj v mimoškolskej činnosti pri prezentácii školy. Žiaci sa naučia prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

Prierezové témy sú začlenené do predmetov podľa svojho obsahu a uvedené sú v učebných osnovách jednotlivých predmetov.

III. Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia

Vnútrotný systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

1. hodnotenie žiakov
2. hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. hodnotenie školy

1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z požiadaviek školského zákona. Okrem sumatívnych výsledkov sa sústredíme na rozpracovanie formatívneho hodnotenia výsledkov žiakov formou hodnotiaceho portfólia.

Hodnotiace portfólio žiaka bude mať každý žiak 1. a 5 ročníka. Bude obsahovať:

1. povinné práce (ako sa učím)
 - vybrané písomné práce z jednotlivých predmetov
 - polročný projekt žiaka, hodnotený na základe najlepšieho osobného výkonu
2. voliteľné práce (čo ma baví, čo sa mi páči)
 - moje naj...
 - obrázky
 - príbehy
 - postrehy
 - fotografie
 - zlepšováky
 - senzi – chvíle
 -

Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných.

Žiaci 1. ročníka budú počas celého školského roka hodnotení slovne. Na konci prvého i druhého polroku dostanú vysvedčenie v ktorom bude slovom zhodnotená dosiahnutá úroveň vedomostí a zručností vzhľadom k školskému vzdelávaciemu programu.

Žiaci 5. ročníka budú okrem predmetov z oblastí Človek a hodnoty, Umenie a kultúra, Zdravie a pohyb hodnotení známku v zmysle školského zákona. Predmety v uvedených oblastiach budú na vysvedčení hodnotené slovom absolvoval(a), neabsolvoval(a). Slovom neabsolvoval bude hodnotený žiak, ktorý bude oslobodený od daného predmetu, alebo má neospravedlnenú viac ako 50%-nú neúčast' na danom predmete.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon. Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania.

2. Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Vnútrotný systém kontroly v personálnej oblasti predchádza hodnoteniu zamestnancov. Hodnotenie zamestnancov predstavuje racionálne a systematické porovnávanie požiadaviek jednotlivých pracovných činností a spôsobilostí zamestnancov s tým, či dokážu úspešne vykonávať zverené úlohy.

Úlohou vedúceho zamestnanca – vedúceho MZ, PK, zástupkyne riaditeľky školy a riaditeľky školy je posúdenie pracovného výkonu zamestnancov a rozpoznanie ich pozitívnych a negatívnych stránok, spolurozhodovanie o spôsobe odmeňovania a motivovania zamestnancov, zlepšovanie vzájomných vzťahov medzi riadiacim zamestnancom a jeho podriadenými spolupracovníkmi a zamestnancami v pracovnom tíme navzájom, osobný vzťah zamestnanca k práci, stotožnenie sa zamestnanca s cieľmi školy. Ďalej slúži na vytvorenie predpokladov pre plánovanie potrieb zamestnancov, prípadne odhalenie dôvodov pre prepúšťanie nevhodných zamestnancov, identifikovanie potrieb ďalšieho vzdelávania a rozvoja zamestnancov, napomáhanie plánovaniu a realizácii ich pracovnej kariéry, odhaľovanie pracovných rezerv a odhaľovanie ciest ako a kedy zvyšovať výkonnosť.

Oblasti hodnotenia učiteľov:

- plnenie pracovných povinností a úloh, plnenie cieľov školy, vedenie pedagogickej agendy, vedenie a práca so žiakmi (kvantita, kvalita práce, produktivita práce, dosiahnuté výsledky so žiakmi, plnenie termínov)
- fungovanie v pracovnom tíme, pracovné a spoločenské správanie (interpersonálne vzťahy, spolupráca, komunikácia, flexibilita, ochota, schopnosť rozhodovať, schopnosť viesť spolupracovníkov, spolupráca s rodičmi žiakov)
- úsilie učiteľa venované osobnému rozvoju (vzdelávanie, rozvoj vedomostí a zručností, schopností)

Hodnotenie zamestnanca v našej škole prebieha v dvoch rovinách:

1. Neformálne hodnotenie

Je zamerané na priebežné hodnotenie nadriadeným v priebehu výkonu práce. Má príležitostnú povahu, je skôr determinované situáciou daného momentu, pocitom hodnotiaceho. Ide o súčasť každodenného vzťahu medzi nadriadeným a podriadeným, súčasť priebežnej kontroly plnenia pracovných úloh a pracovného správania. Vykonáva ho každý vedúci zamestnanec školy - zástupkyňa riaditeľky školy bez ohľadu na vzťah priamej nadradenosti voči zamestnancovi a riaditeľka školy.

Ide o dennú kontrolu nástupu na pracovisko a odchodu z pracoviska, nástupu na vyučovaciu hodinu a ukončenie vyučovacej hodiny, nástupu na dozor a vykonávanie dozoru, správanie k žiakom, rodičom, kolegom, úprava zovňajšku učiteľa, dodržiavanie pracovného poriadku, zásad BOZP a OpP, používanie OPP.

2. Formálne hodnotenie

Je racionálnejšie a periodické, vykonáva sa v pravidelnom intervale. Vytvárajú sa z neho dokumenty, ktoré sa zaraďujú do osobných materiálov zamestnanca – slúžia ako podklady pre ďalšiu personálnu činnosť.

Jeho výhody sú v lepšom poznávaní a

- hodnotí zamestnancov komplexnejšie podľa znalostí, zručností, kvalít,
- lepšie rozpoznáva, oceňuje, rozvíja silné stránky zamestnanca,
- lepšie rozpoznáva slabé stránky zamestnanca a umožňuje ich efektívnejšie odstraňovanie
- umožňuje lepšie rozpoznať potrebu vzdelávania a rozvojový potenciál zamestnanca, jeho vhodnosti pre vykonávanie náročnejšej práce
- sústavnejšie orientuje pozornosť na výkon

- zisťuje osobný vzťah zamestnanca k práci, škole ako pracovisku, k cieľom školy, ku žiakom, kolegom, rodičom, k nadriadeným
- prispieva k zvyšovaniu pracovnej morálky na pracovisku

Patrí sem sledovanie výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje – ich prospech, zapájanie žiakov do súťaží, do projektov, tvorba projektov pre žiakov, zapájanie do ďalšieho vzdelávania, tvorba učebných pomôcok, zapájanie do mimoškolskej činnosti, vzájomné hodnotenie učiteľov, hodnotenie učiteľov žiakmi i rodičmi. Neoddeliteľnou súčasťou je hodnotenie vedenia pedagogickej dokumentácie - triedna kniha, triedny výkaz, tvorba časovo-tematických plánov, ich plnenie, vedenie ostatnej písomnej agendy (záznamy o krúžkoch, plán práce triedneho učiteľa, triedne portfólio, zápisnice z rodičovských združení...), aktívna účasť na poradách, zasadnutiach MZ alebo PK, podieľanie sa tvorbe a realizácii školského výchovného programu, šírenie dobrého mena – zvyšovanie morálneho kreditu školy.

*Dôležitou súčasťou je **hospitačná činnosť** nadriadeného zamestnanca na vyučovaní a písomný záznam z hospitácie s doporučením a opatreniami na skvalitnenie práce učiteľa.*

*Jedenkrát ročne vedie riaditeľka školy alebo zástupkyne riaditeľky školy so zamestnancami **osobný pohovor**. Na pohovore sa na základe neformálneho hodnotenia, hospitačnej činnosti, výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov, mimoškolskej činnosti učiteľa hodnotia odborné schopnosti učiteľa a jeho predpoklady na plnenie nových úloh. Súčasťou pohovoru je aj hodnotenie jeho interpersonálnych zručností, čiže ako vychádza s kolegami, nadriadenými, žiakmi i rodičmi. Hodnotí sa jeho prístup k práci – teda napríklad to, či je samostatný, lojálny, spoľahlivý, zodpovedný, dôvody čerpania pracovného voľna, či má vyvinutý zmysel pre sebadisciplínu. Ak ide o manažérsku pozíciu, určite by sa mal pohovor dotknúť aj riadiacich schopností. Výsledkom pohovoru je celkové hodnotenie pracovníka, ktoré dostať v písomnej forme v podobe vyplneného hodnotiaceho formulára.*

Hodnotený zamestnanec dostáva spätné informácie o svojom výkone očami nadriadeného zamestnanca. Tieto informácie sú podkladom pre ďalšie zlepšenie vykonávania prác, odstránenie nedostatkov a chýb. Súčasne mu hodnotenie pomáha pre stanovenie úloh na budúce obdobie a vytvára pre ich plnenie primerané podmienky.

3. Hodnotenie školy

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- *Ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe, ich reálnosť a stupeň dôležitosti*
- *Posúdenie ako škola splňa ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe*
- *Oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, vrátane návrhov a opatrení.*

Cieľom hodnotenia školy je, aby žiaci, ich rodičia, ale aj verejnosť získala dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v štátnom i školskom vzdelávacom programe .

Monitorujeme pravidelne:

- *vytváranie pozitívnych podmienok na vzdelanie*
- *spokojnosť rodičov s vedením školy a učiteľmi*
- *neohrozené prostredie, spolupatričnosť žiakov i učiteľov – klíma školy*
- *priebeh vzdelávania – vyučovací proces – pedagogické stratégie - metódy a formy vyučovania*
- *úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, handicapovanými, nadanými, integrovanými žiakmi)*
- *dosiahnuté výchovno – vzdelávacie výsledky*
- *riadiaca činnosť v škole*

- úroveň výsledkov práce školy

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- školské portfólio (triedne portfóliá)
- kronika školy
- dotazníky pre žiakov a rodičov
- hodnotiace porady
- analýza úspešnosti žiakov na súťažiach, olympiádach
- SWOT analýza

Triedne portfólio (moderná kronika triedy) – vytvára si ju trieda pod vedením triedneho učiteľa počas celého školského roka. Obsahuje napríklad:

- symbol triedy
- pravidlá správania v triede – napr. naše desatoro
- rozdelenie služieb v triede
- fotografie triedy, akcií
- zlepšováky triedy
- projekty, súťaže, turnaje a ich výsledky
- rekordy triedy
- trapasy triedy
- a podobne

Školské portfólio:

- symbol – logo školy
- morálny kódex školy
- triedne portfóliá
- kronika školy
- zborník úspechov žiakov – víťazné práce, diplomy zo súťaží, olympiád, turnajov
- zborník aktivít učiteľov - osvedčenia o vzdelávaní učiteľov
- celoškolské projekty spolupatričnosti
- akcie s rodičmi, spolupracujúcimi organizáciami
- foto, video – dokumentácia akcií

Každoročne škola vypracováva v zmysle Vyhlášky MŠ SR č. 9/2006 Správu o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy v príslušnom školskom roku. V nej je kladený dôraz na dve veci:

- konštatovanie úrovne stavu,
- zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú a prijatie opatrení na zlepšenie.

Správa je komplexným zhodnotením práce školy v predošlom školskom roku, je prerokovaná na pedagogickej rade, schvaľovaná školskou samosprávou – Radou rodičov, predkladaná na schválenie zriaďovateľovi – Mestskému zastupiteľstvu mesta Brezna. Zverejňujeme ju na webovej stránke školy, majú k nej prístup žiaci, rodičia i verejnosť.

O situácii v škole sú rodičia pravidelne informovaní na webových stránkach školy: www.zspionbr.edu.sk a www.zsp4.edupage.org.

Kritériom pre nás je nielen kvalita dosiahnutých výsledkov, úspechy našich žiakov, ale aj spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov.

IV. Školský učebný plán

Vychádzajúc zo štátneho vzdelávacieho programu, skúseností, tradícií, požiadavky rodičov, dlhodobo dosahovaných výsledkov a koncepcie rozvoja školy orientovala naša škola svoj Školský vzdelávací program predovšetkým na posilnenie vyučovania prírodovedných predmetov – matematiky a športu – so zameraním na futbal a gymnastiku. s posilnením o informatickú výchovu a informatiku.

Posilnením povinných a použitím voliteľných predmetov v školskom vzdelávacom programe sme vytvorili v 1. ročníku ZŠ štyri školské zamerania (varianty):

- A. posilnenie vzdelávacej oblasti MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI
- B. posilnenie vzdelávacej oblasti JAZYK A KOMUNIKÁCIA
- C. posilnenie vzdelávacej oblasti ZDRAVIE A POHYB
- D. doplnenie zmyslovej výchovy – špecializovaná trieda 1. ročníka pre deti so ŠVVP

Školský učebný plán v 1. ročníku:

Vzdelávacia oblasť	Predmet	1.A M,IV	1.B CJ	1.C TV	1.D špecial. trieda
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	9	9	9	9
	prvý cudzí jazyk		1		
Príroda a spoločnosť	Prírodoveda	1	1	1	1
Človek a hodnoty	Etická výchova/ Náboženská výchova	1	1	1	1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	5	4	4	5
	Informatická výchova	1	1	1	
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	1	1		1
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	1	1	1
	Hudobná výchova	1	1	1	1
Zdravie a pohyb	Telesná výchova	2	2	4	2
Voliteľný predmet	Zmyslová výchova				1
Spolu		22	22	22	22

Posilnením povinných a použitím voliteľných predmetov v školskom vzdelávacom programe sme v 5. ročníku vytvorili tri školské zamerania:

- A. posilnenie vzdelávacej oblasti MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI- Matematika
- B. posilnenie vzdelávacej oblasti MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI - Informatika
- C. posilnenie vzdelávacej oblasti ZDRAVIE A POHYB- Športová príprava

Školský učebný plán v 5. ročníku:

Vzdelávacia oblasť	Předmět	5.A přirodovedné predmety	5.B informatika	5.C šport
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	5	5	5
	prvý cudzí jazyk	3	3	3
Človek a príroda	Biológia	2	1	1
Človek a spoločnosť	Dejepis	1	1	1
	Geografia	2	2	2
	Občianska výchova	1	1	1
Človek a hodnoty	Etická výchova/ Náboženská výchova	1	1	1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	5	5	5
	Informatika	1	2	1
	Riešenie matematických problémov – voliteľný predmet	1		
Človek a svet práce	Svet práce		1	
	Technika	1	1	
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	1	1
	Hudobná výchova	1	1	1
Zdravie a pohyb	Telesná výchova	2	2	2
	Športová príprava - voliteľný predmet			6
Spolu		27	27	30

V týchto ročníkoch budú pre lepšiu orientáciu v zameraní jednotlivé triedy označené písmenom, ktorým je označený príslušný školský vzdelávací program:

A – školský vzdelávací program poskytujúci žiakom kvalitné vzdelanie zamerané na matematiku, informatiku a prírodovedné predmety v 1. a 5. ročníku

B – školský vzdelávací program poskytujúci žiakom kvalitné vzdelanie s posilnenou výučbou cudzieho jazyka a informatiky v 1. ročníku

- školský vzdelávací program poskytujúci žiakom kvalitné vzdelanie s posilnenou výučbou informatiky v 5. ročníku

C – školský vzdelávací program poskytujúci kvalitnú prípravu pohybovo nadaných detí so zameraním na futbal a gymnastiku, posilnený o informatiku

D – školský vzdelávací program pre žiakov 1. ročníka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Zjednocujúcim prvkom vo všetkých školských vzdelávacích programoch je informatika a vyučovanie obohatené o využívanie informačných technológií vo všetkých vyučovacích predmetoch.

(Na ďalších stranách sú priložené učebné osnovy jednotlivých predmetov školského vzdelávacieho programu – ISCED1 a ISCED2.)

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša
Pionierska 4, 977 01 Brezno

Školský vzdelávací program

pre 1.ročník ZŠ - ISCED 1

2008 /2009

Školský učebný plán v 1. ročníku:

Vzdelávacia oblasť	Predmet	1.A M,IV	1.B CJ	1.C TV	1.D špecial. trieda
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	9	9	9	9
	prvý cudzí jazyk		1		
Príroda a spoločnosť	Prírodoveda	1	1	1	1
Človek a hodnoty	Etická výchova/ Náboženská výchova	1	1	1	1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	5	4	4	5
	Informatická výchova	1	1	1	
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	1	1		1
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	1	1	1
	Hudobná výchova	1	1	1	1
Zdravie a pohyb	Telesná výchova	2	2	4	2
Voliteľný predmet	Zmyslová výchova				1
Spolu		22	22	22	22

Posilnením povinných a použitím voliteľných predmetov v školskom vzdelávacom programe sme vytvorili v 1. ročníku ZŠ štyri školské zamerania (varianty):

- posilnenie vzdelávacej oblasti MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI
- posilnenie vzdelávacej oblasti JAZYK A KOMUNIKÁCIA
- posilnenie vzdelávacej oblasti ZDRAVIE A POHYB
- doplnenie zmyslovej výchovy – špecializovaná trieda 1. ročníka pre deti so ŠVVP

(Na ďalších stranách sú priložené učebné osnovy jednotlivých predmetov školského vzdelávacieho programu – ISCED1.)

Názov ŠVP	ŠVP 1. stupňa ZŠ v SR, ISCED 1- primárne vzdelávanie		
Názov ŠkVP	Škola pre život v treťom tisícročí		
Vyučovací jazyk	Slovenský		
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia		
Predmet	Slovenský jazyk		
Ročník	prvý	variant	A,B,C,D
Časový rozsah výučby	týždenne 9 hodín	ročne	297 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Základnou funkciou vyučovania slovenského jazyka v 1. ročníku základnej školy je naučiť žiakov spisovnú podobu materinského jazyka, osvojiť si správny pravopis a gramatiku a najmä rozvíjať vyjadrovacie (komunikačné) schopnosti a to na úrovni ústnej i písomnej.

Predmet slovenský jazyk a literatúra má komplexný charakter, pretože spája jazykovú, slohovú zložku, písanie, literárnu zložku a čítanie. Do literárnej výchovy ako integrujúci prvok možno zahrnúť tzv. tvorivé písanie. Považujeme ho i za prostriedok preniknúť do významovej a estetickéj hĺbky literárneho diela. Tvorivé písanie sa tak stáva pre žiaka zdrojom poznania v oblasti lexiky, syntaxe, štylistiky, noetiky a poetiky, v neposlednom rade aj čítania. Ide teda o akési spojené nádoby, kde vedomostná úroveň a zručnosti sa spätne využívajú v jednotlivých zložkách predmetu. V minulosti, chápeme tým obdobie posledných desaťročí, sa kládol v materinskom jazyku akcent najmä na zvládnutie jazykovej zložky predmetu, kde učiteľ zdôrazňoval potrebu ovládať pravopis jazyka (syntax, morfológiu, lexikológiu), pričom písomná a ústna komunikácia bola podhodnotená.

Jazyk slovenský ako vyučovací jazyk má primárne a nezastupiteľné miesto vo vyučovacích predmetoch, pretože vytvára predpoklady na zvládnutie ďalších vyučovacích predmetov. Slovenčina je štátnym jazykom na území SR. Ovládanie štátneho jazyka na dobrej úrovni zabezpečuje žiakom možnosť nielen dobre zvládnuť školské vzdelávanie, ale i úspešné uplatnenie sa na trhu práce.

Je nesporné, že úroveň výsledkov vyučovania slovenčiny v praktickom živote nie je uspokojivá, ba ovládanie jazyka nie je na patričnej úrovni. Máme na mysli používanie spisovnej formy jazyka v úradoch, v televízii, v rozhlase, iných médiách a kultúrnych ustanovizniach. Príčin je hneď niekoľko. Jazyk musí žiak dobre poznať, aby ho mohol dobre využívať, aby ním mohol myslieť, cítiť. Bez jazyka niet komunikácie, je stavebným materiálom nášho konania, je pilierom vedomostí. Každá zložka jazyka vplýva na jazykový prejav žiaka a odráža sa v jeho myslení.

Jazyk slovenský v 1. ročníku základnej školy má prioritné a špecifické postavenie. Schopnosť čítať a písať je jedna zo základných životných kompetencií, ktorých základ žiaci získavajú práve v 1. ročníku ZŠ. Žiak si z predškolského obdobia prináša so sebou určité jazykové zručnosti a návyky, ktoré má následne rozvíjať z viacerých aspektov. K hlavným aspektom patrí rozvoj slovnej zásoby, získanie základov pravopisu a znalostí z oblasti literatúry, ktoré by mal zvládať na elementárnej úrovni. V rámci zložky čítanie a literárna výchova by sa mal dôraz klásť na čítanie s porozumením. Nezanedbateľnou je i emocionálna stránka jazykovej výchovy – vytváranie kladného vzťahu k čítaniu a knihám, a prostredníctvom nich k materinskému jazyku, ako nositeľovi národných tradícií a formovania národného povedomia žiaka. Písanie je základným nástrojom gramotnosti a zároveň slúži aj ako prostriedok dorozumievací a komunikačný. Na hodinách písania sa žiaci učia písať

predpísané tvary písmen a číslíc (latinka) s ohľadom na dodržiavanie hygienických a estetických zásad. V oblasti slohu sa učia žiaci vyjadrovať v krátkych ústnych prejavoch, odpovedajú na otázky, vedia sformulovať prosbu a poďakovanie, vedia sa ospravedlniť poblahoželať blízkym osobám, formulovať krátku správu.

Slovenský jazyk a literatúra v 1. ročníku sa bude vyučovať v časovej dotácii 9 hodín týždenne, pričom 8 hodín bude odučených podľa ŠVP a 1 hodina bude využitá na precvičenie a upevnenie učiva.

Ciele predmetu

Cieľom jazykového vyučovania je naučiť žiakov nielen základné pojmy a poučky, ale naučiť ich myslieť v súvislostiach, komunikovať (ústne a písomne) na primeranej úrovni a naučiť ich rozumieť jazykovým prejavom z obsahovej stránky. Nezanedbateľnou je i literárna zložka jazyka. Prostredníctvom nej sa žiaci zoznamujú s literárnymi dielami a ich tvorcami a vytvárajú si k nim kladný vzťah.

Cieľom vyučovania slovenského jazyka v 1. ročníku ZŠ je predovšetkým:

- osvojiť si základy písanej reči (čítania a písania)
- poskytovať bohaté skúsenosti s významom – komunikačnou a vzdelávacou funkciou písanej reči
- osvojiť si elementárne vedomosti v rovine lexikálnej, morfolologickej, syntaktickej a štylistickej
- osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma
- získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka
- osvojiť si návyky správnej výslovnosti
- poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať v jazykovom systéme
- prehľbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa
- jazykové prostriedky vedieť vzájomne prepájať v jazykovom systéme
- viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie (ústnej aj písomnej)

Metódy a formy, ktoré vedú k dosiahnutiu cieľa, ktorým je spisovné ovládanie reči v ústnom i písomnom prejave sú rôzne a rôzni autori ich odporúčajú používať individuálne. Ide najmä o to, aby boli čo najúčinnnejšie a najefektívnejšie pre daný druh učiva, s ohľadom na toho ktorého žiaka. Doteraz bola situácia taká, že mnohí učitelia (a je ich väčšina i dnes) žiadajú presné usmerňovanie, návody na vyučovanie, konkrétne odporúčania a to tak v metódach a formách ako i v učebných osnovách. Tak sme boli zvyknutí roky v učiteľskej praxi.. Bolo to násilné, ale pohodlné, bez akejkoľvek individuálnej zodpovednosti a najmä bez tvorivosti. Tvorivosť je ten prvok, ktorý sa má uplatňovať nielen v didaktike predmetu, ale rovnako u žiaka ako i učiteľa.

Výsledkom tvorivej spolupráce učiteľ – žiak je správne používanie jazyka a jeho uplatňovanie v praktickom živote aj v písomnom prejave. Tento proces by sa mal diať automaticky bez toho, aby si žiak uvedomoval zákonitosti stavby jazyka a jeho usporiadania.

Systematická spolupráca pôsobiaca v interakcii učiteľ – žiak sa bude smerovať k hlbšiemu poznaniu materinského jazyka, k väčšej hrdosti a úcte k jazyku, čo v praxi znamená, že žiaci budú svoj jazyk poznať, budú ho vedieť používať, budú ním tvorivo myslieť a bez ťažkosti sa budú ním aj písomne vyjadrovať.

Kompetencie - spôsobilosti, ktoré je potrebné zvládnuť v procese vyučovania materinského jazyka, a ktoré sa opierajú o **kľúčové** /základné/ kompetencie. Zараďujeme sem:

Poznávacie a rečové kompetencie

Percepčno-motorické zručnosti

1. čítať písmená abecedy a arabské číslice aj v súvislosti s učivom v matematike
2. odpísať alebo podľa diktovania napísať jednoduchý text a arabské číslice

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

1. Zapamätať si základné informácie a vedieť ich použiť v praxi
2. V písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu určenú pre 1. ročník ZŠ

Analytické zručnosti

1. Fonologické schopnosti – analýza zvukovej roviny jazyka na úrovni vety, slova, slabiky, identifikácie rýmu a aliterácií
2. V prípravnej etape nácviku čítania vedieť analytickými činnosťami v spojení s využívaním sluchového rozlišovania hlások určiť prvú hlásku slova. Ovládanie detailnej analýzy slova podriaďiť postupne sa rozširujúcim čitateľským schopnostiam žiakov v šlabikárovom /návčičnom/ období a to v stúpajúcej náročnosti od slabík po jednoduché slová.

Tvorivé zručnosti

1. Porozprávať krátky príbeh (vlastný zážitok alebo vymyslený príbeh)
2. Porozprávať príbeh podľa predlohy (podľa obrázkov, podľa názvu)
3. Dokončiť rozprávanie alebo neukončenú rozprávku alebo iný literárny žáner
4. Zdramatizovať kratší prozaický alebo básnický text. Žiaci si rozdelia úlohy z textu a snažia sa zahrať krátky príbeh z textu. Dbáme na správny prednes, artikuláciu, gestikuláciu, pohyb.

Verejná prezentácia textu, verejný prejav

1. Pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť na (primeranej) úrovni žiaka 1. ročníka ZŠ.
2. Osvojiť si výslovnostnú normu s uplatnením suprasegmentálnych javov.
3. Reprodukovať umelecký text (doslovne, podrobne, stručne). Ak učiteľ spozoruje, že žiak sa len veľmi ťažko naučí naspamäť básničku alebo iný text, môže ho vyzvať, aby sa ho naučil aspoň stručne alebo aby ho podrobne zreprodukoval.

Komunikačné zručnosti

1. Adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu
2. Vyjadrovať sa neverbálne a reagovať na neverbálnu komunikáciu
3. Naučiť žiaka verejne sa prezentovať a obhájiť si vlastný názor

Pojmy

Písanie:

samohlásky, dvojhlásky, spoluhlásky, arabské číslice

písmená: malé, veľké, písané, tlačené

Zvuková stránka jazyka

slabiky, slová, delenie hlások na samohlásky- spoluhlásky- dvojhlásky,

samohlásky: krátke – dlhé (rozdelenie a názvy len v 2. ročníku ZŠ, v 1. ročníku poznávať samohlásky len informatívne)

spoluhlásky: tvrdé – mäkké (podobne ako samohlásky)

dĺžeň, mäkčeň, vokáň, bodka, otáznik, výkričník, čiarka, zátvorka, dvojbodka
melódia vety: oznamovacej, opytovacej, rozkazovacej, želacej, zvolacej
slabikotvorné hlásky l, ľ, r, ř
výslovnosť a výskyt ä

Syntaktická/skladobná rovina:

jednoduchá veta, triedenie viet podľa obsahu na: oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, želacie a zvolacie

Sloh

pozdrav, oslovenie, tykanie/vykanie, predstavenie sa, privítanie, rozlúčenie, prosba /želanie, poďakovanie, ospravedlnenie – ústne, ospravedlnenie s vysvetlením, vyjadriť súhlas – nesúhlas, blahoželanie ústne/písomne

Poznámka:

Jazyk slovenský sa v 1. ročníku ZŠ člení na dve základné zložky **čítanie** a **písanie**. To znamená, že jedna vyučovacia hodina obsahuje obidve zložky. Poradie a dĺžku týchto častí si určuje učiteľ sám v závislosti od náročnosti preberaného učiva a podľa aktuálnych potrieb triedy. Ak to učiteľ považuje za prospešné, môže fyzicky náročnejšie písanie rozdeliť v rámci jednej vyučovacej hodiny na dve kratšie časti.

Ostatné zložky slovenského jazyka: literatúra, jazyková výchova a sloh sú organickou súčasťou týchto dvoch základných zložiek. A preto na ne nie sú vyčlenené osobitné hodiny.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- Šlabikár pre 1. ročník základnej školy L. Virgovičovej
- pracovný zošit s prípravnými cvikmi Moje prvé čiary
- súbor zošitov na písanie v 1. ročníku č. 1 – 6
- edukačné CD Detský kútik
- pracovné listy

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET: Slovenský jazyk - zložky čítanie, písanie		Ročník: prvý 9 hodín týždenne, spolu 297 vyučovacích hodín		
Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy
Prípravné obdobie - čítanie	Tvorenie viet	<i>Pomenovať obrázky, formulovať krátke vety, povedať niekoľko viet o ilustrácii, učiť sa krátke rečňovanky – jazykové prejavy, verbálna a neverbálna komunikácia.</i>	Žiak -tvorí vety na základe ilustrácií v šlabikári -formuluje krátke otázky a primerane výstižné odpovede na otázky - odpovedá celou vetou -sa naučil krátke rečňovanky	Dopravná výchova Environmentálna výchova Prírodoveda
	Vyvodenie pojmov veta, slovo	<i>Rozčleniť vetu na slová pomocou názoru, pochopiť význam slov „slovo“ a „veta“</i>	-dokáže členiť vetu na slová, a spätne tvoriť vety	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia Výtvarná výchova
	Vyvodenie pojmu slabika a samohláska	<i>Rozčleniť slovo na slabiky pomocou názoru, pochopiť význam slova „slabika“ Analýza slov na hlásky</i>	-dokáže rozdeliť slovo na slabiky -sluchom analyzuje prvú a poslednú hlásku, postavenie hlások v slove , -správne a zreteľne artikuluje hlásky a slabiky	Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia Prírodoveda
Nácvikové (šlabikárové) obdobie – čítanie	Hláska – písmeno, slabika, slovo, veta, krátky text.	<i>Malé a veľké písmená písanej a tlačenej abecedy jednotlivých tvarových skupín – hláska - písmeno, slovo v závislosti na poradí, ako sú uvedené v šlabikári pre 1. ročník, nácvik čítania otvorených a zatvorených slabík, slov, jednoduchých viet, vlastných mien osôb, miesta bydliska, prvého slova vo vete, rozlišovacie (diakritické) znamienka, rozdeľovacie (interpunkčné) znamienka</i>	-pri ústnom prejave dodržiava správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť -adekvátne komunikuje s prihliadnutím na situáciu -prečíta malé a veľké, písmená písanej a tlačenej abecedy, spája hlásky do slabík, slabiky do slov, slová do viet, - prečíta vety a krátke celky, ktoré obsahujú: otvorené slabiky slabiky so spoluhláskovou skupinou, viacnásobnú spoluhláskovú skupinu, slabičné r, l v písanej aj tlačenej forme, -prečíta arabské číslice -správne číta hlásky s dĺžňom, mäkčeňom a vokáňom -správne číta bodku, otáznik, výkričník, čiarku, spojovník	Environmentálna výchova Dopravná výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Prírodoveda

Čítankové obdobie - čítanie	Texty a témy z používaných platných čítaniek	Vety, text: nadpis, riadok, článok. Diakritické a interpunkčné znamienka. Zdokonaľovanie techniky čítania, čítanie s porozumením. Voľná reprodukcia prečítaného textu. Vyjadrenie pocitov vyvolaných prečítaným textom. Príprava na prechod k tichému čítaniu.	-správne číta krátky text po príprave -určí počet riadkov v článku -vymyslí, zmení nadpis článku -spája slová do viet, vety do krátkych jazykových celkov -reprodukuje umelecký a vecný text -dramatizuje kratší prozaický alebo básnický text	Dopravná výchova Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia Prírodoveda Hudobná výchova Výtvarná výchova
Prípravné cviky – písanie	Uvoľňovacie cviky	Zdokonaľovať uvoľňovacie cviky a zlepšovať jemnú motoriku zápästia a prstov. Nácvik písania prípravných cvikov od jednoduchších k zložitejším. Rozvíjať analytické schopnosti. Postrehnúť základné čiary a cviky v písacích cvikoch	-žiak si osvojí uvoľňovacie cviky zápästia pred písaním - zvládne písanie prípravných cvikov pred nácvikom písania písmen	Ochrana zdravia človeka Telesná výchova
Nácvikové obdobie – písanie	Veľké a malé písmená, slabiky, slová, vety. (Zošity s predtlačou č. 1 – 4)	Vyvedenie a nácvik písmen slovenskej abecedy v poradí závislom od používaných učebníc a písaniek. Samostatne písať jednoduchý text s dôrazom na dodržiavanie základných parametrov písma. V písomnom prejave aplikovať pravopisné javy.	-si osvojil písanie písmen slovenskej abecedy -správne podľa predlohy odpíše i podľa diktovania napíše tvary malých a veľkých písmen písanej abecedy podľa požiadaviek na písmo pre 1.ročník -spája písmená do slabík a slov -odpíše písané slabiky, slová a vety -prepíše tlačené slabiky, slová, vety -čitateľne a úhľadne podľa diktovania krátke známe slová, jednoduché vety a číslice -napíše vlastné mená osôb, miesto bydliska a prvé slovo vo vete veľkým začiatočným písmenom - tvorivo používa veľkú tlačенú abecedu	Dopravná výchova Výtvarná výchova
Čítankové obdobie - písanie	Veta, text. (Zošity s predtlačou č. 5 – 6)	Zdokonaľovanie techniky písania. Odpis a prepis textu. Písanie podľa diktovania. Precvičovanie pravopisných javov. Vytváranie spôsobilostí samostatne sa písomne vyjadrovať.	-čitateľne a úhľadne podľa predlohy odpíše jednoduchý písaný text -čitateľne a úhľadne podľa predlohy -prepíše jednoduchý tlačенý text	Dopravná výchova Ochrana života a zdravia

Názov ŠVP	ŠVP 1. stupňa ZŠ v SR, ISCED 1- primárne vzdelávanie		
Názov ŠkVP	Škola pre život v treťom tisícročí		
Vyučovací jazyk	Slovenský		
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia		
Predmet	Anglický jazyk		
Ročník	prvý	variant	B
Časový rozsah výučby	týždenne 1 hodina	ročne	33 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Politickými a spoločenskými zmenami, intenzívnym rozvojom médií sa náš svet stále zmenšuje. Sústavne sme konfrontovaní rozmanitosťou osobitostí iných krajín, iných kultúr a jazykov. Vyučovanie cudzích jazykov, interkultúrne učenie sa je neodmysliteľnou súčasťou školského života. V posledných rokoch je jedným z ťažísk v našom školstve práve vyučovanie cudzích jazykov a záujem zo strany žiakov, či rodičov o štúdium cudzích jazykov neustále rastie. Nielen rodičia, ale aj celospoločenský vývin, otvorenie našej krajiny do Európy a jej štruktúr si žiada dobré ovládanie cudzích jazykov, dobré vedomosti a komunikatívne zručnosti.

Jednou z možností, ako čeliť týmto požiadavkám, je skorý začiatok vyučovania cudzích jazykov.

Skorý začiatok vyučovania anglického jazyka je oblasť, ktorá je v našej krajine ešte tak trochu "terra incognita". Skúsenosti, ktoré sa získali počas experimentálneho vyučovania, poukazujú však nato, že skorý začiatok vyučovania anglického jazyka

- má pozitívny vplyv na celkový rozvoj osobnosti dieťaťa
- otvára nový horizont pre rozmanitosť kultúr
- odbúrava už v mladosti etnocentrické myslenie
- pomáha vytvárať tolerantnosť voči všetkému inokultúrnemu
- uľahčuje chápanie a reflektovanie vlastného jazyka a vlastnej kultúry.

Ciele vyučovacieho predmetu

Skorý začiatok vyučovania anglického jazyka

- má vzbudiť záujem o jazyk a kultúru
- má sprostredkovať základné vedomosti v anglickom jazyku
- má umožniť dieťaťu dorozumievať sa v inom jazyku ako vo vlastnom
- má byť prínosom k celkovému vývinu dieťaťa a rovnomerne podporovať jeho emocionálne, kreatívne, sociálne a kognitívne schopnosti
- má umožniť dieťaťu lepšie poznanie sveta a tým podporovať jeho sebavedomie

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- učebnice
- pracovné listy
- IK technológie
- edukačné CD
- pexeso
- kvarteto
- obrázkový materiál.

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET: anglický jazyk

Ročník: prvý
1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy
Ja	5	To som ja Pozdravy Škola, trieda	Základná slovná zásoba na danú tému Oboznámenie sa so štruktúrami jazyka hrovou formou	Žiak - na základe posuchu reprodukuje jednoduché slová a vety - vie sa pozdraviť, predstaviť -pracuje s obrázkovým slovníkom - reaguje na pokyny učiteľa	Osobnostný a sociálny rozvoj Etická výchova
Rodina	6	Členovia rodiny Časti tela Domáce zvieratá	On je..., ona je... Slovná zásoba Číslovky 1-10 Predložky	-vie vymenovať členov rodiny, základné časti ľudského tela -počíta od 1 do 10 -tvorí otázky, odpovedá na otázky	Ochrana človeka a zdravia Prírodoveda Etická výchova
Moje hračky	6	Hračky Tu je..., tu sú... Máš?	Základná slovná zásoba na danú tému Mám, nemám Číslovky 10-20	-žiak tvorí jednoduchý dialóg -vyjadruje čo má, nemá rád -počíta od 10 do 20 -určuje celé hodiny	Matematika
Oblečenie	5	Oblečenie Ročné obdobia Športy	Opakovanie slovnej zásoby Nová slovná zásoba Prítomný priebehový čas	-tvorí otázky v 1. a 2. osobe jednotného čísla v priebehovom prítomnom čase -v jednoduchých dialógoch využíva osvojenú slovnú zásobu	Ochrana človeka a zdravia Prírodoveda
Jedlo	5	Potraviny, ovocie, zelenina Nákupy	Počítateľné a nepočítateľné podstatné mená Základná slovná zásoba Dni v týždni	-v komunikácii s partnerom používa zdvorilostné frázy -tvorí otázky s dôrazom na melódiu oznamovacej a opytovacej vety	Prírodoveda Matematika
Sviatky	6	Narodeniny Sviatky Blahoželenie	Základná slovná zásoba na danú tému Farby Koľko máš rokov?	-foneticky správne a zreteľne prednáša riekanky, básne, zaspieva pieseň -na základe otázok a odpovedí reprodukuje krátky text -vie zablahoželať k sviatku	Multikultúrna výchova Hudobná výchova

Názov ŠVP	ŠVP 1. stupňa ZŠ v SR, ISCED 1- primárne vzdelávanie		
Názov ŠkVP	Škola pre život v treťom tisícročí		
Vyučovací jazyk	Slovenský		
Vzdelávacia oblasť	Príroda a spoločnosť		
Predmet	Prírodoveda		
Ročník	prvý	variant	A,B,C,D
Časový rozsah výučby	týždenne 1 hodina	ročne	33 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet prírodoveda predstavuje úvod do systematizácie a objektivizácie spontánne nadobudnutých prírodovedných poznatkov dieťaťa. Predmet integruje viaceré prírodovedné oblasti ako je biológia, fyzika, chémia a zdravotveda. Oblasť sú integrované predovšetkým preto, lebo cieľom predmetu nie je rozvíjanie obsahu samostatných vedných disciplín, ale postupné oboznamovanie sa s prírodnými javmi a zákonitostami tak, aby sa u dieťaťa zároveň s prírodovedným poznaním rozvíjala aj procesná stránka samotného poznávacieho procesu.

Vyučovanie je postavené na pozorovacích a výskumných aktivitách, ktorých cieľom je riešenie čiastkových problémov, pričom východiskom k stanovovaniu vyučovacích problémov sú aktuálne detské vedomosti, ich minulé skúsenosti a úroveň ich kognitívnych schopností. Samotné edukačné činnosti sú zamerané na iniciáciu skúmania javov a udalostí, ktoré sú spojené s bezprostredným životným prostredím dieťaťa a s dieťaťom samým. Prostredníctvom experimentálne zameraného vyučovania si deti rozvíjajú pozitívny vzťah k prírode, ale aj k samotnej vede.

Ciele vyučovacieho predmetu

Hlavným cieľom predmetu je rozvíjať poznanie dieťaťa v oblasti spoznávania prírodného prostredia a javov s ním súvisiacich tak, aby bolo samostatne schopné orientovať sa v informáciách a vedieť ich spracovávať objektívne do takej miery, do akej mu to povoľuje jeho kognitívna úroveň. Cieľ je možné bližšie špecifikovať; prírodoveda má deti viesť k:

- *spoznávaniu životného prostredia, k pozorovaniu zmien, ktoré sa v ňom dejú, k vnímaniu pozorovaných javov ako častí komplexného celku prírody.*
- *rozvoju schopnosti získavať informácie o prírode pozorovaním, skúmaním a hľadaním v rôznych informačných zdrojoch.*
- *rozvoju schopnosti pozorovať s porozumením prostredníctvom využívania všetkých zmyslov a jednoduchých nástrojov, interpretovať získané informácie objektívne.*
- *opisovaniu, porovnávaníu a klasifikácii informácií získaných pozorovaním.*
- *rozvoju schopnosti realizovať jednoduché prírodovedné experimenty.*

- nazeraniu na problémy a ich riešenia z rôznych uhlov pohľadu.
- tvorbe a modifikácii pojmov a predstáv, ktoré opisujú a vysvetľujú základné prírodné javy a existencie.
- uvedomeniu si potreby prírodu chrániť a k aktívnemu zapojeniu sa do efektívnejšieho využívania látok, ktoré príroda ľuďom poskytuje.
- poznaniu fungovania ľudského tela, k rešpektovaniu vlastného zdravia a k jeho aktívnej ochrane prostredníctvom zdravého životného štýlu.

Čiastkové ciele predmetu

Jedným z parciálnych cieľov predmetu je efektívny a postupný **rozvoj myslenia** dieťaťa. Dieťa, ktoré ešte nie je schopné abstraktne myslieť a jeho logické myslenie je zatiaľ nasmerované na konkrétnu realitu (empíriu) je systematicky vedené tak, aby získalo čo najviac empirického materiálu o všeobecných prírodných javoch a aby sa na týchto konkrétnych javoch postupne učilo základným logickým operáciám. Prvý ročník prírodovedy je preto zameraný najmä na aktívnu manipuláciu s materiálmi, s ktorými sa deti bežne stretávajú. Deti sú vyučovaním usmerňované k skúmaniu čiastkových aspektov bežných situácií tak, aby:

- sa rozvíjala ich schopnosť pozorovať detaily vzhľadom na celok (s čím neskôr súvisí schopnosť syntézy),
- sa naučili porovnávať (s čím neskôr súvisí schopnosť dedukcie),
- sa naučili identifikovať premenné skúmanej situácie (s čím neskôr súvisí schopnosť tvorby testov hypotéz a predpokladov),
- vedeli identifikovať podstatné znaky objektov a ich premenlivé znaky (s čím neskôr súvisí schopnosť identifikovať výnimku alebo pravidlo),
- sa učili zovšeobecňovať vyslovovaním záveru z niekoľkonásobných pozorovaní (s čím neskôr súvisí schopnosť aplikovať osvojené vysvetlenie na podobné javy a modifikovať ho, ale aj schopnosť indukcie),
- sa naučili vyjadrovať svoje predstavy o javoch slovom a obrazom (s čím neskôr súvisí schopnosť modifikácie predstáv abstraktnou manipuláciou – analýzou javu s imaginárnym druhým ja – využitie egocentrickej reči ako prostriedku myslenia),
- si rozvíjali schopnosť argumentácie s využívaním kauzality (s čím neskôr súvisí schopnosť tvoriť hypotézy opodstatnené vlastnou teóriou),
- dokázali zdieľať svoje predstavy s vrstovníkmi v pracovnej skupine (s čím neskôr súvisí schopnosť efektívnej kooperácie).

Rozvoj kognitívnych schopností dieťaťa je prvoradým cieľom, s ktorým sa neoddeliteľne spája **rozvoj poznatkového systému** dieťaťa v oblasti prírodných vied. Deti sú vedené vo vzdelávacom procese tak, aby :

- si správne naplnili a vzájomne poprepájali základné prírodovedné pojmy, ktoré charakterizujú bežne pozorované skutočnosti pochopiteľné v ich veku (s čím neskôr súvisí schopnosť flexibilnejšieho používania pojmov) – napríklad čo je koreň, stonka, list, kvet – ako spolu súvisia a prečo,...
- si osvojili vybrané vedecké pojmy, na ktorých je možné rozvíjať prírodovedné schopnosti (s čím neskôr súvisí schopnosť abstrakcie) – napríklad čo je to magnetizmus, svetlo, zvuk, farba,...
- si osvojili základy vedeckej terminológie a vedeli ju odlíšiť od bežnej, nevedeckej komunikácie (s čím neskôr súvisí chápanie vedeckej systematiky), napríklad názvy rôznych druhov rastlín a živočíchov, ...
- si osvojili vedomosti o vzťahoch živej a neživej prírody (s čím neskôr súvisí chápanie

ekologických a environmentálnych problémov), napríklad potravinové reťazce, ekosystematické vzťahy,...

- si modifikovali obsahy vybraných pojmov, ktoré majú v bežnom živote nevedecký obsah (s čím neskôr súvisí lepšia schopnosť modifikovať obsahy iných pojmov ako aj schopnosť rozširovať a naopak zužovať aplikovateľnosť pojmov na javy a predmety) – napríklad pojmy rozpúšťanie a roztápanie, hmotnosť, príťažlivosť, ...

Spolu s rozvojom poznatkového systému a spôsobov jeho obohacovania a modifikácie súvisí aj **rozvoj špecifických postojov**, ktoré vedú dieťa k uvedomelejšiemu využívaniu svojich vedomostí. Učiteľ svojim správaním a najmä spôsobom myslenia vplyva na postoje dieťaťa. U dieťaťa sa tak v postojovej oblasti rozvíjajú nasledovné charakteristiky:

Dieťa dokáže vnímať spojitosť jeho prírodovedných poznatkov a vedy ako takej (prejaví sa najmä motiváciou k poznávaniu).

Dieťa chápe význam vedy pre každodenný život a objektívne posudzuje pozitívne a negatívne vplyvy vedy a jej produktov na prírodu a celkové životné prostredie (prejaví sa najmä dokonalejším chápaním vedeckej práce).

Dieťa citlivo pristupuje k živej prírode (prejaví sa najmä praktickým prístupom k živým organizmom).

Dieťa vie, že každá skutočnosť je vysvetliteľná (prejaví sa najmä ústupom fantázie a preferenciou logických princípov myslenia).

Dieťa dokáže meniť svoje predstavy o skutočnosti, ak je ovplyvňované logickou argumentáciou (prejaví sa najmä rozvážnosťou a zdravým úsudkom v diskusiách).

Rozvoj poznatkového systému, rozvoj spôsobov nadobúdania a modifikácie poznatkov a rozvoj špecifických postojov majú v edukačnom pôsobení učiteľa vzájomne ekvivalentnú hodnotu a postavenie. Dieťa nezískava len poznatky, ale postupne sa stáva prírodovedne gramotným.

Učebné zdroje

Učebnica prírodovedy pre 1. ročník základných škôl, atlas rastlín, atlas zvierat, obrazy rastlín, obrazy zvierat, makety zvierat, encyklopédie, internet, rôzne typy hodín, zdravotnícky propagačný materiál, kútik živej prírody.

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET: Prírodoveda		Ročník: prvý 1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín			
Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy
Zmeny v prírode	2	Cyklus stromu	<i>Druhy stromov, listy stromov</i> <i>Na základe listov porovnávanie stromov</i>	<i>Žiak</i> <i>- dokáže porovnať listy jednotlivých stromov (lipa, breza, javor),</i> <i>-pozná druhy stromov na základe listov,</i>	<i>Environmentálna výchova</i> <i>Ochrana života a človeka</i> <i>M, VV, HV</i>
	2	Projekt: Prečo padá list zo stromu Kalendár prírody Jese	<i>Ročné obdobie, mesiace v roku, charakteristiky počasia, poľné plodiny, ovocie a zelenina, výstavka ovocia a zeleniny</i>	<i>-vie zaznamenávať počasie podľa znakov,</i> <i>-vie, ako sa menia ročné obdobia, rozpoznáva druhy ovocia a zeleniny, charakterizuje, triedi.</i>	
Rodina	4	Moja rodina Projekt:	<i>Rodina, jej členovia, úplná rodina, príbuzenské vzťahy.</i> <i>Poznávanie iných národností a kultúr.</i> <i>Čo by som rád vo svojej krajine zmenil</i>	<i>-vymenuje členov rodiny.</i> <i>-priradí ľudí jednej národnosti,</i> <i>-pomenuje rozdiely .</i>	<i>SJ, VV, HV</i> <i>Osobnostný a sociálny rozvoj</i> <i>SJ, VV, HV</i>
Plynutie času	5	Čas a jeho trvanie Projekt Príprava presýpacích hodín, Hodiny, denný režim žiaka	<i>Pochopiť plynutie času, merať čas pomocou presýpacích hodín.</i> <i>Naučiť sa poznávať celé hodiny.</i>	<i>-chápe plynutie času,</i> <i>-dokáže zoradiť obrázky podľa plynutia času,</i> <i>-určuje jednotlivé časti dňa,</i> <i>-pozná celé hodiny.</i>	<i>Tvorba projektov a prezentačné zručnosti</i> <i>M, SJ, VV</i>
Zmeny v prírode	1	Zima Vianoce Časť tela, zdravá výživa	<i>Počasia v zime, zmena krajiny, podmienky života v zime...</i>	<i>-zakresľuje počasie,</i> <i>-demonštruje na postavičkách z papiera správne oblečenie v zime.</i>	<i>Tvorba projektov a prezentačné práce</i> <i>VV, SJ.</i>
Ja a moje zdravie	6	Projekt : Potraviny, ktoré človeku škodia Potraviny dôležité pre zdravie Príprava zeleninového šalátu	<i>Časť tela, zásady zdravej výživy, vhodnosť a nevhodnosť konzumácie určitých druhov potravín</i>	<i>-ovláda zásady zdravej výživy,</i> <i>- uvedie príklady potravín, ktoré sú zdravé a ktoré nie,</i> <i>-vyberá, ilustruje zeleninu, ovocie.</i>	<i>Osobnostný a sociálny rozvoj</i> <i>SJ, TV, V, HV</i>
Hmota	2	Ja a veci okolo mňa	<i>Vysvetliť prírodné javy na základe už získaných vedomostí.</i>	<i>-určuje na základe zmyslových vnemov rôzne druhy hmoty.</i>	<i>Tvorba projektov a prezentačné zručnosti</i> <i>SJ, V</i>

Zmeny v prírode	1	Jar	Počasie na jar, zmena krajiny, podmienky života na jar, práce v záhradke a na poli.	-zakresľuje počasie, -demonštruje na postavičkách z papiera správne oblečenie v jarých mesiacoch.	Environmentálna výchova VV, M, SJ, HV
Zvieratá	4	Zvieratá a človek	Rozoznať zvieratá, poznávať ich, čerpať poznatky z encyklopédií, triediť ich na základe spoločných znakov, uskutočniť pozorovanie na hospodárskom dvore, v parku...	-pozná zvieratá a zvieracie rodinky, -zaraďuje zvieratá podľa danej vlastnosti, na základe triediaceho znaku -chápe rozdelenie nižší a vyšší živočích.	Environmentálna výchova SJ, VV, HV
Rastliny a semená	2	Semeno Projekt : Je to semeno	Vedieť zasadiť semeno, pozorovať jeho klíčenie, opísať tento proces.	-triedi rastliny na základe ich spoločného znaku, -pozoruje rastliny v prírode, v atlase, encyklopédiách,...	Tvorba projektov a prezentačné zručnosti SJ, VV.
Voda	2	Voda a človek	Vysvetliť, prečo musíme dodržiavať pitný režim a diskutovať, čo sa stane s vodou, keď sa vypije.	-chápe, prečo musíme dodržiavať pitný režim, ktoré tekutiny sú zdravé a ktoré nie, -diskutuje o potrebe pitnej vody, -navrhne riešenia pre účinnejšie šetrenie s pitnou vodou	Environmentálna výchova SJ, VV
Ja a príroda	1	Človek a príroda	Zhrnutie učiva o prírode	-vyberá, triedi, dokresľuje, označuje, rieši úlohy podľa zadania.	Environmentálna výchova SJ, VV

Názov ŠVP	ŠVP 1. stupňa ZŠ v SR, ISCED 1- primárne vzdelávanie		
Názov ŠkVP	Škola pre život v treťom tisícročí		
Vyučovací jazyk	Slovenský		
Vzdelávacia oblasť	Človek a hodnoty		
Predmet	Etická výchova		
Ročník	prvý	variant	A,B,C,D
Časový rozsah výučby	týždenne 1 hodina	ročne	33 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Poslaním povinne voliteľného predmetu etická výchova je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi.

Etická výchova sa prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností /otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných.../ ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom etickej výchovy je vychovať osobnosť, ktorá:

- má svoju vlastnú identitu, je sama sebou a pritom táto identita zahŕňa v sebe aj prosociálnosť,
- má pozitívny vzťah k životu a ľuďom spojený so zdravou kritickosťou,
- jej správanie je určované osobným presvedčením a interiorizovanými etickými normami, vyplývajúcimi z univerzálnej solidarity a spravodlivosti, a preto je do istej miery nezávislá od tlaku spoločnosti,
- má zrelý morálny úsudok opierajúci sa o zovšeobecnené zásady, preto je schopná správne reagovať aj v neočakávaných a zložitých situáciách,
- charakterizuje ju spojenie správneho myslenia a správneho konania,
- koná v súlade so svojimi zásadami, ale aj s citovou zaangažovanosťou - súlad medzi emóciami a chcením – nekoná len z povinnosti a bez nadšenia s pocitom sebaľústi,
- prijíma iných v ich rozdielnosti, akceptuje ich názory a je ochotná na prijateľný kompromis,

- ktorý ale nie je v rozpore so všeľudskými hodnotami,*
- *je ochotná a schopná spolupracovať a iniciovať spoluprácu.*

Dosahovanie týchto cieľov ráta s aktivizáciou a rozvojom nonkognitívnych funkcií osobnosti, ktoré uvádza profesor M. Zelina v systéme KEMSAK:

K – kognitivizácia, ktorej cieľom je naučiť človeka poznávať, myslieť, riešiť problémy

E – emocionalizácia, cieľom je naučiť človeka cítiť a rozvíjať jeho kompetencie pre cítenie, prežívanie, rozvíjať jeho city

M – motivácia, cieľom je rozvinúť záujmy, potreby, túžby, chcenia osobnosti, jej aktivity

S – socializácia, jej cieľom je naučiť človeka žiť s druhými ľuďmi, naučiť ich komunikovať, tvoriť progresívne medziľudské vzťahy

A – axiologizácia, ktorej cieľom je rozvíjať progresívnu hodnotovú orientáciu osobnosti, učiť hodnotiť

K – kreativizácia, cieľom tejto funkcie je rozvíjať v osobnosti tvorivý štýl života.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- *ponuka aktivít k témam z EV na 1. stupni ZŠ*
- *Nechaj ma, chcem sa učiť sám*
- *pracovný zošit EV pre 1. ročník ZŠ.*

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET: Etická výchova		Ročník: prvý 1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín			
Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy
Postoje a zručnosti	3	Otvorená komunikácia	-získať prvé kontakty v triede a v škole (zoznamovanie, oslovovanie, pozdrav), -komunikáciu zamerať na sebaaprezentáciu a sociálne vzťahy, -vytvoriť pravidlá podporujúce spolužitie v skupine (po istom čase možno pravidlá prehodnocovať, dopĺňať).	Žiak -pozná spolužiakov po meně - vie sa predstaviť a učí sa prezentovať sám seba, hovoriť pravdu, -pozná pravidlá skupiny a vie ich vysvetliť - pozná spôsob ako vyjadriť pozdrav, vďačnosť a prosbu, -chápe význam komunikácie pre dobré spolužitie v spoločenstve, - uvedomuje si potrebu vzájomnej úcty a dôležitosť vďačnosti.	Osobnostný a sociálny rozvoj Slovenský jazyk Prírodoveda
Prvky prosociálneho správania v detskom kolektíve	2	Dôstojnosť ľudskej osoby, sebaúcta, pozitívne hodnotenie seba	-úcta k ľuďom -úcta k vlastným rodičom, spolužiakom a učiteľom, k samému sebe	- vie vhodne použiť pozdrav, prosbu a vyjadriť vďačnosť , - k spolužiakom je ústretový,	Multikultúrna výchova Slovenský jazyk Výtvarná výchova
	2	Empatia a asertivita	-nacvičovať ľudské vlastnosti a stavy (dobrý, zlý, veselý, smutný, nahnevaný, radostný, vďačný, nevšímavý...) -pomenovať svoje dobré vlastnosti	- sebaúcta mu prináša pokoj (nepotrebuje žalovať, vyvyšovať sa nad iných, ponížovať ich...) - badateľná snaha o sebaovládanie a znášanie námahy pri prekonávaní prekážok	Slovenský jazyk Prírodoveda
Prvky prosociálneho správania v detskom kolektíve	3	Prosociálne správanie – pomoc, darovanie, delenie, spolupráca, priateľstvo	-nacvičovať vzájomnú úctu pri komunikácii (pekne sa oslovovať, pozdraviť sa, počúvať sa navzájom...), - vyjadriť úctu k vzájomným požiadavkám, vďačnosť za vykonané dobro (prosím, ďakujem),	-vie vysvetliť, čo je to úcta k ľuďom, spolužiakom a učiteľom, - vie vhodne použiť pozdrav, prosbu a vyjadriť vďačnosť, - k spolužiakom je ústretový, - vie prežívať vďačnosť voči tým, čo mu robia dobre - vie vnímať víziu spolupracujúceho spoločenstva, -dokáže chápať potrebu vytvárať a dodržiavať pravidlá spolužitia v skupine.	Osobnostný a sociálny rozvoj Výtvarná výchova
	1	Komplexná prosociálnosť	- vyjadriť úctu k vzájomným požiadavkám, vďačnosť za vykonané dobro (prosím, ďakujem),	-vie prežívať vďačnosť voči tým, čo mu robia dobre - vnímať víziu spolupracujúceho	Slovenský jazyk Výtvarná výchova
	1	Etika – hľadanie koreňov prosociálneho správania	vzájomná pomoc medzi spolužiakmi i členmi rodiny	-vie posúdiť aké má prvky úcta k vlastným rodičom	Multikultúrna výchova

Ludská dôstojnosť a sebaúcta Pozitívne hodnotenie iných	2	Dôstojnosť ľudskej osoby, sebaúcta, pozitívne hodnotenie seba	uvedomovanie si vlastnej hodnoty (rozdiel medzi mnou a ostatným svetom),	-dokáže poznávať sám seba, uvedomovať si vlastnú hodnotu	Ochrana človeka a zdravia Slovenský jazyk
	2	Vyjadrovanie citov	vedenie k sebaovládaniu a znášaniu námahy pri prekonávaní prekážok,	-má badateľnú snahu o sebaovládanie a znášanie námahy pri prekonávaní prekážok	Slovenský jazyk Pracovné vyučovanie
	2	Autonómia cítenia a myslenia	poznanie a postupné zvnútorňovanie povedomia jedinečnosti a nedotknuteľnosti,	-má slovnú zásobu, ktorá vyjadruje základné ľudské vlastnosti (dobrý, zlý, veselý, smutný, nahneváný, radostný, vďačný, nevšímavý...) -vie pomenovať svoje dobré vlastnosti	Slovenský jazyk Výtvarná výchova
	2	Človek a jeho hodnota	spoznávanie pozitívnych vlastností svojich najbližších v rodine, v triede, v škole, v rovesníckych vzťahoch... (Čo sa mi najviac páči na mojej mamičke, očkovi, starkých...),	-vie slovne vyjadriť rozdiel medzi dobrom a zlom na ľuďoch zo svojho okolia	Slovenský jazyk Výtvarná výchova
	2	Prehodnocovanie negatívnych skutočností	dobro – zlo, napr. branie si vecí navzájom, posudzovanie a ponižovanie, urážanie menej zdatných detí v oblasti intelektu a prejavov - spevu, kreslenia, pohybu, oblečenia, rodinnej sit	-vie sa tešiť z dobra a odmieta zlo vo svojom okolí (na svojich najbližších v rodine, v triede, v škole, v rovesníckych vzťahoch)	Osobnostný a sociálny rozvoj Slovenský jazyk Výtvarná výchova
	2	Postoj k ľuďom, ktorí sú nám nesympatickí, spôsobujú nám alebo druhým zlo (úmyselne, neúmyselne)	- rozvíjať postoj k ľuďom, ktorí sú mu nesympatickí	-vie zaujať správny postoj k ľuďom ktorí sú mu nesympatickí	Slovenský jazyk Výtvarná výchova
Naša rodina	3	Rodina v ktorej žijem	-učí sa reflektovať na dobro plynúce z rodiny, vyjadrovať, čo ho na rodinných vzťahoch teší, čo je v rodine najdôležitejšie, -vie zo svojho pohľadu ohodnotiť dobro ochrany a lásky, ktoré mu rodina poskytuje uvedomovanie si hodnoty rodiny pre jednotlivca i pre spoločnosť (Čo sa mi na našej rodine najviac páči?)	-vie identifikovať a slovne vyjadriť rodinné vzťahy (mama, otec, brat, sestra, súrodenec, starí rodičia, teta, strýko, ujo, bratranec, sesternica) - hodnotí svoju rodinu	Mediálna výchova Informatická výchova Prírodoveda
	3	Vzťahy v rodine	rodičovská láska a jej význam v živote dieťaťa (konkrétne emocionálne prejavy, prejavy starostlivosti, pomoci...), úcta, komunikácia a pomoc medzi členmi rodiny (Koho rád pozorujem pri práci? Čo by som rád vedel	-pozná význam rodiny, Vie opísať prácu člena rodiny	Slovenský jazyk Výtvarná výchova
	3	Výchova k manželstvu a rodičovstvu	poznávať význam blízkeho človeka pre život jednotlivca	- vie členom rodiny opätovať dobro v rôznych situáciách (príprava darčeka, slovné vyjadrenie	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Slovenský jazyk Výtvarná výchova

Názov ŠVP	ŠVP 1. stupňa ZŠ v SR, ISCED 1- primárne vzdelávanie		
Názov ŠkVP	Škola pre život v treťom tisícročí		
Vyučovací jazyk	Slovenský		
Vzdelávacia oblasť	Človek a hodnoty		
Predmet	Náboženská výchova		
Ročník	prvý	variant	A,B,C,D
Časový rozsah výučby	týždenne 1 hodina	ročne	33 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Náboženstvo ako skutočnosť, ktorá sa nás dotýka, je súčasťou nášho životného procesu, je ústredným stavebným kameňom nášho interpretačného modelu a tiež jeho identity. Náboženská výchova je utváraná ako predchádzajúce rozhodnutie pre dobro dieťaťa, pre rozvoj najhlbších dimenzií jeho osobnosti.

Vyučovanie náboženstva v 1. ročníku oboznamuje žiakov so základnými pravdami viery, ako je stvorenie sveta, stvorenie človeka, učí o príchode Božieho Syna na tento svet, o jeho živote, smrti, zmŕtvychvstaní. V tomto ročníku sa budujú základy vzťahu lásky k Bohu a k blížnemu.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom náboženskej výchovy v škole, na báze hodnôt, je základná sloboda, dospelosť a samostatné rozhodovanie mladého človeka.

Predmet „náboženská výchova“ je výchovno-vzdelávacím predmetom, na ktorom je nevyhnutné osvojiť si vedomosti a skúsenosti, ktoré majú neodmysliteľný vplyv na vytváranie základného náboženského postoja a uvádzanie do praxe v podobe kresťanského životného štýlu.

Nakoľko dejiny a kultúra nášho národa, ako aj celej Európy, stoja na kresťanskom základe, položenom svätým Cyrilom a Metodom, je samozrejmé toto duchovné bohatstvo poznávať a rozvíjať súčasne so zdokonaľovaním sa v ďalších oblastiach spoločenského i osobného života.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa používajú:

- učebnica náboženskej výchovy Radostná cesta s Pánom Ježišom pre 1. ročník základnej školy
- pracovné listy
- edukačné CD.

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET: Náboženská výchova		Ročník: prvý 1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín			
Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy
Boh stvoriteľ	4	Moje prázdniny Príroda – Božie dielo Ja	Božia láska cez stvorené veci, Poukázať na múdrosť Boha: cez prírodu, ktorá je Božím dielom, na starostlivosť Boha o svet, vlastnosti Boha , Boh – stvoriteľ a nebeský Otec, život je veľký Boží dar, som stvorený z lásky.	Žiak -je vďačný Bohu za stvorené veci, za svet -dokáže prejavíť úctu a lásku k Bohu a ku všetkému, o stvoril - učí sa prejavíť vďačnosť voči Bohu za dary, ktoré má každý človek, za život	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Slovenský jazyk Prírodoveda
Vo svete nie som sám	3	Patrím do rodiny Kamaráti Škola	Rodičia sú od Boha, každý člen má svoju úlohu. Vlastnosti kamaráta, Pán Ježiš - najvernejší kamarát. Rozvoj schopností daných od Pána Boha v škole.	-prejavuje úctu a poslušnosť voči rodičom, modlí sa za rodičov -vyberá si dobrých kamarátov, modlí sa za nich, modlí sa k Pánu Ježišovi -si plní školské povinnosti	Multikultúrna výchova Prírodoveda
Hrdinovia dobra	4	Svet dobra a zla Hrdinovia lásky Mikuláš	Pôvod zla vo svete – 1. hriech ľudí. dobro a zlo – poukázať na následky dobrého a zlého konania. Podobenstvo o milosrdnom Samaritánovi – pravé hodnoty hrdinstva. Život sv. Mikuláša	-učí sa rekapitulovať svoje správanie počas dňa večer – spytovanie svedomia -pomáha tomu, kto pomoc potrebuje, -dokáže sa podeliť s inými	Mediálna výchova Slovenský jazyk Výtvarná výchova
Ježišov príchod	5	Mária Advent Ježišovo narodenie Vianoce v našej rodine Ježiš je živý dar Poklona pri jasličkách	Výnimočnosť Panny Márie. Príprava na príchod Ježiša – adventný veniec. Narodenie Ježiša Krista. Prežívanie radosti z narodenia Ježiša v rodine. Ježiš – prítomný v bohostánku. Klaňanie sa Ježišovi – pastieri aj králi.	-ovláda modlitbu Zdravas´Mária -chápe význam Vianoc -zúčastňuje sa nedeľňajšej sv. omše -navštívi Ježiša v jasličkách	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Slovenský jazyk Pracovné vyučovanie
Ježiš, Boží syn	7	Ježišovo detstvo Ježiš zjavuje svoju moc Ježiš pomáha Chcem byť ako Ježiš Otče náš	Podobnosť malého Ježiša s nami vo všetkom okrem hriechu. Ježiš – učiteľ a mocný Boh – zázračné rozmnoženie chleba. Ježiš – uzdravujúci a pomáhajúci. Sväté písmo – charakteristika života Ježiša. Modlitba Otče náš	-poslúcha svojich rodičov -uvedomuje si nadprirodzenú schopnosť Boha -vníma potreby blízkych -ovláda modlitbu Otče náš	Ochrana života a zdravia Prírodoveda

<i>Ježiš ma miluje</i>	10	Oslava Ježiša Sláva Otcu i Synu, i Duchu Svätému Ježiš má nepriateľov Ježiš na kríži Ježiš žije Ježiš nám dáva nový život Ježiš odišiel k Otcovi Kostol Deň s Ježišom	Kvetná nedeľa. Najsvätejšia Trojica – jeden Boh v troch osobách. Odpúšťanie. Ježiš trpiteľ a vykupiteľ. Zmŕtvychvstanie Ježiša Krista. Veľkonočné symboly. Nanebovstúpenie Ježiša Krista. Kostol – Boží dom. Každý deň prežívať s Ježišom.	-pozná význam Kvetnej nedele -vie sa prežehnať -ovláda modlitbu Sláva Otcu -dokáže odpustiť krivdy a sklamania -prejavuje vďaku a úctu ku krížu -verí vo vzkriesenie mŕtvych, večný život -koná dobré skutky -pozná bohostánok, večné svetlo, oltár, ambónu -vie sa správať v kostole	Slovenský jazyk Výtvarná výchova Pracovné vyučovanie
------------------------	----	--	--	---	--

Názov ŠVP	ŠVP 1. stupňa ZŠ v SR, ISCED 1- primárne vzdelávanie		
Názov ŠkVP	Škola pre život v treťom tisícročí		
Vyučovací jazyk	Slovenský		
Vzdelávacia oblasť	Matematika a práca s informáciami		
Predmet	Matematika		
Ročník	prvý	variant	A
Časový rozsah výučby	týždenne 5 hodín	ročne	165 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Učebný predmet matematika je založený na realistickom prístupe k získavaniu nových vedomostí a na využívaní manuálnych a intelektových činností žiakov. Na rovnakom princípe sa pristupuje k aplikácii nových matematických vedomostí v reálnych situáciách. Takýmto spôsobom získané základné matematické vedomosti umožňujú získať matematickú gramotnosť novej kvality, ktorá by sa mala prelínať celým základným matematickým vzdelaním a vytvárať predpoklady pre ďalšie úspešné štúdium matematiky a pre celoživotné vzdelávanie.

Učebný predmet matematika v 1. ročníku základnej školy zahŕňa:

- elementárne matematické poznatky, zručnosti a činnosti s matematickými objektmi rozvíjajúce kompetencie potrebné v ďalšom živote (osobnom, občianskom, pracovnom a pod.),
- vytváraním presných učebných návykov rozvoj žiackych schopností, presného myslenia a formovania argumentácie v rôznych prostrediach, rozvoj algoritmického myslenia,
- súhrn vekuprimeraného matematického a informatického poznania, ktoré tvoria východisko k všeobecnému vzdelaniu kultúrneho človeka,
- informácie dokumentujúce potrebu matematiky a informatiky pre spoločnosť.

Vzdelávací obsah matematiky je rozdelený na päť tematických okruhov, čo sa zachováva aj pre ostatné stupne vzdelávania, pričom na každom stupni explicitne nemusí byť zastúpený každý tematický okruh:

- **Čísla, premenná a početové výkony s číslami,**
- **Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy,**
- **Geometria a meranie,**
- **Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika,**
- **Logika, dôvodenie, dôkazy.**

Učivo v tematickom okruhu **Čísla, premenná a početové výkony s číslami** zastáva na 1. stupni ZŠ významné miesto pri vytváraní pojmu prirodzeného čísla, početových výkonov s týmito číslami a pri príprave zavedenia písmena (premennej) vo význame čísla.

V ďalšom tematickom okruhu **Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy**, žiaci majú v realite objavovať kvantitatívne a priestorové vzťahy a určité typy ich systematických zmien. Zoznamujú sa s

veľičinami a ich prvotnou reprezentáciou vo forme tabuliek, grafov a diagramov. V jednoduchých prípadoch tieto aj graficky znázorňujú.

V tematickom okruhu **Geometria a meranie**, žiaci vytvárajú priestorové geometrické útvary podľa určitých pravidiel. Zoznamujú sa s najznámejšími rovinnými útvarmi ako aj s ich rysovaním. Objasňujú základné vlastnosti geometrických útvarov. Učia sa porovnávať, odhadovať a merať dĺžku, zoznámia sa s jednotlivými dĺžkovými mierami. Riešia primerané metrické úlohy z bežnej reality.

Ďalšou súčasťou matematického vzdelávania žiakov je **Kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika**. Tento tematický okruh sa objavuje len v podobe úloh. Žiaci takéto úlohy riešia manipulatívnou činnosťou s konkrétnymi objektmi, pričom vytvárajú rôzne skupiny predmetov podľa určitých pravidiel (usporiadávajú, rôzne zoskupujú). Pozorujú frekvenciu výskytu určitých javov, udalostí a zaznamenávajú ich.

Tematický okruh **Logika, dôvodenie, dôkazy** sa objavuje v len podobe úloh. Žiaci riešia úlohy, v ktorých posudzujú z hľadiska pravdivosti a nepravdivosti primerané výroky z matematiky a zo životných situácií.

Ciele predmetu

Cieľom učebného predmetu matematika v 1. ročníku základnej školy je rozvoj tých schopností žiakov, pomocou ktorých sa pripraví na samostatné získavanie poznatkov. Na dosiahnutie tohto cieľa, majú získať také skúsenosti, ktoré vyústia do poznávacích metód zodpovedajúcich veku žiakov.

Vyučovanie matematiky má smerovať k tomu, aby sa realizovali najmä tieto cieľové zámery a všeobecné požiadavky na rozvoj žiackej osobnosti:

- Vekuprímerane presné použitie materinského a odborného jazyka a správna aplikácia postupne sa rozširujúcej matematickej symboliky, vhodné využívanie tabuliek, grafov a diagramov. Využívanie pochopených a osvojených pojmov, postupov a algoritmov ako prostriedkov pri riešení úloh.
- V súlade s osvojením matematického obsahu a prostredníctvom numerických výpočtov pamäti, písomne aj na kalkulačke, rozvíjať numerické zručnosti žiakov.
- Na základe skúseností a činností rozvíjanie orientácie žiakov v rovine a v priestore.
- Riešením úloh a problémov postupné budovanie vzťahu medzi matematikou a realitou. Na základe využitia induktívnych metód získavania nových vedomostí, zručnosti a postojev rozvíjať matematické nazeranie, logické a kritické myslenie.
- Systematické vedenie žiakov k získavaniu skúseností s významom matematizácie reálnej situácie, tvorby matematických modelov a tým k poznaniu, že realita je zložitejšia ako jeho matematický model. Dostať sa bližšie k dennej praxi.
- Spolu s ostatnými učebnými predmetmi sa podieľať na primeranom rozvíjaní schopností žiakov používať prostriedky IKT (kalkulátory, počítače) k vyhľadávaniu, spracovaniu a uloženiu informácií.
- viesť žiakov k získaniu a rozvíjaniu zručností súvisiacich s procesom učenia sa, k aktivite na vyučovaní a k racionálnemu a samostatnému učeniu sa, k zabezpečeniu relevantných zdrojov informácií a vytvoreniu si optimálnych podmienok na učenie sa.
- Systematickým, premysleným a diferencovaným riadením práce žiakov, podporiť a upevňovať

kladné morálne a vôľové vlastnosti žiakov, ako je samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, kritickosť, cieľavedomá sebvýchova a sebvzdelávanie, dôvera vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh v osobnom aj verejnom kontexte.

- *Ochrana a zveľaďovanie okolitej prírody, starostlivosť o svoje zdravie, kladný vzťah ku všetkým humánnym a demokratickým hodnotám.*
- *Vytvorenie a rozvíjanie kladného vzťahu žiakov k spoločným európskym hodnotám, permanentné poznávanie kultúrnych a iných hodnôt vytvorených európskymi štátmi, medzi inými aj Slovenskom.*

Vyučovanie matematiky v 1. ročníku ZŠ má smerovať k tomu, aby sa pri vzdelávaní žiakov v jednotlivých tematických okruhoch realizovali najmä vyššie uvedené ciele, vyplývajúce z kľúčovej kompetencie pre matematiku a celkovú výchovu a vzdelávanie žiakov.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa používajú:

- *Matematika pre I. ročník ZŠ*
- *pracovné zošity*
- *edukačné CD*
- *Infovekáčik – didaktické hry*
- *detské časopisy*
- *internet.*

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET:		Ročník: prvý 5 hodina týždenne, spolu 168 vyučovacích hodín			
Matematika					
Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy
Prirodzené čísla 1 až 20	40	Prirodzené čísla 0 – 5. Čísla 6, 0, 7, 8, 9, 10. Prirodzené čísla do 20. Počítanie počtu vecí, ..., po jed-nom, po dvoch, utváranie skupín vecí, ...o danom počte. Porovnávanie čísel. Čítanie a písanie čísel 0 – 20. Rozklad a skladanie čísel. Vzťahy medzi číslami: veľkosť, susedné čísla.	<i>Prirodzené čísla 0 – 20. Počítanie počtu vecí, ..., po jednom, po dvoch, utváranie skupín vecí, ...o danom počte. Porovnávanie čísel. Čítanie a písanie čísel 0 – 20. Riešenie úloh na porovnávanie (viac, menej, rovnako).</i>	<i>Žiak -utvára, vyznačuje, kreslí, oddeľuje, skupinu predmetov 1 – 20 -tvorí stúpajúcu (klesajúcu) postupnosť predmetov, čísel - vie vymenovať stúpajúci aj klesajúci číselný rad -vie porovnávať čísla do 20 podľa veľkosti -rieši úlohy charakterizované vzťahmi „viac“, „mene“.</i>	<i>Environmentálna výchova Dopravná výchova Prírodoveda Slovenský jazyk Výtvarná výchova</i>
Učivo z logiky	5	Riešenie úloh na porovnávanie (viac, menej). Pravda, nepravda, negácia výrokov, všetky, nie všetky, dichotomické triedenie.	<i>Názorný úvod k učivu z logiky (získanie skúseností s pravdivosťou, nepravdivosťou a negáciou výrokov, kvantifikátory všetky, nie všetky, dichotomické triedenie).</i>	<i>-určí podľa skúseností a získaných poznatkov pravdivý a nepravdivý výrok -dokáže utvoriť jednoduchú negáciu výroku, -vymenuje všetky, niektoré, len tri, predmety -vyberá a triedi prvky na základe dvoch vlastností</i>	
Sčítanie a odčítanie	84	Sčítanie a odčítanie po etapách: v obore do 5, v obore do 10, v obore do 20 bez prechodu a s prechodom cez základ 10. Zameniteľnosť sčítancov. Rozklad sčítancov na súčet dvoch čísel. Doplnenie chýbajúceho čísla do súčtu. Vzťah medzi sčítaním a odčítaním. Slovné úlohy na sčítanie a odčítanie podľa činností, na základe obrázku, textu.	<i>Propedeutika vzťahu medzi sčítaním a odčítaním. Sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez základ 10 predmetnou činnosťou a na základe textu. Slovné úlohy na sčítanie a odčítanie. Oživenie slovnej úlohy kresbou a modelovaním. Tvorba číselnej úlohy na základe textu. Výber početového výkonu na základe textu. Tvorba matematického textu k numerickým úlohám. Riešenie rozsiahlejších úloh v tíme, aj so zberom vhodných údajov z reality.</i>	<i>-ovláda spamäti všetky spoje sčítania a odčítania bez prechodu cez základ 10 -využíva zručnosť sčítania, odčítania, doplnenia sčítancov v praxi -dokáže objasniť jednoduchú slovnú úlohu kresbou, činnosťou, voľbou vhodného modelu -zaznamenáva textovú súvislosť číslami a početovými výkonmi -kooperuje pri práci v skupine a rieši dané úlohy</i>	<i>Environmentálna výchova Dopravná výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Tvorba projektov a prezentačné činnosti, Slovenský jazyk Informatická výchova Výtvarná výchova Pracovné vyučovanie</i>

			Formovanie zovšeobecňovacej schopnosti a schopnosti riešenia matematických problémov.		
Riešenie rovníc	10	Neznáma vo výraze, znak neznámej [] rámik. Rovnica	Riešenie rovníc postupným dosadzovaním a znázornením.	-hľadá riešenie rovnice dosadzovaním znázornením -vyberá správne riešenie, triedi,...	
Geometria	12	Geometrické tvary a ich triedenie na základe ich vlastností. Stavba telies z kociek, na základe modelu rovinných útvarov činnosťou. Orientácia, určovanie polohy; smerov, zmeny smerov. Otvorené a uzavreté krivé čiary, priame čiary, triedenie čiar.	Postupné budovanie priestorovej predstavivosti a orientácie v rovine a v priestore. Spoznanie vnímateľných vlastností telies, rozlíšenie odlišných vlastností ukázaním, výberom, usporiadaním, slovne. Získanie prvých zručností v narábaní s rysovacími potrebami. Pozorovanie niektorých vlastností geometrických útvarov.	-nakreslí, vymaľuje, vymodeluje, trojuholník kruh, štvorec, obdĺžnik, kocku, guľu, kváder -vybuduje z kociek stavbu na základe modelu -identifikuje niektoré rovinné a priestorové útvary na základe niektorých pozorovaných vlastností -určí polohu na základe preberaných výrazov (napr. nad, pod, pri, medzi, atď.)	Dopravná výchova Ochrana života a zdravia Tvorba projektov a prezentačné činnosti Výtvarná výchova Přírodověda Informatická výchova
	2	Vlastnosti geometrických tvarov	Triedenie geometrických tvarov (veľkosť, tvar, farba).	-triedi na základe daných vlastností geometrické tvary	
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie.	15	Pravdivosť a nepravdivosť obrázkových situácií a matematických výrokov slovne formulovaných. Dichotomické triedenie predmetov podľa jedného znaku (modré, nie sú modré). Stúpajúca (klesajúca) postupnosť predmetov, čísel a zisťovanie pravidelnosti v týchto postupnostiach pozorovaním. Zber a usporiadanie údajov z domova a z blízkeho okolia za účelom riešenia úloh.	Vzbudenie záujmu žiakov o matematické činnosti prostredníctvom matematických hier. Ukázať význam použitia tabuliek, diagramov.	-vie rozlíšiť pravdivosť a nepravdivosť primeraných matematických výrokov -chápe význam použitia tabuliek, diagramov	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Slovenský jazyk Výtvarná výchova Informatická výchova

Názov ŠVP	ŠVP 1. stupňa ZŠ v SR, ISCED 1- primárne vzdelávanie		
Názov ŠkVP	Škola pre život v treťom tisícročí		
Vyučovací jazyk	Slovenský		
Vzdelávacia oblasť	Matematika a práca s informáciami		
Predmet	Matematika		
Ročník	prvý	variant	B,C
Časový rozsah výučby	týždenne 4 hodiny	ročne	132 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Učebný predmet matematika v 1. ročníku základnej školy je založený na realistickom prístupe k získavaniu nových vedomostí a na využívaní manuálnych a intelektových činností žiakov. Na rovnakom princípe sa pristupuje k aplikácii nových matematických vedomostí v reálnych situáciách. Takýmto spôsobom získané základné matematické vedomosti umožňujú získať matematickú gramotnosť novej kvality, ktorá by sa mala prelínať celým základným matematickým vzdelaním a vytvárať predpoklady pre ďalšie úspešné štúdium matematiky a pre celoživotné vzdelávanie.

Učebný predmet matematika zahŕňa:

- *elementárne matematické poznatky, zručnosti a činnosti s matematickými objektmi rozvíjajúce kompetencie potrebné v ďalšom živote (osobnom, občianskom, pracovnom a pod.),*
- *vytváraním presných učebných návykov rozvoj žiackych schopností, presného myslenia a formovania argumentácie v rôznych prostrediach, rozvoj algoritmického myslenia,*
- *súhrn vekuprimeraného matematického a informatického poznania, ktoré tvoria východisko k všeobecnému vzdelaniu kultúrneho človeka,*
- *informácie dokumentujúce potrebu matematiky a informatiky pre spoločnosť.*

Vzdelávací obsah matematiky je rozdelený na päť tematických okruhov, čo sa zachováva aj pre ostatné stupne vzdelávania, pričom na každom stupni explicitne nemusí byť zastúpený každý tematický okruh:

- 1. Čísla, premenná a počtové výkony s číslami,*
- 2. Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy,*
- 3. Geometria a meranie,*
- 4. Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika,*
- 5. Logika, dôvodenie, dôkazy.*

*Učivo v tematickom okruhu **Čísla, premenná a počtové výkony s číslami** zastáva významné miesto pri vytváraní pojmu prirodzeného čísla, počtových výkonov s týmito číslami a pri príprave zavedenia písmena (premennej) vo význame čísla.*

*V ďalšom tematickom okruhu **Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy**, žiaci majú v realite objavovať kvantitatívne a priestorové vzťahy a určité typy ich systematických zmien. Zoznamujú sa s veličinami a ich prvotnou reprezentáciou vo forme tabuliek, grafov a diagramov. V jednoduchých*

prípadoch tieto aj graficky znázorňujú.

V tematickom okruhu **Geometria a meranie**, žiaci vytvárajú priestorové geometrické útvary podľa určitých pravidiel. Zoznamujú sa s najznámejšími rovinnými útvarmi ako aj s ich rysovaním. Objasňujú základné vlastnosti geometrických útvarov. Učia sa porovnávať, odhadovať a merať dĺžku, zoznámia sa s jednotlivými dĺžkovými mierami. Riešia primerané metrické úlohy z bežnej reality.

Ďalšou súčasťou matematického vzdelávania žiakov je **Kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika**. Tento tematický okruh sa objavuje len v podobe úloh. Žiaci takéto úlohy riešia manipulatívnu činnosťou s konkrétnymi objektmi, pričom vytvárajú rôzne skupiny predmetov podľa určitých pravidiel (usporiadávajú, rôzne zoskupujú). Pozorujú frekvenciu výskytu určitých javov, udalostí a zaznamenávajú ich.

Tematický okruh **Logika, dôvodenie, dôkazy** sa objavuje v len podobe úloh. Žiaci riešia úlohy, v ktorých posudzujú z hľadiska pravdivosti a nepravdivosti primerané výroky z matematiky a zo životných situácií.

Ciele predmetu

Cieľom učebného predmetu matematika v 1. ročníku základnej školy je rozvoj tých schopností žiakov, pomocou ktorých sa pripravujú na samostatné získavanie poznatkov. Na dosiahnutie tohto cieľa, majú získať také skúsenosti, ktoré vyústia do poznávacích metód zodpovedajúcich veku žiakov.

Vyučovanie matematiky má smerovať k tomu, aby sa realizovali najmä tieto cieľové zámery a všeobecné požiadavky na rozvoj žiackej osobnosti:

- Vekuprimerane presné použitie materinského a odborného jazyka a správna aplikácia postupne sa rozširujúcej matematickej symboliky, vhodné využívanie tabuliek, grafov a diagramov. Využívanie pochopených a osvojených pojmov, postupov a algoritmov ako prostriedkov pri riešení úloh.
- V súlade s osvojením matematického obsahu a prostredníctvom numerických výpočtov spamäti, písomne aj na kalkulačke, rozvíjať numerické zručnosti žiakov.
- Na základe skúseností a činností rozvíjanie orientácie žiakov v rovine a v priestore.
- Riešením úloh a problémov postupné budovanie vzťahu medzi matematikou a realitou. Na základe využitia induktívnych metód získavania nových vedomostí, zručnosti a postojev rozvíjať matematické nazeranie, logické a kritické myslenie.
- Systematické vedenie žiakov k získavaniu skúseností s významom matematizácie reálnej situácie, tvorby matematických modelov a tým
- k poznaniu, že realita je zložitejšia ako jeho matematický model. Dostať sa bližšie k dennej praxi.
- Spolu s ostatnými učebnými predmetmi sa podieľať na primeranom rozvíjaní schopností žiakov používať prostriedky IKT (kalkulátory, počítače) k vyhľadávaniu, spracovaniu a uloženiu informácií.
- Viesť žiakov k získaniu a rozvíjaniu zručností súvisiacich s procesom učenia sa, k aktivite na vyučovaní a k racionálnemu a samostatnému učeniu sa, k zabezpečeniu relevantných zdrojov informácií a vytvoreniu si optimálnych podmienok na učenie sa.
- Systematickým, premysleným a diferencovaným riadením práce žiakov, podporiť a upevňovať kladné morálne a vôľové vlastností žiakov, ako je samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť,

húževnatosť, sebakritickosť, kritickosť, cieľavedomá sebvýchova a sebvzdelávanie, dôvera vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh v osobnom aj verejnom kontexte.

- *Ochrana a zveľaďovanie okolitej prírody, starostlivosť o svoje zdravie, kladný vzťah ku všetkým humánnym a demokratickým hodnotám.*
- *Vytvorenie a rozvíjanie kladného vzťahu žiakov k spoločným európskym hodnotám, permanentné poznávanie kultúrnych a iných hodnôt vytvorených európskymi štátmi, medzi inými aj Slovenskom.*

Vyučovanie matematiky v 1. ročníku má smerovať k tomu, aby sa pri vzdelávaní žiakov v jednotlivých tematických okruhoch realizovali najmä vyššie uvedené ciele, vyplývajúce z kľúčovej kompetencie pre matematiku a celkovú výchovu a vzdelávanie žiakov.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- *Matematika pre I. ročník ZŠ*
- *pracovné zošity*
- *edukačné CD*
- *Infovekáčik – didaktické hry*
- *detské časopisy*
- *internet.*

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET: Matematika		Ročník: prvý 1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín			
Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy
Prirodzené čísla 1 až 20	40	Prirodzené čísla 0 – 5. Čísla 6, 0, 7, 8, 9, 10. Prirodzené čísla do 20. Počítanie počtu vecí: po jednom, po dvoch, utváranie skupín vecí o danom počte. Porovnávanie čísel Čítanie a písanie čísel 0 – 20. Rozklad a skladanie čísel. Vzťahy medzi číslami: veľkosť, susedné čísla. Riešenie úloh na porovnávanie (viac, menej).	<i>Prirodzené čísla 0 – 20. Počítanie počtu vecí, ..., po jednom, po dvoch, utváranie skupín vecí, ...o danom počte. Porovnávanie čísel. Čítanie a písanie čísel 0 – 20. Riešenie úloh na porovnávanie (viac, menej, rovnako).</i>	Žiak -utvára, vyznačuje, kreslí, oddeľuje, skupinu predmetov 1 – 20, -tvorí stúpajúcu (klesajúcu) postupnosť predmetov, čísel, -vie vymenovať stúpajúci aj klesajúci číselný rad, -vie porovnávať čísla do 20 podľa veľkosti, -rieši úlohy charakterizované vzťahmi „viac“, „menej“.	Environmentálna výchova Dopravná výchova Prírodoveda Slovenský jazyk Výtvarná výchova
Sčítanie a odčítanie	70	Sčítanie a odčítanie po etapách: v obore do 5, v obore do 10, v obore do 20 bez prechodu cez základ 10. Zameniteľnosť sčítancov. Rozklad sčítancov na súčet dvoch čísel. Doplnenie chýbajúceho čísla do súčtu. Vzťah medzi sčítaním a odčítaním. Slovné úlohy na sčítanie a odčítanie podľa činnosti, na základe obrázku, textu.	<i>Propedeutika vzťahu medzi sčítaním a odčítaním. Sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez základ 10 predmetnou činnosťou a na základe textu. Slovné úlohy na sčítanie a odčítanie. Oživenie slovnej úlohy kresbou a modelovaním. Tvorba číselnej úlohy na základe textu. Výber počtového výkonu na základe textu. Tvorba matematického textu k numerickým úlohám. Riešenie rozsiahlejších úloh v tíme, aj so zberom vhodných údajov z reality. Formovanie zovšeobecňovacej schopnosti a schopnosti riešenia matematických problémov.</i>	-ovláda spamäti všetky spoje sčítania a odčítania bez prechodu cez základ 10, -využíva zručnosť sčítania, odčítania, doplnenia sčítancov v praxi, -dokáže objasniť jednoduchú slovnú úlohu kresbou, činnosťou, voľbou vhodného modelu, -záznamenáva textovú súvislosť číslami a početovými výkonmi. -kooperuje pri práci v skupine a rieši zadané úlohy.	Environmentálna výchova Dopravná výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Tvorba projektov a Prezentačné činnosti Slovenský jazyk Informatická výchova Výtvarná výchova Pracovné vyučovanie
Geometria	12	Geometrické tvary a ich triedenie na základe ich vlastností. Stavba telies z kociek, na základe modelu rovinných útvarov	<i>Postupné budovanie priestorovej predstavivosti a orientácie v rovine a v priestore. Spoznanie vnímateľných vlastností telies, rozlíšenie odlišných vlastností</i>	-nakreslí, vymaľuje, vymodeluje,... geometrický tvar -vybuduje z kociek stavbu na základe modelu, -identifikuje niektoré rovinné a priestorové útvary na základe niektorých pozorovaných vlastností,	Dopravná výchova Ochrana života a zdravia Tvorba projektov a prezentačné činnosti Výtvarná výchova Prírodoveda

		<i>činnosťou. Orientácia, určovanie polohy; smerov, zmeny smerov.</i> <i>Otvorené a uzavreté krivé čiary, priame čiary, triedenie čiar.</i>	<i>ukázaním, výberom, usporiadaním, slovne.</i> <i>Získanie prvých zručností v narábaní s rysovacími potrebami.</i> <i>Pozorovanie niektorých vlastností geometrických útvarov.</i>	<i>-určí polohu na základe preberaných výrazov (napr. nad, pod, pri, medzi, atď.),</i>	<i>Informatická výchova</i>
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie.	10	<i>Pravdivosť a nepravdivosť obrázkových situácií a mate-matických výrokov slovne formulovaných.</i> <i>Dichotomické triedenie predmetov podľa jedného znaku (modré, nie sú modré).</i> <i>Stúpajúca (klesajúca) postupnosť predmetov, čísel a zisťovanie pravidelnosti v týchto postupnostiach pozorovaním.</i> <i>Zber a usporiadanie údajov z domova a z blízkeho okolia za účelom riešenia úloh.</i>	<i>Vzbudenie záujmu žiakov o matematické činnosti prostredníctvom matematických hier.</i> <i>Ukázať význam použitia tabuliek, diagramov.</i>	<i>-vie rozlíšiť pravdivosť a nepravdivosť primeraných matematických výrokov,</i> <i>-chápe význam použitia tabuliek, diagramov.</i>	<i>Environmentálna výchova</i> <i>Osobnostný a sociálny rozvoj</i> <i>Slovenský jazyk</i> <i>Výtvarná výchova</i> <i>Informatická výchova</i>

Názov ŠVP	ŠVP 1. stupňa ZŠ v SR, ISCED 1- primárne vzdelávanie		
Názov ŠkVP	Škola pre život v treťom tisícročí		
Vyučovací jazyk	Slovenský		
Vzdelávacia oblasť	Matematika a práca s informáciami		
Predmet	Matematika		
Ročník	prvý	variant	D
Časový rozsah výučby	týždenne 4 hodiny	Ročne	132 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Učebný predmet matematika v 1. ročníku základnej školy je založený na realistickom prístupe k získavaniu nových vedomostí a na využívaní manuálnych a intelektových činností žiakov. Na rovnakom princípe sa pristupuje k aplikácii nových matematických vedomostí v reálnych situáciách. Takýmto spôsobom získané základné matematické vedomosti umožňujú získať matematickú gramotnosť novej kvality, ktorá by sa mala prelínať celým základným matematickým vzdelaním a vytvárať predpoklady pre ďalšie úspešné štúdium matematiky a pre celoživotné vzdelávanie.

Učebný predmet matematika zahŕňa:

- elementárne matematické poznatky, zručnosti a činnosti s matematickými objektmi rozvíjajúce kompetencie potrebné v ďalšom živote (osobnom, občianskom, pracovnom a pod.),
- vytváraním presných učebných návykov rozvoj žiackych schopností, presného myslenia a formovania argumentácie v rôznych prostrediach, rozvoj algoritmického myslenia,
- súhrn vekuprimeraného matematického a informatického poznania, ktoré tvoria východisko k všeobecnému vzdelaniu kultúrneho človeka,
- informácie dokumentujúce potrebu matematiky a informatiky pre spoločnosť.

Vzdelávací obsah matematiky je rozdelený na päť tematických okruhov, čo sa zachováva aj pre ostatné stupne vzdelávania, pričom na každom stupni explicitne nemusí byť zastúpený každý tematický okruh:

- Čísla, premenná a počtové výkony s číslami,
- Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy,
- Geometria a meranie,
- Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika,
- Logika, dôvodenie, dôkazy.

Učivo v tematickom okruhu **Čísla, premenná a počtové výkony s číslami** zastáva významné miesto pri vytváraní pojmu prirodzeného čísla, počtových výkonov s týmito číslami a pri príprave zavedenia písmena (premennej) vo význame čísla.

V ďalšom tematickom okruhu **Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy**, žiaci majú v realite objavovať kvantitatívne a priestorové vzťahy a určité typy ich systematických zmien. Zoznamujú sa s veličinami a ich prvotnou reprezentáciou vo forme tabuliek, grafov a diagramov. V jednoduchých prípadoch tieto aj graficky znázorňujú.

V tematickom okruhu **Geometria a meranie**, žiaci vytvárajú priestorové geometrické útvary podľa určitých pravidiel. Zoznamujú sa s najznámejšími rovinnými útvarmi ako aj s ich rysovaním. Objasňujú základné vlastnosti geometrických útvarov. Učia sa porovnávať, odhadovať a merať dĺžku, zoznámia sa s jednotlivými dĺžkovými mierami. Riešia primerané metrické úlohy z bežnej reality.

Ďalšou súčasťou matematického vzdelávania žiakov je **Kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika**. Tento tematický okruh sa objavuje len v podobe úloh. Žiaci takéto úlohy riešia manipulatívnu činnosťou s konkrétnymi objektmi, pričom vytvárajú rôzne skupiny predmetov podľa určitých pravidiel (usporiadavajú, rôzne zoskupujú). Pozorujú frekvenciu výskytu určitých javov, udalostí a zaznamenávajú ich.

Tematický okruh **Logika, dôvodenie, dôkazy** sa objavuje v len podobe úloh. Žiaci riešia úlohy, v ktorých posudzujú z hľadiska pravdivosti a nepravdivosti primerané výroky z matematiky a zo životných situácií.

Matematika v 1. ročníku sa bude vyučovať v časovej dotácii 5 hodín týždenne, pričom 4 hodiny budú odučené podľa ŠVP a 1 hodina bude využitá na precvičenie a upevnenie učiva.

Ciele predmetu

Cieľom učebného predmetu matematika v 1. ročníku základnej školy je rozvoj tých schopností žiakov, pomocou ktorých sa pripravujú na samostatné získavanie poznatkov. Na dosiahnutie tohto cieľa, majú získať také skúsenosti, ktoré vyústia do poznávacích metód zodpovedajúcich veku žiakov.

Vyučovanie matematiky má smerovať k tomu, aby sa realizovali najmä tieto cieľové zámery a všeobecné požiadavky na rozvoj žiackej osobnosti:

- Vekuprimerane presné použitie materinského a odborného jazyka a správna aplikácia postupne sa rozširujúcej matematickej symboliky, vhodné využívanie tabuliek, grafov a diagramov. Využívanie pochopených a osvojených pojmov, postupov a algoritmov ako prostriedkov pri riešení úloh.
- V súlade s osvojením matematického obsahu a prostredníctvom numerických výpočtov spamäti, písomne aj na kalkulačke, rozvíjať numerické zručnosti žiakov.
- Na základe skúseností a činností rozvíjanie orientácie žiakov v rovine a v priestore.
- Riešením úloh a problémov postupné budovanie vzťahu medzi matematikou a realitou. Na základe využitia induktívnych metód získavania nových vedomostí, zručnosti a postojev rozvíjať matematické nazeranie, logické a kritické myslenie.
- Systematické vedenie žiakov k získavaniu skúseností s významom matematizácie reálnej situácie, tvorby matematických modelov a tým
- k poznaniu, že realita je zložitejšia ako jeho matematický model. Dostať sa bližšie k dennej praxi.
- Spolu s ostatnými učebnými predmetmi sa podieľať na primeranom rozvíjaní schopností žiakov používať prostriedky IKT (kalkulátory, počítače) k vyhľadávaniu, spracovaniu a uloženiu informácií.
- viesť žiakov k získaniu a rozvíjaniu zručností súvisiacich s procesom učenia sa, k aktivite na

vyučovaní a k racionálnemu a samostatnému učeniu sa, k zabezpečeniu relevantných zdrojov informácií a vytvoreniu si optimálnych podmienok na učenie sa.

- *Systematickým, premysleným a diferencovaným riadením práce žiakov, podporiť a upevňovať kladné morálne a vôľové vlastností žiakov, ako je samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, kritickosť, cieľavedomá sebvýchova a sebvzdelávanie, dôvera vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh v osobnom aj verejnom kontexte.*
- *Ochrana a zveľaďovanie okolitej prírody, starostlivosť o svoje zdravie, kladný vzťah ku všetkým humánnym a demokratickým hodnotám.*
- *Vytvorenie a rozvíjanie kladného vzťahu žiakov k spoločným európskym hodnotám, permanentné poznávanie kultúrnych a iných hodnôt vytvorených európskymi štátmi, medzi inými aj Slovenskom.*

Vyučovanie matematiky v 1. ročníku má smerovať k tomu, aby sa pri vzdelávaní žiakov v jednotlivých tematických okruhoch realizovali najmä vyššie uvedené ciele, vyplývajúce z kľúčovej kompetencie pre matematiku a celkovú výchovu a vzdelávanie žiakov.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa používajú:

- *Matematika pre I. ročník ZŠ*
- *pracovné zošity*
- *edukačné CD*
- *Infovekáčik – didaktické hry*
- *detské časopisy*
- *internet.*

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET:		Ročník: prvý 5 hodín týždenne, spolu 165 vyučovacích hodín			
Matematika					
Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy
Prirodzené čísla 1 až 20	40	<i>Prirodzené čísla 0 – 5. Čísla 6, 0, 7, 8, 9, 10. Prirodzené čísla do 20. Počítanie počtu vecí, ..., po jed-nom, po dvoch, utváranie skupín vecí, ...o danom počte. Porovnávanie čísel. Čítanie a písanie čísel 0 – 20. Rozklad a skladanie čísel. Vzťahy medzi číslami: veľkosť, susedné čísla. Riešenie úloh na porovnávanie (viac, menej).</i>	<i>Prirodzené čísla 0 – 20. Počítanie počtu vecí, ..., po jednom, po dvoch, utváranie skupín vecí, ...o danom počte. Porovnávanie čísel. Čítanie a písanie čísel 0 – 20. Riešenie úloh na porovnávanie (viac, menej, rovnako).</i>	<i>Žiak -utvára, vyznačuje, kreslí, oddeľuje, skupinu predmetov 1 – 20, -tvorí stúpajúcu (klesajúcu) postupnosť predmetov, čísel, - vie vymenovať stúpajúci aj klesajúci číselný rad, -vie porovnávať čísla do 20 podľa veľkosti, -rieši úlohy charakterizované vzťahmi „viac“, „menej“.</i>	<i>Environmentálna výchova Dopravná výchova Prírodoveda Slovenský jazyk Výtvarná výchova</i>
Sčítanie a odčítanie	70	<i>Sčítanie a odčítanie po etapách: v obore do 5, v obore do 10, v obore do 20 bez prechodu cez základ 10. Zameniteľnosť sčítancov. Rozklad sčítancov na súčet dvoch čísel. Doplnenie chýbajúceho čísla do súčtu. Vzťah medzi sčítaním a odčítaním. Slovné úlohy na sčítanie a odčítanie podľa činnosti, na základe obrázku, textu.</i>	<i>Propedeutika vzťahu medzi sčítaním a odčítaním. Sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez základ 10 predmetnou činnosťou a na základe textu. Slovné úlohy na sčítanie a odčítanie. Oživenie slovnej úlohy kresbou a modelovaním. Tvorba číselnej úlohy na základe textu. Výber početového výkonu na základe textu. Tvorba matematického textu k numerickým úlohám. Riešenie rozsiahlejších úloh v tíme, aj so zberom vhodných údajov z reality. Formovanie zovšeobecňovacej schopnosti a schopnosti riešenia matematických problémov.</i>	<i>-ovláda spamäti všetky spoje sčítania a odčítania bez prechodu cez základ 10, -využíva zručnosť sčítania, odčítania, doplnenia sčítancov v praxi, -dokáže objasniť jednoduchú slovnú úlohu kresbou, činnosťou, voľbou vhodného modelu, -záznamáva textovú súvislosť číslami a početovými výkonmi. -kooperuje pri práci v skupine a rieši zadané úlohy.</i>	<i>Environmentálna výchova Dopravná výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Slovenský jazyk Výtvarná výchova Pracovné vyučovanie</i>
Geometria	12	<i>Geometrické tvary a ich triedenie na základe ich vlastností. Stavba telies z kociek, na základe modelu rovinných útvarov činnosťou. Orientácia, určovanie</i>	<i>Postupné budovanie priestorovej predstavivosti a orientácie v rovine a v priestore. Spoznanie vnímateľných vlastností</i>	<i>-nakreslí, vymaľuje, vymodeluje,... geometrický tvar -vybuduje z kociek stavbu na základe modelu, -identifikuje niektoré rovinné</i>	<i>Dopravná výchova Ochrana života a zdravia Výtvarná výchova Prírodoveda</i>

		polohy; smerov, zmeny smerov. Otvorené a uzavreté krivé čiary, priame čiary, triedenie čiar.	telies, rozlíšenie odlišných vlastností ukázaním, výberom, usporiadaním, slovne. Získanie prvých zručností v narábaní s rysovacími potrebami. Pozorovanie niektorých vlastností geometrických útvarov.	a priestorové útvary na základe niektorých pozorovaných vlastností, -určí polohu na základe preberaných výrazov (napr. nad, pod, pri, medzi, atď.),	
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie.	10	Pravdivosť a nepravdivosť obrázkových situácií a mate-matických výrokov slovne formulovaných. Dichotomické triedenie predmetov podľa jedného znaku (modré, nie sú modré). Stúpajúca (klesajúca) postupnosť predmetov, čísel a zisťovanie pravidelnosti v týchto postupnostiach pozorovaním. Zber a usporiadanie údajov z domova a z blízkeho okolia za účelom riešenia úloh.	Vzbudenie záujmu žiakov o matematické činnosti prostredníctvom matematických hier. Ukázať význam použitia tabuliek, diagramov.	-vie rozlíšiť pravdivosť a nepravdivosť primeraných matematických výrokov, -chápe význam použitia tabuliek, diagramov.	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Slovenský jazyk Výtvarná výchova

Názov ŠVP	ŠVP 1. stupňa ZŠ v SR, ISCED 1- primárne vzdelávanie		
Názov ŠkVP	Škola pre život v treťom tisícročí		
Vyučovací jazyk	Slovenský		
Vzdelávacia oblasť	Matematika a práca s informáciami		
Predmet	Informatická výchova		
Ročník	prvý	variant	A,B,C
Časový rozsah výučby	týždenne 1 hodina	ročne	33 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Informatika má dôležité postavenie vo vzdelávaní, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Na 1. stupni ZŠ sa budujú základy predmetu informatika a preto sa názov predmetu prispôbil na informatická výchova.

Poslaním vyučovania informatiky/informatickej výchovy je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika/informatická výchova a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy.

Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť pre produktívny a plnohodnotný život obyvateľov SR v informačnej a znalostnej spoločnosti, ktorú budujeme.

Oblasť informatiky zaznamenáva mimoriadny rozvoj, preto v predmete informatika/informatická výchova je potrebné dôkladnejšie sa zamerať na štúdium základných univerzálnych pojmov, ktoré prekračujú súčasné technológie. Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky/informatickej výchovy široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom informatickej výchovy v 1. ročníku ZŠ je zoznámenie sa s počítačom a možnosťami jeho využitia v každodennom živote.

Prostredníctvom aplikácií obsahom aj ovládaním primeraných veku žiakov získať základné zručnosti v používaní počítača. V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci pomocou rôznych aplikácií precvičujú základné učivo z matematiky, slovenského a cudzieho jazyka, získavajú

vedomosti za podpory edukačných programov z prírodovedy a vlastivedy a rozvíjajú svoju tvorivosť a estetické cítenia v rôznych grafických editoroch.

Dôraz klásť pri tom nie na zvládnutie ovládania aplikácie, ale na pochopenie možností, ktoré môžeme využiť pri každodenných činnostiach. Najvhodnejšie sa javí využitie programov určených špeciálne pre žiakov, prostredníctvom ktorých by sa zoznámili s najbežnejšími činnosťami vykonávanými na počítači (aplikácie určené pre dospelých nie sú vhodné kvôli ich prílišnej komplexnosti).

Žiaci sú na vyučovaní informatickej výchovy rozdelení na dve skupiny.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- *vybavená počítačová učebňa s pripojením na internet, tlačiarňou a skenerom, dataprojektorom*
- *multimediálne CD*
- *odborná literatúra : V kráľovstve počítačov, Ako na to Počítač ľahko a rýchlo*

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET: Informatická výchova			Ročník: prvý 1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín		
Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy
Základné zručnosti	1	Nácvik práce s myšou	Oboznámiť sa s počítačom, myšou, klávesnicou, nacvičiť prácu s myšou	Žiak: - vie zapnúť a bezpečne vypnúť počítať - vie pomenovať časti počítača - vie pohybovať s myšou - ovláda klik a dvojklik	Ochrana života a človeka
	1	Spustenie a ukončenie programu	Naučiť sa spustiť a ukončiť program	- vie spustiť a ukončiť program	Osobnostný a sociálny rozvoj
Práca s programom Maľovanie	4	Kreslenie, farby, vyfarbovanie	Naučiť žiakov zábavnou formou pracovať s programom Maľovanie: - popis prostredia - nástroje z panelu nástrojov - vlastný obrázok - práca s obrázkami	- ukáže nástroje programu Maľovanie - vie nakresliť krivé a rovné čiary - dokáže podľa predvolených farieb vymaľovať obrázok - vytvorí vlastný obrázok použitím určených nástrojov	Výtvarná výchova Prírodoveda Matematika
	2	Geometrické tvary		- pozná a vie vytvoriť v programe Maľovanie geometrické tvary-obdĺžnik, štvorec, kruh - vytvorí obrázok z geometrických tvarov a určí ich počet	Matematika
	8	Zväčšovanie, zmenšovanie, ťahovanie, kopírovanie, premiestňovanie, otáčanie obrázkov		- zväčší, zmenší obrázok, - vyberie časť obrázku a skopíruje ju - vie premiestňovať a otáčať obrázky	Matematika Výtvarná výchova Slovenský jazyk
	2	Kreslenie obrysov a drobností, lupa		- vie použiť nástroj lupa - dokáže pomocou lupy kresliť obrysy a drobnosti - dokreslí obrázok spájaním bodov	Výtvarná výchova Matematika
	1	Tlač a ukladanie obrázkov		- vytlačí a uloží obrázok	Prírodoveda
	3	Práca s CD	Vedieť pracovať s CD mechanikou	- vie otvoriť CD mechaniku, vložiť CD, spustiť CD, ukončiť program z CD, vybrať CD	Osobnostný a sociálny rozvoj
Práca s textom	6	Detský kútik, Detská Biblia, Cirkus šaša Tomáša,...	Naučiť sa pracovať s dostupnými výučbovými programami	- vie pracovať s CD a výučbovými programami - pozná možnosti poškodenia CD	Dopravná výchova Matematika
		Text v grafickom programe (veľké a malé písmená, mäkké a dlžne, mazanie textu atď.)	Naučiť sa vkladať písmená a jednoduché slová v grafickom editore.	- používa na veku primeranej úrovni vo svojej práci textový editor - vloží jednoduché slová - premiestňovaním písmen vytvorí slovo - vie napísať malé a veľké písmeno - opraví-vymaže chybný text	Osobnostný a sociálny rozvoj Slovenský jazyk
Internet	5	Internet	Poskytnúť prvotné informácie o práci s internetom.	- vie si načítať danú web stránku - vie na internete otvoriť jednoduchú aplikáciu - vie pracovať s vekuprimeranými web stránkami- www.bublina.sk www.jablko.cz,	Mediálna výchova

Názov ŠVP	ŠVP 1. stupňa ZŠ v SR, ISCED 1- primárne vzdelávanie		
Názov ŠkVP	Škola pre život v treťom tisícročí		
Vyučovací jazyk	Slovenský		
Vzdelávacia oblasť	Človek a svet práce		
Predmet	Pracovné vyučovanie		
Ročník	prvý	variant	A,B,D
Časový rozsah výučby	týždenne 1 hodina	ročne	33 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Pracovné vyučovanie pozostáva z dvoch samostatných zložiek - technických a pestovateľských prác. Rovnomerné zastúpenie obidvoch zložiek môže učiteľ meniť v prospech technických alebo pestovateľských prác (vychádzajúc zo záujmu žiakov, potrieb i podmienok školy a regiónu) až po rozsah povinného učiva.

Najdôležitejším snažením pracovného vyučovania by mal byť ústup od reprodukčných činností. Viac sa zameriavať na rozvoj tvorivosti žiakov prostredníctvom riešenia problémových úloh.

V organizovaní vyučovacieho procesu viac využívať tímovú prácu pred frontálnou prácou žiakov. Práve tímová práca sa využíva pri riešení rôznych technických problémov v bežnom živote. Žiaci sa majú naučiť vzájomne komunikovať v tíme, spoločne pracovať, vedieť uplatniť svoj názor pri riešení technického problému, učiť sa od ostatných a niešť zodpovednosť za prácu celého tímu.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom technických prác v 1. ročníku ZŠ je pochopiť význam techniky ako zložky ľudskej kultúry, kde človek za pomoci vied ovláda prírodné sily a využíva prírodné bohatstvo. Výchovno-vzdelávací proces by mal smerovať k tomu, aby sa žiaci:

- oboznamovali s pozitívnymi i negatívnymi dôsledkami techniky všeobecne i v najbližšom okolí,
- naučili sa pracovať efektívne (ekonomicky, zodpovedne, presne, bezpečne atď.),
- oboznamovali s vlastnosťami technických materiálov a technológiami (činnosťami) ich opracovania tvorivým prístupom (porovnávaním, triedením, experimentovaním, znázornením a realizáciou svojich nápadov),
- naučili poznávať na základe skutočnosti elementárne konštrukčné prvky, používať ich k riešeniu jednoduchých úloh, a tým rozvíjať ich kombinačné schopnosti a technické myslenie,
- naučili hodnotiť výsledok svojej práce (čo zhotovili, zdôvodniť prečo sa im niektoré veci páčia či nepáčia, čo mohli urobiť lepšie, dôkladnejšie).

Žiaci v technických prácach si majú osvojiť aj základné zásady pracovnej kultúry:

- pripraviť pracovné miesto a udržiavať poriadok,

- rozvíjať tvorivú iniciatívu žiakov pri plánovaní práce (vytýčenie cieľa, hľadanie prostriedkov na jeho dosiahnutie, príprava materiálu),
- upriamovať pozornosť žiakov na efektívnu prácu (racionálne zachádzať s materiálom, hľadať najefektívnejší spôsob zhotovenia výrobku),
- dodržiavať požadované bezpečnostné a hygienické pravidlá pri práci.

Cieľom pestovateľských prác je aktívne a praktickou činnosťou oboznámiť žiakov so základnými biologickými zákonmi. Učia sa chápať podstatu javov, ich zákonitosti a poznávajú úlohu zásahov človeka do prírody. Hlavnými cieľmi pestovateľských prác v 1. ročníku ZŠ je:

- *viesť žiakov k poznávaniu a pomenovaniu vybraných druhov úžitkových a okrasných rastlín,*
- *naučiť základné teoretické poznatky ich pestovania,*
- *spájať teoretické poznatky s praktickými pestovateľskými činnosťami,*
- *osvojiť základné pestovateľské zručnosti a hygienické návyky, zásady správnej organizácie a bezpečnosti práce,*
- *viesť k ochrane a tvorbe životného prostredia prostredníctvom vlastnej práce žiakov,*
- *vedieť pomenovať a pri práci používať náradie a pomôcky,*
- *viesť prostredníctvom pestovateľských činností k pozitívnemu vzťahu k práci a k tvorivému uplatňovaniu poznatkov.*

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje: infovek – predmet pracovné vyučovanie.

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET: Pracovné vyučovanie

Ročník: prvý
1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy
Materiály a technológie opracovania	15	- práca s odpadovým materiálom - práca s papierom a kartónom - práca s modelovacím materiálom	<i>Prírodný a syntetický odpad vo vzťahu k ochrane prírody. Využitie odpadového materiálu z domácnosti pre ďalšie spracovanie.</i> <i>V tomto prípade je hlavným zámerom zmeniť pôvodnú funkciu predmetu a použiť ho iným spôsobom na zhotovenie originálneho výrobku</i> <i>Výrobky zhotovujeme z odpadových materiálov v domácnosti ako sú napr. obaly z kartónu, PVC fólie, plastové fľaše, téglíky, obaly zubných pást, krémov, šampónov, kartónové rúrky)</i> <i>(hračky, netypické postavičky, roboty, mimozemské bytosti apod.)</i> <i>Prehliadť poznatky o papieri (lesy a ich význam pre človeka), vysvetliť druhy papiera (baliaci biely a hnedý, hodvábný, krepový). Skúmať ďalšie vlastnosti (pevnosť, pružnosť, štruktúra), vzájomne ich porovnávať, kombinovať a voľne dotvárať na základe predstáv a fantázie.</i> <i>Modelovať, tvarovať a zostavovať z rozličného modelovacieho materiálu (figúrky)</i>	<i>Žiak</i> - strihá, trhá, lepí, obkresľuje podľa šablóny a skladá, modeluje, - rozvíja technické myslenie - vie tímovo a efektívne pracovať, hodnotiť prácu	<i>Environmentálna výchova</i> <i>Slovenský jazyk</i> <i>Prírodoveda</i>
Základy konštruovania	4	- práca so stavebnicami (Merkur, Lego, odpadový materiál)	<i>Poznať názvy jednotlivých súčastí, ich vhodné použitie a umiestnenie, dbať na ich správny výber; cvičiť montáž a demontáž jednoduchých spojov. Vytvárať spojenie (pevné, pohyblivé). Výrobky: brány, ploty, zábradlie, stĺpy, písmená, niektoré poľnohospodárske náradie.</i> <i>Zhotovovanie zložitejších priestorových modelov - jednoduché dopravné prostriedky - vozík - kolobežka.</i>	<i>Žiak</i> - pozná na základe skutočnosti konštrukčné prvky - používa ich k riešeniu jednoduchých úloh - vie porozprávať výsledky svojej činnosti	<i>Osobnostný a sociálny rozvoj</i>

Ľudové tradície a ľudové remeslá	4	-práca s drevom a textilom	Oboznámiť s tradíciami spracovania textilných vlákien (priadza, kolovrátok, s tradíciami odievania (materiálom, ozdobnými prvkami), bytovej kultúry a tradičnými textilnými hračkami, stužkami, dečkami, výšivkami, s ľudovými tradíciami (návšteva múzea). Oboznámiť s tradičným využívaním dreva - stavba obydlí, výroba nábytku, , predmetov každodennej potreby, hračiek a pod	Žiak - je oboznámený a pozná ľudové tradície vo svojom okolí	Osobnostný a sociálny rozvoj Slovenský jazyk
Pestovateľské práce	6	-prírodniny	Poznať úžitkové rastliny, plody, konzumné časti (výstavka, ovocné a zeleninové šaláty) , KŽP (pozorovanie, starostlivosť o izbové rastliny)	Žiak - pozná význam zeleniny pre zdravie človeka - pozná izbové rastliny, základné zásady starostlivosti o ne - skrášľuje životné prostredie,	Environmentálna výchova
Vychádzky	4	-okolitý svet	Vychádzky orientovať tak, aby žiaci mali možnosť priamo pozorovať prírodné veci a javy Poznať obchody v najbližšom okolí s metrovým textilom, koženými výrobkami, galantériou, železiarskym tovarom, hračkami, papiernictvo, Oboznámiť sa s vybranými exponátmi v múzeu Oboznámiť sa s opravovňami pre rôzne druhy výrobkov.	Žiak - má a využíva poznatky získané pozorovaním na vychádzkach	Dopravná výchova Multikultúrna výchova

Názov ŠVP	ŠVP 1. stupňa ZŠ v SR, ISCED 1- primárne vzdelávanie		
Názov ŠkVP	Škola pre život v treťom tisícročí		
Vyučovací jazyk	Slovenský		
Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra		
Predmet	Výtvarná výchova		
Ročník	prvý	variant	A,B,C,D
Časový rozsah výučby	týždenne 1 hodina	ročne	33 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Výtvarná výchova (ďalej VV) primárneho vzdelávania, je predmet, ktorý prostredníctvom autentických skúseností získaných výtvarnou činnosťou – intenzívnych zážitkov, dobrodružstva tvorby a sebavyjadrovania – rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia – vedomých i nevedomých duševných aktivít. Týmto VV napĺňa svoje jedinečné poslanie v celom edukačnom procese.

Výtvarné aktivity predstavujú širokú škálu činností, ktorú na jednej strane vymedzuje prirodzený detský záujem, duševný, citový rozvoj a rozvoj schopnosti vyjadrovať svoje predstavy – a na druhej strane bohatosť vyjadrovacích foriem (jazyka), ktorú ponúkajú rôzne druhy vizuálnych umení súčasnosti (zahŕňajúc intermediálnosť aj interdisciplinárnosť).

Predmet výtvarná výchova v sebe zahŕňa okrem tradičných a nových výtvarných disciplín aj ďalšie druhy vizuálnych umení – dizajn v jeho rôznych polohách (výrobkový, komunikačný, odevný, textilný, telový, vizuálnu reklamu), fotografiu, architektúru, elektronické médiá a multimédiá (video a film).

Na primárnom stupni výtvarná výchova plynulo nadväzuje na prirodzený záujem dieťaťa o výtvarné vyjadrovanie svojich predstáv, na bohatosť detskej fantázie a obrazotvornosti, zvedavosť a príťažlivosť objavovania nových možností, pretože výtvarné činnosti predstavujú

pre väčšinu detí hravú činnosť a priamy prostriedok materializácie vlastných predstáv. Edukačný proces VV, ako proces tvorivý, zvyšuje nárok na vedomú operatívnosť s vyjadrovacími prostriedkami (používanie jazyka) v priebehu postupného dospievania žiaka: vedie žiaka od detskej

spontánnosti k svojbytnému vyjadrovaniu – formuje vlastné spôsoby sebavyjadrovania (štýl) a vlastné postoje a hodnotiace názory.

Edukačný proces pozostáva zo zložky vyjadrovacej a interpretačnej, výchovnej a vzdelávacej. Tieto zložky sa vo VV prelínajú, nemožno ich chápať ako izolované. Uplatňujú sa tak, že jedna vyplýva z druhej. Výtvarné činnosti predstavujú zároveň poznávanie umenia a chápanie jeho zmyslu. Otvárajú tak žiakovi možnosti zaradiť sa do kultúrnej tradície na úrovni súčasného myslenia, možnosti jeho aktívneho začleňovania sa do kultúry.

Ciele vyučovacieho predmetu

Ciele výtvarnej výchovy na úrovni primárneho vzdelávania sú:

Kognitívne ciele

Poznávať jazyk vizuálnych médií. Učiť ho poznať používať jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií. Rozumieť im a tak zvyšovať uvedomelosť reflexie vizuálnej kultúry. Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich. Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia.

Senzomotorické ciele

Rozvíjať tvorivosť. Umožniť žiakovi rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených myšlienkových a zobrazovacích vzorcov. Prostredníctvom výtvarnej výchovy rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch. Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti

vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Socioafektívne ciele

Formovať kultúrne postoje. Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií; cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícií, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením. Formovať celistvú osobnosť. Prístupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania.

Osnovy VV okrem toho podporujú medzipredmetové väzby, interdisciplinárnosť vyučovania, pri zachovaní špecifik spôsobu poznávania sveta prostredníctvom výtvarnej výchovy. Zapájajú citovosť, afektivitu, expresivitu a obrazovú konceptualizáciu, ktoré sú vlastné výtvarnému vyjadrovaniu, do vzťahu aj s inými, prevažne kognitívnymi predmetmi.

Výtvarná výchova primárneho vzdelávania, je predmet, ktorý prostredníctvom autentických skúseností získaných výtvarnou činnosťou – intenzívnych zážitkov, dobrodružstva tvorby a sebvýjadrovania – rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia – vedomých i nevedomých duševných aktivít. Týmto VV naplňuje svoje jedinečné poslanie v celom edukačnom procese.

Výtvarné aktivity predstavujú širokú škálu činností, ktorú na jednej strane vymedzuje prirodzený detský záujem, duševný, citový rozvoj a rozvoj schopnosti vyjadrovať svoje predstavy – a na druhej strane bohatosť vyjadrovacích foriem (jazyka), ktorú ponúkajú rôzne druhy vizuálnych umení súčasnosti (zahŕňajúc intermediálnosť aj interdisciplinárnosť).

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- výtvarné reprodukcie
- internet
- knihy s detskou literatúrou
- metodická príručka
- edukačné CD.

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET: Výtvarná výchova Ročník: prvý 1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín					
Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy
výtvarný jazyk /základné prvky výtvarného vyjadrovania	3	škvrna a tvar - námet vzniká rozfukovaním farebnej škvorny a jej dotváraním, technika: hra s farbou, otláčanie (vodové farby, fixky, temperové farby, tuš) obrys - námet vzniká otláčaním a pretláčaním prírodných štruktúr, technika: frotáž(prírodné materiály – listy, ...) farba, lokálny tón - námet vzniká miešaním farieb a vyplňaním plôch riedkymi, hustými a kontrastnými farbami (teplé – studené, svetlé – tmavé), technika: maľba temperami	Rozvíjať tvorivosť. Umožniť žiakovi rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú seberealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených myšlienkových a zobrazovacích vzorcov. Prostredníctvom výtvarnej výchovy rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch. Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a technik.	Má vedomosti o farbách, tvaroch, farebnej teórii, o vlastnostiach a možnostiach používania výtvarných nástrojov a materiálov, vie realizovať rôzne typy stôp na ploche, vyjadrenie farebného tónu zobrazeného tvaru Zvládol základné motorické úkonov s rôznymi nástrojmi, techniky otláčania. Vie vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa pozorovania a podľa predstavy. Pozná výrazové vlastnosti línie. Vie vyhľadávať a objavovať tvarovo a farebne zaujímavé formy a odlišovať ich od zámerných ľudských výtvorov.	Environmentálna výchova Prírodoveda Slovenský jazyk
výtvarný jazyk - kompozičné princípy a možnosti kompozície	4	plocha a tvar - námet vzniká výtvarným zobrazením predmetov dennej potreby a napodobnením pohybu pri fungovaní, technika: kresba (pastel) vytváranie kompozície z tvarov písmen - námet vzniká asociatívnym spôsobom kombináciou tvarov písmen, technika: obkresľovanie, striekanie (fixírka, sprej, sitko), frotážovanie ... uvedomenie si formátu	– rozvíjať čítanie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania. Metodický rad je zameraný na pochopenie gramatiky výtvarného jazyka v hravej, akčnej alebo naratívnej forme; didaktická efektívnosť vyžaduje zapojiť do vyučovacieho procesu fantáziu žiaka a jeho predstavivosť a prepojiť ju s jeho narastajúcou potrebou logického myslenia.	Žiak: zvládne základné operácie s mierkou, vyjadruje priestor prostredníctvom mierky zobrazením prvkov, pri plošnom vyjadrovaní si vie uvedomiť formát, radenie znakov vo formáte (v strede, hore, dole, vľavo, vpravo) voči sebe (veľkosť, prekrývanie: pred - za, vedľa seba) a v priestore (vzdialenosť: bližšie - ďalej). Pri priestorovom vyjadrovaní (modelovaní): vie vyjadriť vzťah častí a celku, veľkosť a možnosť pohľadu z rôznych strán.	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Slovenský jazyk Pracovné vyučovanie

		- námet vzniká pozorovaním a výtvarným vnímaním tvaru predmetov, technika: ohýbanie, trhanie, lepenie, skladanie, strihanie (papier, drôt, modelovacia hmota,...) mierka: zmenšovanie a zväčšovanie - námet vzniká prácou so stavebnicou, vytváraním jednoduchého obytného priestoru technika: práca so stavebnicou, modelovanie (stavebnica, modelovacia hmota)			
podnety výtvarného umenia	3	akčná maľba, gesto, škrtna - námet vzniká vytváraním obrazových prvkov, najmä figúr v prostredí a vo vzájomných vzťahoch technika: kolorovaná kresba (vodové farby, tuš, pastel, pero) dotvorenie nájdeneho objektu - námet vzniká dotvorením postáv, zvierat alebo kombinovaním častí tiel technika: asambláž, spájanie, domodelovanie. (papier, modelovacia hmota, lep ilustrácia rozprávky - námet vzniká po prečítaní rozprávky podľa výberu učiteľa technika: kolorovaná kresba (tempera, akvarel, pastel), kresba fixkami	a) uvoľnenie, rozvoj gestického vyjadrovania b) uvedenie do chápania nefiguratívneho umenia ako prostriedku sebvýjadrovania Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií; cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícii, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením.	Žiak vie výtvarne vyjadriť predstavy, fantáziu, zaujímavý úsek deja. Použiť získané vedomosti o pohybe obrazu, akcií, dotvárať, spájanie zobrazeného motívu (smutný, veselý, nahnevaný, sklamaný, dráždivý, ľahostajný a pod.), Ovláda praktické činnosti pri modelovaní má zmysel pre priestor.	SJ, PV, P

podnety výtvarného umenia /výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	1	inšpirácia pravekým umením - námet vzniká zobrazovaním základných geometrických tvarov a znakov technika: kresba (uhlík, ceruzka)	a) pochopenie myšlienkových, materiálových a technických možností doby b) prepojenie hmatovej a zrakovej stránky výtvarného vyjadrovania c) objavovanie nových možností vyjadrovania	prostredníctvom osobného zážitku porozumie inej dobe, jej ľuďom, kultúre a výtvarnému umeniu. Pozná druhy a techniky výtvarného umenia, vie uplatňovať rytmus pri dekoratívnom riešení plochy, emocionálne vnímať výtvarné ukážky ilustrácií a výtvarného diela.	Multikultúrna výchova Matematika Slovenský jazyk
podnety fotografie	3	kolorovanie dokresľovanie	a) vedomé umiestňovanie nových častí v celku kompozície b) konfrontácia fotografického obrazu a detského výtvarného prejavu d) výtvarná interpretácia predlohy	Žiaci vedia tvorivo spracovať fotografie (reprodukcie); žiaci primerane veku analyzujú vyjadrovacie prvky fotografie; postupne objavujú aj možnosti fotochemického procesu.	Informatická výchova
podnety filmu a videa	2	pohyblivý obraz - námet vzniká vyjadrením situácie, deja a vzťahov technika: ľubovoľná	a) uchopenie základnej charakteristiky filmového umenia: pohybu b) detské predstavenie detského veku filmu; pochopenie vzťahu filmovej akcie a výrazu (komického, smutného, prevrpeného) c) vlastné nezávislé spracovanie v kresbe (maľbe)	žiak vie pomenovať rôzne druhy výrazu (napr. smiešnosti človeka na pohyblivom obrázku; žiak vie vybrať situáciu z ukážok filmov, ktorú kreslí alebo maľuje s dôrazom na pohyb Pozná vybrané typické diela vizuálnej kultúry	Mediálna výchova Slovenský jazyk Informatická výchova
podnety architektúry	3	architektúra obydľí - námet vzniká vytváraním známeho menšieho úseku priestoru z najbližšieho okolía technika: kresba, maľba, modelovanie	postupné chápanie architektúry ako jazyka - t.j. súboru prvkov, ktorý niečo konštruuje (napr. úžitkový priestor bytu, triedy, chrámu, tržnice a pod.) a niečo vyjadruje (napr. útlnosť, slávnosťnosť, veľkoleposť, skromnosť a jednoduchosť, čistotu, prírodnosť, strojovosť a pod.).	Žiak vie stvárať rôzne typy priestorov prostredníctvom série kresieb (malieb), komiksu, priestorového objektu b) vytvoriť novotvary a vymýšľajú fantastické funkcie pre architektúry inšpirované príbehom; zamerané na novotvary a nezvyčajné funkcie (napr. šmýkačky, preliezačky a pod.)	Multikultúrna výchova Prírodoveda Pracovné vyučovanie
podnety dizajnu	2	dizajn a ľudské telo - námet vzniká pozorovaním častí a výtvarným vnímaním tvarov častí ľudského tela technika: obkresľovanie, otláčanie (farby)	a) rozvoj obrazotvornosti, tvorba hybridných celkov b) uvedomovanie si funkčnosti komponentov a celku c) rozvíjanie abstraktného myslenia	Žiak vie pochopiť úžitkové predmety vo svojom prostredí ako niečo čo ku nám hovorí svojou rečou, má výraz, ktorý je zároveň aj funkčným a užitočným.	Prírodoveda Slovenský jazyk
podnety tradičných remesiel	2	striedanie tvaru a farby - námet vzniká vytváraním dekoratívneho vzoru na rôzne materiály technika: otláčanie, naliepanie (prírodný a odpadový materiál)	a) objavovať nové technické možnosti b) získať záujem o tradície ľudového remesla	Žiaci vedia aplikovať techniky ozdobovania tradične používané pri výrobe kraslíc alebo pri modrotlačí (voskový kryt) na „ozdobenie“ si hračky, topánky, časti odevu a pod.	Multikultúrna výchova Pracovné vyučovanie

podnety elektronických médií	2	základné operácie s počítačom	žiaci sa oboznamujú so základnými operáciami na počítači a so základnými možnosťami výtvarného jazyka v digitálnom prostredí; sledujú sa vzťahy s „manuálnymi“ výtvarnými činnosťami a špecifiká elektronického média;	Žiak ovláda základné cvičenia v používaní klávesnice, myši, písaní slov, ukladaní na disketu, spúšťaní tlačiarne a pod.; dôraz na vizuálnu stránku (farba, tvar, veľkosť znakov, farba pozadia...)	Mediálna výchova Informatická výchova
porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia	1	oboznamovanie sa s rôznymi médiami a ich porovnávanie	a) oboznamovanie sa so šírkou možností vizuálneho zobrazovania b) oboznamovanie sa s rôznymi možnosťami vyjadrovania a podstatných odlišností médií, c) pomenovanie špecifik jednotlivých médií	Žiak chápe špecifické i spoločné prvky rôznych médií, druhov a štýlov vyjadrovania, porovnáva tvarové modalít, kategorizáciu podľa zvoleného hľadiska a na ďalšie operácie s daným materiálom.	Multimediálna výchova Informatická výchova
	1	vzorkovníček, múzeum	a) triedenie, kategorizovanie podľa rôznych hľadísk b) posuny v možnosti prezentácie	žiak si vie vytvoriť zbierku prírodnín, materiálov alebo predmetov (nájdene predmety, časti nefunkčných alebo starých predmetov) podľa rôznych kategórií; predmety prezentovať ako objekty, umiestniť ich v interiéri alebo exteriéri, vytvárať z nich muzeálnu zbierku,	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Prírodoveda Informatická výchova
podnety hudby	2	hmat / tvar, povrch, vo vzťahu navzájom a k motívu	rozvíjanie haptickej stránky výtvarných činností orientácia na ploche prostredníctvom hmatu a motoriky vnímanie tvaru hmatom	Žiak vie spracovať podnety iných zmyslov - sluchovej, haptickej, čuchovej a chuťovej skúsenosti;	Hudobná výchova
		výtvarné stvárnenie nálady a rytmu hudobnej skladby	a) hľadanie možností prepisu výrazu a rytmu zo zvukovej do vizuálnej formy – zobrazovanie dojmu z hudby b) sústredené počúvanie krátkych hudobných ukážok a ich porovnávanie	vie nájsť zodpovedajúci vyjadrovací prostriedok na výtvarné vyjadrenie hudby, slovesného a dramatického umenia; pri hľadaní ekvivalencií medzi hudbou, slovesným a výtvarným vyjadrením je užitočné medzipredmetové zosúladenie problémov žiak vie aktívne reagovať výtvarne.	Hudobná výchova
podnety rôznych oblastí poznávania sveta	1	oživené písmená	a) hľadanie vzťahov b) odvodzovať písmeno z reálnych tvarov	Žiak vie nájsť tvarový vzťah medzi obrázkom a písmenom; k zvuku písmena vie vybrať vhodnú farbu; z písmen a obrázkov	Slovenský jazyk
tradícia a identita / kultúrna krajina	2	výtvarná reakcia na prostredie školy	rozvíjanie predstavivosti vo vzťahu k danému priestoru a jeho prvkom	Žiak vie dotvárať prostredie vlastnej triedy, priestorov a exteriéru školy, chodby, školského klubu, šatne, dvora a pod.;	Prírodoveda Pracovné vyučovanie
výtvarné hry	1	vytváranie limitované pravidlami hry	orientácia na ploche prostredníctvom predstavivosti	vie vyhľadať ukrytú kresbu	Matematika

Názov ŠVP	ŠVP 1. stupňa ZŠ v SR, ISCED 1- primárne vzdelávanie		
Názov ŠkVP	Škola pre život v treťom tisícročí		
Vyučovací jazyk	Slovenský		
Vzdelávacia oblasť	Zdravie a pohyb		
Predmet	Telesná výchova		
Ročník	prvý	variant	A,B,D
Časový rozsah výučby	týždenne 2 hodiny	ročne	66 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Zameranie telesnej výchovy v primárnej edukácii je dominantne na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím sa prispieva kupevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Telesná výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybu a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, prispieva k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie.

Svojím zameraním má telesná výchova výnimočné a špecifické postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku. Využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybu - pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov.

1. ročník je adaptačný. Tomu zodpovedá výrazné zastúpenie spontánnych pohybových činností a pohybových hier, v ktorých sa uplatňujú prirodzené pohyby (chôdza, beh, skoky, hody, lezenie atď.). Tieto činnosti sú motivačne posilňované slovom, riekankami, melódiou, rytmom. Žiaci sa učia a navykajú na organizáciu vyučovania telesnej výchovy, učia sa významu a technike jednotlivých cvičení a činností. Značná pozornosť sa venuje cvičeniam, ktoré podporujú správne držanie tela žiakov.

V 1. ročníku je potrebné obohacovať obsah telesnej výchovy i o najjednoduchšie postupy, formy a metódy sebazdokonaľovania, sebakontroly a sebahodnotenia. Priebežné osvojovanie si uvedených prostriedkov umožní efektívne plnenie domácich cvičení, vykonávaných za spoluúčasti rodičov a neskôr i samostatne.

Do obsahu telesnej výchovy patria aj piesne, riekanky, vyčítanky a pod., ktoré zvyšujú príťažlivosť vyučovacích hodín.

Ciele vyučovacieho predmetu

Ciele telesnej výchovy v primárnej edukácii vychádzajú zo všeobecných cieľov vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ platných pre celú školskú telesnú výchovu a zároveň postupné plnenie cieľov primárnej edukácie prispieva k naplneniu týchto všeobecných cieľov.

Všeobecné ciele vzdelávacej oblasti sú:

- *stimulovať reč a myslenie počas telovýchovných činností,*
- *podporovať procesy sebapoznávania a sebakontroly pri aktívnej pohybovej činnosti,*
- *podporovať aktivitu, fantáziu a kreativitu žiakov pri pohybových aktivitách,*
- *formovať pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám, športu,*
- *kultivovať pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela,*
- *vytvárať podmienky pre optimálny rozvoj zdravotne orientovanej zdatnosti,*
- *podporovať získavanie poznatkov o otázkach vplyvu pohybu na zdravie,*
- *uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti.*

Hlavným cieľom telesnej výchovy v primárnej edukácii je pozitívna stimulácia vývinu kultúrne gramotnej osobnosti prostredníctvom pohybu s akcentom na zdravotne orientovanú zdatnosť a radostné prežívanie pohybovej činnosti.

Kompetencie absolventa primárneho vzdelávania z telesnej výchovy sú:

- *má vytvorený základný pojmový aparát na veku primeranej úrovni prostredníctvom poznatkov z realizovaných pohybových aktivít, aktuálnych skúseností a športových záujmov,*
- *dokáže v pohybových činnostiach uplatňovať princípy fair - play, je tolerantný k súperom pri súťažiach, vie kooperovať v skupine, akceptuje práva a povinnosti účastníkov hry, súťaže a svojim správaním prispieva k nerušenému priebehu športovej akcie,*
- *má osvojené elementárne vedomosti a zručnosti z telesnej výchovy, vie ich aplikovať a tvorivo rozpracovať v pohybových aktivitách v škole i vo voľnom čase,*
- *má na veku primeranej úrovni rozvinuté pohybové schopnosti, ktoré vytvárajú predpoklad pre optimálnu zdravotne orientovanú zdatnosť,*
- *dokáže v každodennom živote uplatňovať zásady hygieny, bezpečnosti a ochrany vlastného zdravia,*
- *pozná a uvedomuje si význam pohybu pre zdravie a dokáže svoje zdravie upevňovať prostredníctvom každodenného pohybu.*

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú všetky učebné prostriedky a telocvičné náradie, ktoré je v škole k dispozícii. Vyučovací proces bude prebiehať podľa možností vždy v niektorej z učební telesnej výchovy: malá telocvičňa, veľká telocvičňa, gymnastické štúdio, školské ihrisko, ihrisko s umelým trávnikom.

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET: Telesná výchova

Ročník: prvý
2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín

Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy
Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti	18	Primerane veku a schopnostiam osvojiť si základné lokomócie (ako elementárne predpoklady pre zvládnutie základných atletických disciplín), poradové cvičenia (ako predpoklady účelnej organizácie pohybových činností v priestore) a elementárne zručnosti z akrobacie (ako predpoklady pre zvládnutie základných gymnastických zručností), poznať ich možnosti aplikácie a vnímať ich význam pre život a šport.	Žiak - pozná a vie pomenovať základné lokomócie - pozná základné poradové cvičenia a vie ich pomenovať - pozná terminológiu gymnastických polôh, pohybov a cvičení - osvojí si základy techniky behov, skokov, hodů, na podnet vykoná základné polohy a pohyby tela a jeho častí, - vykoná pohyby okolo rôznych osí tela (obraty, prevaly, plazenie) - pozitívne vníma základné lokomócie a nelokomočné zručnosti ako potrebnú a nevyhnutnú súčasť pohybového prejavu človeka a prostriedku na upevňovanie si zdravia, - správne vníma význam poradových cvičení pre účelnú organizáciu, - prejavuje snahu o sebazdokonaľovanie	Ochrana človeka a zdravia Slovenský jazyk a literatúra
Pohybové a manipulačné hry	18	Byť aktívny pri úlohách vyplývajúcich z pravidiel hry, prejavovať schopnosť spolupracovať, dodržiavať dohodnuté pravidlá, technicky správne manipulovať s náčiním a pohybovať sa s ním, odhadovať pohyb náčinia a prispôbiť mu vlastný pohyb v rôznych situáciách a obmenách, prejavovať pozitívny postoj k herným činnostiam, uplatňovať zásady kultúrneho správania sa na športových podujatiach.	Žiak - rozvíja svoje bežecké schopnosti - zvládne základné manipulačné činnosti s loptou (kotúľanie, chytanie, hádzanie, odrážanie lopty od podlahy) - pozná jednoduché naháňacky, hry s vytlieskavaním rytmu , hry zamerané na správne držanie tela s prenášaním predmetov na hlave, chôdzu po čiare.	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova
Kreatívne a estetické pohybové činnosti	11	Primerane veku mať rozvinuté základné senzorické, motorické (pohybové), intelektuálne, kultúrno – umelecké a tvorivé schopnosti, vedieť ich primerane aplikovať v živote i športe prostredníctvom kultivovaného prirodzeného pohybu.	Žiak - pozná a vie pomenovať jednotlivé druhy cvičení a hier, pohybových výrazových prostriedkov tvorivej dramatiky, rytmiky, tanca (píllový skok, poskočný krok) - pozná správnu techniku jednoduchých cvičení, pohybov i nadväzovaných pohybových motívov tanca, rytmiky a tvorivej dramatiky, - pozná správne držanie tela, polohy tela a jeho častí, pohyby tela a jeho častí v kontexte so slovným alebo hudobným podnetom (vnímanie a rozlišovanie zmeny tempa a rytmu signálov pohybom) - rozvíja tvorivú improvizáciu - pozitívne vníma spojenie slova, hudby a pohybu - pozitívne reaguje na partnerov v tanci i hre a upevňuje sociálne vzťahy v skupine,	Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Hudobná výchova

			- prejavuje snahu o sebazdokonaľovanie a dokáže vnímať a precítiť pohyb.	
Psychomotorické cvičenia a hry	11	<i>Mať primerane veku osvojené správne držanie a vnímanie svojho tela pri pohybových činnostiach, vedieť aplikovať širokú škálu cvičení zameraných na vnímanie vzájomného pôsobenia psychiky a pohybu, relaxáciu, dýchanie, flexibilitu ako základ sebapoznania, sebaakceptácie, dôvery vo vlastné sily.</i>	Žiak - ovláda elementárne poznatky o ľudskom tele (časti tela, vnútorné orgány) pri pohybovej činnosti, - dodržiava správne držanie tela, polohy tela a jeho častí, pohyby tela a jeho častí, pozná a vie ich pomenovať, - dodržiava zásady bezpečnosti, hygieny a psychohygieny pre zdravie. - využíva fyziologicky správne dýchanie - má osvojené pohybové cvičenia so zameraním na koncentráciu a pozornosť, - ovláda pohybové aktivity so zameraním na čiastočnú i celkovú relaxáciu (joga, strečink). - formuje pozitívne vzťahy v skupinách, empatiu.	Ochrana človeka a zdravia Prírodoveda
Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	8	<i>Mať primerane veku osvojené základné zručnosti turistiky, korčuľovania, sánkovania , vedieť ich primerane aplikovať v živote i športe.</i>	Žiak - ovláda základné zručnosti z turistiky, korčuľovania, sánkovania (kĺzanie a hry na snehu) - rozvíja senzorické schopnosti – pociťovanie, vnímanie, odhad času, priestoru - rozvíja kultúrno – umelecké schopnosti , kultúru pohybového prejavu, precítenie pohybu, interpretácia, kreativita - rozvíja intelektové schopnosti , všeobecnú inteligenciu v kontexte s poznávacími aktivitami - realizuje sezónne pohybové aktivity v rôznom prostredí, v rôznych obmenách - pozitívne vníma pohybové aktivity v prírode ako potrebnú súčasť pohybu človeka, - má vzťah k prírode, pohybovým aktivitám v rôznom prírodnom prostredí, ochraňuje prírodu.	Ochrana človeka a zdravia Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Prírodoveda

Názov ŠVP	ŠVP 1. stupňa ZŠ v SR, ISCED 1- primárne vzdelávanie		
Názov ŠkVP	Škola pre život v treťom tisícročí		
Vyučovací jazyk	Slovenský		
Vzdelávacia oblasť	Zdravie a pohyb		
Predmet	Telesná výchova		
Ročník	prvý	variant	C
Časový rozsah výučby	týždenne 4 hodiny	ročne	132 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Zameranie telesnej výchovy v primárnej edukácii je dominantne na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím sa prispieva kupevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Telesná výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybu a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, prispieva k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie.

Svojím zameraním má telesná výchova výnimočné a špecifické postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku. Využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybu - pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov.

1. ročník je adaptačný. Tomu zodpovedá výrazné zastúpenie spontánnych pohybových činností a pohybových hier, v ktorých sa uplatňujú prirodzené pohyby (chôdza, beh, skoky, hody, lezenie atď.). Tieto činnosti sú motivačne posilňované slovom, riekankami, melódiou, rytmom. Žiaci sa učia a navykajú na organizáciu vyučovania telesnej výchovy, učia sa významu a technike jednotlivých cvičení a činností. Značná pozornosť sa venuje cvičeniam, ktoré podporujú správne držanie tela žiakov.

Posilnením vyučovacích hodín telesnej výchovy v 1. ročníku vychádzame v ústrety požiadavke rodičov o zaradenie pestrejších športových aktivít. Pomôže nám to zároveň objaviť športovo nadané deti a poskytnúť im tak rozvoj ich talentu veku - primeraným spôsobom už od prvého ročníka.

Ciele vyučovacieho predmetu

Ciele telesnej výchovy v primárnej edukácii vychádzajú zo všeobecných cieľov vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ platných pre celú školskú telesnú výchovu a zároveň postupné plnenie cieľov primárnej edukácie prispieva k naplneniu týchto všeobecných cieľov.

Všeobecné ciele vzdelávacej oblasti sú:

- *stimulovať reč a myslenie počas telovýchovných činností,*
- *podporovať procesy sebapoznávania a sebakontroly pri aktívnej pohybovej činnosti,*
- *podporovať aktivitu, fantáziu a kreativitu žiakov pri pohybových aktivitách,*
- *formovať pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám, športu,*
- *kultivovať pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela,*
- *vytvárať podmienky pre optimálny rozvoj zdravotne orientovanej zdatnosti,*
- *podporovať získavanie poznatkov o otázkach vplyvu pohybu na zdravie,*
- *uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti.*

Hlavným cieľom telesnej výchovy v primárnej edukácii je pozitívna stimulácia vývinu kultúrnej gramotnej osobnosti prostredníctvom pohybu s akcentom na zdravotne orientovanú zdatnosť a radostné prežívanie pohybovej činnosti.

Kompetencie absolventa primárneho vzdelávania z telesnej výchovy sú:

- *má vytvorený základný pojmový aparát na veku primeranej úrovni prostredníctvom poznatkov z realizovaných pohybových aktivít, aktuálnych skúseností a športových záujmov,*
- *dokáže v pohybových činnostiach uplatňovať princípy fair - play, je tolerantný k súperom pri súťažiach, vie kooperovať v skupine, akceptuje práva a povinnosti účastníkov hry, súťaže a svojim správaním prispieva k nerušenému priebehu športovej akcie,*
- *má osvojené elementárne vedomosti a zručnosti z telesnej výchovy, vie ich aplikovať a tvorivo rozpracovať v pohybových aktivitách v škole i vo voľnom čase,*
- *má na veku primeranej úrovni rozvinuté pohybové schopnosti, ktoré vytvárajú predpoklad pre optimálnu zdravotne orientovanú zdatnosť,*
- *dokáže v každodennom živote uplatňovať zásady hygieny, bezpečnosti a ochrany vlastného zdravia,*
- *pozná a uvedomuje si význam pohybu pre zdravie a dokáže svoje zdravie upevňovať prostredníctvom každodenného pohybu.*

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú všetky učebné prostriedky a telocvičné náradie, ktoré je v škole k dispozícii. Vyučovací proces bude prebiehať podľa možností vždy v niektorej z učební telesnej výchovy: malá telocvičňa, veľká telocvičňa, gymnastické štúdio, školské ihrisko, ihrisko s umelým trávnikom.

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET: Telesná výchova

Ročník: prvý

4 hodiny týždenne, spolu 132 vyučovacích hodín

Tematický celok	Časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy
Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti	19	Mať primerane veku a svojim schopnostiam osvojené základné lokomócie (ako elementárne predpoklady pre zvládnutie základných atletických disciplín), poradové cvičenia (ako predpoklady účelnej organizácie pohybových činností v priestore) a elementárne zručnosti z akrobacie (ako predpoklady pre zvládnutie základných gymnastických zručností), poznať ich možnosti aplikácie a vnímať ich význam pre život a šport.	Žiak - pozná a vie pomenovať základné lokomócie - pozná základné poradové cvičenia a vie ich pomenovať - pozná terminológiu gymnastických polôh, pohybov a cvičení - osvojí si základy techniky behov, skokov, hodu, na podnet vykoná základné polohy a pohyby tela a jeho častí, - vykoná pohyby okolo rôznych osí tela (obraty, prevaly, plazenie) - pozitívne vníma základné lokomócie a nelokomočné zručnosti ako potrebnú a nevyhnutnú súčasť pohybového prejavu človeka a prostriedku na upevňovanie si zdravia, - správne vníma význam poradových cvičení pre účelnú organizáciu, - prejavuje snahu o sebazdokonaľovanie v týchto aktivitách.	Ochrana človeka a zdravia Slovenský jazyk a literatúra
Pohybové, manipulačné a prípravné športové hry	19	Byť aktívny pri úlohách vyplývajúcich z pravidiel hry, prejavovať schopnosť spolupracovať, dodržiavať dohodnuté pravidlá, technicky správne manipulovať s náčiním a pohybovať sa s ním, odhadovať pohyb náčinia a prispôbiť mu vlastný pohyb v rôznych situáciách a obmenách, prejavovať pozitívny postoj k herným činnostiam, uplatňovať zásady kultúrneho správania sa na športových podujatiach.	Žiak - rozvíja svoje bežecké schopnosti - zvládne základné manipulačné činnosti s loptou (kotúľanie, chytanie, hádzanie, odrážanie lopky od podlahy) - pozná jednoduché naháňacky, hry s vytlieskavaním rytmu, hry zamerané na správne držanie tela s prenášaním predmetov na hlave, chôdzu po čiare.	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova
Kreatívne a estetické pohybové činnosti	12	Mať primerane veku rozvinuté základné senzorické, motorické (pohybové), intelektuálne, kultúrno – umelecké a tvorivé schopnosti, vedieť ich primerane aplikovať v živote i športe prostredníctvom kultivovaného prirodzeného pohybu.	Žiak - ovláda správnú manipuláciu s herným náčiním - pozná a vie pomenovať jednotlivé druhy cvičení a hier, pohybových výrazových prostriedkov tvorivej dramatiky, rytmiky, tanca (píllový skok, poskočný krok) - pozná správnú techniku jednoduchých cvičení, pohybov i nadväzovaných pohybových motívov tanca, rytmiky a tvorivej dramatiky, - pozná správne držanie tela, polohy tela a jeho častí, pohyby tela a jeho častí v kontexte so slovným alebo hudobným podnetom (vnímanie a rozlišovanie zmeny tempa a rytmu signálov pohybom) - rozvíja tvorivú improvizáciu	Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Hudobná výchova

			- pozitívne vníma spojenie slova, hudby a pohybu - pozitívne reaguje na partnerov v tanci i hre a upevňuje sociálne vzťahy v skupine, - prejavuje snahu o sebazdokonaľovanie a dokáže vnímať a precítiť pohyb.	
Psychomotorické cvičenia a hry	12	Mať primerane veku osvojené správne držanie a vnímanie svojho tela pri pohybových činnostiach, vedieť aplikovať širokú škálu cvičení zameraných na vnímanie vzájomného pôsobenia psychiky a pohybu, relaxáciu, dýchanie, flexibilitu ako základ sebapoznania, sebaakceptácie, dôvery vo vlastné sily.	Žiak - ovláda elementárne poznatky o ľudskom tele (časti tela, vnútorné orgány) pri pohybovej činnosti, - dodržiava správne držanie tela, polohy tela a jeho častí, pohyby tela a jeho častí, pozná a vie ich pomenovať, - dodržiava zásady bezpečnosti, hygieny a psychohygieny pre zdravie, - využíva fyziologicky správne dýchanie, - má osvojené pohybové cvičenia so zameraním na koncentráciu a pozornosť, - ovláda pohybové aktivity so zameraním na čiastočnú i celkovú relaxáciu (joga, strečing), - formuje pozitívne vzťahy v skupinách, empatiu.	Ochrana človeka a zdravia Prírodoveda
Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	70	Mať primerane veku osvojené základné zručnosti korčuľovania, lyžovania, plávania, športovej gymnastiky, bicyklovania, turistiky, vedieť ich primerane aplikovať v živote i v športe.	Žiak - ovláda základné zručnosti z korčuľovania, lyžovania, plávania, športovej gymnastiky, bicyklovania, turistiky, - rozvíja senzorické schopnosti – pociťovanie, vnímanie, odhad času, priestoru, - rozvíja kultúrno – umelecké schopnosti, kultúru pohybového prejavu, precítenie pohybu, interpretáciu, kreativitu, - rozvíja intelektové schopnosti, všeobecnú inteligenciu v kontexte s poznávacími aktivitami, - realizuje sezónne pohybové aktivity v rôznom prostredí, v rôznych obmenách, - pozitívne vníma pohybové aktivity v prírode ako potrebnú súčasť pohybu človeka, - má vzťah k prírode, pohybovým aktivitám v rôznom prírodnom prostredí, ochraňuje prírodu.	Ochrana človeka a zdravia Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Prírodoveda

Názov ŠVP	ŠVP 1. stupňa ZŠ v SR, ISCED 1- primárne vzdelávanie		
Názov ŠkVP	Škola pre život v treťom tisícročí		
Vyučovací jazyk	Slovenský		
Vzdelávacia oblasť	Voliteľný predmet		
Predmet	Zmyslová výchova		
Ročník	prvý	variant	D
Časový rozsah výučby	týždenne 1 hodina	ročne	33 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet zmyslová výchova v 1. ročníku základnej školy v špecializovaných triedach pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami tvorí neoddeliteľnú súčasť edukačného procesu. Prostredníctvom zmyslovej výchovy rozvíjame u detí základy matematických predstáv, motoriku, tvorivosť.

Je dôležité dodržiavať zásadu názornosti, zapájať do činnosti čo najviac zmyslov, pracovať v prirodzenom prostredí s prirodzenými, skutočnými predmetmi, osobami, využívať reálne situácie. Nevyhnutná je demonštrácia a manipulácia s predmetmi.

Vhodné je uplatňovať medzipredmetové vzťahy, zmysly a matematické predstavy rozvíjať v konštruktívnej, výtvarnej, hudobnej, pohybovej, inštrumentálnej činnosti, v komunikácii, rozprávkami.

Obsah môže učiteľ prispôbiť úrovni a schopnostiam triedy i jednotlivcov. Nevyhnutné je časté opakovanie.

Počas vyučovacej hodiny sa budú striedať činnosti pracovné s relaxačnými, pričom budú vyvážené intelektové a manuálne činnosti a bude podporovaná maximálna aktivita detí.

Učiteľ bude využívať slovné, motivujúce hodnotenie s častým povzbudzovaním a zdôrazňovaním aj malého úspechu.

Ciele vyučovacieho predmetu

Proces učenia sa čítania, písania a počítania podmieňuje celý komplex schopností ako vnímanie, orientácia, motorika, pozornosť, pamäť, myslenie. Ak sú niektoré z nich u dieťaťa nedostatočne vyvinuté alebo narušené, je potrebné používanie špeciálnych metód, foriem a postupov pri výučbe.

Cieľom vyučovania predmetu zmyslová výchova v špeciálnej triede pre žiakov s vývinovými poruchami učenia je rozvíjanie motoriky, orientácie a osobnosti - schopností potrebných k učeniu čítania, písania a počítania a vytváranie predpokladov pre ďalšie vzdelávanie u týchto žiakov.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia sa žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Literatúra: - Moja prvá knižka

- Prvý obrázkový slovník*
- Matematika pre najmenších*
- Obkresli a vymaľuj – Čísla*
- Tvary – Protiklady*
- Počítanie – Farby*
- Veselé hry s číslami a obrázkami*
- Počítaj s nami*
- Aktivita a tvorivosť v škole*
- Výtvarné techniky I*
- Výtvarné techniky II*
- Pod' sa s nami hrať.*

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET: Zmyslová výchova		Ročník: prvý 1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín			
Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy
Orientácia v priestore a čase	11	V triede V škole V okolí školy	blízko, ďaleko, vpredu, vzadu, hore, dole, hneď pred, hneď za, vpravo, vľavo, prvý, posledný, hry s hudbou, hra na telo, rytmizácia	Žiak -chápe význam logických spojení, -vie sa orientovať v priestore, -rytmizuje,	Dopravná výchova Matematika Hudobná výchova Výtvarná výchova
Rozvoj jemnej motoriky	11	Čo desiatujem Kde spím Moje obľúbené ovocie Kamarátka ceruzka	drsne, hladké, teplé, chladné, ostré, oblé, suché, mokré, príjemné, nepríjemné, tvrdé, mäkké skladanie papiera, modelovanie, trhanie, poskladanie skladačky, strihanie, tvorba koláže na danú tému, nácvik písania grafém, dodržiavanie veľkosti písmen a medzier medzi nimi,	-rozlišuje povrchy predmetov hmatom, -pomenúva vlastnosti predmetov, -vyjadruje svoje pocity, -skladá, strihá, modeluje, -dodržiava veľkosť písmen a medzeru medzi písmenami,	Mediálna výchova Slovenský jazyk Pracovné vyučovanie Výtvarná výchova Etická výchova
Rozvoj osobnosti	11	Môj najlepší kamarát Moji spolužiaci Kto mi najviac pomáha Komu pomáham ja	úcta k sebe, postoje a spôsobilosti medziľudských vzťahov, pozitívne hodnotenie správania druhých, kreativita a iniciatíva, komunikácia, vyjadrenie vlastných citov, interpersonálna a sociálna empatia, asertivita, kompetitivita, riešenie agresivity, sebaovládanie, riešenie konfliktov, reálne a zobrazené prosociálne modely, prosociálne správanie, pomoc, darovanie, delenie sa, spolupráca, priateľstvo, zodpovednosť a starostlivosť o druhých, solidarita, nenásilie.	-vie hodnotiť správanie seba a iných, -vyjadruje vlastné pocity, -učí sa riešiť konflikty, -určuje spoločné a rozdielne vlastnosti osôb, -vie sa deliť, postarať sa o priateľa v kritickej situácii, -prejavuje sa solidárne.	Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Etická výchova Náboženská výchova

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša
Pionierska 4, 977 01 Brezno

Školský vzdelávací program

pre 5.ročník ZŠ - ISCED 2

2008 /2009

Školský učebný plán v 5. ročníku:

Vzdelávacia oblasť	Předmět	5.A přirodovedné predmety	5.B informatika	5.C šport
Jazyk a komunikácia	<i>Slovenský jazyk a literatúra</i>	5	5	5
	<i>prvý cudzí jazyk</i>	3	3	3
Človek a príroda	<i>Biológia</i>	2	1	1
Človek a spoločnosť	<i>Dejepis</i>	1	1	1
	<i>Geografia</i>	2	2	2
	<i>Občianska výchova</i>	1	1	1
Človek a hodnoty	<i>Etická výchova/ Náboženská výchova</i>	1	1	1
Matematika a práca s informáciami	<i>Matematika</i>	5	5	5
	<i>Informatika</i>	1	2	1
	<i>Riešenie matematických problémov – voliteľný predmet</i>	1		
Človek a svet práce	<i>Svet práce</i>		1	
	<i>Technika</i>	1	1	
Umenie a kultúra	<i>Výtvarná výchova</i>	1	1	1
	<i>Hudobná výchova</i>	1	1	1
Zdravie a pohyb	<i>Telesná výchova</i>	2	2	2
	<i>Športová príprava - voliteľný predmet</i>			6
Spolu		27	27	30

Posilnením povinných a použitím voliteľných predmetov v školskom vzdelávacom programe sme v 5. ročníku vytvorili tri školské zamerania:

- A. posilnenie vzdelávacej oblasti MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI- Matematika
- B. posilnenie vzdelávacej oblasti MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI - Informatika
- C. posilnenie vzdelávacej oblasti ZDRAVIE A POHYB- Športová príprava

(Na ďalších stranách sú priložené učebné osnovy jednotlivých predmetov školského vzdelávacieho programu – ISCED2.)

Názov ŠVP	ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2- nižšie sekundárne vzdelávanie		
Názov ŠkVP	Škola pre život v treťom tisícročí		
Vyučovací jazyk	Slovenský		
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia		
Predmet	Slovenský jazyk a literatúra		
Ročník	piaty	variant	A,B,C
Časový rozsah výučby	týždenne	5 hodín	ročne 165 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Základom koncepcie vyučovania slovenského jazyka a literatúry sa stávajú komunikačné jazykové kompetencie: čítanie s porozumením, písanie a hovorenie, ktoré členia obsah učiva (pojmový štandard) a výkon (výkonový štandard) do relatívne uzavretých celkov. Do popredia sa dostávajú komunikačné spôsobilosti, pričom sa najväčší akcent kladie na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť, schopnosť argumentovať ap. Riešením úloh žiak sám prichádza na základe usmerňovaného zážitkového vyučovania na nové poznatky, ktoré vyučujúci systematizuje a zovšeobecňuje.

Didaktická koncepcia, o ktorú sa opiera predmet slovenský jazyk a literatúra stavia na podnecovaní žiaka objavovať svet a získavať vedomosti, zručnosti a postoje osobným bádáním a tvorivosťou.

Jednotlivé roviny jazyka sa na vyučovacích hodinách zaraďujú podľa potreby a obsahu učiva. Nadobudnuté znalosti a spôsobilosti sa preberajú a utvrdzujú v slohových útvaroch vymedzených v obsahovom vzdelávacom štandarde.

Slovenský jazyk a literatúra sa vyučuje v časovej dotácii 5 hodín do týždňa, pričom 2 hodiny sú venované literatúre. Jazyková a slohová zložka sa na hodinách navzájom prelínajú.

Ciele vyučovacieho predmetu

Dobré zvládnutie jazykového učiva najmä komunikačných a kognitívnych kompetencií je východiskom kvalitnejších výsledkov celého školského systému a následnej schopnosti žiakov uplatniť sa na trhu práce.

Cieľom predmetu slovenský jazyk a literatúra je naučiť žiakov pochopiť umelecký a vecný text, reprodukovať ho porozumieť významu slov v týchto textoch, rozoznať sémantické vzťahy medzi slovami. Vo vlastných jazykových prejavoch vedieť zostaviť osnovu, vedieť štylizovať jednoduché vety a súvetia podľa časovej a logickej postupnosti, využívať bohatstvo lexiky a dodržiavať pravidlá a požiadavky ortografie, morfológie a syntaxe. V komunikačných situáciách vedieť zvoliť vhodný tón komunikácie, vedieť začať a ukončiť komunikáciu na určitú tému, vedieť sformulovať vlastný názor a argumentmi ho obhájiť, pri komunikácii využívať mimojazykové prostriedky.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:
učebnica Slovenský jazyk pre piaty ročník základných škôl

Zbierka úloh a cvičení od autoriek: PaedDr. Jarmila Krajčovičová a PhDr. Milada Caltíková
vhodné texty z časopisov a dennej tlače, pracovné listy vypracované vyučujúcimi.

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET: Slovenský jazyk a literatúra		Ročník: piaty 5 hodín týždenne, spolu 165 vyučovacích hodín			
Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy
Zvuková rovina jazyka a pravopis	9	Znelé, neznelé a zvučné spoluhlásky, spodobovanie Pravidlo o rytmickom krátení	Správna výslovnosť a písanie slov pri spodobovaní na začiatku, vnútri a na konci slova, pred pauzou	Žiak vie správne vyslovovať i písať slová, v ktorých nastáva spodobovanie. Žiak dodržiava pravidlo o rytmickom krátení.	
	4	Melódia vety, prestávka, sila hlasu. Dôraz, splyvavá výslovnosť	Rozličné druhy koncovej melódie viet, zvolacia a želacia veta, druhy prestávok a ich význam v hovorenej reči, sila hlasu v komunikácii, úloha dôrazu vo vete	Žiak vie správne intonovať oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie a zvolacie vety, vie vo vete použiť prestávku, dať dôraz, primerane gestikulovať, zaujať spoločensky vhodný postoj a vzdialenosť s komunikujúcim.	
	8	Zátvorka, dvojbodka, spojovník, pomlčka, slabičné a neslabičné predpony	Interpunkčné znamienka vo vetách.	Žiak vie správne rozdeliť slová na konci riadka, a dodržať pravidlá delenie pri slovách so slabičnou a neslabičnou predponou, pri tvorbe viet správne používa interpunkciu.	
Významová rovina jazyka	2	Jednovýznamové a viacvýznamové slová	Charakteristika jednovýznamových slov, rozlíšenie významov viacvýznamových slov	Žiak dokáže na základe kontextu alebo pri jazykovej a stylistickej analýze textu odhadnúť význam slov.	
	5	Odvođené slová, synonymá, antonymá, ustálené slovné spojenia	Základové slovo, odvodené slovo, rozširovanie slovnej zásoby používaním synonym, protikladné významy slov, príslovia, porekadlá, pranostiky	Žiak vie vysvetliť pojmy: odvodené slovo, synonymum, antonymum, príslovie porekadlo, pranostiky prirovnanie a uviesť príklady, pri tvorbe vlastného textu aplikovať tieto znalosti vo svojom prejave, zdôvodniť výber a použitie lexikálnych jednotiek.	
	2	Spisovný jazyk - nárečie	Rozlíšenie spisovných slov a nárečových	Žiak vie vysvetliť pojmy spisovný jazyk a nárečie, vie prispôbiť lexiku textu cieľu písania a komunikačnej situácii.	Osobnostný a sociálny rozvoj
Tvarová rovina jazyka	10	Podstatné mená	Podstatné mená mužského, ženského a stredného rodu a ich vzory, životnosť-neživotnosť	Žiak vie v komunikačnej situácii používať ohybné slovné druhy, vie roztriediť podstatné mená podľa rodu a aplikovať vedomosti o skloňovaní podľa vzorov.	
	6	Prídavné mená	Akostné prídavné mená, stupňovanie, skloňovacie vzory pekný, cudzí. Väzba s pádom	Žiak chápe dôležitosť gramatickej zhody medzi prídavnými a podstatnými menami pre porozumenie textu, vie správne použiť akostné prídavné mená v texte, vysvetliť funkciu stupňovania prídavných mien v texte, dodržiava správne predložkové väzby pri tvorbe slovných	

				<i>spojení.</i>	
	3	Zámená	<i>Osobné zámená: základné, privlastňovacie</i>	Žiak vie v komunikačnej situácii používať osobné zámená, vie správne používať tykanie a vykanie, vie správne skloňovať zámená.	
	3	Číslovky	<i>Základné, radové číslovky</i>	Žiak vie rozlíšiť základné a radové číslovky, vie ich skloňovať a používať ich v komunikačnej situácii, chápe význam čísloviek (magické čísla) v umeleckom texte, dodržiava pravopis písania čísloviek.	
	3	Slovesá	<i>Pomocné sloveso byť</i>	Žiak chápe dôležitosť sloves v rozprávaní, vie posúdiť správnosť použitia slovesných časov v texte vzhľadom na časovú postupnosť	
Skladobná rovina	6	Želacia veta Zvolacia veta Slovosled	<i>Tvorenie správneho slovosledu vo vetách</i>	Žiak vie samostatne tvoriť jednoduché holé a rozvité vety, želacie a zvolacie vety, pričom dodržiava pravidlá slovosledu, intonácie a správne používa interpunkčné znamienka.	
Sloh	4	Informačný slohový postup	<i>Pohľadnica, súkromný list, SMS, e-mail Adresa, adresa odosielateľa Interview</i>	Žiak vie odlíšiť pohľadnicu, súkromný list, dodržiava pravidlá písania veľkých písmen v korešpondencii, vie napísať adresu, vytvoriť text pohľadnice v súlade s cieľom, napísať súkromný list, SMS, krátky e-mail. Žiak vie sformulovať otázky, použiť vhodný spoločenský tón, začať a ukončiť komunikáciu.	Mediálna výchova Etická výchova
	6		<i>Správa, pozvánka, plagát, vizitka, inzerát, reklama</i>	Žiak vie vytvoriť oznámenie, správu, pozvánku, plagát, vizitku, inzerát a reklamu.	Informatika
	10	Rozprávací slohový postup	<i>Jednoduché rozprávanie Odsek Úvod, jadro, záver Časová postupnosť v rozprávaní</i>	Žiak vie vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému ucelené rozprávanie s dodržaním časovej a logickej postupnosti, vie členiť text na odseky, dokáže odlíšiť umelecký text od vecného, vie správne plynule čítať akékoľvek texty, vie vyhľadať informácie a kľúčové slová v texte, vyjadriť autorský zámer, vybrať zaujímavú myšlienku.	Environmentálna výchova
	8	Opisný slohový postup	<i>Opis predmetu, osoby Opis pracovného postupu Rozprávanie s prvkami opisu</i>	Žiak vie opísať prostredie, v ktorom sa príbeh odohráva, vie samostatne formulovať súvislý text na danú tému, vie vytvoriť opis predmetu, osoby, obrázka, pracovného postupu.	
	10	Výkladový slohový postup	<i>Kľúčové slová Poznámky/konspekt Názor, argument, diskusia</i>	Žiak vie vo vlastnom prejave využiť informácie získané z iných zdrojov, vie použiť vhodne sformulované presvedčivé argumenty, vie svoj názor kultivovaným spôsobom obhájiť.	Mediálna výchova

Literatúra	66	<i>Ľudová slovesnosť</i> <i>Poézia nonsensu</i> <i>Rozprávky</i> <i>Povešť</i> <i>Báj</i> <i>Legenda</i> <i>Príbehy zo života detí</i> <i>Náučná literatúra</i> <i>Dráma</i> <i>Komiks</i>	Texty v učebnici literatúry.	Žiak vie vyhľadať informácie v texte, vie vyvodiť záver na základe súvislostí medzi informáciami,, vie analyzovať text, vyhľadať kľúčové slová, vie opísať prostredie, v ktorom sa príbeh odohráva, vie vyjadriť autorský zámer, vybrať zaujímavú myšlienku a rozobrať ju, vie usporiadať informácie podľa dôležitosti alebo ich nadväznosti v texte, vie prerozprávať prečítaný text so zachovaním časovej postupnosti, dokončiť začatý príbeh, vie vyjadriť svoj názor na prečítaný text.	
-------------------	----	---	------------------------------	---	--

Názov ŠVP	ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2-nižšie sekundárne vzdelávanie		
Názov ŠkVP	Škola pre život v treťom tisícročí		
Vyučovací jazyk	Slovenský		
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia		
Predmet	Anglický jazyk		
Ročník	piaty	variant	A,B,C
Časový rozsah výučby	týždenne 3 hodiny	ročne	99 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vyučovaním cudzích jazykov reaguje základná škola na naliehavú požiadavku, ktorá vychádza z prirodzenej potreby znalosti cudzích jazykov, danej geopolitickými, ekonomickými a kultúrnymi podmienkami našej krajiny.

Z členstva Slovenskej republiky v Rade Európy vyplýva záväzok vytvoriť predpoklady pre to, aby si počas povinnej školskej dochádzky mohol každý žiak osvojiť aspoň jeden cudzí jazyk.

Vyučovanie cudzích jazykov v ZŠ tvorí súčasť všeobecného vzdelávania, je jedným zo vzájomne prepojených článkov systému všestranne rozvíjajúceho osobnosť žiaka. Významne rozvíja nielen jazykovú zložku, ale i všeobecný kultúrny rozhľad žiakov, ako predpoklad k otvorenosti, porozumeniu, tolerancii a schopnosti chápať a oceňovať kultúrne hodnoty nielen svojho národa, ale i národov iných. Súčasne prispieva k rozvoju intelektuálnej, etickej, emocionálnej a estetickéj zložky osobnosti žiaka, k rozvoju jeho zručností a návykov i k celkovej kultivácii vyjadrovania a správania. Znalosť cudzieho jazyka získaná v základnej škole vytvára predpoklady pre ďalšie štúdium tohto jazyka a pre jeho využívanie v profesionálnej praxi. Vyučovaním cudzích jazykov sa žiakom otvárajú väčšie možnosti uplatnenia sa v zahraničí.

Ciele vyučovacieho predmetu

Ciele vyučovacieho predmetu:

- efektívne používať jazyk na praktickú komunikáciu, a to s využívaním jednotlivých zručností (posluch, ústny prejav, čítanie a písomný prejav);
- formovať pevnú základňu pre jazykové zručnosti a postoje potrebné pre ďalšie štúdium a profesionálnu prax;
- oboznámiť sa s kultúrou a civilizáciou krajín, kde sa konkrétnym jazykom hovorí;
- rozvíjať pozitívne postoje k štúdiu cudzieho jazyka a k užívateľom cudzích jazykov a budovať priaznivý postoj k iným kultúram;
- prenikať do spôsobu, akým jazyk funguje;
- štúdium cudzieho jazyka prehĺbuje u žiakov pochopenie materinského jazyka;
- rozvíjať u žiakov vlastnú jazykovú i všeobecnú kultúru.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

učebnice

slovníky

IKT technológie

audiovizuálne média

tlač

svojpomocne vyrobené didaktické prostriedky.

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET: Anglický jazyk		Ročník: piaty 3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín			
Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy
Ja	15	Pozdrav Osobné údaje Národnosť Režim dňa	Prvé poznatky z reálií danej jazykovej oblasti Slovná zásoba na danú tému Predstaviť sa, osloviť a pozdraviť niekoho, rozlúčiť sa Slovesá v prítomnom čase, zápor, nepravidelné slovesá	Žiak získa základné informácie o Anglicku. Žiak predstaví vlastnú osobu, vyjadrí meno, národnosť, vek, dátum narodenia, opíše jednoduché aktivity Žiak pravopisne a jazykovo správne používa slovesá	Multikultúrna výchova Zemepis
Rodina	15	Členovia rodiny Vek Záľuby Zamestnanie	Zvuková stránka – posluš, základy výslovnosti Slovná zásoba na danú tému Slovosled jednoduchej oznamovacej vety	Žiak rozumie počutému textu, dokáže tvoriť jednoduché vety na danú tému, osvojenú slovnú zásobu píše gramaticky správne	Etická výchova Občianska výchova
Domov	18	Adresa Náš byt, dom, moja izba Naše mesto Domáce práce	Intonačné celky a vetná melódia s dôrazom na protiklad oznamovacej a opytovacej vety Slovná zásoba na danú tému Podstatné mená s určitým a neurčitým členom v jednotnom a množnom čísle	Žiak opíše byt, dom, miesta, predmety, situácie z vlastného života jednoduchým jazykom Žiak tvorí otázky, odpovedá na otázky Žiak správne používa podstatné mená v jednotnom a množnom čísle v zvukovej a písomnej podobe	Dopravná výchova
Škola	18	Jednoduchý opis školy, triedy Vyučovacie predmety, rozvrh hodín, školské pomôcky Školský rok, prázdniny Voľný čas Príroda	Slovná zásoba na danú tému Základné číslovky, vyjadrenie dátumu, času Najfrekvencovanejšie príslovky potrebné pre školské pokyny, výrazy určujúce množstvo	Žiak pomenuje školské pomôcky, predmety, rozvrh hodín, opíše školu, triedu Žiak vyjadrí aktivity vo voľnom čase, opíše ročné obdobia, počasie Žiak sprostredkuje informácie o prítomných udalostiach	Ochrana človeka a zdravia Biológia
Mesto	18	Orientácia v meste Naše mesto, významné budovy Dopravné prostriedky	Predložky vyjadrujúce pádové, miestne a časové vzťahy Slovná zásoba na danú tému Otázka utvorená jednoduchou inverziou, vety uvedené prezentatívami	Žiak podá základné informácie o meste, krajine, vie vymenovať dopravné prostriedky. Žiak rozpozná špeciálne komunikačné zámery v počutých situáciách Žiak správne graficky zaznamená potrebné lexikálne a gramatické učivo	Multikultúrna výchova Dopravná výchova
Anglicko a Slovenská republika	15	Hlavné mestá, orientácia na mape Sviatky a zvyky, kultúrny život	Reálie našej krajiny Reálie Anglicka	Žiak podá základné informácie o meste a krajine, orientuje sa na mape, rozpráva o sviatkoch a zvykoch. Na základe porovnania podáva jednoduché informácie	Zemepis

Názov ŠVP	ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2- nižšie sekundárne vzdelávanie		
Názov ŠkVP	Škola pre život v treťom tisícročí		
Vyučovací jazyk	Slovenský		
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia		
Predmet	Nemecký jazyk		
Ročník	piaty	variant	A,B,C
Časový rozsah výučby	Týždenne	3 hodiny	ročne 99 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

1. *Vyučovanie nemeckého jazyka musí zodpovedať vzdelávacím požiadavkám slovenskej školy, t.j. má žiaka viesť k tomu, aby bol schopný cieľavedome usmerňovať svoj vlastný život.*
2. *Vyučovanie cudzích jazykov rozvíja a podporuje spoločenskú, individuálnu a profesijnú aktívnu schopnosť, najmä v medzinárodných súvislostiach, a slúži tak rozvoju osobnosti. Tento základný cieľ zaväzuje vyučovanie nemeckého jazyka k tomu, aby volilo obsah a metódy, ktoré prihliadajú na rôzne záujmy, schopnosti a stratégie učenia sa žiakov.*
3. *Vyučovanie nemeckého jazyka má preto podstatný význam aj pre rozvoj komunikačných schopností v prostredí rôznych kultúr: na vyučovaní nemeckého jazyka sa žiak učí poznávať životné podmienky, postoje a spôsoby konania ľudí v nemecky hovoriacich krajinách. Tým, že sa zaoberá jemu cudzou spoločnosťou a kultúrou, začína lepšie rozumieť svojej vlastnej.*
4. *Primárnym cieľom učenia sa cudzieho jazyka preto nie je čisto formálne ovládanie systému jazyka, ale vytvorenie schopnosti uplatňovať jazyk v autentických súvislostiach. Je potrebné dopracovať sa k tomu pomocou vyučovania zameraného na reálnu komunikáciu.*
5. *Vyučovanie nemeckého jazyka podporuje aj samostatnosť žiaka v učení sa a jeho schopnosť kriticky myslieť. Dôležitú úlohu zohráva pritom autonómne učenie sa a v súvislosti s tým individuálne stratégie žiakov.*
6. *Z hľadiska veku primeraného vývinu je obdobie medzi 11. a 15. rokom obdobím kognitívneho, logického, abstrahujúceho myslenia, zvýraznenia silnejšieho jazykového vedomia a uvedomelejšej orientácie na ciele konania ako aj na životné ciele, ale na druhej strane je tiež obdobím citového nepokoja a nevyrovnanosti.*
7. *Úlohou metodického postupu pri vyučovaní cudzieho jazyka je zohľadniť tieto vývinové faktory a využiť ich na dosiahnutie pokroku v ovládaní cudzieho jazyka. Činnosťne, zmyslovo a pohybovo zamerané vyučovanie, známe z 1. stupňa základnej školy, treba v primeranej forme zachovať a pokračovať v ňom. Vo vyučovaní však musia do popredia viac vystúpiť kognitívne, abstrahujúce a cieľavedomé faktory vyučovacieho procesu (zamerané napr. na budúce povolanie). Východiskom pre vyučovanie cudzieho jazyka majú preto naďalej byť komplexné situácie, do ktorých sú integrované podľa možnosti veku primeraná uvedomelosť, všetky tvorivé schopnosti a možné postoje žiakov.*

Ciele vyučovacieho predmetu

1. Žiak je stredobodom vyučovania. Výber tém, textov a sociálnych foriem sa orientuje na veku primerané postoje, zážitky, záujmy a potreby žiaka, ako aj na jeho výkonnostnú úroveň. Vyučovanie cudzieho jazyka (tak ako celý učebný proces) pritom úzko nadväzuje na mimoškolské skúsenosti z reálneho života a je zamerané na životné situácie, ktoré v súvislosti s používaním cudzieho jazyka hrajú v súčasnom i budúcom živote dospievajúcich významnú úlohu.
2. Východiskom učenia sa cudzieho jazyka musia byť produktívne sily vedomia dospievajúceho žiaka, predovšetkým prirodzená zvedavosť, spontánnosť, radosť z nových poznatkov, zmyslové vnímanie okolia, motorika a fantázia, ktorá zotrváva, len v priebehu pubertálneho vývinu získava iné formy a je ovplyvňovaná inými záujmami. V súlade s tým treba vyučovací proces zamerať na z roka na rok sa meniace vedomie žiaka, na jeho skúsenosti a na neustále sa rozširujúci rozsah záujmov. Preto je potrebné sústrediť sa na formy učenia sa pomocou objavovania, pričom treba žiaka vo zvýšenej miere viesť k tomu, aby samostatne pristupoval k témam a situáciám a k ich zvládnutiu pomocou cudzieho jazyka.
3. V popredí by preto mali byť tak ako na 1. stupni základnej školy hravé formy pracovného postupu a vyučovacieho procesu, ktoré sa však čoraz viac zameriavajú na praktické tvorivé ciele a vo vyšších ročníkoch na potreby životnej a profesijnej orientácie žiaka. Ústny prejav má pritom prednostné postavenie; všetky čiastkové oblasti procesu vyučovania a učenia sa jazyka – sprostredkovanie komunikačných zámerov a prejavov, slovnej zásoby a gramatiky atď. – musia z neho vychádzať a znovu do neho vyústiť. Avšak vo zvyšujúcej sa miere musia do popredia vystupovať stratégie čítania s porozumením a produktívne písomné aktivity.
4. Pritom treba dbať o to, aby v duchu všeobecných zásad opísaných v učebných osnovách bol každý žiak pripravený na reálnu komunikáciu v nemeckom jazyku podľa svojich Individuálnych predpokladov, berúc podľa možnosti do úvahy rozdiely v individuálnych schopnostiach a v správaní.
5. Správanie a učenie sa žiaka je celistvé, t.j. tvorí integrálnu jednotu afektívnych, motorických a kognitívnych komponentov, pričom treba zohľadniť, že na tomto stupni sa postupným vývinom dostáva kognitívny komponent čoraz silnejšie do popredia. Z toho dôvodu musí byť celý proces vyučovania cudzieho jazyka už od základov organizovaný ako celok, pričom v súlade so stúpajúcou mierou uvedomelosti žiaka je nutné použiť špecializované metodické postupy, najmä v kognitívnej oblasti.
6. Vyučovanie vedie žiaka pomocou vhodných aktivít, sociálnych foriem (napr. práca vo dvojiciach, v skupinách a i.) a cvičení na vyučovaní k rastúcej samostatnosti pri osvojovaní si cudzieho jazyka. Metodická pestrosť má podnietiť záujem žiaka, pričom stúpa aj význam zaradenia moderných komunikačných prostriedkov.
7. Pomocou množstva rôznych, čo najautentickejších situácií a textov na vyučovaní sa žiak učí jazykovo a sociálne primerane komunikovať na základe rôznych podnetov a s rôznymi partnermi. Učebné aktivity a cvičenia majú zmysel len vtedy, keď podporujú komunikáciu. Autentické komunikačné situácie spočívajú vo vzájomnom pôsobení rečových zručností. Ich sprostredkovanie a podpora a ich vzájomná integrácia sa musí uskutočňovať nepretržitým precvičovaním na vyučovaní.
8. Konkrétne situácie v komunikácii sa musia zmysluplne spojiť s preberanými témami. Konfrontácia s reáliami nemecky hovoriacich krajín má podporiť interkultúrne porozumenie, prispieť k interpretácii nášho sveta v protiklade k cudziemu a nesmie viesť

len k hromadeniu izolovaných informácií.

9. Hlavným cieľom vyučovania cudzieho jazyka je komunikácia v cudzom jazyku. Na dosiahnutie tohto cieľa sa nemajú jazykové chyby opravovať takým spôsobom, ktorý narúša komunikáciu a znižuje radosť žiakov z nej; treba ich odstraňovať skôr konštruktívnou metódou.
10. Vyučovací proces má pozostávať z opakovania a z preberania nového učiva vo vyváženom pomere, ktorý zodpovedá potrebám žiakov, ich stratégiám učenia sa. Na rozsiahly proces učenia sa je potrebné primeraným spôsobom využiť tvorivý potenciál mladých ľudí.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- učebnice
- slovníky
- IKT technológie
- audiovizuálne médiá
- tlač
- svojpomocne vyrobené didaktické prostriedky.

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET: nemecký jazyk		Ročník: piaty 3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín			
Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy
Ja	20	osobné údaje národnosť, reč režim dňa	základné podmienky konverzácie: predstaviť sa, osloviť a pozdraviť niekoho, rozlúčiť sa jednoduché dialógy s jazykovo ohľaduplnými partnermi, hovoriacimi spisovným jazykom, v každodenných štandardných situáciách časovanie slovies v prítomnom čase osobné zámená v nominatíve	Žiak predstaví vlastnú osobu, vyjadrí otázku/odpoveď, meno, vek, dátum narodenia, opíše pravidelné udalosti a aktivity, zahrá krátku scénu, hlásuje.	Multikultúrna výchova Etická výchova Občianska výchova
Bezprostredné okolie	20	rodina bývanie jedlá a nápoje priatelia	jednoduché výpovede o ľuďoch a miestach, opis bezprostredného okolia, vyjadrenie plánovaných aktivít jednoduché formuláre s vlastnými nacionálami vetné modely : podmet + prísudok, menný prísudok člen určitý, neurčitý a záporný skloňovanie podstatných mien v nominatíve a akuzatíve privlastňovacie zámená zápor nicht	Žiak opíše ľudí, miesta, predmety a situácie z vlastného života jednoduchým jazykom, rozumie každodenným výpovediam so základnými komunikačnými potrebami, ktoré sú sformulované jednoducho a artikulované jasne a zreteľne.	Multikultúrna výchova Občianska výchova
Širšie okolie	20	škola voľný čas príroda prázdniny a cestovanie	bezprostredné vonkajšie životné podmienky (škola, príroda, cestovanie) prípravné písanie na spracovanie dialógov a textov vetné modely: predmet v akuzatí -ve, príslovkové určenie miesta, času a spôsobu, neosobný neurčitý podmet es, rozvíjanie holých viet préteritum a perfektum slovies - úvod	Žiak pomenuje školské pomôcky, predmety a rozvrh hodín, opíše učebňu, vyjadrí spoločenské aktivity vo voľnom čase, individuálne aktivity vo voľnom čase, vymenuje a popíše domáce a obľúbené zvieratá, opíše počasie. Žiak rozpozná podstatné informácie v krátkych textoch a bežných rozhovoroch a textoch s obrazovými informáciami. Žiak požaduje a sprostredkuje informácie o prítomných, minulých a budúcich udalostiach, pýta sa na význam výrazov.	Ochrana človeka a prírody Biológia Geografia
Sprostredkované zážitky	20	naše mesto, dedina, krajina nemecky hovoriace krajiny sviatky a zvyky kultúrny život moderné komunikačné prostriedky	otázky a odpovede v rutinne prebiehajúcich každodenných situáciách výzvy, prosby, želania v jednoduchých jazykových variantoch reálie našej krajiny reálie nemecky hovoriacich krajín práca s počítačom	Žiak podá základné informácie o meste a krajine, sviatkoch a zvykoch na Slovensku, orientuje sa na mape. Žiak pomenuje časti počítača, rozumie základným pokynom pri práci s ním. Žiak rozpozná špeciálne komunikačné zámery v počutých situáciách a v audiotextoch pri jasnej intonácii.	Mediálna výchova Dopravná výchova Geografia Informatika

Výrazy nad rámec tém a situácií	19	kvantita priestorové údaje časové údaje vlastnosti	počítanie, ceny a platenie, rozmery miesto, smer, pôvod, vzdialenosť presný čas, časti dňa, dni v týždni, mesiace, ročné obdobia, časové relácie charakterové a fyzické vlastnosti, farby, chute, city, pocity zložené slová: slovesá, podstatné mená, prídavné mená doplnok k adjektívu	Žiak rozpozná špeciálne informácie v jednoduchom texte a rozumie im. Žiak správne píše písmená a slová, malé a veľké začiatkové písmená, používa interpunkciu. Žiak rozpozná a reprodukuje melódiu reči, upevňuje si artikuláciu a zreteľnú výslovnosť hlások a kombinácií hlások.	Multikultúrna výchova Matematika
--	----	---	--	--	-------------------------------------

Názov ŠVP	ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2-nižšie sekundárne vzdelávanie		
Názov ŠkVP	Škola pre život v treťom tisícročí		
Vyučovací jazyk	Slovenský		
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia		
Predmet	Francúzsky jazyk		
Ročník	piaty	variant	A,B,C
Časový rozsah výučby	týždenne 3 hodiny	ročne	99 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vyučovaním cudzích jazykov reaguje základná škola na naliehavú požiadavku, ktorá vychádza z prirodzenej potreby znalosti cudzích jazykov, danej geopolitickými, ekonomickými a kultúrnymi podmienkami našej krajiny.

Z členstva Slovenskej republiky v Rade Európy vyplýva záväzok vytvoriť predpoklady pre to, aby si počas povinnej školskej dochádzky mohol každý žiak osvojiť aspoň jeden cudzí jazyk.

Vyučovanie cudzích jazykov v ZŠ tvorí súčasť všeobecného vzdelávania, je jedným zo vzájomne prepojených článkov systému všestranne rozvíjajúceho osobnosť žiaka. Významne rozvíja nielen jazykovú zložku, ale i všeobecný kultúrny rozhľad žiakov, ako predpoklad k otvorenosti, porozumeniu, tolerancii a schopnosti chápať a oceňovať kultúrne hodnoty nielen svojho národa, ale i národov iných. Súčasne prispieva k rozvoju intelektuálnej, etickej, emocionálnej a estetickej zložky osobnosti žiaka, k rozvoju jeho zručností a návykov i k celkovej kultivácii vyjadrovania a správania. Znalosť cudzieho jazyka získaná v základnej škole vytvára predpoklady pre ďalšie štúdium tohto jazyka a pre jeho využívanie v profesionálnej praxi.

Ciele vyučovacieho predmetu

Ciele vyučovacieho predmetu

- efektívne používať jazyk na praktickú komunikáciu, a to s využívaním jednotlivých zručností (posluch, ústny prejav, čítanie a písomný prejav);
- formovať pevnú základňu pre jazykové zručnosti a postoje potrebné pre ďalšie štúdium a profesionálnu prax;
- oboznámiť sa s kultúrou a civilizáciou krajín, kde sa konkrétnym jazykom hovorí;
- rozvíjať pozitívne postoje k štúdiu cudzieho jazyka a k užívateľom cudzích jazykov a budovať priaznivý postoj k iným kultúram;
- prenikať do spôsobu, akým jazyk funguje; štúdium cudzieho jazyka prehlbuje u žiakov pochopenie materinského jazyka;
- rozvíjať u žiakov vlastnú jazykovú i všeobecnú kultúru.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

učebnice

slovníky

IKT technológie

audiovizuálne média

tlač

svojpomocne vyrobené didaktické prostriedky.

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET: Francúzsky jazyk		Ročník: piaty 3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín			
Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy
Ja	15	Pozdrav Osobné údaje Národnosť Režim dňa	Prvé poznatky z reálií danej jazykovej oblasti Slovná zásoba na danú tému Predstaviť sa, osloviť a pozdraviť niekoho, rozlúčiť sa Slovesá v prítomnom čase, zápor, nepravidelné slovesá	Žiak získa základné informácie o Francúzsku Žiak predstaví vlastnú osobu, vyjadrí meno, národnosť, vek, dátum narodenia, opíše jednoduché aktivity Žiak pravopisne a jazykovo správne používa slovesá	Multikultúrna výchova Zemepis
Rodina	15	Členovia rodiny Vek Záľuby Zamestnanie	Zvuková stránka – posluš, základy výslovnosti Slovná zásoba na danú tému Slovosled jednoduchkej oznamovacej vety	Žiak rozumie počutému textu, dokáže tvoriť jednoduché vety na danú tému, osvojenú slovnú zásobu píše gramaticky správne	Etická výchova, občianska výchova
Domov	18	Adresa Náš byt, dom, moja izba Naše mesto Domáce práce	Intonačné celky a vetná melódia s dôrazom na protiklad oznamovacej a opytovacej vety Slovná zásoba na danú tému Podstatné mená s určitým a neurčitým členom v jednotnom a množnom čísle	Žiak opíše byt, dom, miesta, predmety, situácie z vlastného života jednoduchým jazykom Žiak tvorí otázky, odpovedá na otázky Žiak správne používa podstatné mená v jednotnom a množnom čísle v zvukovej a písomnej podobe	Multikultúrna výchova Biológia
Škola	18	Jednoduchý opis školy, triedy Vyučovacie predmety, rozvrh hodín, školské pomôcky Školský rok, prázdniny Voľný čas Príroda	Slovná zásoba na danú tému Základné číslovky, vydrenie dátumu, času Najfrekvencovanejšie príslovky potrebné pre školské pokyny, výrazy určujúce množstvo	Žiak pomenuje školské pomôcky, predmety, rozvrh hodín, opíše školu, triedu Žiak vyjadrí aktivity vo voľnom čase, opíše ročné obdobia, počasie Žiak sprostredkuje informácie o prítomných udalostiach	Ochrana zdravia človeka Matematika Biológia
Mesto	18	Orientácia v meste Naše mesto, významné budovy Dopravné prostriedky	Predložky vyjadrujúce pádové, miestne a časové vzťahy Slovná zásoba na danú tému Otázka utvorená jednoduchou inverziou, vety uvedené prezentatívami	Žiak podá základné informácie o meste, krajine, vie vymenovať dopravné prostriedky. Žiak rozpozná špeciálne komunikačné zámery v počutých situáciách Žiak správne graficky zaznamená potrebné lexikálne a gramatické učivo	Dopravná výchova Geografia
Francúzsko a Slovenská republika	15	Hlavné mestá, orientácia na mape Sviatky a zvyky, kultúrny život	Reálie našej krajiny Reálie Francúzska	Žiak podá základné informácie o meste a krajine, orientuje sa na mape, rozpráva o sviatkoch a zvykoch. Na základe porovnania podáva jednoduché informácie	Multikultúrna výchova Dejepis Geografia

Názov ŠVP	ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2- nižšie sekundárne vzdelávanie		
Názov ŠkVP	Škola pre život v treťom tisícročí		
Vyučovací jazyk	Slovenský		
Vzdelávacia oblasť	Cudzí jazyk		
Predmet	Ruský jazyk		
Ročník	piaty	variant	A,B,C
Časový rozsah výučby	Týždenne 3 hodiny	ročne	99 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Základným cieľom vyučovania Ruského jazyka je podpora vzájomného porozumenia medzi ľuďmi rusky hovoriacich krajín a umožnenie komunikácie s nimi. Komunikatívne vyučovanie umožňuje predovšetkým učiacemu sa získať vôľu a schopnosť používať ruský jazyk vhodným a správnym spôsobom na efektívnu komunikáciu. Vyučovanie ruského jazyka musí zodpovedať požiadavkám súčasnej spoločnosti a vzdelávacej úlohy ZŠ, napomáhať človeku orientovať sa vo svete, umožňuje sprostredkovanie a spracovanie skúseností a je prostriedkom na kreatívnu a estetickú tvorbu. Vnímanie a vysvetľovanie rozdielov medzi jazykmi a kultúrami otvára možnosť odbúrať predsudky a získať nové poznatky pre pochopenie iných kultúr.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom praktického ovládania ruského jazyka v základnej škole je, aby žiak po piatich rokoch učenia dosiahol základnú úroveň komunikatívnej kompetencie, ktorá vytvára predpoklady pre jeho ďalšie štúdium a využívanie v profesionálnej praxi. Aby bol dosiahnutý tento cieľ, je potrebné:

- vzbudiť konštruktívnu zvedavosť a podporiť ochotu vžiť sa do danosti inej krajiny a komunikovať s ľuďmi,
- preniknúť do podstaty kultúry a civilizácie danej krajiny,
- rozvíjať uvedomenie si povahy jazyka,
- používanie jazyka pri komunikácii v skutočných situáciách mimo triedy (výmena listov, audiokazety, videokazety),
- rozvíjať u žiakov chápanie seba samých a svojej vlastnej kultúry.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje: učebnica Ruského jazyka pre 5. ročník, práca s pracovným zošitom, používanie MG pásky s učebnými textami, používanie MG, CD s detskými piesňami, ľudovými a modernými ruskými piesňami, používanie počítačového programu – Učím sa rusky, práca s veľkou mapou Azbuky.

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET: Ruský jazyk		Ročník: piaty 3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín			
Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy
Predazbukové obdobie	5	Škola	Naša trieda (škola), školské potreby Pozdravy, poďakovanie a použitie slov ďakujem a prosím Môj obľúbený (neobľúbený) predmet Budúce povolanie	Žiak vie zopakovať po učiteľovi slovnú zásobu z témy Škola a Trieda, vie určiť, pomenovať a rozoznať jednotlivé predmety v škole a triede, dokáže poďakovať a poprosiť.	Multikultúrna výchova
	9	Rodina	Rodina – rodičia, súrodenci, starí rodičia, ďalšia rodina Určovanie pohlavia – meno Oblečenie – Čo si obliekame? Farby Základné potraviny – Čo jeme? Zariadenie bytu Hračky	Žiak vie správne pomenovať členov rodiny, určiť ich pohlavie a popísať ich časti oblečenia a určiť farby, vie popísať základné potraviny, pomenovať časti zariadenia izby a označiť hračky.	Občianska výchova Etická výchova Náboženská výchova
Azbukové obdobie	7	Zoznámenie sa s ruskou azbukou Doma	Nácvik písania písmen А, О, К, М, Т, Э, Н, Я Nácvik čítania písmen Nácvik vyslovovania Tvorenie jednoduchých viet na tému Doma	Žiak dokáže správne napísať jednotlivé písmená, vie ich prečítať a správne vysloviť a vytvárať jednoduché dialógy na témy Doma, Škola a Rodina.	Občianska výchova
	7	Izba Nácvik písania písmen Д, П, И, У Nácvik čítania Nácvik lexiky Nácvik fonetiky	Nácvik písania písmen Д, П, И, У Nácvik čítania písmen Nácvik vyslovovania Tvorenie jednoduchých viet Preklad slovesa „mať“	Žiak dokáže správne napísať jednotlivé písmená, vie ich prečítať a správne vysloviť. Vytvára jednoduché dialógy na tému Izba, správne používa sloveso „mať“. Reprodukujú počutý text.	Domáce práce
	7	Rodina, Na rieke Nácvik písania písmen В, Е, Л, Р Nácvik čítania Nácvik lexiky Nácvik fonetiky Syntax	Nácvik písania písmen В, Е, Л, Р Nácvik čítania písmen Nácvik vyslovovania Tvorenie jednoduchých oznamovacích, a opytovacích viet Memorovanie riekaniiek, básničiek, pesničiek Ruské rodné mená	Žiak vie správne napísať jednotlivé písmená, vie ich prečítať a správne vysloviť. Tvorí jednoduché oznamovacie a opytovacie vety a memorovať riekanky, básničky a pesničky. Rozvíjanie porozumenia počutého textu. Ovláda ruské rodné mená.	Dopravná výchova Etická výchova
	7	V izbe Hračky Odev Nácvik písania písmen Б, З, С, Г Nácvik čítania, lexiky a fonetiky	Nácvik písania písmen Б, З, С, Г Nácvik čítania, lexiky a fonetiky Upevňovanie intonácie opytovacích viet Rozlišovanie mäkkosti a tvrdosti párových spoluhlások	Žiak dokáže správne napísať nové písmená, vie prekladať texty z ruštiny do slovenčiny a naopak, diskutuje na témy Izba, Hračky, Odev.	Občianska výchova Domáce práce

	7	Bratislava Mestá Slovenska Moskva Nácvik písania písmen Ы, Ф, Ъ, Ь	Nácvik písania písmen Ы, Ф, Ъ, Ь Nácvik čítania, lexiky, fonetiky Rozširovanie poznatkov o intonácii opytovacích viet bez opytovacieho slova Výslovnosť „ov“ – na konci slova Základné zemepisné poznatky o Bratislave a Rusku Minulý čas slovesa „byť“	Žiak vie viesť dialóg na tému Moskva a Bratislava. Dokáže správne napísať a prečítať nové písmená. Používa správne mäkké a tvrdé i, y. Vie na základe obrázkov rozoznať mestá a porozprávať o nich.	Dopravná výchova Geografia
	8	V obchodnom dome Nácvik písania písmen Ё, Ю, Ъ Nácvik čítania písmen Nácvik fonetiky Väzba „mám“ Prídavné mená v nominatíve	Nácvik písania písmen Ё, Ю, Ъ Nácvik čítania písmen Nácvik fonetiky Výslovnosť párových slabík s párovými spohláskami Uvedomovanie si rozdielu v písaní mäkkých slabík v slovenčine a ruštine Rozvíjanie reči správnym používaním konštrukcie na vyjadrenie slovesa „mať“ Zdokonaľovanie čítania uplatňovaním poznatkov o ruskej intonácii	Žiak dokáže napísať a prečítať nové písmená, tvoriť vety, diskutovať na tému v Obchodnom dome – potraviny, obuv, oblečenie, kancelárske potreby. Používa prídavné mená.	Multikultúrna výchova Etická výchova
	8	Na hodine Dvaja priatelia Nácvik písania písmen Ч, Щ, Ж, Ш Nácvik čítania písmen Nácvik fonetiky Výslovnosť a pravopis slabík „že“, „še“, „ži“, „ši“ Pravopis zápornej častice „ne“ so slovesom	Nácvik písania písmen Ч, Щ, Ж, Ш Nácvik čítania písmen Nácvik fonetiky Upozornenie na rozdiel pravopisu záporných slovies v ruskom a slovenskom jazyku Memorovanie básničky „Ira a jež“	Žiak vie správne napísať a prečítať nové písmená, tvoriť vety so záporom na témy Na hodine a Dvaja priatelia, naspamäť memorovať básničku.	Multikultúrna výchova
	7	Na klzisku Nácvik písania písmen Х, Ъ Nácvik čítania písmen Nácvik fonetiky Poučenie o používaní tvrdého znaku Pravopis a výslovnosť „xu“	Nácvik písania písmen Х, Ъ Nácvik čítania a fonetiky Upevňovanie používania poučiek o pravopise tvrdých a mäkkých slabík Rozvíjanie ústneho prejavu o športe	Žiak vie napísať nové písmená, vie tvoriť vety na tému Šport a klzisko.	Ochrana človeka a zdravia
	7	Azubka – abeceda Dopis Vtipy	Memorovanie azbuky – abecedy naspamäť pomocou básničky Praktické vyhľadávanie v prekladovom slovníku Precvičovanie čítania písaného textu Opakovanie písania azbuky	Žiak vie naspamäť memorovať azbuku pomocou básničky, dokáže vyhľadať jednotlivé slová v prekladovom slovníku a napísať jednoduchý dopis priateľovi.	Mediálna výchova

	10	Opakovacia lekcia Rozvíjanie reči v známych tematických okruhoch Upevňovanie hlasného čítania Precvičovanie azbuky Pieseň „V poli breza stála“	Upevňovanie znalostí lexiky osvojenej v predazbukovom období v praktických rečových cvičeniach a didaktických hrách. Upevňovanie a rozvíjanie výrazného hlasného čítania ruských textov. Precvičovanie práce s prekladových slovníkom. Osvojenie si piesne.	Žiak vie samostatne tvoriť jednoduché holé a rozvité vety, želacie a zvolacie vety, pričom dodržiava pravidlá slovosledu, intonácie a správne používa interpunkčné znamienka.	Hudobná výchova
	10	Môj deň Neurčitok slovies 1.osoba prítomného času Číslovky 1-12 v spojení so slovom hodina (čas) Tvorenie prísloviak „ráno“, „cez deň“, „v noci“ Hádanky	Čítanie a rozprávanie o režime dňa po jednotlivých hodinách. Koľko je hodín? Používanie a tvorenie slovies a prísloviak času Zdokonaľovanie techniky čítania s porozumením Ruská výslovnosť a intonácia Precvičovanie piesní a dialógov	Žiak vie diskutovať na tému Môj deň, vie používať hodiny, vie určiť čas, memorovať rôzne básničky a piesne a tlmočiť a prekladať jednoduché texty	Multikultúrna výchova Etická výchova

Názov ŠVP	ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2- nižšie sekundárne vzdelávanie		
Názov ŠkVP	Škola pre život v treťom tisícročí		
Vyučovací jazyk	slovenský		

Vzdelávacia oblasť	Človek a príroda		
Predmet	Biológia		
Ročník	piaty	variant	A
Časový rozsah výučby	týždenne 2 hodiny	ročne	66 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Učebný predmet umožňuje rozvíjať a prehĺbovať poznatky o živých organizmoch s dôrazom na vzájomné vzťahy organizmov a vzťahy k prostrediu, ako aj človeka k živým a neživým zložkám prostredia. Predmet je zameraný na chápanie živej a neživej prírody ako celku. Orientuje sa na prejavy života a vzájomné vzťahy organizmov, chápanie základných súvislostí živých a neživých zložiek prírody, ako výsledku vzájomného pôsobenia rôznych procesov. Vedie k schopnosti triediť informácie a poznatky, využívať ich v praktickom živote, rozvíjať aktívny a pozitívny vzťah k prírode, človeku a ochrane jeho zdravia.

Štruktúra učiva je orientovaná na konkrétne prírodné celky, poznávanie jednotlivých organizmov v nich žijúcich, triedenie a zovšeobecňovanie poznatkov, s pozornosťou na potravné vzťahy a vzťahy k prostrediu.

Učivo sa skladá zo 4 tematických celkov doplnených o praktické cvičenia:

1. Príroda a život
2. Život v lese
3. Život vo vode a na brehu
4. Život na poliach a lúkach

Praktické cvičenia

Učivo bude realizované v triede i v blízkom okolí školy. Bude prepojené s učivom geografie, s OČAP a environmentálnou výchovou.

Predmet Biológia sa vyučuje v časovej dotácii 2 hodiny týždenne.

Ciele vyučovacieho predmetu

Ciele sú zamerané na poznávanie živej a neživej prírody ako celku, čo predstavuje:

1. Poznať a chápať život v prírodných celkoch a život organizmov v nich žijúcich.
2. Poznať väzby organizmov na životné prostredie v prejavoch života a vzájomných vzťahoch ako súčastí celku.
3. viesť k schopnosti triediť informácie a osvojené poznatky a využívať v praktickom živote.
4. Poznávať živé organizmy a ich význam v prírode a pre život človeka.

5. *Rozvíjať schopnosti a zručnosti pri riešení praktických úloh, spracovávaní jednoduchých správ z pozorovaní a jednoduchých školských projektov.*
6. *Identifikovať a správne používať základné pojmy.*

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- *učebnica Biológia pre 1. ročník osemročných gymnázií, Danuše Kvasničková a kol.*
- *multimediálne CD, videá*
- *encyklopédie*
- *exkurzie*
- *informácie z internetu*

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET: Biológia		Ročník: piaty 2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín			
Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy
Príroda a život	2	Poznávanie rastlín a živočíchov. Metódy a prostriedky skúmania v biológii.	neživá prírodnina, živá prírodnina, rastliny, živočíchov pozorovanie, pokus, mikroskop, okulár, objektív, zrkadlo, zaostrovacia skrutka, lupa	Žiak rozlíši na príklade živú a neživú prírodninu predvedie využitie lupy pri pozorovaní prírodniny uvedie na príklade význam a využitie mikroskopu ukáže na mikroskope okulár, objektív a zrkadlo	Osobnostný a sociálny rozvoj
Život v lese	27	Les – životný priestor organizmov a jeho štruktúra. Zmeny lesa počas roka. Potravové vzťahy v lese.	les, životné podmienky, rastliny, huby, živočíchov, vrstva (etáž), závislosť organizmov zmeny počas roka potravový reťazec	Žiak uvedie príklad rastliny a živočicha žijúcich v lese - pomenuje podľa schémy jednotlivé vrstvy lesa - opíše zmeny lesa v ročných obdobiach - zostaví príklad potravného reťazca lesných organizmov	
		Dreviny. Ihličnaté a listnaté stromy. Poznávanie, život drevín počas roka. Význam pre život v lese.	ihličnatý strom, listnatý strom, koreň, kmeň, konára, koruna, listy, kvety, plody, semená, fotosyntéza, kyslík, drevo borovica, smrek, jedľa, dub, buk, javor, breza	Žiak pozná základnú stavbu tela dreviny rozlíši ihličnatý a listnatý strom určí názov ihličiny podľa šišky a vetvičky určí názov listnatého stromu podľa listu alebo plodu uvedie význam stromov pre život organizmov a ľudí	Environmentálna výchova
		Kry. Poznávanie, život drevín počas roka. Význam pre život v lese.	- lieska, baza, ostružina, brusnica - ker, korene, konára, listy, kvety, plody, semená	Žiak rozlíši na príklade strom a ker pomenuje na ukážke dva lesné kry rozlíši a zdôvodniť na ukážke strom a ker uvedie význam krov pre život organizmov ňuvedie príklad živočíchov, ktorí sa živia listami, semenami alebo plodmi lesných drevín	
		Poznávacía exkurzia	Vydrovo		Ochrana prírody
		Mikroskopické a nekvitnúce rastliny v lese. Poznávanie, život počas roka. Význam pre život v lese.	- pôdne baktérie, drobnozrnko, ploník, rašeliník, papraď, praslička - bunka, pakorienok, pabyľka, stopka, výtrusnica, výtrus, korene, koreň, podzemok, listy	Žiak uvedie význam pôdných baktérií v lese vysvetlí prítomnosť zelených povlakov na stromoch uvedie príklad jedného machu a paprade rozlíši na ukážke mach a papraď poukáže na význam machov a papradí v lese	

		Kvitnúce byliny v lese. Poznávanie, život počas roka. Význam pre život v lese.	- snežienka, prvosienka, konvalinka, fialka, vranie oko, plúcnik a pod - bylina, koreň, listy, stonka, kvety, plody, semená, liečivé rastliny, jedovaté rastliny	Žiak pozná stavbu tela kvitnúcej byliny pozná na ukážke tri lesné kvitnúce byliny uvedie príklad jedovatej a liečivej rastliny uvedie význam bylín pre život lesa	
		Huby v lese. Poznávanie jedlých a jedovatých húb, spolužitie stromov a húb. Zásady pomoci pri otrave hubami. Význam v lese.	muchotrávka, plávka, hríb, kozák, masliak, diskovka, diskovník, zemepisník, huba, riasa, hlúbik, klobúk, pošva, plachtička, prsteň 1.pomoc pri otrave hubami. Zásady zberu a spracovania húb.	Žiak pozná na ukážke dve jedlé a dve jedovaté huby rozpozna na ukážke lišajník od iných organizmov vysvetlí význam húb a lišajníkov v prírode uvedie zásady pomoci pri otrave hubami	Poznávanie lesných bylín pod podľa vonkajších znakov (prostredníctvom prírodnín, herbárových položiek, obrazov, atlasov diapozitívov a pod.).
		Regionálne významné, chránené, liečivé a jedovaté rastliny	poznávanie podľa vonkajších znakov	Žiak preukáže schopnosť samostatne spracovať danú tému odprezentuje projekt pred spolužiakmi	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
		Lesné bezstavovce. Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov. Potravové vzťahy, význam v lese.	- slimák, slizniak, dážďovka, hlava, hmatadlá, oči, svalnatá noha, ulita, viečko, slizniak, články, štetiny, opasok, sliz, humus - križiak, kliešť, mravec, lykožrút, mniška a pod., - hlavohruď, hmatadlá, klepietka, oči, bruško, končatiny, snovacie bradavice, hrebienkovité pazúriky, sieť, inštinkt, - kliešť, hlava, hrud', bruško, ústne orgány, zložené oči, tykadlá, krídla, končatiny - mravenisko, samček, samička, robotnica, inštinkt	Žiak pozná slimáka podľa vonkajších znakov pozná dážďovku podľa vonkajších znakov uvedie potravu slimáka a dážďovky. rozlíši slimáka a dážďovku podľa prijímania potravy a spôsobu pohybu rozlíši na ukážke križiaka, kliešťa a mravca pozná možnosť nákazy kliešťom a jeho odstránenie z kože pozná na ukážke tri druhy lesného hmyzu uvedie príklad potravy dvoch bezstavovcov uvedie na príkladoch význam bezstavovcov v lese vysvetlí na príklade inštinkt	Ochrana človeka a zdravia
		Lesné obojživelníky a plazy. Poznávanie podľa vonkajších znakov, životných prejavov, potravných vzťahov. Prvá pomoc pri uštipnutí vretenicou.	- skokan, salamandra, mlok, jašterica, slepúch, užovka, vlhká pakočka, zvukové mechúriky, plávacie blany, lepkavý jazyk, suchá koža, šupiny a štitky, zvliekanie zásady 1.pomoci	Žiak pozná na ukážke skokana a uvedie ako sa prispôbil prostrediu stavbou tela pozná na ukážke jaštericu podľa vonkajších znakov pozná na ukážke vretenicu podľa vonkajších znakov rozlíši na ukážke obojživelníka a plazu uvedie príklad potravy obojživelníka a plaza	

		Lesné vtáky. Poznávanie podľa vonkajších znakov, životných prejavov, potravinových vzťahov. Význam v lese.	<i>d'ateľ, sojka, kukučka, d'ateľ, tetrov, vrana, hýľ, brhlík, myšiak, výr perie, obrysové perie, páperie, krídla, zobák spevavé vtáky, dravé vtáky</i>	Žiak uvedie tri príklady vtákov žijúcich v lese pozná podľa vonkajších znakov vtáka žijúceho v lese uvedie význam spevavých vtákov pre život lesa demonštruje na príklade význam lesného dravého vtáka uvedie príklad potravy dvoch lesných vtákov	Environmentálna výchova
		Lesné cicavce. Poznávanie podľa vonkajších znakov, životných prejavov, potravinových vzťahov. Význam v lese.	<i>srnec, jeleň, tur, sviňa, liška, kuna, vlk, netopier, veverica srst', parohy, lietacia blana, bylinožravce, mäsožravce, všežravce</i>	Žiak pomenuje na ukážke cicavce žijúce v lese uvedie príklad bylinožravého lesného cicavca uvedie príklad mäsožravého cicavca žijúceho v lese uvedie príklad lesného cicavca živiaceho sa hmyzom demonštruje na príklade význam lesných cicavcov uvedie príklad potravy dvoch lesných cicavcov	
		Typické regionálne významné a chránené druhy lesných živočíchov.		Žiak preukáže schopnosť samostatne spracovať danú tému odprezentuje projekt pred spolužiakmi	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
		Vplyv človeka na stav lesov - odlesňovanie, ťažba dreva, pestovanie lesa. Význam lesov a ich ochrana.		Žiak preukáže schopnosť samostatne spracovať danú tému odprezentuje projekt pred spolužiakmi	Ochrana zdravia a človeka
Život vo vode a na brehu	16	Voda a jej okolie ako životný priestor organizmov. Význam kyslíka, čistoty a teploty vody pre život v stojatých a tečúcich vodách.	<i>voda, kyslík, teplota, samočistiaca schopnosť vody, jazero, rybník, potok, bystrina, rieka</i>	Žiak uvedie vlastnosti vody dôležité pre život organizmov vysvetlí význam kyslíka pre vodné organizmy uvedie príklad stojatej a tečúcej vody uvedie príklad znečistenia vodných tokov	Environmentálna výchova
		Obeh vody v prírode, druhy vôd		Žiak popíše obeh vody v prírode uvedie príklady druhov vôd	Ochrana človeka a zdravia
		Rastliny žijúce vo vode. Poznávanie podľa vonkajších znakov. Význam planktónu a zelených rastlín žijúcich vo vode	<i>červenočko, žabí vlas, váľač, závitnicovka, sinica, žaburinka, lekno, leknica mikroorganizmy, jednobunkové organizmy, mnohobunkové organizmy,</i>	Žiak vysvetlí význam mikroskopických rastlín žijúcich vo vode pozná na ukážke bylinu žijúcu vo vode pozná význam vodných rastlín	Environmentálna výchova

		Brehové rastlinstvo. Poznávanie drevín a bylín podľa vonkajších znakov. Význam brehového rastlinstva.	vrba, jelša, záružlie, pálka, trst', a pod., brehové rastlinstvo	Žiak pozná na ukážke drevinu žijúcu na brehu pozná na ukážke bylinu žijúcu na brehu uvedie význam brehového rastlinstva	Ochrana prírody
		Mikroskopické a drobné vodné živočíchy. Poznávanie podľa vonkajších znakov, životných prejavov, potravinových vzťahov, význam.	črievička, meňavka, nezmar, brvy, panôžky, ramená, nožný disk, prhlivé bunky, planktón	Žiak uvedie význam vodných živočíšnych mikroorganizmov pozná na ukážke nezmaru podľa vonkajších znakov uvedie príklad potravy črievičky a nezmaru opíše, ako si nezmar obstaráva potravu uvedie príklad vodného organizmu, ktorý sa živí planktónom	
		Vodné bezstavovce. Poznávanie podľa vonkajších znakov, životných prejavov, potravinových vzťahov, význam.	vodniak, škl'abka, pijavica, rak, dafnia, cyklop ulita, lastúra, články, svalnaté prísavky, hlavohruď, bruško, tykadlá, končatiny, klepetá, chvostová plutvička	Žiak na ukážke pozná vodného ulitníka a lastúrnika pozná význam pijavice v medicíne opíše na ukážke vonkajšie znaky raka uvedie čím sa živí pijavica zdôvodní vplyv čistoty vody na život raka uvedie príklad potravy vodného bezstavovca	
		Hmyz žijúci vo vode a na brehu. Poznávanie podľa vonkajších znakov, životných prejavov, potravinových vzťahov, význam.	vážka, šidlo, potápnik, vodomerka, komár, ovad hlava, hrud', bruško, krídla, článkované končatiny, larva	Žiak pozná na ukážke jeden druh hmyzu žijúceho na vode alebo vo vode pozná na ukážke jeden druh hmyzu žijúceho na brehu uvedie význam lariev hmyzu pre vodné živočíchy	
		Ryby žijúce vo vode . Poznávanie podľa vonkajších znakov, životných prejavov, potravinových vzťahov, význam.	kapor, lípeň, pstruh, štika, úhor, sumec, ostriež šupiny, žiabrové viečka, hlava, trup, chvost, plutvy	Žiak opíše na ukážke prispôsobenie kapra životu vo vode uvedie príklad ryby žijúcej v stojatej vode uvedie príklad ryby žijúcej v tečúcej vode rozlíši potravu bylinožravej a dravej ryby	Pozorovanie vonkajších znakov a spôsobu pohybu rýb v akváriu.
		Živočíchy žijúce na brehu. Poznávanie podľa vonkajších znakov, životných prejavov, potravinových vzťahov, význam.	skokan, mlok, žubrienka, užovka, korytnačka hlienovitá koža, plávacie blany, polmesiačkovité škrvný, šupiny a štítiky, pancier	Žiak pozná na ukážke skokana a mloka opíše život skokana vo vode a na brehu uvedie príklad potravy skokana a užovky rozlíši vretenicu a užovku podľa vonkajších znakov	
		Vtáky žijúce pri vode. Poznávanie podľa vonkajších znakov, životných prejavov, potravinových vzťahov,	labuť, kačica, hus, bocian, kúdelníčka, volavka, kormorán, potáпка, kaňa zobák, drobné zúbky, plávacie blany, masné perie	Žiak opíše prispôsobenie vtákov na plávanie, potápanie a brodenie opíše spôsob prijímania potravy kačice a labute uvedie príklad vtáka živiaceho sa drobnými	

		význam.		živočíchmi v plytkej vode uvedie príklad potravy dravého vodného vtáka	
		Cicavce žijúce v okolí vody. Poznávanie podľa vonkajších znakov, životných prejavov, potravinových vzťahov, význam. mäsožravce	vydra, bobor, ondatra hustá srst', plávacie blany, hlodavé zuby, chvost, hrádze	Žiak uvedie význam plávacích blán a chvosta vydry a bobra uvedie príklad potravy bobra a vydry opíše spôsob stavania obydlija bobra	
		Jazero (rybník) ako celok.		Žiak preukáže schopnosť samostatne spracovať danú tému odprezentuje projekt pred spolužiakmi	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
Život na poliach a lúkach	21	Polia, lúky, pastviny. Životný priestor organizmov, druhová rozmanitosť, vplyv ľudskej činnosti	lúka, kosenie, seno, pasienky, pole, medza, remízka	Žiak rozlíši lúku a pole a zdôvodní rozdiely vysvetlí význam skupín drevín uprostred lánov polí porovná význam lúk, pasienkov a polí pre človeka zdôvodní nevhodnosť vypaľovania trávy uvedie príklad živočicha, ktorého môže ohroziť rozoranie medzí a likvidácia remízok	
		Rastliny a huby na lúkach. Poznávanie, život počas roka, význam.	lipnica, reznáčka, králik, zvonček, iskerník, dúška materina, rumanček, rebríček a pod., pečiarka, lúčne trávy, lúčne byliny	Žiak pozná na ukážke tri lúčne byliny pomenuje jednu liečivú lúčnu rastlinu uvedie význam lúčnych tráv pozná hubu pečiarku podľa typických znakov uvedie príklad živočicha, ktorý sa živí lúčnymi bylinami	
		Regionálne významné liečivé a chránené druhy rastlín a živočíchov polí, lúk a pastvín.		Žiak preukáže schopnosť samostatne spracovať danú tému odprezentuje projekt pred spolužiakmi	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
		Obilniny. Poznávanie, život počas roka, význam. Význam obilnín pre výživu človeka.	pšenica, raž, ovos, kukurica obilnina, obilie, listy, kvety, semeno, zrno, múka	Žiak pozná na ukážke a pomenuje pšenicu, ovos a kukuricu uvedie príklady významu obilnín pre človeka uvedie príklad troch výrobkov z obilnín	

		Krmoviny. Poznávanie, život počas roka, význam.	<i>d'atelina, lucerna, vika, bôb krmovina, hľuzkové baktérie</i>	Žiak pozná a pomenovať d'atelinu uvedie príklad krmoviny, ako potravy hospodárskych zvierat vysvetlí význam „zeleného hnojenia“	
		Olejníny a okopaniny. Poznávanie, život počas roka, význam.	<i>slničnica, repka, ľuľok zemiakový, repa olejnina, rastlinný olej, okopanina, škrob, cukor</i>	Žiak pozná na ukážke a pomenuje slnčnicu a repku porovná význam slnčnice, repky a repy pozná na ukážke a pomenovať ľuľok zemiakový	
		Obojživelníky a plazy žijúce na lúkach a poliach. Poznávanie podľa vonkajších znakov, životných prejavov, potravinových vzťahov, význam.	<i>ropucha, jašterica, vretenica zavalité telo, jedové žľazy, rohovité šupiny, zvliekanie</i>	Žiak odlíši skokana a ropuchy podľa spôsobu pohybu uvedie príklad potravy ropuchy pozná na ukážke jaštericu podľa vonkajších znakov uvedie význam ropuchy a jašterice pre život na lúkach a poliach	
		Vtáky žijúce na lúkach a poliach. Poznávanie podľa vonkajších znakov, životných prejavov, potravinových vzťahov, význam.	<i>jarabica, bažant, pohlavná dvojtvarosť, škovránok, havran, straka, sokol, myšiak, drop</i>	Žiak pozná na ukážke tri vtáky žijúce na lúke a poli uvedie význam jarabice a bažanta pre život na poli preukáže na príklade význam dravých vtákov pre život na poliach a lúkach	Environmentálna výchova
		Cicavce žijúce na lúkach a poliach. Poznávanie podľa vonkajších znakov, životných prejavov, potravinových vzťahov, význam.	<i>hraboš, myš, syseľ, chrček, krt, zajac, králik a pod., hlodavé zuby</i>	Žiak pozná na ukážke tri cicavce žijúce na lúke a poli usporiada potravinový vzťah hraboš, sokol, obilniny. Uvedie dôsledky premnoženia hrabošov, myší a sysľov na poli rozlíši zajaca a králika podľa vonkajších znakov	
		Vplyv negatívnych ekologických javov a ekologickej havárie na život lesného, vodného, poľného a trávnatého ekosystému.		Žiak preukáže schopnosť samostatne spracovať danú tému odprezentuje projekt pred spolužiakmi	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Názov ŠVP	ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2- nižšie sekundárne vzdelávanie
Názov ŠkVP	Škola pre život v treťom tisícročí
Vyučovací jazyk	Slovenský

Vzdelávacia oblasť	Človek a príroda		
Predmet	Biológia		
Ročník	piaty	variant	B,C
Časový rozsah výučby	týždenne 1 hodina	ročne	33 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Učebný predmet umožňuje rozvíjať a prehĺbovať poznatky o živých organizmoch s dôrazom na vzájomné vzťahy organizmov a vzťahy k prostrediu, ako aj človeka k živým a neživým zložkám prostredia. Predmet je zameraný na chápanie živej a neživej prírody ako celku. Orientuje sa na prejavy života a vzájomné vzťahy organizmov, chápanie základných súvislostí živých a neživých zložiek prírody, ako výsledku vzájomného pôsobenia rôznych procesov. Vedie k schopnosti triediť informácie a poznatky, využívať ich v praktickom živote, rozvíjať aktívny a pozitívny vzťah k prírode, človeku a ochrane jeho zdravia.

Štruktúra učiva je orientovaná na konkrétne prírodné celky, poznávanie jednotlivých organizmov v nich žijúcich, triedenie a zovšeobecňovanie poznatkov, s pozornosťou na potravné vzťahy a vzťahy k prostrediu.

Učivo sa skladá zo 4 tematických celkov doplnených o praktické cvičenia:

1. Príroda a život
2. Život v lese
3. Život vo vode a na brehu
4. Život na poliach a lúkach

Praktické cvičenia

Učivo bude realizované v triede i v blízkom okolí školy. Bude prepojené s učivom geografie, s OČAP a environmentálnou výchovou.

Predmet Biológia sa vyučuje v časovej dotácii 1 hodina týždenne.

Ciele vyučovacieho predmetu

Ciele sú zamerané na poznávanie živej a neživej prírody ako celku, čo predstavuje:

1. Poznať a chápať život v prírodných celkoch a život organizmov v nich žijúcich.
2. Poznať väzby organizmov na životné prostredie v prejavoch života a vzájomných vzťahoch ako súčastí celku.
3. viesť k schopnosti triediť informácie a osvojené poznatky a využívať v praktickom živote.

4. *Poznávať živé organizmy a ich význam v prírode a pre život človeka.*
5. *Rozvíjať schopnosti a zručnosti pri riešení praktických úloh, spracovávaní jednoduchých správ z pozorovaní a jednoduchých školských projektov.*
6. *Identifikovať a správne používať základné pojmy.*

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:
učebnica Biológia pre 1. ročník osemročných gymnázií, Danuše Kvasničková a kol.
multimediálne CD, videá
encyklopédie
exkurzie
informácie z internetu

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET: Biológia		Ročník: piaty 1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín			
Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy
Príroda a život	2	Poznávanie rastlín a živočíchov. Metódy a prostriedky skúmania v biológii.	- neživá prírodnina, živá prírodnina, rastliny, živočíchy - pozorovanie, pokus, mikroskop, okulár, objektív, zrkadlo, zaostrovací skrutka, lupa	Žiak rozlíši na príklade živú a neživ prírodninu. predvedie využitie lupy pri pozorovaní prírodniny uvedie na príklade význam a využitie mikroskopu ukáže na mikroskope okulár, objektív a zrkadlo	Osobnostný a sociálny rozvoj
Život v lese	12	Les - životný priestor organizmov a jeho štruktúra. Zmeny lesa počas roka. Potravinové vzťahy v lese.	- les, životné podmienky, rastliny, huby, živočíchy, vrstva (etáž), závislosť organizmov - zmeny počas roka - potravinový reťazec	Žiak uvedie príklad rastliny a živočicha žijúcich v lese pomenuje podľa schémy jednotlivé vrstvy lesa opíše zmeny lesa v ročných obdobiach zostaví príklad potravinového reťazca lesných organizmov	
		Dreviny. Ihličnaté a listnaté stromy. Poznávanie, život drevín počas roka. Význam pre život v lese.	- ihličnatý strom, listnatý strom, koreň, kmeň, konáre, koruna, listy, kvety, plody, semená, fotosyntéza, kyslík, drevo - borovica, smrek, jedľa, dub, buk, javor, breza	Žiak pozná základnú stavbu tela dreviny rozlíši ihličnatý a listnatý strom určí názov ihličiny podľa šišky a vetvičky určí názov listnatého stromu podľa listu alebo plodu uvedie význam stromov pre život organizmov a ľudí	Environmentálna výchova
		Kry. Poznávanie, život drevín počas roka. Význam pre život v lese.	- lieska, baza, ostružina, brusnica - ker, korene, konáre, listy, kvety, plody, semená	Žiak rozlíši na príklade strom a ker pomenuje na ukážke dva lesné kry rozlíši a zdôvodní na ukážke strom a ker uvedie význam krov pre život organizmov uvedie príklad živočíchov, ktorí sa živia listami, semenami alebo plodmi lesných drevín	
		Mikroskopické a nekvitnúce rastliny v lese. Poznávanie, život počas roka. Význam pre život v lese.	- pôdne baktérie, drobnozrnko, ploník, rašeliník, papraď, praslička - bunka, pakorienok, pabyľka, stopka, výtrusnica, výtrus, korene, koreň, podzemok, listy	Žiak uvedie význam pôdných baktérií v lese vysvetlí prítomnosť zelených povlakov na stromoch uvedie príklad jedného machu a paprade rozlíši na ukážke mach a papraď. poukáže na význam machov a papradí v lese	

		Kvitnúce byliny v lese. Poznávanie, život počas roka. Význam pre život v lese.	- snežienka, prvosenka, konvalinka, fialka, vranie oko, plúčnik a pod - bylina, koreň, listy, stonka, kvety, plody, semená, liečivé rastliny, jedovaté rastliny	Žiak pozná stavbu tela kvitnúcej byliny pozná na ukážke tri lesné kvitnúce byliny uvedie príklad jedovatej a liečivej rastliny uvedie význam bylín pre život lesa	
		Huby v lese. Poznávanie jedlých a jedovatých húb, spolužitie stromov a húb. Zásady pomoci pri otrave hubami. Význam v lese.	- muchotrávka, plávka, hríb, kozák, masliak, diskovka, diskovník, zemepisník, huba, riasa, hlúbik, klobúk, pošva, plachtička, prsteň - 1.pomoc pri otrave hubami. - Zásady zberu a spracovania húb.	Žiak pozná na ukážke dve jedlé a dve jedovaté huby rozpozná na ukážke lišajník od iných organizmov vysvetlí význam húb a lišajníkov v prírode uvedie zásady pomoci pri otrave hubami	Poznávanie lesných bylín pod podľa vonkajších znakov (prostredníctvom prírodných, herbárových položiek, obrazov, atlasov diapozitívov a pod.).
		Lesné bezstavovce. Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov. Potravové vzťahy, význam v lese.	- slimák, slizniak, dážďovka, hlava, hmatadlá, oči, svalnatá noha, ulita, viečko, slizniak, články, štetiny, opasok, sliz, humus - križiak, kliešť, mravec, lykožrút, mniška a pod., - hlavohruď, hmatadlá, klepietka, oči, bruško, končatiny, snovacie bradavice, hrebienkovité pazúriky, sieť, inštinkt, - kliešť, hlava, hrud', bruško, ústne orgány, zložené oči, tykadlá, krídla, končatiny - mravenisko, samček, samička, robotnica, inštinkt	Žiak pozná slimáka podľa vonkajších znakov pozná dážďovku podľa vonkajších znakov uvedie potravu slimáka a dážďovky rozlíši slimáka a dážďovku podľa prijímania potravy a spôsobu pohybu rozlíši na ukážke križiaka, kliešťa a mravca pozná možnosť nákazy kliešťom a jeho odstránenie z kože pozná na ukážke tri druhy lesného hmyzu uvedie príklad potravy dvoch bezstavovcov uvedie na príkladoch význam bezstavovcov v lese vysvetlí na príklade inštinkt	
		Lesné obojživelníky a plazy. Poznávanie podľa vonkajších znakov, životných prejavov, potravových vzťahov. Prvá pomoc pri uštipnutí vretenicou.	- skokan, salamandra, mlok, jašterica, slepúch, užovka, vlhká pokožka, zvukové mechúriky, plávacie blany, lepkavý jazyk, suchá koža, šupiny a štitky, zvliekanie - zásady 1.pomoci	Žiak pozná na ukážke skokana a uvedie ako sa prispôbil prostrediu stavbou tela pozná na ukážke jaštericu podľa vonkajších znakov pozná na ukážke vretenicu podľa vonkajších znakov rozlíši na ukážke obojživelníka a plaza uvedie príklad potravy obojživelníka a plaza	
		Lesné vtáky. Poznávanie podľa vonkajších znakov, životných prejavov, potravových vzťahov. Význam v lese.	- ďateľ, sojka, kukučka, ďateľ, tetov, vrana, hýľ, brhlík, myšiak, výr - perie, obrysové perie, páperie, krídla, zobák spevavé vtáky, dravé vtáky	Žiak uvedie tri príklady vtákov žijúcich v lese pozná podľa vonkajších znakov vtáka žijúceho v lese uvedie význam spevavých vtákov pre život lesa demonštruje na príklade význam lesného dravého vtáka uvedie príklad potravy dvoch lesných vtákov	

		Lesné cicavce. Poznávanie podľa vonkajších znakov, životných prejavov, potravinových vzťahov. Význam v lese.	srnec, jeleň, tur, sviňa, líška, kuna, vlk, netopier, veverka srst', parohy, lietacia blana, bylinožravce, mäsožravce, všežravce	Žiak pomenuje na ukážke cicavce žijúce v lese uvedie príklad bylinožravého lesného cicavca uvedie príklad mäsožravého cicavca žijúceho v lese uvedie príklad lesného cicavca živiaceho sa hmyzom demonštruje na príklade význam lesných cicavcov uvedie príklad potravy dvoch lesných cicavcov	Vplyv človeka na stav lesov - odlesňovanie, ťažba dreva, pestovanie lesa. Význam lesov a ich ochrana.
Život vo vode a na brehu	11	Voda a jej okolie ako životný priestor organizmov. Význam kyslíka, čistoty a teploty vody pre život v stojatých a tečúcich vodách.	- voda, kyslík, teplota, samočistiaca schopnosť vody, jazero, rybník, potok, bystrina, rieka	Žiak uvedie vlastnosti vody dôležité pre život organizmov vysvetlí význam kyslíka pre vodné organizmy uvedie príklad stojatej a tečúcej vody uvedie príklad znečistenia vodných tokov	
		Rastliny žijúce vo vode. Poznávanie podľa vonkajších znakov. Význam planktónu a zelených rastlín žijúcich vo vode	- červenoočko, žabí vlas, váľač, závitnicovka, sinica, žaburinka, lekno, leknica mikroorganizmy, jednobunkové organizmy, mnohobunkové organizmy,	Žiak vysvetlí význam mikroskopických rastlín žijúcich vo vode pozná na ukážke bylinu žijúcu vo vode pozná význam vodných rastlín	
		Brehové rastlinstvo. Poznávanie drevín a bylín podľa vonkajších znakov. Význam brehového rastlinstva.	- vrbá, jelša, záružlie, pálka, trst', a pod., brehové rastlinstvo	Žiak pozná na ukážke drevinu žijúcu na brehu pozná na ukážke bylinu žijúcu na brehu uvedie význam breh. rastlinstva	Ochrana prírody
		Mikroskopické a drobné vodné živočíchy. Poznávanie podľa vonkajších znakov, životných prejavov, potravinových vzťahov, význam.	- črievička, meňavka, nezmar, brvy, panôžky, ramená, nožný disk, prhlivé bunky, planktón	Žiak uvedie význam vodných živočíšnych mikroorganizmov pozná na ukážke nezmaru podľa vonkajších znakov uvedie príklad potravy črievičky a nezmaru opíše, ako si nezmar obstaráva potravu uvedie príklad vodného organizmu, ktorý sa živí planktónom	
		Vodné bezstavovce. Poznávanie podľa vonkajších znakov, životných prejavov, potravinových vzťahov, význam.	- vodniak, šklabka, pijavica, rak, dafnia, cyklop - ulita, lastúra, články, svalnaté prísavky, hlavohruď, bruško, tykadlá, končatiny, klepetá, chvostová plutvička	Žiak na ukážke pozná vodného ulitníka a lastúrnika pozná význam pijavice v medicíne opíše na ukážke vonkajšie znaky raka uvedie čím sa živí pijavica zdôvodní vplyv čistoty vody na život raka uvedie príklad potravy vodného bezstavovca	Environmentálna výchova

		Hmyz žijúci vo vode a na brehu. Poznávanie podľa vonkajších znakov, životných prejavov, potravinových vzťahov, význam.	vážka, šidlo, potápnik, vodomerka, komár, ovad hlava, hrud', bruško, krídla, článkované končatiny, larva	Žiak pozná na ukážke jeden druh hmyzu žijúceho na vode alebo vo vode pozná na ukážke jeden druh hmyzu žijúceho na brehu uvedie význam lariev hmyzu pre vodné živočíchy	Environmentálna výchova
		Ryby žijúce vo vode . Poznávanie podľa vonkajších znakov, životných prejavov, potravinových vzťahov, význam.	- kapor, lipen', pstruh, štika, úhor, sumec, ostriež - šupiny, žiabrové viečka, hlava, trup, chvost, plutvy	Žiak opíše na ukážke prispôsobenie kapra životu vo vode uvedie príklad ryby žijúcej v stojatej vode uvedie príklad ryby žijúcej v tečúcej vode rozlíši potravu bylinožravce a dravej ryby	Pozorovanie vonkajších znakov a spôsobu pohybu rýb v akváriu.
		Živočíchy žijúce na brehu. Poznávanie podľa vonkajších znakov, životných prejavov, potravinových vzťahov, význam.	- skokan, mlok, žubrienka, užovka, korytnačka - hlienovitá koža, plávacie blany, polmesiačkovité škrvný, šupiny a štítky, pancier	Žiak pozná na ukážke skokana a mloka opíše život skokana vo vode a na brehu uvedie príklad potravy skokana a užovky rozlíši vretenicu a užovku podľa vonkajších znakov	
		Vtáky žijúce pri vode. Poznávanie podľa vonkajších znakov, životných prejavov, potravinových vzťahov, význam.	- labuť, kačica, hus, bocian, kúdelníčka, volavka, kormorán, potápnik, kaňa - zobák, drobné zúbky, plávacie blany, masťné perie	Žiak opíše prispôsobenie vtákov na plávanie, potápanie a brodenie opíše spôsob prijímania potravy kačice a labute uvedie príklad vtáka živiaceho sa drobnými živočíchmi v plytkej vode uvedie príklad potravy dravého vodného vtáka	
		Cicavce žijúce v okolí vody. Poznávanie podľa vonkajších znakov, životných prejavov, potravinových vzťahov, význam. mäsožravce	- vydra, bobor, ondatra - hustá srst', plávacie blany, hľadavé zuby, chvost, hrádze	Žiak uvedie význam plávacích blán a chvosta vydry a bobra uvedie príklad potravy bobra a vydry opíše spôsob stavania obydla bobra	Ochrana človeka a prírody
Život na poliach a lúčach	8	Polia, lúky, pastviny. Životný priestor organizmov, druhová rozmanitosť, vplyv ľudskej činnosti	- lúka, kosenie, seno, pasienky, pole, medza, remízka	Žiak rozlíši lúku a pole a zdôvodniť rozdiely vysvetlí význam skupín drevín uprostred lánov polí porovná význam lúk, pasienkov a polí pre človeka zdôvodní nevhodnosť vypaľovania trávy uvedie príklad živočicha, ktorého môže ohroziť rozoranie medzi a likvidácia remízok	Environmentálna výchova
		Rastliny a huby na lúčach. Poznávanie, život počas roka, význam.	- lipnica, reznáčka, králik, zvonček, iskerník, dúška materina, rumanček, rebriček a pod., pečiarka, lúčne trávy, lúčne byliny	Žiak pozná na ukážke tri lúčne byliny pomenuje jednu liečivú lúčnu rastlinu uvedie význam lúčnych tráv pozná hubu pečiarku podľa typických znakov	Ochrana človeka a prírody

				uvedie príklad živočicha, ktorý sa živí lúčnymi bylinami	
		Obilniny. Poznávanie, život počas roka, význam. Význam obilnín pre výživu človeka.	- pšenica, raž, ovos, kukurica - obilnina, obilie, listy, kvety, semeno, zrna, múka	Žiak pozná na ukážke a pomenovať pšenicu, ovos a kukuricu uvedie príklady významu obilnín pre človeka uvedie príklad troch výrobkov z obilnín	Osobnostný a sociálny rozvoj
		Krmoviny. Poznávanie, život počas roka, význam.	- ďatelina, lucerna, vika, bôb - krmovina, hľuzkové baktérie	Žiak pozná a pomenovať na ukážke ďatelinu uvedie príklad krmoviny, ako potravy hospodárskych zvierat vysvetlí význam „zeleného hnojenia“	
		Olejniny a okopaniny. Poznávanie, život počas roka, význam.	- slnečnica, repka, ľuľok zemiakový, repa - olejnina, rastlinný olej, okopanina, škrob, cukor	Žiak pozná na ukážke a pomenovať slnečnicu a repku porovná význam slnečnice, repky a repy pozná na ukážke a pomenovať ľuľok zemiakový	Environmentálna výchova
		Obojživelníky a plazy žijúce na lúkach a poliach. Poznávanie podľa vonkajších znakov, životných prejavov, potravinových vzťahov, význam.	- ropucha, jašterica, vretenica - zavalité telo, jedové žľazy, rohovitý šupiny, zvliekanie	Žiak odlíši skokana a ropuchy podľa spôsobu pohybu uvedie príklad potravy ropuchy pozná na ukážke jaštericu podľa vonkajších znakov uvedie význam ropuchy a jašterice pre život na lúkach a poliach	
		Vtáky žijúce na lúkach a poliach. Poznávanie podľa vonkajších znakov, životných prejavov, potravinových vzťahov, význam.	- jarabica, bažant, pohlavná dvojtvarosť, škovránok, havran, straka, sokol, myšiak, drop	Žiak pozná na ukážke tri vtáky žijúce na lúke a poli uvedie význam jarabice a bažanta pre život na poli preukáže na príklade význam dravých vtákov pre život na poliach a lúkach	Ochrana prírody
		Cicavce žijúce na lúkach a poliach. Poznávanie podľa vonkajších znakov, životných prejavov, potravinových vzťahov, význam.	- hraboš, myš, syseľ, chrček, krt, zajac, králik a pod., hľodavé zuby	Žiak pozná na ukážke tri cicavce žijúce na lúke a poli usporiada potravinový vzťah hraboš, sokol, obilniny. Uvedie dôsledky premnoženia hrabošov, myší a sysľov na poli rozlíši zajaca a králika podľa vonkajších znakov	Environmentálna výchova

Názov ŠVP	ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2-nižšie sekundárne vzdelávanie		
Názov ŠkVP	Škola pre život v treťom tisícročí		
Vyučovací jazyk	Slovenský		
Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť		
Predmet	Dejepis		
Ročník	piaty	variant	A,B,C
Časový rozsah výučby	týždenne 1 hodina	ročne	33 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Dejepis spolu s humánnou zložkou zemepisu a občianskou výchovou tvorí vzdelávaciu oblasť spoločenskovedných predmetov. Je v nej však samostatným predmetom a spolu s nimi v integratívnych vzťahoch predstavuje jeden z významných prostriedkov procesu humanizácie žiakov. V jeho priebehu si žiaci postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania na základe oboznamovania sa s vývojom ľudskej spoločnosti najmä z hľadiska aspektu konajúcich osôb, či skupín ľudí a tiež prostredníctvom pohľadov na dôležité formy života spoločnosti v jednotlivých historických obdobiach.

Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiaka ako celistvej osobnosti a uchovanie kontinuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historickej skúsenosti či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Súčasťou jej odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, dejov, javov a procesov v priestore a čase, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Pričom kladie dôraz na dejiny 19. a 20. storočia, v ktorých môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov.

Takto vedie žiakov k úcte k vlastnému národu, k rozvíjaniu vlastenectva ako súčasti kultivovania ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i úcta k iným národom a etnikám, rovnako tak rešpektovanie kultúrnych a iných odlišností, ľudí, rôznych diverzifikovaných skupín a spoločenstiev. Prispieva tak k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Rovnako dôležitosť pripisuje aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie.

Ciele vyučovacieho predmetu

Za základnú cieľovú kategóriu výučby dejepisu považujeme tvorbu študijných predmetových, medzipredmetových kompetencií – spôsobilostí, schopností využívať kvalitu získaných znalostí v rôznych poznávacích i praktických situáciách, ktoré umožnia žiakom, aby nepristupovali k histórii len ako k uzavretej minulosti, ale aj k rozvíjaniu celej škály kompetencií (spôsobilostí) klásť si v aktívnej činnosti kognitívne rôznorodé otázky, pomocou ktorých sa cez prizmu prítomnosti pýtajú na minulosť a vytvárajú si tak postupne vlastný názor.

Významným prostriedkom k tomu je súbor primeraných školských historických prameňov (aj exemplárne mnohostranných), ktorý sa považuje za integrálnu súčasť didaktického systému výučby dejepisu i dejepisných učebníc na základných školách.

Závažným predpokladom rozvíjania a uplatňovania uvedených cieľových kategórií je prekonávať transmisívnu výučbu dejepisu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov v hotovej podobe prevažne explikačnými (vysvetľujúcimi) metódami a prostredníctvom frontálnej výučby, a v širšej miere aplikovať prístupy, ktoré kladú dôraz na aktívne učenie, na proces hľadania, objavovania a konštruovania (vytvárania) poznatkov na základe vlastnej činnosti a skúsenosti v interakcii s učiteľom a spolužiakmi v kooperatívnom učení.

Učivo je rozdelené do troch tématických oblastí:

1. Od blízkeho k vzdialenému.
2. Človek v premenách priestoru a času.
3. Človek a komunikácia.

Uplatňované sú tieto medzipredmetové vzťahy :

- Zemepis
- Biológia
- Slovenský jazyk
- Občianska výchova
- Náboženská výchova
- Dopravná výchova
- OČAP

Vyučovanie bude prebiehať v kmeňovej triede, múzeu, na dvore remesiel.

Trieda sa na skupiny nedelí.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- učebnica
- mapa
- dostupné DVD
- video
- encyklopédie
- internet

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET: Dejepis		Ročník: piaty 1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín			
Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy
Od blízkeho k vzdialenému	11	Priestor a čas	Dom, byt, sídlisko, dedina, mesto, vyšší územný celok, Slovensko, Európska únia	Žiak vymenuje zmeny, ktoré sa udiali v mieste jeho bydliska	Ochrana človeka a prírody Občianska výchova
			Prírodný a historický čas	Žiak uvedie rozdiel medzi prírodným a historickým časom	
			Kategórie historického času - meniny, narodeniny, dátum, letopočet, sviatky	Žiak zostaví tabuľku dátumov štátnych a cirkevných sviatkov a pamätných dní	Informatika
		Pamiatky v priestore a čase	Fotografia - obrazová spomienka, rodinný album, rodostrom	Žiak zaradi letopočty do príslušného storočia. Rozlíši dátum a letopočet, zakreslí na časovú priamku významné údaje zo života svojej rodiny. Žiak pozná pojmy pred Kristom a po Kristovi / pred našim letopočtom a náš letopočet, zhodnotí význam rodinného albumu pre život rodiny	Mediálna výchova Matematika
			Historické osobnosti.	Žiak pozná historickú udalosť, osobnosť, ktorú pripomína pomník, pamätník, pamätná tabuľa v mieste, kde žije. Identifikuje najstarší hrob na cintoríne. Žiak rozpozná rozdiel medzi múzeom a archívom. Usporiada širšiu škálu historických obrázkov a objektov.	Multikultúrna výchova
		Minulosť našej školy	Školská kronika	Žiak zaznamená rozprávanie starých rodičov o škole z čias ich mladosti, pátra po starých školských zošitoch, učebniciach, školských pomôckach.	Mediálna výchova Slovenský jazyk
Človek v premenách priestoru a času	11	Priestor na mape	Dejepisná mapa	Žiak sa orientuje na dejepisnej mape.	Geografia
		Človek v pohybe	Glóbus Sťahovanie národov Stretávanie kultúr Kolonizácia Vystahovalectvo	Žiak vie čítať dejepisnú mapu, rozozná rozdiel medzi mapou a glóbusom. Uvedie príčiny sťahovania ľudí v minulosti i prítomnosti. Vysvetlí pojem kolonizácia.	Geografia
		Ako si človek zmenšoval svet.	Od kola k lietadlu	Žiak zostaví tabuľku najdôležitejších dopravných prostriedkov v chronologickej postupnosti.	Dopravná výchova

		Spôsob obživy človeka	Roľník Remeselník Obchodník	Žiak porovná spôsoby dopravy v minulosti i prítomnosti, zdôvodní vplyv dopravných prostriedkov na životné prostredie svojho regiónu.. Žiak charakterizuje život roľníkov v minulosti. Vysvetlí oddelenie remeselníkov od roľníkov, zhodnotí význam špecializácie remeselnej výroby. Žiak vysvetlí príslovie „remeslo má zlaté dno.“ Žiak nájde rozdiely medzi výmenným a peňažným obchodom.	Osobnostný a sociálny rozvoj Technika, Svet práce
		Práca detí v minulosti i prítomnosti	Detská práca	Žiak zaujme stanovisko k problému detskej práce. Žiak zaujme postoj k tvrdeniu, že dospelí v niektorých krajinách zneužívali a naďalej zneužívajú prácu detí vo svoj prospech. Uvedú najčastejšie druhy detskej práce.	Multikultúrna výchova Občianska výchova Geografia
		Človek - vládca prírody?	Prírodná energia	Žiak vystihne rozdiely medzi prírodnou a umelou energiou, uvedie príklady využívania prírody v prospech človeka. Zdôvodní príčiny neustáleho hľadania nových zdrojov energie. Uvedie príklad zneužívania prírody človekom.	Ochrana človeka a prírody Biológia
			Umelá energia	Žiak vymenuje vynálezy, ktoré pomohli človeku využiť energiu vo svoj prospech.	Mediálna výchova Informatika
Človek a komunikácia	11	Pamäť ľudstva	Písmo Jazyk Rukopis Kniha Noviny Rozhlas, televízia Internet, e-mail	Žiak uvedie prostriedky dorozumievania medzi ľuďmi v minulosti a druhy moderných masovokomunikačných prostriedkov. Identifikuje rozdiely medzi rukopisom a tlačenou knihou, zhodnotí význam vynálezu knihtlače.	Slovenský jazyk
		Duchovný život človeka	Náboženstvo Legendy Mýty Povesti	Žiak pozná príbeh z minulosti svojho regiónu z textu povesti. Žiak uvedie dôsledky vojen pre človeka a prostredie, v ktorom žije.	Slovenský jazyk Náboženská výchova
		Keď zlyhá komunikácia.	Vojna Víťazi - porazení	Žiak zdôvodní stálu prítomnosť vojen v minulosti i prítomnosti, zostaví správu o vojenskom konflikte v súčasnosti.	Multikultúrna výchova

Názov ŠVP	ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2-nižšie sekundárne vzdelávanie		
Názov ŠkVP	Škola pre život v treťom tisícročí		
Vyučovací jazyk	Slovenský		
Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť		
Predmet	Geografia		
Ročník	piaty	variant	A,B,C
Časový rozsah výučby	týždenne 2 hodiny	ročne	66 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Učebný predmet geografia rozvíja u žiakov poznanie jedinečnosti planéty Zem. Od toho sa odvíja obsah predmetu. Žiaci pochopia význam poznania zákonitostí Zeme. Uvedomia si, že dokonalé pochopenie princípov existencie Zeme im pomôže ju využívať a chrániť. Kompetencie, ktoré žiaci prehlbujú štúdiom geografie, umožňujú im spoznávať krajinu, zákonitosti jej usporiadania, možnosti optimálneho využitia a ochrany krajiny človekom.

Obsah geografie sa sústreďuje aj na väzby prírody a ľudskej spoločnosti. Vzhľadom na nárast problémov, vyplývajúcich z aktivít človeka a ich dopadu na prírodné prostredie i na spoločnosť, žiaci získajú aj skúsenosti ako reagovať na zmeny v priestore, pochopiť ich a v budúcnosti riešiť.

Základnou geografickou kompetenciou je práca s mapou. Vedieť pracovať s mapou, čítať ju, analyzovať obsah mapy a interpretovať ho, orientovať sa podľa mapy, vedieť zhotoviť jednoduchý náčrt okolia a i. Túto základnú kompetenciu podporujú i záujmy žiakov, nielen o svoje okolie, ich možnosť cestovať, pracovať s internetom a i.

Spoznávanie Zeme je základnou podmienkou jej ochrany. Každé miesto na Zemi je iné, líši sa podnebím, rastlinstvom, živočíštvom, obyvateľmi a ich výtvarmi. Obyvateľstvo v rôznych častiach sveta sa líši nielen jazykom, ale aj svojou kultúrou či spôsobom života. Poznanie týchto charakteristík a ich pochopenie vedie k porozumeniu predovšetkým vzájomných väzieb v krajine. Posúdiť postavenie Slovenska v porovnaní s ostatnými štátmi, ako ďalej zmeniť súčasný stav a pričiniť sa o rozvoj Slovenska a jeho regiónov tiež patria do geografického poznávania. Námety, čo môže každý žiak urobiť pre svoje mesto, svoj región, sú súčasťou praktického geografického výstupu potrebného pre bežný život.

Ciele vyučovacieho predmetu

Medzi hlavné ciele predmetu geografia patrí:

- Používať a vedieť interpretovať mapy rôzneho druhu (automapy, mapy na internete, turistické mapy, tematické mapy a i.).*
- Vedieť pracovať s informáciami o krajine ako časti Zeme (aj Zeme ako celku) a prakticky ich využiť v bežnom živote napríklad pri turistike, pri rozhodovaní o umiestňovaní aktivít v rozvoji regiónov – dopravných sietí, prípadne ťažbe nerastných surovín.*

- Poznať vplyv a účinok vnútorných a vonkajších síl, ktoré pôsobia na povrch Zeme a tým sa vedieť chrániť pred živelnými pohromami.
- Porozumieť premenám v krajine, ktoré podmieňuje človek (vrátane kultúrnych aspektov). Zhodnotiť perspektívy rozvoja pre budúcnosť (vývoj počtu obyvateľstva, rozvoja sídel, hospodárstva a i.).
- V obsahu geografie sa snažíme o integráciu a súborný pohľad na poznatky získané v spoločenských či prírodovedných disciplínach (história, biológia, geológia, fyzika, chémia). Vytvoriť ich prepojenie tak, aby vznikol komplexný obraz o regiónoch v rôznych častiach sveta. V novom zameraní geografie, kladieme väčší dôraz na kultúru a charakteristiku kultúrnych prejavov ľudí v rôznych častiach sveta.
- Rozvíjanie podnikateľských zručností žiaci získajú spracúvaním projektov. Žiaci sa naučia riadiť projekty, ako sú napr. modelové cestovné kancelárie a pod.
- Kultúrne kompetencie rozšíriť prostredníctvom poznania rôznych kultúr na celom svete. Geografia učí vážiť si iné kultúry pri zachovaní vlastnej identity, venuje sa ľudovej kultúre a kultúrnym tradíciám. Kultúrne pamiatky sú súčasťou obsahu regionálnej geografie.
- Schopnosti a zručnosti získané štúdiom geografie využiť pri oddychových aktivitách (cestovaní, rekreácii a i.).
- Podporovať interpretáciu obrázkov, fotografií, grafov, tabuliek, prierezov, schém a diagramov.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- učebnica
- atlasy
- mapy
- encyklopédie
- CD, DVD
- videá
- informácie získané z internetu
- odborné časopisy.

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET: Geografia		Ročník: piaty 2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín			
Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy
Objavovanie Zeme a vesmíru	2	Tvar Zeme	Tvar Zeme Model Zeme	Žiak opíše tvar zeme uvedie rôzne predstavy o tvare z minulosti	Slovenský jazyk
	3	Zem ako planéta vo vesmíre	Postavenie Zeme v Slnčnej sústave a vo vesmíre Pohyby Zeme Obbeh Zeme okolo Slnka	Žiak opíše polohu Zeme medzi ostatnými planétami Slnčnej sústavy vie určiť poradie Zeme od Slnka vymenuje pohyby Zeme vysvetlí príčiny striedania dňa a noci a ročných období	Ochrana človeka a prírody Informatika
	2	Cesty do vesmíru a na Mesiac	Poloha Zeme a Mesiaca Fázy Mesiaca	Žiak pozná najznámejších astronautov vymenuje fázy mesiaca	Environmentálna výchova
	4	Cesty objaviteľov do rôznych častí sveta	Cestovatelia Moreplavci Svetadiely a oceány Pohoria	Žiak vymenuje najznámejších cestovateľov a moreplavcov vymenuje a ukáže na mape svetadiely a oceány vysvetlí pojmy more, pohorie, prieliv ukáže na mape pohoria sveta	Multikultúrna výchova Dejepis
Mapa a glóbus	1	Glóbus	Glóbus ako model Zeme	Žiak opíše glóbus	Matematika
	6	Zemská os, póly, svetové strany, zemské poglobule, rovnobežky, poludníky, určovanie geografickej polohy (bez stupňov	Myslené čiary Zeme	Žiak vie ukázať na glóbuse zemskú os a póly určí svetové strany vysvetlí pojmy rovník, rovnobežka, poludník vie použiť zemepisnú sieť na určenie geografickej polohy	Matematika
	2	Čas na Zemi, časové pásma	Čas na Zemi, časové pásma.	Žiak vysvetlí pojmy čas, svetový čas, časové pásmo vypočíta časový rozdiel	Informatika Matematika
	5	Mapa, grafická mierka (nezavádzať číselnú mierku) a meranie vzdialeností na mape, legenda mapy Automapy, mapy na internete, GPS, tematické mapy	Práca s mapou	Žiak vie pracovať s mapou uvedie rozdiel medzi mapou a glóbusom vie používať grafickú mierku vie merať vzdialenosti na mape používa legendu na mape vie prakticky použiť rôzne druhy máp	Matematika
	1	Vychádzka do okolia školy		Žiak vie prakticky použiť mapu	Dopravná výchova

Cestujeme po Zemi	6	Najkrajšie miesta na Zemi		Žiak vie samostatne spracovať danú tému vie odprezentovať svoju prácu pred spolužiakmi	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
Ako vytvorila príroda najkrajšie miesta na Zemi	2	Pohoria, vznik pohoria	Vznik pohoria Himaláje, Alpy, Tatry	Žiak uvedie vznik pohorí	Dejepis
	2	Zemetrasenie	Vznik zemetrasenia Zemetrasenia na Zemi	Žiak pozná príčiny vzniku zemetrasenia uvedie následky zemetrasenia ukáže na mape zemetrasné oblasti	Ochrana človeka a prírody
	2	Sopečná činnosť	Vznik sopky Sopečná činnosť na Zemi	Žiak popíše stavbu sopky vymenuje najznámejšie sopky ukáže na mape sopečné oblasti	Informatika
	2	Kaňony, vodopády, jazerá)	Vznik kaňonu, Grand Canyon - tvorba kaňonu riekou Colorado Niagarské vodopády, Angelov vodopád, Iguacu, Viktóriine vodopády	Žiak vysvetlí pojmy kaňon, vodopád, jazero ukáže na mape najvyhládavanejšie kaňony,...	Environmentálna výchova
	3	Činnosť vody – riek	Činnosť rieky Vznik jaskýň	Žiak opíše tok rieky od prameňa po ústie vysvetlí rozdiel medzi povrchovou a podpovrchovou vodou	
	2	Ľadovce	Činnosť ľadovcov	Žiak opíše vznik horského a pevninského ľadovca opíše činnosť ľadovca	Ochrana človeka a prírody Dejepis
	2	Skalné mestá, púšte (činnosť vetra)	Činnosť vetra	Žiak vysvetlí činnosť vetra	Environmentálna výchova
	3	Dažďové lesy	Podnebie, rastlinstvo, živočíšstvo, pôdy	Žiak uvedie vzťahy medzi jednotlivými zložkami	Ochrana človeka a prírody Biológia
	3	Polárne kraje	Podnebie, rastlinstvo, živočíšstvo, pôdy	Žiak uvedie vzťahy medzi jednotlivými zložkami	Ochrana človeka a prírody Biológia
Najkrajšie miesta na Zemi, ktoré vytvoril človek	2	Mestá a dediny (ako žijú ľudia na rôznych miestach Zeme)	Osídlenie na Zemi	Žiak uvedie rozdiely medzi mestom a vidieckym sídlom	Multikultúrna výchova Dejepis
	5	Kultúrne a technické stavby – (chrámy, pyramídy,...)		Žiak vie samostatne spracovať danú tému vie odprezentovať svoju prácu pred spolužiakmi	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Informatika, Matematika
	6	Pamiatky UNESCO	Paríž, New York, Mexico City Tadž Mahal, Eifelova veža, Opera v Sydney, pyramídy, Veľký čínsky múr	Žiak ukáže na mape svetové pamiatky vie samostatne spracovať danú tému vie odprezentovať svoju prácu pred spolužiakmi	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

Názov ŠVP	ŠVP2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2- nižšie sekundárne vzdelávanie		
Názov ŠkVP	Škola pre život v treťom tisícročí		
Vyučovací jazyk	Slovenský		
Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť		
Predmet	Občianska výchova		
Ročník	piaty	variant	A,B,C
Časový rozsah výučby	týždenne 1 hodina	ročne	33 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet prispieva k orientácii žiakov v rodinnom a školskom prostredí. Vede ich k poznávaniu svojej obce, regiónu, vlasti a Európskej únie. Umožňuje žiakom pochopiť seba samých a pomáha im v ich socializačnom procese. Učí ich demokraticky myslieť a konať, poznávať svoje práva a povinnosti a obhajovať práva druhých. Poskytuje žiakom základné vedomosti z oblasti štátu a práva a vedie ich k aktívnej občianskej angažovanosti a umožňuje im pochopiť ekonomický život spoločnosti.

Vzdelávací obsah predmetu je rozdelený do dvoch tematických okruhov :

1. Moja rodina
2. Moja škola

Medzipredmetové vzťahy :

- slovenský jazyk
- hudobná výchova
- etická výchova
- telesná výchova

Ciele vyučovacieho predmetu

Predmet sa cieľmi spolupodieľa na utváraní a rozvíjaní kľúčových kompetencií tým, že vedie žiaka k:

- podpore vedomia jedinečnosti a neopakovateľnosti každého človeka v spoločnosti,
- utváraní vedomia vlastnej identity a identity druhých ľudí,
- realistickému sebapoznávaniu a sebahodnoteniu,
- akceptovaniu vlastnej osobnosti a osobnosti druhých ľudí,
- aktívnemu občianstvu a osobnej angažovanosti, uvedomovaniu si práv a povinností, rešpektovaniu základných princípov demokracie a tolerance,
- vytváraní pozitívnych vzťahov k opačnému pohlaviu v prostredí školy a mimo školy,
- rozpoznávaní stereotypných názorov na postavenie muža a ženy,
- získaní základných vedomostí o ekonomickom fungovaní spoločnosti,
- uplatňovaní vhodných komunikačných prostriedkov k vyjadrovaniu vlastných myšlienok, citov,

názorov a postojov,

- *k obhajovaniu vlastných postojov a k primeranému obhajovaniu svojich práv,*
- *vytváraniu schopnosti využívať ako zdroj informácií rôzne verbálne a neverbálne texty spoločenského a spoločenskovedného charakteru,*
- *rešpektovaniu a uplatňovaniu mravných princípov a pravidiel spoločenského spolunažívania a prebratiu zodpovednosti za vlastné názory, správanie sa a dôsledky konania.*

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- *učebnica občianskej výchovy Mgr. Viera Jakubovská a kolektív*
- *denná tlač*
- *masovo komunikačné prostriedky*
- *DVD*
- *video*

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET: Občianska výchova

Ročník: piaty
1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy
Moja rodina	14	Poslanie a funkcie rodiny	Funkcie rodiny	Žiak chápe význam rodiny pre človeka a spoločnosť	Osobnostný a sociálny rozvoj
		Vzťahy v rodine, roly členov rodiny	Princípy, na ktorých fungujú vzťahy v rodine	Žiak uvedie princípy, na ktorých fungujú vzťahy v rodine v pre fungovanie rodiny	
			Pravidlá platné v rodine Práva a povinnosti rodičov a detí	Žiak chápe význam pravidiel v rodine, spätosť práva a povinnosti. Vie ochraňovať svoje práva a plní si svoje povinnosti	Osobnostný a sociálny rozvoj
		História mojej rodiny, zvyky a tradície	Rodinná genéza 2 generácií dozadu Rodostrom Zvyky a tradície rodiny (Vianoce, Veľká noc...)	Žiak cíti hrdosť na svoju rodinu, tradície a zvyky, chápe spätosť prítomnosti s minulosťou. Vie rozlíšiť, v čom sú si rodiny podobné a v čom sú originálne	Slovenský jazyk Hudobná výchova
		Komunikácia v rodine	Verbálna komunikácia Neverbálne komunikácia Jednosmerná komunikácia Základné komunikačné techniky	Žiak chápe dôležitosť komunikácie medzi členmi rodiny pre ich harmonický život. Uplatňuje rôzne komunikačné techniky. Vie obhajovať, zdôvodňovať svoj názor a rešpektovať názor ostatných Prejavuje úctu k názorom rodičov	Etická výchova
		Krízy v rodine	Dôvody, ktoré vedú ku krízam v rodine: rozvod rodičov, choroba v rodine Neúplná rodina	Žiak identifikuje príčiny rodinných kríz. Chápe potrebu prebrať rolu neprítomného člena rodiny Vie prejaviť cit spolupatričnosti	Osobnostný a sociálny rozvoj
		Problémy rodinného života a ich riešenie	Typológia záťažových situácií Problémy rodinného života Spôsoby riešenia	Žiak pomenuje záťažové situácie a vygeneruje základné problémy rodinného života. Vie: vyjednávať, zdôvodňovať svoje riešenia, aktívne počúvať, robiť kompromisy, prijímať rozhodnutie	Etická výchova Náboženská výchova
		Zdravý spôsob života	Životné štýly Stres Relaxačné techniky Zdravý životný štýl: zdravá životospráva, pravidlá duševnej hygieny	Žiak porovnáva jednotlivé životné štýly. Identifikovať stres a naučí sa techniky na jeho odbúranie. Uplatňuje zásady zdravej výživy, odolá módnym trendom v životospráve Uplatňuje pravidlá duševnej hygieny vo svojom rodinnom živote	Multikultúrna výchova Telesná výchova

		Zdravý spôsob života	Spôsoby trávenia voľného času Spoločné voľnočasové aktivity Individuálne voľnočasové aktivity (turistika, šport, kultúra, starostlivosť o domáce zvieratá...)	Žiak rozlíši vhodné a nevhodné spôsoby trávenia voľného času. Vysvetlí, prečo je pre rozvoj jeho osobnosti dôležité spoločné trávenie voľného času	Osobný a sociálny rozvoj
		Voľný čas v mojej rodine	Voľný čas v rodine Spôsoby trávenia voľného času v rodinách	Žiak pozná potrebu prispôbovať sa ostatným členom rodiny Formuje si pocit spolupatričnosti	
		Naši príbuzní, priatelia, susedia	Širšia rodina Medziľudské vzťahy Priateľstvo Pomoc a podpora	Žiak vymenuje členov svojej širšej rodiny. Na príkladoch uvedie, ako fungujú vzťahy v širšej rodine, susedské vzťahy. Určí, čím sa vzájomne obohacujú a ako si pomáhajú	
		Generačné problémy v rodine	Viacgeneračné rodiny Problémy spolunažívania vo viacgeneračných rodinách	Žiak vysvetlí pojem viacgeneračnej rodiny. Zdôvodní potrebu vzájomnej starostlivosti rodičov, detí, starých rodičov. V každodennom živote chápe a pomáha starým rodičom	Osobnostný a sociálny rozvoj
		Dokumenty a Zákon o rodine	Dohovor o právach dieťaťa Zákon o rodine	Žiak vie pracovať s dokumentom a zákonom. Pozná svoje práva a povinnosti zo zákona, osobne sa angažuje proti porušovaniu práv detí. Vie, že vzťahy v rodine upravuje Zákon o rodine	
Moja škola	19	Trieda ako sociálna skupina	Princípy fungovania triedneho kolektívu Postavenie jednotlivcov v skupine a ich vzťahy Sociálne roly Socializácia	Žiak vysvetlí príčiny pozícií jednotlivých žiakov (aj seba) v triednom kolektíve Vymenuje základné roly žiakov v triede a zaradi žiakov do nich Vie vysvetliť, čo je socializácia a prečo je pre jednotlivca dôležitá Objasní podstatu problémov vo vzťahu	
		Individualizmus – osobnosti v našej triede	Osobnosť: pozitívna, negatívna Vodca, vodcovský typ (charakteristické znaky) Súperenie, súťaživosť	Žiak rozlíši negatívne a pozitívne osobnosti triedy, objasní význam pozitívnych vzorov (pozitívnych vodcov osobnosti) pre život triedy. Odhalí manipuláciu zo strany spolužiaka a odolá jej. Uvedie príklady súťaživosti v pozitívnom aj v negatívnom zmysle	Osobnostný a sociálny rozvoj
		Kolektivismus – spolupráca v našej triede	Pravidlá spolupráce Kompromis Riešenie konfliktov	Žiak pozná a riadi sa pravidlami spolupráce pri činnostiach triedneho kolektívu. Je ochotný robiť kompromisy, pozná základné spôsoby riešenia konfliktov a uplatňuje ich v živote triedy	Etická výchova
		Sebahodnotenie a hodnotenie žiakov triedy	Rovnosť Rovnakosť Predsudok Sebapoznanie, sebahodnotenie Poznanie a hodnotenie iných	Žiak rozlíši pojmy rovnosť a rovnakosť. Chápe pojem predsudok, na príkladoch uvedie, čo môžu predsudky spôsobiť Pozná svoje pozitíva a negatíva Vie určiť pozitíva aj negatíva spolužiakov bez urážania	Etická výchova

		Komunikácia v triede	Vzájomné pôsobenie členov kolektívu Družní spolužiaci Žiaci s problémami pri nadväzovaní sociálnych vzťahov	Žiak rozozná odlišnosti jednotlivcov v procese vytvárania sociálnych vzťahov. Je ochotný pomôcť spolužiakom s problémami pri nadväzovaní kontaktov, pri socializácii	Osobnostný a sociálny rozvoj
		Práva a povinnosti žiakov v triede – triedna samospráva	Dokument: práva a povinnosti žiakov v konkrétnej triede Vytvorenie a činnosť triednej samosprávy	Žiak sa zúčastní na tvorbe práv a povinností žiakov triedy (aktívna spolupráca), využije možnosť ovplyvniť život vo svojej triede Rozvíja zodpovednosť za seba a iných	Práva dieťaťa
		Práva a povinnosti žiakov v škole – školská samospráva	Dokument: práva a povinnosti žiakov na ZŠ Vytvorenie a činnosť žiackeho parlamentu (školskej žiackej samosprávy)	Žiak pozná svoje práva a povinnosti v škole, vie, kto ho zastupuje v školskom parlamente a ako obhajuje jeho práva	Žiacky parlament
		Mimovyučovacia a mimoškolská činnosť	Mimovyučovacie aktivity v škole Záujmové útvary v škole Aktívne využívanie voľného času (mimoškolská činnosť)	Žiak sa zapája do mimoškolských aktivít, pozná záujmové útvary, ktoré pracujú v škole a začlení sa do niektorého z nich. Uvedie možnosti mimoškolského využívania voľného času	Osobnostný a sociálny rozvoj
		Naša škola	História, úspechy žiakov Bývalí pedagógovia Osobnosti školy Symbolika školy (logo, hymna)	Žiak uvedie úspechy osobností pedagógov a históriu svojej školy, pozná jej symboliku. Rozvíja pocit hrdosti, spolupatričnosti, posilňuje snahu reprezentovať školu	Dejepis
		Naša pani učiteľka	Osobnosť učiteľa Pracovné štýly učiteľa Systém hodnôt Hodnoty detí školského veku Vzdelanie v systéme hodnôt detí školského veku	Žiak uvedie základné typy osobnosti učiteľa, pozná základné pracovné štýly učiteľa. Rozvíja kritické myslenie, schopnosť vyjadriť svoj názor bez urážania	
		Čím by som chcel byť	Povolanie Zamestnanie Rodinné tradície v povolaniach	Žiak vysvetlí na príkladoch pojmy povolanie, zamestnanie. Uvedomí si svoj záujem o isté povolanie a vplyv rodiny na svoju budúcu pracovnú orientáciu	Osobnostný a sociálny rozvoj
		Vzdelávanie ako hodnota	Systém hodnôt Hodnoty detí školského veku Vzdelanie v systéme hodnôt detí školského veku	Žiak uvedie najdôležitejšie hodnoty vo svojom živote. Vysvetlí, prečo má vzdelanie práve také miesto v jeho hodnotovom systéme. Toleruje hodnoty spolužiakov	Etická výchova Náboženská výchova
		Celoživotné vzdelávanie	Celoživotné vzdelávanie	Žiak chápe pojem a prijíma myšlienku celoživotného vzdelávania ako predpokladu pre svoje budúce uplatnenie sa v práci	Osobnostný a sociálny rozvoj
		Školský systém u nás	Typy a stupne škôl Školské zariadenia	Žiak porovná typy a stupne škôl u nás a v niektorých štátoch EÚ.	
		Školský systém v Európe	Typy a stupne škôl vo vybraných štátoch EÚ (kritériá výberu: Projekt Comenius) Povinná školská dochádzka	Žiak rozlíši dĺžku trvania povinnej školskej dochádzky u nás a v štátoch EÚ	Multikultúrna a mediálna výchova

		Život žiaka základnej školy u nás – v zahraničí, v meste – na dedine	Režim dňa Výchova, vyučovanie Voľnočasové aktivity	Žiak porovná život žiaka SR – zahraničie, mesto – dedina Hľadá podobnosti a odlišnosti, rozvíja kritické myslenie, vyjadruje svoj názor a zdôvodňuje ho	Multikultúrna výchova
		Škola budúcnosti	Spôsoby učenia a vyučovania v budúcnosti Postavenie žiaka a učiteľa v budúcnosti Obsah vzdelávania v budúcnosti	Žiak prejaví aj zmysel pre realitu, vyjadrí a obháji svoju predstavu	Prezentačné zručnosti

Názov ŠVP	ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2-nižšie sekundárne vzdelávanie		
Názov ŠkVP	Škola pre život v treťom tisícročí		
Vyučovací jazyk	Slovenský		
Vzdelávacia oblasť	Človek a hodnoty		
Predmet	Etická výchova		
Ročník	piaty	variant	A,B,C
Časový rozsah výučby	týždenne 1 hodina	ročne	33 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Poslaním povinne voliteľného predmetu etická výchova je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi.

Etická výchova sa prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností /otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných.../ ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

Vzdelávací obsah predmetu je rozdelený na päť tematických okruhov :

1. Otvorená komunikácia
2. Poznanie a pozitívne hodnotenie seba
3. Poznanie a pozitívne hodnotenie druhých
4. Tvorivosť v medziľudských vzťahoch, iniciatíva
5. Etické aspekty ochrany prírody

Vyučovanie bude prebiehať v učebni etickej výchovy, kmeňovej triede, v triede prírody ako aj blízkom okolí školy.

Medzipredmetové vzťahy : - slovenský jazyk

- biológia
- ochrana človeka a zdravia
- enviromentálna výchova
- osobnostný a sociálny rozvoj

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom etickej výchovy je

- poskytnúť žiakom impulzy a pozitívne skúsenosti, ktoré podporujú základnú dôveru, autonómiu a iniciatívu
- umožniť im osvojiť si základné komunikačné zručnosti, základné úkony spoločenského správania, učiť ich pozitívne hodnotiť seba aj druhých, tvorivo riešiť každodenné situácie v medziľudských vzťahoch
- vysvetliť žiakom pojmy empatia, asertivita, spolupráca a prosociálne (sociálne pozitívne) správanie
- umožniť žiakom osvojiť si ďalšie sociálne zručnosti, napr. vyjadrovanie citov, empatie, asertívne správanie
- umožniť žiakom osvojiť si základné postoje, ktoré podmieňujú kultivované dospievanie, učiť ich poznávať sám seba, objavovať svoju identitu, rozvíjať sebaoceňovanie
- spoznávať a osvojovať si práva a povinnosti v rodine, učiť sa kultivovane prejavovať svoj názor, postupne preberať zodpovednosť za svoje rozhodnutia, zároveň však rešpektovať rodičov a viesť s nimi konštruktívny dialóg
- umožniť žiakom uvedomiť si svoju sexuálnu identitu, chápať pozitívne hodnoty priateľstva, lásky, manželstva a rodiny, uvedomiť si riziká spojené s predčasným sexuálnym životom zdôvodniť základné mravné normy, zaujať správny postoj k otázkam súvisiacim so sexualitou
- rozvíjať u žiakov pozitívny postoj k postihnutým, chorým, a iným skupinám obyvateľstva, ktoré potrebujú pomoc a porozumenie
- vysvetliť žiakom základné pojmy súvisiace s voľbou životných cieľov, svetonázorom, náboženstvom, etickými hodnotami a normami
- umožniť žiakom pochopiť základné etické problémy súvisiace s ekonomickými hodnotami, pravdou a dobrým menom
- vysvetliť žiakom základné pojmy súvisiace s ochranou prírody a životného prostredia
- učiť žiakov rešpektovať ľudí s inými názormi, zároveň však ostať sám sebou; formulovať svoje životné ciele, byť odolný voči nevhodným ponukám, ostať slobodný od závislostí, ktoré znehodnocujú a ohrozujú náš život
- rozvíjať u žiakov povedomie vlastnej dôstojnosti a hodnoty ľudskej bytosti, v tomto zmysle byť schopný kriticky hodnotiť masmediálne vplyvy, vychovať kritického diváka.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- učebnica etickej výchovy autorky RNDr.Tatiana Piovarčiová
PhDr.Darina Gogolová
- DVD nosiče
- videonahrávky
- internetové stránky

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET: Etická výchova		Ročník: piaty 1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín			
Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy
Otvorená komunikácia	8	Úrovne komunikácie	Druhy komunikácie a jej úrovne Otvorená komunikácia	Žiak dobre zvláda základné komunikačné zručnosti – predstavenie sa, pozdrav, poďakovanie, prosbu, ospravedlnenie sa	Slovenský jazyk
		Verbálna a neverbálna komunikácia	Odstraňovanie komunikačných šumov	Žiak vie vyjadriť svoje názory, pocity a city	Slovenský jazyk
Poznanie a pozitívne hodnotenie seba	8	Sebapoznanie	Sebapoznanie a rozvíjanie pozitívneho hodnotenie seba	Žiak si uvedomuje dôležitosť poznania svojich silných a slabých stránok	Osobnostný a sociálny rozvoj
		Sebahodnotenie	Sebaúcta	Žiak rozumie a vie vysvetliť pojem sebaúcta, pozná elementy formujúce jeho sebaúctu	Osobnostný a sociálny rozvoj
		Sebaovládanie	Sebaovládanie	Žiak rozumie a vie vysvetliť pojem sebaovládanie vie pomenovať prvky podporujúce sebaovládanie u žiaka	Osobnostný a sociálny rozvoj
Poznanie a pozitívne hodnotenie druhých	8	Pozitívne hodnotenie druhých v bežnom živote	Pozitívne hodnotenie druhých v medziľudských vzťahoch	Žiak je schopný verbalizovať pozitívne hodnotenie druhých v bežných podmienkach	
		Pozitívne hodnotenie najbližších	Pozitívne hodnotenia druhých, rodiny, kamarátov aj učiteľov	Žiak je schopný verbalizovať pozitívne hodnotenie druhých v bežných podmienkach	
		Úcta k postihnutým, starým a chorým	Problémy postihnutých, starých a chorých	Žiak vie ohodnotiť dobro u iných i v podmienkach záťaže – u postihnutých, starých, chorých	
Tvorivosť v medziľudských vzťahoch, iniciatíva	9	Rozvíjanie základnej tvorivosti	Tvorivosť v medziľudských vzťahoch	Žiak vie vysvetliť miesto tvorivosti v medziľudských vzťahoch	
		Tvorivosť a iniciatíva v medziľudských vzťahoch	Tvorivosť v medziľudských vzťahoch	Žiak vie vymenovať znaky tvorivého človeka	
Etické aspekty ochrany prírody	8	Vnímanie prírody	Ľudská činnosť a životné prostredie	Žiak si váži všetky formy života, pozná súvislosti medzi ľudskou činnosťou a životným prostredím	Ochrana človeka a zdravia Biológia
		Ochrana prírody	Príroda slúži všetkým generáciám.	Žiak vníma svoje možnosti pre ochranu životného prostredia	Environmentálna výchova
		Ekologická etika z pohľadu žiaka	Chráňme prírodu	Žiak vie uviesť príklady ekologickej etiky (štetenie energie, ochrana prírody)	Biológia OČAP

Názov ŠVP	ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2- nižšie sekundárne vzdelávanie		
Názov ŠkVP	Škola pre život v treťom tisícročí		
Vyučovací jazyk	Slovenský		

Vzdelávacia oblasť	Človek a hodnoty		
Predmet	Náboženská výchova		
Ročník	piaty	variant	A,B,C
Časový rozsah výučby	týždenne 1 hodina	ročne	33 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet náboženská výchova je zaradený medzi výchovné predmety. Vyučuje sa jednu hodinu do týždňa. Tento predmet nie je hodnotený známku z výchovného hľadiska, hoci vedomostná časť sa dá hodnotiť. Nakoľko je náboženská výchova výchovno-vzdelávacím predmetom, je nevyhnutné vyžadovať od žiakov primerané vedomosti. Pri naplňaní vedomostných a výchovných cieľov treba dbať, aby obidve

stránky boli primerane vyvážené a do výučby zapájať zážitkovú formu pre lepšie chápanie učiva.

Nakoľko dejiny a kultúra nášho národa, ako aj celej Európy, stoja na kresťanskom základe, položenom svätým Cyrilom a Metodom, je samozrejmosťou toto duchovné bohatstvo poznávať a rozvíjať súčasne so zdokonaľovaním sa v ďalších oblastiach spoločenského i osobného života.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom predmetu náboženská výchova, je výchova na báze hodnôt k základnej slobode, k zodpovednosti, k vedomostiam a k samostatnému rozhodovaniu mladého človeka. Žiaci spoznávajú starozákonné dejiny, postupne poznávajú Boha Stvoriteľa, Pôvodcu všetkého, Zákonodarcu, ktorý si vyvolil svoj osud a cez stáročia ho pripravuje na prijatie Mesiáša.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využije učebnica Pán prehovoril, Katechizmus Katolíckej cirkvi, pracovné listy.

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET: Náboženská výchova		Ročník: piaty 1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín			
Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy
Boh Stvoriteľ	3	Biblia Prvé stránky Svätého písma	Definícia Svätého písma Vzájomná úcta medzi ľuďmi Hriechy a ich následky	Žiak vie definovať Sväté písmo, uvedomuje si hriechy a ich následky, vie si vážiť iných	Osobný a sociálny rozvoj Dejepis
Boh si vyvoľuje svoj národ	5	Boh povoláva Abraháma Najťažšia skúška Abraháma Jakub v Božej škole Jozefova vernosť v skúškach Jozefovo víťazstvo	Dôvera v Boha Vzor sily Abrahámovej viery Boh skúša našu vieru Boh odpúšťa každému Boh má s každým dôležitý plán	Žiak dôveruje Bohu a jeho učeniu, berie si za vzor silu Abrahámovej viery, úprimne ľutuje a vyznáva svoje viny, vie, že s Božou pomocou sa môže stať lepším, vie, že Boh má s každým dôležitý plán, vie odpúšťať.	Osobný a sociálny rozvoj
Boh vedie svoj ľud	6	Povolanie Mojžiša Noc odchodu z Egypta Putovanie púšťou Desatoro Jozue – Mojžišov nástupca	Vyvedenie Židov z otroctva Tradícia židovskej Veľkej noci Život je cesta cez púšť Zmluva medzi Bohom a ľudom Bez Božej pomoci človek nič nezmôže	Žiak spoznáva Boha a poslúcha ho, je vďačný Kristu za svoju obeť, vie, že Boh nás vychováva a skúša, chápe Desatoro dodržiava Božie prikázania.	Osobný a sociálny rozvoj
Boží ľud v zaslúbenej zemi	9	Sudcovia Rút Samuel Šaul a Dávid Dávidov hriech a ľútosť Šalamún Prorok Eliáš Elizeus a Náman Sýrsky	Potreby sudcov História rodiny Zasvätenie Samuela Bohu Požiadavky ľudu Dôvera v Božiu pomoc Túžba po múdrosti Večný život Priятие viery v jediného Boha	Žiak odstraňuje svoje nedostatky, ochotne pomáha starým ľuďom, načúva Božiemu volaniu, žije v súlade s Božou vôľou, vie sa úctivo správať v kostole, nábožne prežíva Svätú omšu, rozlišuje hodnoty, je vďačný za Božie dary	Osobný a sociálny rozvoj
Dôsledky nevernosti a Božie napomenutie	6	Zajatie Izraelitov ako dôsledok ich nevernosti Prorok Daniel Návrat z babylonského zajatia Prorok Jonáš Machabejskí mučeníci	Život v zajatí Odvaha a vernosť svojmu svedomiu Účasť na svätej omši Záchrana všetkých ľudí Život Izraelitov	Žiak pozná históriu židovského kráľovstva, je verný svojmu svedomiu, modlí sa o Božiu ochranu, neprotiví sa Božej vôli, prosí Boha o silu obstať v ťažkých životných situáciách	Osobný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Dejepis
Výchova k láske a čistote	4	Rodina, v ktorej žijem Priateľstvo Sebaovládanie	Poznanie rodiny a jej hodnôt Hodnota priateľstva Výuka k sebaovládaniu	Žiak si váži svojich rodičov, priateľov, vie sa obetovať pre druhých, cvičí si svoje sebaovládanie.	Osobný a sociálny rozvoj Etická a občianska výchova

Názov ŠVP	ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2- nižšie sekundárne vzdelávanie		
Názov ŠkVP	Škola pre život v treťom tisícročí		
Vyučovací jazyk	Slovenský		
Vzdelávacia oblasť	Matematika a práca s informáciami		
Predmet	Matematika		
Ročník	piaty	variant	A
Časový rozsah výučby	týždenne 5 hodín	ročne	165 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet matematika je zameraný na rozvoj matematickej kompetencie, tzn. rozvíja schopnosť používať matematické myslenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách, schopnosť a ochotu používať matematické modely myslenia (logické a priestorové myslenie) a prezentácie (vzorce, modely, diagramy, grafy, tabuľky).

Potrebné vedomosti z matematiky zahŕňajú dobré vedomosti o počtoch, mierkach a štruktúrach, základné počtové operácie, chápanie matematických termínov. Jednotlivec by mal mať zručnosti na uplatňovanie základných matematických princípov a postupov v každodennom kontexte doma a v bežnom živote. Mal by byť schopný myslieť matematicky, chápať matematický dôkaz, komunikovať v matematickom jazyku a používať vhodné pomôcky. Pozitívny postoj v matematike je založený na rešpektovaní pravdy a na ochote hľadať príčiny a posudzovať ich platnosť.

Vzdelávací obsah predmetu je rozdelený na tematické okruhy

Čísla, premenná a počtové výkony s číslami

Geometria a meranie

Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika

Logika, dôvodenie, dôkazy.

*V tematickom okruhu **Čísla, premenná a počtové výkony s číslami** sa dokončuje vytváranie pojmu prirodzeného čísla a desatinného čísla. Žiak sa oboznamuje s algoritmami počtových výkonov v týchto číselných oboroch.*

*V tematickom okruhu **Geometria a meranie** sa žiaci zoznamujú so základnými geometrickými útvarmi, skúmajú a objavujú ich vlastnosti. Učia sa zisťovať odhadom, meraním a výpočtom veľkosť uhlov, dĺžok, povrchov a objemov. Riešia polohové a metrické úlohy z bežnej reality, rozvíjajú si priestorovej predstavivosti.*

*V tematickom okruhu **Kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika** sa žiaci naučia systematicky vypisovať možnosti a zisťovať ich počet, rozumieť bežným pravdepodobnostným vyjadreniam.*

*Tematický okruh **Logika, dôvodenie, dôkazy** sa prelína celým matematickým učivom a rozvíja schopnosť žiakov logicky argumentovať, usudzovať, hľadať chyby v usudzovaní a argumentácii, presne sa vyjadrovať a formulovať otázky.*

Získané vedomosti budú žiaci využívať aj v iných predmetoch – v biológii, geografii, informatike a technike.

Vyučovací predmet matematika sa vyučuje v časovej dotácii 5 hodín týždenne.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom matematiky je získať schopnosť používať matematiku vo svojom budúcom živote, logicky a kriticky myslieť, vedieť argumentovať, komunikovať a spolupracovať v skupine pri riešení problému.

Vyučovanie matematiky umožní žiakom získať nové vedomosti prostredníctvom riešenia úloh s rôznorodým kontextom, tvoriť jednoduché hypotézy a skúmať ich pravdivosť, rozvíjať svoju schopnosť orientácie v rovine a priestore.

Výsledkom vyučovania je schopnosť žiakov správne používať matematickú symboliku a schopnosť čítať s porozumením súvislé texty obsahujúce čísla.

Žiak by mal vedieť využívať pochopené a osvojené postupy a algoritmy pri riešení úloh, získavať skúsenosti s matematizáciou reálnej situácie a tvorbou matematických modelov, získať schopnosti používať prostriedky IKT na vyhľadávanie, spracovanie, uloženie a prezentáciu informácií.

Použitie vhodného softvéru by malo uľahčiť niektoré namáhavé výpočty alebo postupy a umožniť tak sústredenie sa na podstatu riešeného problému. Má podporiť a upevňovať kladné morálne a vôľové vlastnosti žiakov, ako je samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, kritickosť, cieľavedomá seba výchova a seba vzdelávanie, dôvera vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh.

Učebné zdroje

Na vyučovaní budeme pracovať s učebnicou matematiky, ktorú doplníme pracovnými listami a rôznymi dostupnými zbierkami úloh.

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET: Matematika

Ročník: piaty
5 hodín týždenne, spolu 165 vyučovacích hodín

Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy
Opakovanie zo 4.ročníka	20	Prirodzené čísla a nula Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel Násobenie a delenie prirodzených čísel Geometria	Zopakovať a prehĺbiť numeráciu, základné početné operácie. Rysovanie úsečiek	Žiak -ovláda numeriku spamäti aj písomne -ovláda malú násobilku -používa vhodné rysovacie pomôcky -vie presne rysovať	
Vytvorenie oboru prirodzených čísel do a nad milión, desatinné čísla	30	Vytvorenie predstavy o veľkých číslach	Čítanie a písanie prirodzených čísel Rád číslice v zápise prirodzeného čísla	Žiak -prečíta a zapíše prirodzené čísla -vie počítať po desiatistoch	Informatika
		Číselná os	Porovnávanie čísel Usporiadanie čísel	Žiak -zobrazí číslo na číselnej osi -používa vzťah rovnosti a nerovnosti	
		Zaokrúhľovanie	Numerické precvičovanie zaokrúhľovania. Rozsah a poloha čísel zaokrúhľovaných na jednu hodnotu na číselnej osi. Zaokrúhľovanie na nulu.	Žiak -ovláda pravidlá zaokrúhľovania -vysvetlí zaokrúhľovanie v bežnom živote (pri nákupe)	Osobnostný a sociálny rozvoj
		atinné číslo, číslice v jeho zápise	Vytvorenie pojmu desatinného čísla Porovnávanie a usporiadanie Zobrazovanie desatinných čísel na číselnej osi Zaokrúhľovanie	Žiak -chápe desatinné číslo ako časť celku -používa znaky nerovnosti -odhadne zaokrúhlené číslo, presne zaokrúhľuje	Informatika
Uhol a jeho veľkosť, operácie s uhlami	30	Uhol a jeho veľkosť, stupeň (minúta).	Uhol ako časť roviny Rysovanie uhlov	Žiak -popíše a pomenuje uhol rôznymi spôsobmi -uvedie príklady uhlov z bežného života -presne rysuje uhly s použitím vhodných pomôcok	Biológia Geografia
		Veľkosť uhla	Odhad a meranie veľkosti uhla.	Žiak -pozná meracie prostriedky a ich jednotky, vie ich samostatne používať aj pri praktických meraniach -vie vykonať v praxi potrebné najdôležitejšie merania	Informatika
		Rozdelenie uhlov	Priamy, pravý, ostrý a tupý uhol.	Žiak -rozdeli uhly podľa veľkosti -narysuje uhol danej veľkosti	

		Uhol v bežnom živote	Údaje vyjadrené pomocou veľkosti uhlov (azimut, zemepisná šírka a dĺžka).	Žiak -analyzuje a rieši aplikačné geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	
		Uhol v trojuholníkoch	Triedenie trojuholníkov podľa veľkosti ich uhlov.	Žiak -pozná základné prvky trojuholníka -triedi trojuholníky podľa veľkosti vnútorných uhlov	Dopravná výchova
		Dvojice uhlov	Vrcholové a susedné uhly. Striedavé a súhlasné uhly pri rovnobežkách.	Žiak -rozlíši dvojice uhlov -určí základné vlastnosti týchto dvojíc	
Počtové výkony s prirodzenými číslami	45	Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel	Sčítanie a odčítanie spamäti Sčítanie a odčítanie písomne Použitie kalkulačky	Žiak -vykonáva pamäťovo aj písomne základné počtové výkony -pozná výhody aj nevýhody použitia kalkulačky pri výpočtoch	Osobnostný a sociálny rozvoj
		Násobenie a delenie prirodzených čísel	Násobenie a delenie spamäti (v obore do 100, mimo obor do 100 s násobkami 10, 100, atď.), písomne a na kalkulačke vrátane delenia so zvyškom.	Žiak -vykonáva pamäťovo aj písomne dané počtové výkony -určí zvyšok pri delení -pozná výhody aj nevýhody použitia kalkulačky pri výpočtoch	Mediálna výchova
		Delenie dvojciferným a trojciferným deliteľom	Delenie dvojciferným deliteľom Delenie trojciferným deliteľom	Žiak -ovláda algoritmus delenia -zdôvodní opodstatnenosť skúšky správnosti	
		Znaky deliteľnosti	Znaky deliteľnosti 2, 3, 5, 10.	Žiak -vie využiť znaky deliteľnosti v praktických príkladoch	Informatika
		Poradie početných výkonov	Dohoda o poradí početných výkonov Porovnanie operácií na kalkulačkách používaných žiakmi.	Žiak -chápe rozdiel v poradí početných výkonov pri použití kalkulačky	
		Približné čísla	Propedeutika počítania s približnými (zaokrúhlenými) číslami.	Žiak -porovná výsledky presného a zaokrúhleného počítania	Informatika
		Rovnice a nerovnice	Riešenie rovníc Grafické znázornenie riešenia nerovnic Slovne formulované nerovnice	Žiak -ovláda algoritmus riešenia -vykoná skúšku správnosti -vysvetlí na príklade z bežného života pojem rovnice	
		Slovné úlohy	Riešenie jednoduchých slovných úloh	Žiak -ovláda algoritmus riešenia	Osobnostný a sociálny rozvoj

Obvod a obsah obdĺžnika a štvorca	20	Rovnobežky a kolmice	Rysovanie rovnobežiek Rysovanie kolmíc	Žiak -uvedie príklad rovnobežiek a rôznobežiek z bežného života -presne rysuje	
		Obvod a obsah obdĺžnika a štvorca	Použitie štvorčekovej siete ako propedeutiky približného výpočtu obsahu rovinných útvarov	Žiak -vykoná približné výpočty	Informatika
			Výpočet obvodu a obsahu obdĺžnika a štvorca	Žiak -pozná potrebné vzorce a vie ich použiť -vykoná v praxi potrebné najdôležitejšie merania a výpočty obvodu, obsahu	Geografia
		Obvod a obsah zložených obrazcov	Výpočet obvodov a obsahov obrazcov zložených zo štvorcov a obdĺžnikov	Žiak -používa získané vedomosti pri zložitejších výpočtoch	
		Jednotky obsahu	Premena jednotiek obsahu.	Žiak -pozná jednotky obsahu -ovláda vzťahy medzi nimi aplikuje poznatky pri riešení konkrétnych úloh	Ochrana človeka a zdravia Informatika
Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika	11	Kombinatorické úlohy	Riešenie jednoduchých kombinatorických úloh (na základe hier a pokusov). Nepriamo formulované úlohy v kombinatorike	Žiak -zostaví možné kombinácie z daných prvkov -ovláda riešenie slovných úloh zameraných na náčrt a na určenie doplnku danej množiny	
		Pravdepodobnosť	Pravdepodobnostné hry a pokusy. Grafické znázornenie	Žiak -chápe princíp pravdepodobnosti	
Úlohy zamerané na logiku	9	Všeobecné výroky a kvantifikátory	Všetci, aspoň jeden, práve, najmenej, najviac, nikto, ...	Žiak -vysvetlí základné pojmy na konkrétnych príkladoch	
		Negácia jednoduchých kvantifikovaných výrokov	Objav negácie jednoduchých kvantifikovaných výrokov	Žiak -uskutoční negáciu jednoduchého výroku	
		Istá, možná a nemožná udalosť	Konkrétne úlohy na ukázanie istej, novej a nemožnej udalosti.	Žiak -posúdi realitu z pravdepodobnostného pohľadu -v jednoduchých prípadoch rozlíši istý a nemožný jav	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Názov ŠVP	ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2- nižšie sekundárne vzdelávanie		
Názov ŠkVP	Škola pre život v treťom tisícročí		
Vyučovací jazyk	Slovenský		
Vzdelávacia oblasť	Matematika a práca s informáciami		
Predmet	Matematika		
Ročník	piaty	variant	B,C
Časový rozsah výučby	týždenne 5 hodín	ročne	165 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet matematika je zameraný na rozvoj matematickej kompetencie, tzn. rozvíja schopnosť používať matematické myslenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách, schopnosť a ochotu používať matematické modely myslenia (logické a priestorové myslenie) a prezentácie (vzorce, modely, diagramy, grafy, tabuľky).

Potrebné vedomosti z matematiky zahŕňajú dobré vedomosti o počtoch, mierkach a štruktúrach, základné počtové operácie, chápanie matematických termínov. Jednotlivec by mal mať zručnosti na uplatňovanie základných matematických princípov a postupov v každodennom kontexte doma a v bežnom živote. Mal by byť schopný myslieť matematicky, chápať matematický dôkaz, komunikovať v matematickom jazyku a používať vhodné pomôcky. Pozitívny postoj v matematike je založený na rešpektovaní pravdy a na ochote hľadať príčiny a posudzovať ich platnosť.

Vzdelávací obsah predmetu je rozdelený na tematické okruhy

- Čísla, premenná a počtové výkony s číslami
- Geometria a meranie
- Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika
- Logika, dôvodenie, dôkazy.

V tematickom okruhu Čísla, premenná a počtové výkony s číslami sa dokončuje vytváranie pojmu prirodzeného čísla a desatinného čísla. Žiak sa oboznamuje s algoritmami počtových výkonov v týchto číselných oboroch.

V tematickom okruhu Geometria a meranie sa žiaci zoznamujú so základnými geometrickými útvarmi, skúmajú a objavujú ich vlastnosti. Učia sa zisťovať odhadom, meraním a výpočtom veľkosť uhlov, dĺžok, povrchov a objemov. Riešia polohové a metrické úlohy z bežnej reality, rozvíjajú si priestorovej predstavivosti.

V tematickom okruhu Kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika sa žiaci naučia systematicky vypisovať možnosti a zisťovať ich počet, rozumieť bežným pravdepodobnostným vyjadreniam.

Tematický okruh Logika, dôvodenie, dôkazy sa prelína celým matematickým učivom a rozvíja schopnosť žiakov logicky argumentovať, usudzovať, hľadať chyby v usudzovaní a argumentácii, presne sa vyjadrovať a formulovať otázky.

Získané vedomosti budú žiaci využívať aj v iných predmetoch – v biológii, geografii, informatike a technike.

Vyučovací predmet matematika sa vyučuje v časovej dotácii 5 hodín týždenne.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom matematiky je získať schopnosť používať matematiku vo svojom budúcom živote, logicky a kriticky myslieť, vedieť argumentovať, komunikovať a spolupracovať v skupine pri riešení problému.

Vyučovanie matematiky umožní žiakom získať nové vedomosti prostredníctvom riešenia úloh s rôznorodým kontextom, tvoriť jednoduché hypotézy a skúmať ich pravdivosť, rozvíjať svoju schopnosť orientácie v rovine a priestore.

Výsledkom vyučovania je schopnosť žiakov správne používať matematickú symboliku a schopnosť čítať s porozumením súvislé texty obsahujúce čísla.

Žiak by mal vedieť využívať pochopené a osvojené postupy a algoritmy pri riešení úloh, získavať skúsenosti s matematizáciou reálnej situácie a tvorbou matematických modelov, získať schopnosti používať prostriedky IKT na vyhľadávanie, spracovanie, uloženie a prezentáciu informácií.

Použitie vhodného softvéru by malo uľahčiť niektoré namáhavé výpočty alebo postupy a umožniť tak sústredenie sa na podstatu riešeného problému. Má podporiť a upevňovať kladné morálne a vôľové vlastnosti žiakov, ako je samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, kritickosť, cieľavedomá seba výchova a seba vzdelávanie, dôvera vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh.

Učebné zdroje

Na vyučovaní budeme pracovať s učebnicou matematiky, ktorú doplníme pracovnými listami a rôznymi dostupnými zbierkami úloh.

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET: Matematika

Ročník: piaty
5 hodín týždenne, spolu 165 vyučovacích hodín

Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy
Opakovanie zo 4.ročníka	25	Prirodzené čísla a nula Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel Násobenie a delenie prirodzených čísel Geometria	Zopakovať a prehĺbiť numeráciu, základné početné operácie. Rysovanie úsečiek	Žiak -ovláda numeriku spamäti aj písomne -ovláda malú násobilku -používa vhodné rysovacie pomôcky -vie presne rysovať	Osobnostný a sociálny rozvoj
Vytvorenie oboru prirodzených čísel do a nad milión, desatinné čísla	30	Vytvorenie predstavy o veľkých číslach	Čítanie a písanie prirodzených čísel Rád číslice v zápise prirodzeného čísla	Žiak -prečíta a zapíše prirodzené čísla -vie počítať po desaťtisícoch	Informatika
		Číselná os	Porovnávanie čísel Usporiadanie čísel	Žiak -zobrazí číslo na číselnej osi -používa vzťah rovnosti a nerovnosti	
		Zaokrúhľovanie	Numerické precvičovanie zaokrúhľovania. Rozsah a poloha čísel zaokrúhľovaných na jednu hodnotu na číselnej osi. Zaokrúhľovanie na nulu.	Žiak -ovláda pravidlá zaokrúhľovania -vysvetlí zaokrúhľovanie v bežnom živote (pri nákupe)	Informatika
		Desatinné číslo, číslce v jeho zápise	Vytvorenie pojmu desatinného čísla Porovnávanie a usporiadanie Zobrazovanie desatinných čísel na číselnej osi Zaokrúhľovanie	Žiak -chápe desatinné číslo ako časť celku -používa znaky nerovnosti -odhadne zaokrúhlené číslo, presne zaokrúhľuje	
Uhol a jeho veľkosť, operácie s uhlami	30	Uhol a jeho veľkosť, stupeň (minúta).	Uhol ako časť roviny Rysovanie uhlov	Žiak -popíše a pomenuje uhol rôznymi spôsobmi -uveď príklady uhlov z bežného života -presne rysuje uhly s použitím vhodných pomôcok	Biológia Geografia Informatika
		Veľkosť uhla	Odhad a meranie veľkosti uhla.	Žiak -pozná meracie prostriedky a ich jednotky, vie ich samostatne používať aj pri praktických meraniach -vie vykonať v praxi potrebné najdôležitejšie merania	Geografia

		Rozdelenie uhlov	<i>Priamy, pravý, ostrý a tupý uhol.</i>	Žiak -rozdelí uhly podľa veľkosti -narysuje uhol danej veľkosti	
		Uhol v bežnom živote	<i>Údaje vyjadrené pomocou veľkosti uhlov (azimut, zemepisná šírka a dĺžka).</i>	Žiak -analyzuje a rieši aplikačné geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Geografia
		Uhol v trojuholníkoch	<i>Triedenie trojuholníkov podľa veľkosti ich uhlov.</i>	Žiak -pozná základné prvky trojuholníka -triedi trojuholníky podľa veľkosti vnútorných uhlov	
		Dvojice uhlov	<i>Vrcholové a susedné uhly. Striedavé a súhlasné uhly pri rovnobežkách.</i>	Žiak -rozlíši dvojice uhlov -určí základné vlastnosti týchto dvojíc	
Početové výkony s prirodzenými číslami	42	Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel	<i>Sčítanie a odčítanie spamäti Sčítanie a odčítanie písomne Použitie kalkulačky</i>	Žiak -vykonáva pamäťovo aj písomne základné početové výkony -pozná výhody aj nevýhody použitia kalkulačky pri výpočtoch	Informatika
		Násobenie a delenie prirodzených čísel	<i>Násobenie a delenie spamäti (v obore do 100, mimo obor do 100 s násobkami 10,100, atď.), písomne a na kalkulačke vrátane delenia so zvyškom.</i>	Žiak -vykoná pamäťovo aj písomne dané početové výkony -určí zvyšok pri delení -pozná výhody aj nevýhody použitia kalkulačky pri výpočtoch	
		Znaky deliteľnosti	<i>Znaky deliteľnosti 2, 3, 5, 10.</i>	Žiak -vie využiť znaky deliteľnosti v praktických príkladoch	
		Poradie početových výkonov	<i>Dohoda o poradí početových výkonov Porovnanie operácií na kalkulačkách používaných žiakmi.</i>	Žiak -chápe rozdiel v poradí početových výkonov pri použití kalkulačky	
		Približné čísla	<i>Propedeutika počítania s približnými (zaokrúhlenými) číslami.</i>	Žiak -porovná výsledky presného a zaokrúhleného počítania	Informatika
		Rovnice a nerovnice	<i>Riešenie jednoduchých rovníc a nerovníc metódou pokus-omyl</i>	Žiak -vysvetlí na príklade z bežného života pojem rovnice	
		Slovné úlohy	<i>Riešenie jednoduchých slovných úloh</i>	Žiak -ovláda algoritmus riešenia	Mediálna výchova

Obvod a obsah obdĺžnika a štvorca	20	Obvod a obsah obdĺžnika a štvorca	<i>Použitie štvorčekovej siete ako propedeutiky približného výpočtu obsahu rovinných útvarov</i>	Žiak -vykoná približné výpočty	
			<i>Výpočet obvodu a obsahu obdĺžnika a štvorca</i>	Žiak -pozná potrebné vzorce a vie ich použiť -vykoná v praxi potrebné najdôležitejšie merania a výpočty obvodu, obsahu	<i>Ochrana človeka a prírody</i>
		Obvod a obsah zložených obrazcov	<i>Výpočet obvodov a obsahov obrazcov zložených zo štvorcov a obdĺžnikov</i>	Žiak -používa získané vedomosti pri zložitejších výpočtoch	
		Jednotky obsahu	<i>Premena jednotiek obsahu.</i>	Žiak -pozná jednotky obsahu -ovláda vzťahy medzi nimi aplikuje poznatky pri riešení konkrétnych úloh	<i>Informatika Geografia</i>
Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika	9	Kombinatorické úlohy	<i>Riešenie jednoduchých kombinatorických úloh (na základe hier a pokusov).</i>	Žiak -zostaví možné kombinácie z daných prvkov	
		Pravdepodobnosť	<i>Pravdepodobnostné hry a pokusy.</i>	Žiak -chápe princíp pravdepodobnosti	<i>Osobnostný a sociálny rozvoj</i>
Úlohy zamerané na logiku	9	Všeobecné výroky a kvantifikátory	<i>Všetci, aspoň jeden, práve, najmenej, najviac, nikto, ...</i>	Žiak -vysvetlí základné pojmy na konkrétnych príkladoch	
		Negácia jednoduchých kvantifikovaných výrokov	<i>Objav negácie jednoduchých kvantifikovaných výrokov</i>	Žiak -uskutoční negáciu jednoduchého výroku	
		Istá, možná a nemožná udalosť	<i>Konkrétne úlohy na ukázanie istej, novej a nemožnej udalosti.</i>	Žiak -posúdi realitu z pravdepodobnostného pohľadu -v jednoduchých prípadoch rozlíši istý a nemožný jav	<i>Informatická výchova</i>

Názov ŠVP	ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2-nižšie sekundárne vzdelávanie		
Názov ŠkVP	Škola pre život v treťom tisícročí		
Vyučovací jazyk	Slovenský		
Vzdelávacia oblasť	Matematika a práca s informáciami		
Predmet	Informatika		
Ročník	piaty	variant	A,C
Časový rozsah výučby	týždenne 1 hodina	ročne	33 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Informatika má dôležité postavenie vo vzdelávaní, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

Poslaním vyučovania informatiky je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy.

Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť pre produktívny a plnohodnotný život v informačnej a znalostnej spoločnosti, ktorú budujeme.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovania informatiky je sprístupniť základné pojmy a techniky používané pri práci s údajmi a pri tvorbe algoritmov a výpočtových procesov. Naplnenie hlavných cieľov sa opiera o kľúčové kompetencie žiakov:

- *Naučiť sa využívať efektívne počítač pri svojom vzdelávaní, tvorivých aktivitách, projektovom vyučovaní, vyjadrovaní svojich myšlienok a postojov a riešení problémov reálneho života.*
- *Osvojiť si schopnosť prostredníctvom internetu a IKT získavať a spracovávať informácie v textovej aj grafickej podobe.*
- *Naučiť sa algoritmickému mysleniu a využívať tieto schopnosti v reálnom živote.*
- *Naučiť sa samostatnému, systematizovanému a logickému mysleniu.*
- *Rozvíjať tvorivosť.*
- *Osvojiť si schopnosť komunikácie prostredníctvom mailovej pošty.*
- *Prostredníctvom práce s myšou, tabletom, klávesnicou zlepšovať jemnú motoriku žiakov,*

ich koordináciu a priestorovú orientáciu.

- *Naučiť sa, že počítač nie je len zdrojom zábavy, ale prostriedkom, pomocou ktorého dokážu realizovať svoje nápady, predstavy, tvorivé plány, dokážu získavať informácie a komunikovať s ľuďmi na celom svete.*
 - *Naučiť sa vyjadrovať svoje názory a obhajovať ich medzi spolužiakmi.*
 - *Vytvoriť priestor pre zmysluplnú orientáciu na tvorivé aktivity s IKT ako alternatívu k ohrozeniam, s ktorými sa stretávajú.*
 - *Rozvíjať estetické cítenie (formálna stránka výstupov).*
 - *Naučiť sa pracovať samostatne (individuálne riešenia úloh, samoštúdium).*
 - *Naučiť sa spolupracovať na projektoch, rozvíjať organizačné, komunikačné a kooperatívne schopnosti.*
 - *Rozvíjať právne povedomie a etiku (legálne používanie programov, uvádzanie zdrojov, zásady slušného správania sa v komunikácii aj v prostredí internetu).*
- Rozvíjať schopnosť učiť sa nové veci.*

Informatika v spojení s informačnými technológiami vytvára platformu pre všetky ďalšie predmety.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- *odborná učebňa výpočtovej techniky*
- *multimediálne CD*
- *učebnica Informatika*

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET: Informatika		Ročník: piaty 1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín			
Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy
Informácie okolo nás	2	Informácie	Informačná spoločnosť História informatiky Údaj, informácia, počítač, program	Žiak uvedie spôsoby využitia počítača v bežnom živote. Oboznámi sa s históriou informatiky. Vie, že informatika sa zaoberá rôznorodými informáciami.	Matematika Geografia Biológia
	5	Spracovanie grafickej informácie	Program Skicár – základné nástroje Logo triedy	Žiak nakreslí obrázok. Vie použiť nástroje na úpravu obrázku. Vytvorí návrh loga triedy.	Výtvarná výchova
	5	Textový editor	Textový editor – popis prostredia Písmo, formátovanie Odsek, WordArt, Klipart, Plagát	Žiak vytvorí a upraví textový dokument. Ovláda vkladanie a formátovanie obrázku.	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
	4	Tabuľkový kalkulačtor	Popis prostredia Vkladanie údajov Jednoduché tabuľky, zber papiera	Žiak vie vytvoriť a naformátovať tabuľku.	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
Komunikácia prostredníctvom IKT	4	Práca s internetom	Prehliadač www stránok Vyhľadávanie informácií, rozšírené vyhľadávanie E-pošta, používanie e-mailu	Žiak efektívne využíva PC na získavanie vzdialených informácií, pozná školský web. Uvedomuje si riziká bezpečnosti e-mailu a pozná netiketu.	
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie	6	Logomotion	Popis prostredia Jednoduchý obrázok Animovaný obrázok – demo verzie Môj animovaný obrázok	Žiak je schopný uvažovať nad riešením problémov pomocou IKT. Vie samostatne vytvoriť jednoduchý animovaný obrázok.	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
Princípy fungovania IKT	1	Softvér, hardvér	Vstupno/výstupné zariadenia	Žiak má základné poznatky o pojmoch hardvér, softvér. Zvláda obsluhu počítača.	
	1	Súborový systém	Priečink, dokument Práca s viacerými dokumentami	Žiak si samostatne vytvorí priečink, vie pracovať s viacerými priečinkami a dokumentami súčasne.	
	2	Práca s digitálnym fotoaparátom	Ovládanie fotoaparátu	Žiak ovláda obsluhu digitálneho fotoaparátu, urobí záber v exteriéri a interiéri.	Mediálna výchova
Informačná spoločnosť	1	Informačné technológie v umení, kultúre	Počítač a výtvarníci, počítač a hudobní skladatelia	Žiak uvedie príklad, ako PC pomáhajú výtvarníkom a hudobným skladateľom.	Mediálna výchova
	1	Vírusy, antivírusové programy	Vírusy, druhy antivírusových programov, spôsob a význam ich použitia	Žiak chápe, ako sa šíria počítačové vírusy a ako sa odstraňujú.	
	1	Licencie programov, legálnosť používania	Freeware, shareware Autorské práva	Žiak chápe rozdiel v legálnom a nelegálnom šírení rôznych programov.	Mediálna výchova

Názov ŠVP	ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2-nižšie sekundárne vzdelávanie		
Názov ŠkVP	Škola pre život v treťom tisícročí		
Vyučovací jazyk	Slovenský		
Vzdelávacia oblasť	Matematika a práca s informáciami		
Predmet	Informatika		
Ročník	piaty	variant	B
Časový rozsah výučby	týždenne 2 hodiny	ročne	66 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Informatika má dôležité postavenie vo vzdelávaní, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

Poslaním vyučovania informatiky je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy.

Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť pre produktívny a plnohodnotný život v informačnej a znalostnej spoločnosti, ktorú budujeme.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovania informatiky je sprístupniť základné pojmy a techniky používané pri práci s údajmi a pri tvorbe algoritmov a výpočtových procesov. Naplnenie hlavných cieľov sa opiera o kľúčové kompetencie žiakov:

- Naučiť sa využívať efektívne počítač pri svojom vzdelávaní, tvorivých aktivitách, projektovom vyučovaní, vyjadrovaní svojich myšlienok a postojov a riešení problémov reálneho života.
- Osvojiť si schopnosť prostredníctvom internetu a IKT získavať a spracovávať informácie v textovej aj grafickej podobe.
- Naučiť sa algoritmickému mysleniu a využívať tieto schopnosti v reálnom živote.
- Naučiť sa samostatnému, systematizovanému a logickému mysleniu.
- Rozvíjať tvorivosť.
- Osvojiť si schopnosť komunikácie prostredníctvom mailovej pošty.
- Prostredníctvom práce s myšou, tabletom, klávesnicou zlepšovať jemnú motoriku žiakov,

ich koordináciu a priestorovú orientáciu.

- *Naučiť sa, že počítač nie je len zdrojom zábavy, ale prostriedkom, pomocou ktorého dokážu realizovať svoje nápady, predstavy, tvorivé plány, dokážu získavať informácie a komunikovať s ľuďmi na celom svete.*
 - *Naučiť sa vyjadrovať svoje názory a obhajovať ich medzi spolužiakmi.*
 - *Vytvoriť priestor pre zmysluplnú orientáciu na tvorivé aktivity s IKT ako alternatívu k ohrozeniam, s ktorými sa stretávajú.*
 - *Rozvíjať estetické cítenie (formálna stránka výstupov).*
 - *Naučiť sa pracovať samostatne (individuálne riešenia úloh, samoštúdium).*
 - *Naučiť sa spolupracovať na projektoch, rozvíjať organizačné, komunikačné a kooperatívne schopnosti.*
 - *Rozvíjať právne povedomie a etiku (legálne používanie programov, uvádzanie zdrojov, zásady slušného správania sa v komunikácii aj v prostredí internetu).*
- Rozvíjať schopnosť učiť sa nové veci.*

Informatika v spojení s informačnými technológiami vytvára platformu pre všetky ďalšie predmety.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- *odborná učebňa výpočtovej techniky*
- *multimediálne CD*
- *učebnica Informatika*

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET: Informatika		Ročník: piaty 2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín			
Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy
Informácie okolo nás	2	Informácie	Informačná spoločnosť História informatiky Údaj, informácia, počítač, program	Žiak uvedie spôsoby využitia počítača v bežnom živote. Oboznámi sa s históriou informatiky. Vie, že informatika sa zaoberá rôznorodými informáciami.	Matematika
	5	Spracovanie grafickej informácie	Program Skicár – základné nástroje Logo triedy	Žiak nakreslí obrázok. Vie použiť nástroje na úpravu obrázku. Vloží do obrázku vlastný text. Vytvorí návrh loga triedy.	Výtvarná výchova
	10	Textový editor	Textový editor – popis prostredia Písmo, formátovanie Odrážky Odsek WordArt Klipart Obrázok v texte Kontrola pravopisu Kopírovanie, mazanie, presun textu Úprava strany Pozvánka Plagát	Žiak vytvorí a upraví textový dokument. Ovláda vkladanie a formátovanie obrázku. Dokáže si nastaviť jazyk a automatickú kontrolu pravopisu. Vytvorí kópie pozvánok.	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
	10	Tabuľkový kalkulačtor	Popis prostredia Vkladanie údajov Jednoduché tabuľky Formátovanie tabuľky Filter Jednoduché vzorce Zber papiera	Žiak vie vytvoriť a naformátovať tabuľku. Použitím vzorcov urobí jednoduché výpočty.	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
Komunikácia prostredníctvom IKT	7	Práca s internetom	Prehliadač www stránok Vyhľadávanie informácií, rozšírené vyhľadávanie E-pošta, používanie e-mailu Rozhovor - chat	Žiak efektívne využíva PC na získavanie vzdialených informácií, pozná školský web. Uvedomuje si riziká bezpečnosti e-mailu a pozná netiketu. Demonštruje využívanie chatu so spolužiakmi v triede.	Mediálna výchova

Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie	8	Logomotion	Popis prostredia Jednoduchý obrázok Animovaný obrázok – demo verzie Animovaný obrázok ako učebná pomôcka Môj animovaný obrázok	Žiak je schopný uvažovať nad riešením problémov pomocou IKT. Vie samostatne vytvoriť jednoduchý animovaný obrázok použiteľný ako názorná pomôcka na vyučovaní.	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
	8	Baltík	Základné ovládanie Skladanie scény Čarovanie scény Programovanie – začiatovník Rozprávka	Žiak vie použiť základné nástroje programu. Dokáže urobiť jednoduchý program – scénu.	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
Princípy fungovania IKT	1	Softvér, hardvér	Vstupno/výstupné zariadenia	Žiak má základné poznatky o pojmoch hardvér, softvér. Zvláda obsluhu počítača.	Mediálna výchova
	1	Súborový systém	Priečink, dokument Práca s viacerými dokumentami	Žiak si samostatne vytvorí priečink, vie pracovať s viacerými priečinkami a dokumentami súčasne.	Matematika
	3	Skener	Skenovanie obrázkov Úprava skenovaného obrázku	Žiak samostatne používa skener.	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
	2	Tablet	Tablet ako pomôcka pri grafickom pracovaní informácie.	Žiak rozlíši výhody a nevýhody použitia tabletu.	Matematika
	3	Web kamera	Ovládanie web kamery	Žiak používa web kameru na získanie fotografie a krátkeho videa.	Mediálna výchova
	3	Práca s digitálnym fotoaparátom	Ovládanie fotoaparátu	Žiak ovláda obsluhu digitálneho fotoaparátu, urobí záber v exteriéri a interiéri.	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
Informačná spoločnosť	1	Informačné technológie v umení, kultúre	Počítač a výtvarníci, počítač a hudobní skladatelia	Žiak uvedie príklad, ako PC pomáhajú výtvarníkovi a hudobným skladateľom.	Mediálna výchova Výtvarná, hudobná výchova
	1	Vírusy, antivírusové programy	Vírusy, druhy antivírusových programov, spôsob a význam ich použitia	Žiak chápe, ako sa šíria počítačové vírusy a ako sa odstraňujú.	Mediálna výchova
	1	Licencie programov, legálnosť používania	Freeware, shareware Autorské práva	Žiak chápe rozdiel v legálnom a nelegálnom šírení rôznych programov.	Mediálna výchova

Názov ŠVP	ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2-nižšie sekundárne vzdelávanie		
Názov ŠkVP	Škola pre život v treťom tisícročí		
Vyučovací jazyk	Slovenský		
Vzdelávacia oblasť	Matematika a práca s informáciami		
Predmet	Riešenie matematických problémov		
Ročník	piaty	variant	A
Časový rozsah výučby	týždenne 1 hodina	ročne	33 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Základnou myšlienkou predmetu je podchytiť zvýšený záujem žiakov tried RVMP pri riešení špecifických úloh, ktoré sú súčasťou matematických súťaží a korešpondenčných seminárov. Ich riešenie podporuje všestranný rozvoj rozumových schopností, matematických zručností, logického myslenia, čo môže byť predpokladom úspešnosti pri samotných súťažiach.

Obsahovo je predmet zameraný na budovanie nadstavby v matematike primeranej veku a poznatkom žiakov základnej školy. Žiaci majú možnosť oboznámiť sa s rôznymi typmi úloh, presvedčia sa o tom, že niektoré z nich sa dajú riešiť viacerými spôsobmi, ďalšie majú v závislosti od počiatkových podmienok viacero riešení, iné sú sformulované ako zábavné hádanky či rébusy. Predmet umožňuje uplatniť prvky súťaživosti pri riešení spomenutých úloh.

Ciele vyučovacieho predmetu

Ciele vyučovacieho predmetu:

- naučiť žiakov riešiť slovné úlohy aj grafickou metódou
- naučiť žiakov riešiť jednoduché rovnice v obore prirodzených aj desatinných čísel na základe poznatkov o počtových výkonoch aj pomocou diagramov
- vedieť merať a zostrojiť uhly danej veľkosti, aj väčšie ako 180° , sčítovať a odčítovať uhly v stupňoch a minútach
- riešiť slovné úlohy vedúce k výpočtom obvodov a obsahov obrazca zložených zo štvorcov a obdĺžnikov aj v obore desatinných čísel
- vedieť určiť počet dvojprvkových kombinácií
- vedieť princíp Pascalovej tabuľky
- vedieť vypočítať pomocou Pascalovej tabuľky jednoduché slovné úlohy

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:
Matematika pre 5.roč. ZŠ – doplnujúci text pre triedy RVMP, J.Divíšek a kol.

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET: Riešenie matematických problémov		Ročník: piaty 1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín			
Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy
Opakovanie a prehĺbenie učiva zo 4.ročníka	4	Riešenie slovných úloh	Naučiť žiakov riešiť slovné úlohy úsudkom aj pomocou rovníc Dbáť na správny zápis, kompletnosť riešenia	Žiak - vie z textu urobiť zápis vie riešiť úlohu spôsobom, ktorý si zvolí	Texty úloh aktualizovať na konkrétnu triedu a súčasnú dobu
		Riešenie rovníc	Naučiť žiakov riešiť jednoduché rovnice pomocou 1. aj 2.ekvivalentnej úpravy aj pomocou diagramov	Žiak - vyrieši rovnicu pomocou úprav alebo diagramov	Informatika
Delenie prirodzených čísel	4	Delenie dvojčiferným deliteľom	Naučiť žiakov deliť dvojčiferným deliteľom skráteným postupom	Žiak - ovláda postup delenia dvojčiferným aj trojčiferným deliteľom - vie urobiť skúšku správnosti a určiť zvyšok	
		Slovné úlohy	Naučiť žiakov riešiť slovné úlohy	Žiak - vie urobiť zápis a vyriešiť slovnú úlohu	Mediálna výchova
		Delenie trojčiferným deliteľom	Naučiť žiakov deliť trojčiferným deliteľom	Žiak - ovláda postup delenia trojčiferným deliteľom	
Uhol a jeho veľkosť	4	Konštrukcia uhla pomocou uhlomeru	Naučiť žiakov rysovať uhly od 1° po 360°	Žiak - vie zostrojiť akýkoľvek uhol od 1° po 360°	Geografia
		Veľkosť uhlov v stupňoch a minútach	Naučiť žiakov premieňať stupne a minúty	Žiak - vie premeniť stupne na minúty a opačne	
		Sčítanie a odčítanie veľkostí uhlov	Naučiť žiakov sčítat a odčítat veľkosti uhlov aj graficky	Žiak - ovláda sčítanie a odčítanie uhlov aj graficky	Informatika
Desatinné čísla	4	Zápis a zaokrúhľovanie desatinných čísel	Naučiť žiakov zapísať desatinné čísla podľa počutia, pomocou ľubovoľných číslic Naučiť žiakov určiť, ktoré číslo po zaokrúhlení sa rovná danému číslu	Žiak - vie zapísať ľubovoľné desatinné číslo - Vie zaokrúhliť akékoľvek desatinné číslo	Informatika
		Násobenie a delenie desatinných čísel	Naučiť žiakov účelne a správne podpisovať desatinné čísla pri jednotlivých početných výkonoch	Žiak - ovláda násobenie desatinných čísel, delenie desatinných čísel -vie určiť zvyšok a urobiť skúšku správnosti	
Obsah obrazca	4	Určovanie obsahu obrazcov v štvorcovej sieti	Naučiť žiakov počítať obsahy v štvorcovej sieti	Žiak - ovláda výpočet obsahu pomocou štvorcovej siete	Geografia

		Výpočet obsahu štvorca a obdĺžnika	Naučiť žiakov riešiť obsahy pomocou vzorcov	Žiak - ovláda základné vzorce pre obsah obdĺžnika a štvorca a vie ich použiť	Informatika
		Výpočet obsahu zložených obrazcov v slovných úlohách	Naučiť žiakov premieňať jednotky obsahu, riešiť slovné úlohy dodržaním schémy: zápis-náčrt-premena jednotiek-výpočet-odpoveď.	Žiak - vie kompletne riešiť slovné úlohy.	
Základy kombinatoriky	4	Dvojprvkové kombinácie	Naučiť žiakov vytvárať dvojprvkové kombinácie, určiť počet dvojprvkových kombinácií podľa vzorca	Žiak -vie vytvoriť dvojprvkové kombinácie -ovláda vzorec na ich výpočet	Informatika Číselné kódy ako kombinácie
		Pascalova tabuľka	Naučiť žiakov znázorniť prechádzky v štvorcovej sieti, oboznámiť čo sú kombinácie a doplnkové kombinácie, naučiť princíp-klúč na zostavenie Pascalovej tabuľky, naučiť vypočítať počet možností podľa pascalovho čísla	Žiak -vie znázorniť priebeh prechádzky -vie zostaviť Pascalovu tabuľku 5x5 -vie pomocou pascal.čísla riešiť slovné úlohy	Geografia
Riešenie úloh z MO a Pytagoriády	9	Riešenie úloh z MO a Pytagoriády podľa výberu vyučujúceho	Naučiť žiakov analyzovať texty úloh, hľadať netradičné riešenia, vidieť viac možností.	Žiak - vie podľa vzoru riešiť podobnú úlohu samostatne	Informatika

Názov ŠVP	ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2- nižšie sekundárne vzdelávanie		
Názov ŠkVP	Škola pre život v treťom tisícročí		
Vyučovací jazyk	Slovenský		
Vzdelávacia oblasť	Človek a svet práce		
Predmet	Svet práce		
Ročník	piaty	variant	B
Časový rozsah výučby	Týždenne 1 hodina	ročne	33 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

- Oblasť Človek a svet práce zahŕňa široké spektrum pracovných činností a technológií, vedie žiakov k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov.
- Konceptia vzdelávacej oblasti Človek a svet práce vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých žiaci prichádzajú do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach.
- Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce sa zameriava na praktické pracovné návyky a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitou zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti. Tým sa odlišuje od ostatných vzdelávacích oblastí a je ich určitou protiváhou. Je založená na tvorivej spolupráci žiakov.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom je, aby žiaci získali manuálne zručnosti pri oprave a úprave odevov, pri skrášľovaní svojich obytných interiérov, pri výrobe drobných darčiek, získať základné vedomosti z kultúry odievania a bývania.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- praktické ukážky učiteľa
- časopisy Dorka, Vyšívanie, Bývanie, Domov ...
- módne časopisy.

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET: Svet práce		Ročník: piaty 1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín			
Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy
Vznik a vývoj odevu	2	Odev v minulosti Hľadiská pre voľbu súčasného odevu	Vývoj odevov v minulosti a ich vplyv na súčasný odev Odevy na rôzne príležitosti	Žiak vie použiť vhodný odev na rôzne príležitosti.	Dejepis Multikultúrna výchova
Odevné materiály	2	Prírodné textilné vlákna Chemické textilné vlákna Zmesové materiály	Vlákna rastlinného pôvodu Vlákna živočíšneho pôvodu Chemické vlákna, zmesové vlákna a ich údržba	Žiak vie pohľadom a hmatom rozoznať prírodné a chemické textilné materiály, pozná ošetrovanie a údržbu odevov.	Environmentálna výchova
Ručné šitie	15	Ručné stehy Zapošívací steh Obnitkovací steh Ozdobné stehy Prišívanie gombíkov Ručné plátanie	Predný steh, zadný steh, značkovací steh, ozdobné stehy – hladkovanie, krížik, retiazka, krokvička, zapošívací steh ... Prišívanie gombíkov s dvomi, štyrmi dierkami. Prišívanie záplaty, ručné plátanie.	Žiak vie narábať s ihlou a niťou, pozná základné stehy, vie prišit' gombík, záplatu, pozná ozdobné stehy vhodné na skrášlenie odevu – retro štýl.	Regionálna výchova – kroje v našom okolí.
Kultúra bývania	8	Byt a jeho usporiadanie Zariaďovanie bytu Upratovanie bytu	Hlavné funkcie jednotlivých miestností Zariaďovanie jednotlivých miestností podľa funkcie Pravidelné a veľké upratovanie bytu	Žiak pozná , aké funkcie plnia jednotlivé miestnosti Žiak vytvára svoje návrhy na zariadenie (modely nábytku zo škatuliek) Žiak vie odôvodniť potrebu pravidelného upratovania a pomáha v rodine	Občianska výchova
Účelné využitie voľného času	6	Základy štrikovania, háčkovania, výroba drobných darčiekov	Skrášľovanie bytu drobnými úpravami, rozvíjanie záľub, tvorivé využitie voľného času	Žiak rozvíja svoje manuálne zručnosti, vie zhotoviť drobné bytové doplnky (darčeky)– vyšit' dečku, obrázok...	Osobnostný a sociálny rozvoj

Názov ŠVP	ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2- nižšie sekundárne vzdelávanie		
Názov ŠkVP	Škola pre život v treťom tisícročí		
Vyučovací jazyk	Slovenský		
Vzdelávacia oblasť	Človek a svet práce		
Predmet	Technika		
Ročník	piaty	variant	A,B
Časový rozsah výučby	týždenne 1 hodina	ročne	33 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Oblasť Človek a svet práce zahŕňa široké spektrum pracovných činností a technológií, vedie žiakov k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov.

Koncepcia vzdelávacej oblasti Človek a svet práce vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých žiaci prichádzajú do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach.

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce sa zameriava na praktické pracovné návyky a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitou zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti. Tým sa odlišuje od ostatných vzdelávacích oblastí a je ich určitou protiváhou. Je založená na tvorivej spolupráci žiakov.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu Technika je

- osvojiť si na primeranej úrovni vedomosti o technike a technických zručnostiach
- vedieť riešiť technické problémy
- vytvárať si racionálny vzťah k technike
- rozvíjať technické myslenie
- ukázať vzťah medzi človekom a technikou
- osvojiť si návyky, pracovať bezpečne a naučiť sa analyzovať možné riziká pri práci s rôznymi materiálmi a nástrojmi

Z uvedených cieľov vyplývajú nasledujúce kompetencie žiakov:

1. schopnosť riešiť problém, schopnosť uplatňovať tvorivé nápady vo svojej práci
2. schopnosť preberať zodpovednosť, schopnosť byť samostatným, schopnosť hodnotiť a vyjadrovať vlastný názor
3. schopnosť sebapoznania a sebahodnotenia v smere vlastnej profesijnej orientácie
4. schopnosť flexibilne reagovať na zmeny na trhu práce v snahe čo najlepšie sa uplatniť

Pracovné kompetencie žiaka

Žiak

- *používa bezpečné a účinné materiály, nástroje a vybavenie, dodržiava stanovené pravidlá, plní povinnosti a záväzky, adaptuje sa na zmenené alebo nové pracovné podmienky*
- *pristupuje k výsledkom pracovnej činnosti nielen z hľadiska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a spoločenského významu, ale i z hľadiska ochrany svojho zdravia i zdravia druhých, ochrany životného prostredia i ochrany kultúrnych a spoločenských hodnôt*
- *využíva znalosti a skúsenosti získané v jednotlivých vzdelávacích oblastiach v záujme vlastného rozvoja i svojej prípravy na budúcnosť, robí podložené rozhodnutia o ďalšom svojom vzdelávaní a profesionálnom raste*
- *orientuje sa v základných aktivitách ktoré bude potrebovať k uskutočneniu podnikateľského zámeru a k jeho realizácii, chápe podstatu, cieľ a riziko podnikania, rozvíja svoje podnikateľské myslenie.*

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- *Učebnica Technická výchova pre 5. až 9. ročník základných škôl, Ivan Krušpán a kol.*
- *internet*

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET: Technika		Ročník: piaty 1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín			
Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy
Človek a technika	5	Prostredie, v ktorom žijeme, človek tvorca techniky	Žiaci sa oboznámia s pojmom technika, spoznajú vzťahy medzi technikou a spoločnosťou, technikou a prírodou.	Žiak -vie vysvetliť pojmy technika, technické prostredie, technické dielo -vie vymenovať pozitívne a negatívne dôsledky techniky	Ochrana človeka a prírody Rozmach výroby má vplyv na znečistenie prírody a ovzdušia.
		Dejiny techniky	Žiaci získajú základné informácie o najdôležitejších vynálezoch.	Žiak -vie vymenovať najdôležitejšie vynálezy 18.-20.stor. -pozná mená slovenských vynálezcov	Dejepis
		Od myšlienky k technickému dielu	Vznik výrobku, cesta: myšlienka – konštrukcia – výroba - využitie	Žiak vie vysvetliť pojem technologický postup -vie ho zostaviť pre jednoduchý výrobok	
Komunikácia v technike	4	Základy technickej komunikácie	Žiak pozná pojem technické zobrazovanie, technický náčrt, technický výkres – čítanie a kreslenie	Žiak -vie čítať jednoduchý technický výkres -pozná základné pravidlá kótovania	Matematika Rysovanie geometrických útvarov - presnosť a úhladnosť
		Zobrazenie súčiastok jedným priemetom	Naučiť žiakov rysovať jednoduché technické výkresy jedným priemetom.	Žiak -vie narysovať súčiastku jednoduchého tvaru v mierke 1:1	Matematika
Technické materiály	8	Základné pojmy – surovina –materiál - polotovar - výrobok	Oboznámiť žiakov so základnými pojmi a ukázať na príkladoch premenu suroviny na výrobok	Žiak -vie na príklade so života vysvetliť proces premeny suroviny na výrobok	Spracovanie prírodných surovín, využívanie recyklovaných materiálov -šetrenie a ochrana prírody
		Základné technické materiály	Naučiť žiaka rozdelenie technických materiálov - drevo, kovy, hlina, sklo, textilie, plasty - príklady výrobkov	Žiak -vie vymenovať základné materiály a príklady výrobkov z nich	
		Drevo a jeho vlastnosti	Oboznámiť žiakov so stavbou dreva, druhom drevín, drevo úžitkové, palivové, piliarske výrezy, nové doskové výrobky	Žiak -vie rozlíšiť listnaté a ihličnaté dreviny -vie pomenovať polotovary z piliarskych výrezov -vie vymenovať aglomerované dosky z odpadu	Biológia
		Kovy a ich rozdelenie	Naučiť žiakov železné kovy, farebné kovy, vzácne kovy, zliatiny, príklady výrobkov	Žiak -vie vymenovať jednotlivé kovy, ich špecifické vlastnosti a použitie	

		Plasty, ich rozdelenie a použitie. Iné technické materiály	Oboznámiť žiakov s plastami a ich použitím, rozdelenie plastov na termoplasty a reaktoplasty. Oboznámiť žiakov s inými materiálmi - porcelán, sklo, guma, textil	Žiak -vie rozdeliť plasty podľa tepelného správania sa -vie vymenovať niektoré výrobky z nich -vie vymenovať iné technické materiály a príklady výrobkov z nich.	
Základné pracovné postupy a nástroje na ich realizáciu	12	Voľba výrobku Technologický postup Meranie a obrysovanie	Oboznámiť žiakov s pracovným postupom, výrobky z dreva. Naučiť žiakov merať a obrysovať. Oboznámiť ich s nástrojmi	Žiak -vie zostaviť pracovný postup (pomocou učiteľa) jednoduchého výrobku -Vie vymenovať pomôcky a nástroje na meranie a obrysovanie -vie merať s presnosťou na mm	Matematika Správne meranie - šetrenie materiálov
		Rezanie dreva	Naučiť žiakov účel, podstatu, nástroje – píla ručná, strojová, postup a bezpečnosť práce	Žiak -vie rezať naprieč i pozdĺž vlákien -pozná jednotlivé píly	Ochrana človeka a prírody
		Opracovanie rašplôu, pilníkom a brúsnym papierom	Naučiť účel, podstatu, spoznať nástroje - pilníky, rašple, brúsny papier, osvojiť si správny postup, bezpečnosť pri práci	Žiak -pozná jednotlivé nástroje -vie rozoznať spôsoby opracovania a zvoliť si správny nástroj	
		Spájanie dreva klincami	Naučiť žiakov účel, podstatu, nástroje - kladivo, klince, štipacie kliešte Rozoberateľný spoj	Žiak -vie používať vhodné kladivo, správne veľké klince -vytvorí spoj	Ochrana človeka Použitie nevhodných nástrojov vedie k ohrozeniu zdravia
		Spájanie dreva lepením	Naučiť žiakov účel, podstatu, druhy lepidiel Nerozoberateľný spoj	Žiak -vie bezpečne používať lepidlá -dodržiava pokyny návodu na použitie	Správne skladovanie syntetických lepidiel, ochrana životného prostredia
		Povrchová úprava dreva	Naučiť žiakov účel, podstatu, jednotlivé druhy povrchovej úpravy - tmelenie, morenie, voskovanie, lakovanie, farbenie	Žiak -vie napustiť výrobok z dreva moridlom	Likvidácia starého náteru podľa pokynov pracovníkov životného prostredia
Jednoduché stroje	4	Druhy a princíp jednoduchých strojov	Naučiť žiakov princípy jednoduchých strojov - páka, kladka, koleso na hriadeľ, naklonená rovina a ich bežné použitie	Žiak -vie vymenovať jednotlivé stroje -uvedie príklady zo života	Stroje uľahčujú prácu ľuďom
		Práca so stavebnicou	Naučiť žiakov pojmy montáž a demontáž, naučiť zhotoviť model jednoduchých strojov	Žiak -vie vysvetliť pojmy montáž a demontáž -vie účelne zmontovať a opäť demontovať jednoduchý stroj - model	

Názov ŠVP	ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2-nižšie sekundárne vzdelávanie		
Názov ŠkVP	Škola pre život v treťom tisícročí		
Vyučovací jazyk	Slovenský		
Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra		
Predmet	Výtvarná výchova		
Ročník	piaty	variant	A,B,C
Časový rozsah výučby	týždenne 1 hodina	ročne	33 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet **výtvarná výchova** plynulo nadväzuje na výtvarnú výchovu v primárnom vzdelávaní. Vychádza z autentických skúseností žiaka, získaných výtvarnou činnosťou – z intenzívnych zážitkov dobrodružstva tvorby a sebaujadrovania sa. Rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia – vedomých i nevedomých duševných aktivít. Uskutočňuje sa s:

- dôrazom na objaviteľský prístup k technikám, vyjadrovacím prostriedkom a médiám,
- nahradením nedostatku formálnych zručností pri vyjadrovaní reality, postupmi ktoré takéto zručnosti nevyžadujú,
- väčším dôrazom na myslenie žiaka, na príčinné súvislosti, vzťahy medzi javmi a poznávaciu funkciu umenia i vlastného vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami.

Do vyučovania sú zaraďované prostriedky a činnosti, ktoré rozširujú možnosti poznávacieho procesu žiaka a dovoľujú mu naplniť jeho prirodzené ambície po vizuálnom vyjadrení skutočnosti, po poznávaní formálnej i obsahovej štruktúry sveta, po presnejšom zobrazení pozorovaných vzťahov, po vyššej technickej dokonalosti prejavu, po pluralite spôsobov vytvárania. Zapája sa koncepčné a konštrukčné myslenie, ktoré je uvádzané do vzťahu s myslením estetickým. Detskú spontánnosť má postupne nahrádzať jej dospelý ekvivalent – duchovná otvorenosť a sviežosť, spojená s pribúdaním vedomej tvorivej operatívosti. Žiak reaguje na stále komplexnejšie podnety, reflektuje podnety prírodné, civilizačné i kultúrne. Zvyšujú sa jeho technické schopnosti. Preto vo výtvarnej výchove potrebuje objaviť oblasť nových možností, zodpovedajúcich svojmu vývinu.

Vyučovanie VV je programovaný a riadený proces v ktorom ale učiteľ iniciuje, rešpektuje a podporuje nápady a individuálne riešenia žiaka.

Východiskami tohto procesu sú:

1. činnosti žiakov, ktoré vychádzajú z myšlienkových, formálnych a technických procesov výtvarných a vizuálnych umení. Sú založené na súčasnom stave poznania vizuálnej kultúry;
2. témy/námety/obsahy zobrazovania, ktoré majú svoj dôležitý antropologický a kultúrny charakter;
3. v reflexii diel výtvarného umenia, dizajnu, architektúry, filmu a videa.

Ciele vyučovacieho predmetu

Ciele výtvarnej výchovy na úrovni nižšieho sekundárneho vzdelávania sú:

Kognitívne ciele

Poznávať jazyk vizuálnych médií – jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií. Rozumieť im a tak zvyšovať uvedomelosť reflexie vizuálnej kultúry. Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich. Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia a iné kultúry. Cez vlastnú činnosť žiaka uvádzať k poznaniu a vedomej reflexii sveta vizuálnych znakov (multimédiá, reklama, výtvarné médiá, architektúra, dizajn), k vedomému používaniu zobrazovania a jeho kritickej selekcii.

Senzomotorické ciele

Vedome rozvíjať tvorivosť. Umožniť žiakovi vývoj od detského, spontánneho spôsobu vyjadrovania k vyjadrovaniu cieľavedomému, s dôrazom na vlastný prístup, vlastný názor a vkus. Naďalej rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených myšlienkových a zobrazovacích vzorcov. Prostredníctvom VV rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch. Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Socioafektívne ciele

Formovať kultúrne a postoje. Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií; cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícií, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením.

Formovať celistvú osobnosť. Pristupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania.

Osnovy VV podporujú medzipredmetové väzby, interdisciplinárnosť vyučovania, pri zachovaní špecifik spôsobu poznávania sveta prostredníctvom výtvarnej výchovy. Zapájajú citovosť, afektivitu, expresivitu a obrazovú konceptualizáciu, ktoré sú vlastné výtvarnému vyjadrovaniu, do vzťahu aj s inými, prevažne kognitívnymi predmetmi. V rámci nižšieho sekundárneho vzdelávania to predstavuje vedomé hľadanie formálnych a obsahových súvislostí s prírodovednými i humanitnými predmetmi a s inými druhmi umenia.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- Encyklopédie dejín umenia
- informácie získané z internetu
- učebnica výtvarnej výchovy.

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET: Výtvarná výchova		Ročník: piaty 1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín			
Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy
výtvarný jazyk / základné prvky výtvarného vyjadrovania	4	negatív a pozitív /v plošnom vyjadrení negatív a pozitív /v plastickom vyjadrení	Výtvarne vyjadrovať znaky, tvary, farebnosť, priestorové princípy prírodnín. Vnútorné členenie prírodnín, dotváranie na základe fantázie.	Žiak vníma morfológické znaky, tvary a farebnosť prírodnín, ich rezov a štruktúr. Žiak ovláda prácu s ceruzkou, tieňovanie, kresbu perom, prácu s umeleckými a iné kombinované techniky.	Ochrana človeka a prírody
možnosti zobrazovania videného sveta	4	kreslenie predmetu podľa skutočnosti/ modelácia šrafovaním tieňovaním, lavírovaním	Odhaľovať zákonitosti stavby prírodných a umelých foriem, kultivovať priestorové videnie, cítenie a vyjadrovanie.	Žiak ovláda jednoduché lineárne kresby, tieňovanie, prácu s uhľom, drevkom, lavírovať akvarelovými farbami, ovláda priestorové videnie, je schopný dané prvky fantazijne dotvárať.	Matematika
podnety výtvarného umenia / médiá, štýly, procesy, techniky, techniky, témy	1	kubizmus a konštruktivizmus	Vytvárať základy uvedomelého vzťahu k výtvarnému umeniu, rozvíjať umelecký a estetický vkus. Analýza umeleckých diel.	Žiak ovláda hlavné znaky výtvarných smerov 20.storočia, vymenuje hlavných predstaviteľov, analyzuje výtvarné dielo, vyjadrí súd, akceptuje umenie.	Multikultúrna výchova Dejepis
	1	surrealizmus	Rozvíjať vnímanie, prežívanie a hodnotenie výtvarného diela, chápať význam osobnosti umelca vo vzťahu k dobe a spoločnosti.	Žiak pozná základné znaky surrealizmu, jeho hlavných predstaviteľov. Pozná, chápe a hodnotí umelecké dielo. Žiak vie vyhľadávať informácie o umení pomocou multimédií a pracovať s umeleckou literatúrou.	Multikultúrna výchova Dejepis
	1	abstraktné umenie	Rozvíjať elementárne chápanie odlišnosti umeleckého chápania.	Žiak pozná pojem abstrakcia, dokáže sám vytvoriť abstraktnú prácu, dokáže oceniť umelecké diela.	
podnety výtvarného umenia	1	ranokresťanské a byzantské umenie /mozaika alt. . ranokresťanské a byzantské umenie /ikona	Prehľbovať estetický vzťah, vnímať funkciu hmotnej kultúry a podmienky vzniku umeleckých diel.	Žiak ovláda pojem mozaika, freska, ikona, Všíma si hlavné znaky baziliky, ovláda pojem bazilika, apsida, klenba, vitráž, reliéf a basrelief, pozná najznámejšie pamiatky architektúry, dokáže zhodnotiť tvorbu umelcov, vychádzajúcu z doby a pozná pojem sakrálna stavba.	Multikultúrna výchova Dejepis
podnety fotografie	2	základy práce s fotoaparátom / hry s ostrosťou a neostrosťou	Rozvíjať cit a pochopenie pre estetické usporiadanie objektov na základe experimentovania.	Žiak ovláda základy práce s klasickým, ale hlavne digitálnym fotoaparátom, ovláda kompozičné vzťahy na fotografiách, dokáže vybrať lineárne perspektívy, posúdiť fotografiu, vie pracovať	Mediálna výchova Informatika

		<i>/digitálny fotoaparát, uloženie a základné operácie s fotografiou v počítači</i>		<i>s počítačom, zmeniť farbu fotografie.</i>	
<i>podnety filmu a videa</i>	1	<i>záber, spájanie obrazov, montáže, koláže</i>	<i>Pochopiť zmenu výtvarnej formy pri práci s rôznymi materiálmi prostredníctvom experimentálnych činností.</i>	<i>Žiak ovláda pojmy montáže, koláže. Demonštruje a vytvorí koláž</i>	<i>Matematika</i>
<i>podnety architektúry</i>	2	<i>hravé skúmanie priestoru</i>	<i>Na základe hry a experimentovania poznávať výtvarno-technické princípy a ich vplyv na výtvarný výraz v jednoduchých priestorových útvaroch.</i>	<i>Žiak pozná, chápe a hodnotí praktickú a estetickú funkciu priestorových foriem vo vztahu so životným prostredím a hmotnou kultúrou. Vyjadrí svoju predstavu o architektonických formách pri tvorbe nekonvenčnej architektúry.</i>	
<i>podnety dizajnu</i>	3	<i>obalový dizajn /materiál, tvar a grafické riešenie alt. návrh loga, značky, ex libris</i>	<i>Oboznámiť sa so základnými zákonitosťami písma. Možnosť využívania typografického písma. Uplatniť kontrast farieb v neukončenej i ohraničenej ploche.</i>	<i>Žiak ovláda základné zákonitosti lineárneho kresleného plošného písma, ovláda jeho radenie v slovách, chápe hodnotenie písma a jeho komunikatívnej funkcie. Ovláda prácu s redisovým perom. Dokáže používať hotové typografické písmo.</i>	<i>Slovenský jazyk</i>
<i>podnety tradičných remesiel</i>	3	<i>Podnety hrnčiarstva /alt.: kombinácia hrnčiarstva a drotárstva</i>	<i>Poznávať a využívať výrazové možnosti materiálov a ich štruktúry vo vztahu k ich funkcii v úžitkovej a dekoratívnej tvorbe. Rozvíjať citlivý vzťah k materiálu s ohľadom na účel pri vytváraní dekoratívno-úžitkových predmetov.</i>	<i>Žiak získa a osvojí si základné zručnosti pri práci s hlinou, modelovacími hmotami, chápe praktické a estetické funkcie trojrozmerných foriem, získa základné zručnosti z drotárstva a iných ľudových remesiel.</i>	
<i>elektronické médiá</i>	1	<i>úprava digitálneho obrazu /skenovanie /základné operácie s digitálnym obrazom /alt.: ukážky možností úpravy digitálnej fotografie v počítači</i>	<i>Rozvíjať cit a pochopenie pre estetickú funkciu trojrozmerných foriem a ich vzťah k priestoru a vzájomnému usporiadaniu.</i>	<i>Žiak ovláda základné pracovné operácie s elektronickými médiami, skenovanie, prenášanie digitálneho obrazu, farebné upravovanie fotografie.</i>	<i>Mediálna výchova Informatika</i>
<i>podnety hudby a literatúry, / synestetické podnety</i>	2	<i>Grafická partitúra /pokús o jej hudobnú interpretáciu</i>	<i>Rozvíjať estetické čítanie a chápanie. Obohacovať predstavivosť a fantáziu pri výtvarnom vyjadrovaní pomocou hudobnej produkcie.</i>	<i>Žiak chápe základné princípy koloru farieb, pomocou hudby vyjadruje svoje pocity. Dokáže použiť fantáziu, rytmicky komponovať dekoratívnu plochu.</i>	<i>Hudobná výchova</i>

podnety rôznych oblastí poznávania sveta	4	výtvarné hry s problematikou dejepisu alt. výtvarné hry s problematikou zemepisu	<i>Vyjadriť dejový celok vo vzťahu ku konkrétnemu prostrediu. Rozvíjať tvorivosť, obohacovať predstavivosť a fantáziu pri výtvarnom vyjadrení dejín.</i>	<i>Žiak ovláda vyjadrenie dejového celku vo vzťahu ku konkrétnemu prostrediu, používa svoju predstavivosť a fantáziu vo vzťahu k historickej problematike, uplatňuje svoje zemepisné vedomosti, svoje predstavy o spoločenských udalostiach. Ovláda výtvarné vyjadrovanie sprostredkovaných zážitkov.</i>	<i>Dejepis Geografia</i>
tradícia a identita / kultúrna krajina	2	výtvarné reakcie na rôzne typy regionálnych ornamentov /ornamentov rôznych kultúr	<i>Využívať regionálne podnety pre oboznamovanie sa s výtvarným umením a výtvarnou kultúrou ako celkom</i>	<i>Žiak chápe umenie a jeho premeny v súvislosti s historickým vývojom spoločnosti. Ovláda možnosť využitia ľudových motívov a ľudovej tvorby vo výtvarnom umení, a vhodné zakomponovanie týchto prvkov do svojej práce.</i>	<i>Multikultúrna výchova</i>
škola v galérii /galéria v škole	1	objavovanie prvkov obrazu v galerijnej zbierke alt. galéria na internete	<i>Priamy styk s voľným a úžitkovým umením v origináli – na výstavách, v galériách, v predajniach a v urbanistickom a prírodnom umení.</i>	<i>Žiak ovláda prácu s multimédiami, encyklopédiami, zbierkami obrazov, monografiami dejín umenia a možnosti ich využitia pri získavaní informácií.</i>	<i>Mediálna výchova</i>

Názov ŠVP	ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2- nižšie sekundárne vzdelávanie		
Názov ŠkVP	Škola pre život v treťom tisícročí		
Vyučovací jazyk	Slovenský		
Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra		
Predmet	Hudobná výchova		
Ročník	piaty	variant	A,B,C
Časový rozsah výučby	týždenne 1 hodina	ročne	33 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Hudobná výchova je spoločenský, organizovaný, cieľavedomý proces hudobného rozvoja jedinca a je rozhodujúca pri odovzdávaní a sprostredkovaní hudby novým generáciám, pričom zohráva dôležitú úlohu aj ako jedna z foriem realizácie tvorivosti každého človeka. Hudobnosť národa neurčuje niekoľko desiatok vynikajúcich interpretov, ale viacgeneračná vrstva zanietých percipientov hudby. Jedine hudobná výchova na základnej škole pokrýva celú populáciu, preto jej kvalita je mimoriadne dôležitá. Základnými prostriedkami hudobno-výchovnej práce sú rozmanité hudobné činnosti (vokálno-intonačné, inštrumentálne, hudobno-pohybové, percepčné), ktoré podporujú hudobnosť žiakov, ich záujem o hudbu. Vzájomným pôsobením činnostného, tvorivého a objaviteľského princípu hudobná výchova vytvára predpoklady na poskytovanie zážitkov, radosti, pozitívnych životných podnetov tak, aby sa hudba stala súčasťou života žiakov.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom je, aby žiaci získali poznatky, vedomosti a zručnosti v procese komunikácie s hudbou, aby spoznali najvýznamnejších slovenských a svetových hudobných skladateľov, aby si uvedomili svoju národnú identitu na základe osvojenia si piesní a hudobných diel, aby prostredníctvom hudobných činností boli schopní vyjadrovať svoje emócie, aby boli schopní spolupracovať pri kolektívnych činnostiach.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:
 učebnica Hudobnej výchovy pre 5., 6. a 7. ročník
 nahrávky hudobných diel slovenských a svetových skladateľov
 návštevy výchovných koncertov, opery.

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET: Hudobná výchova		Ročník: piaty 1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín			
Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy
Ako sa nám prihovára hudba	11	Čo vyjadruje hudba Rytmus Melódia Harmónia Tempo Dynamika Farba Ako počúvať hudbu Hudba na koncertnom pódii Zaspievajme si	<i>Orientácia v hudobnom priestore, analýza hudobnej skladby prostredníctvom hudobno-vyjadrovacích prostriedkov, pochopenie hudobného diela, hra na hudobných nástrojoch – reprodukcia melódií, rytmických motívov, pochopenie farby, pohybové vyjadrenie charakteru hudby, pohybové reagovanie na zmeny počas znejúcej hudby, správne spevácke návyky, rozširovanie hlasového rozsahu.</i>	<i>Žiak sa orientuje v znejúcej hudbe, vníma hudobno-výrazové prostriedky, dokáže charakterizovať a verbalizovať počúvanú hudbu, pozná mená slovenských a svetových hudobných skladateľov, reaguje pohybom na znejúcu hudbu, rytmizuje, taktuje, pohybovo stvára jednoduché tance, vytvára jednoduché inštrumentálne sprievody, spieva podľa svojich dispozícií intonačne čisto, rytmicky presne, orientuje sa v grafickom zázname piesní, pozná slovenské folklórne oblasti, piesne, tance a kroje.</i>	<i>Multikultúrna výchova</i>
Hudba spojená s inými druhmi umenia	11	Hudba a obraz Hudobná rozprávka Melodráma Rozprávková opera Opereta Muzikál Balet Zahrajme sa s hudbou Zahrajme si divadlo	<i>Sluchové rozlišovanie durových a molových súzvukov, pantomíma, hra na tele, vlastné pohybové stvárnenie hudby, sluchové rozlišovanie jednotlivých hudobných žánrov, hudobné dielo a jeho autor, správanie sa na koncertoch</i>	<i>Žiak dokáže posúdiť kvalitu vokálneho prejavu druhých, reprodukuje rôzne motívy a časti skladieb, vyjadruje hudbu tancom, vytvára pohybové improvizácie, chápe hudobné dielo.</i> <i>Žiak využíva vokálne, hudobno-pohybové, inštrumentálne činnosti v dramatickom príbehu, ovláda empatické a asertívne správanie.</i>	<i>Výtvarná výchova Literatúra Telesná výchova</i>
Prostredníctvom hudby poznávame svoju hudobnú kultúru i kultúru iných národov	11	Slovensko Česko Rakúsko Nemecko Taliansko Španielsko Francúzsko Poľsko Rusko Chorvátsko Grécko Turecko Írsko Škótsko Izrael Škandinávia Japonsko Argentína	<i>Poznávanie hudobnej kultúry Slovenska a iných národov prostredníctvom národných piesní i skladieb svetových hudobných skladateľov.</i>	<i>Žiak dokáže zaradiť počúvanú skladbu, postrehne výrazné hudobné myšlienky, vedie dialóg a dokáže hodnotiť počúvané skladby, pozná svetových hudobných skladateľov, rešpektuje multikulturalitu a odlišnosť, žiak pozná slovenské ľudové piesne svojho regiónu a typické piesne ostatných slovenských regiónov, spieva piesne dvojhlasne, intonačne čisto a rytmicky presne .</i>	<i>Multikultúrna výchova Geografia Dejepis</i>

Názov ŠVP	ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2-nižšie sekundárne vzdelávanie		
Názov ŠkVP	Škola pre život v treťom tisícročí		
Vyučovací jazyk	slovenský		
Vzdelávacia oblasť	Zdravie a pohyb		
Predmet	Telesná výchova		
Ročník	piaty	variant	A,B,C
Časový rozsah výučby	týždenne 2 hodiny	ročne	66 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet telesná výchova poskytuje základné informácie o biologických, fyzických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiak si v ňom osvojuje vedomosti, zručnosti a návyky a rozvíja schopnosti, ktoré sú súčasťou zdravého životného štýlu nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Osvojí si zručnosti a návyky na efektívne využitie voľného času a zároveň vedomosti o zdravotnom účinku osvojených zručností a návykov.

Vyučovací predmet telesná výchova rozvíja všeobecnú pohybovú výkonnosť s orientáciou na udržanie a zlepšenie zdravia. Žiak vykonáva pohybové činnosti, ktoré bezprostredne pôsobia ako prevencia civilizačných chorôb. V kognitívnej oblasti nadobudne schopnosť používať odbornú terminológiu osvojených pohybových činností a oblastí poznatkov, vie zostaviť a používať rozcvičenie pred vykonávaním pohybovej činnosti, dodržiava osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností súťažného charakteru.

Získané kompetencie žiak využije aj v bežnom živote pri ochrane prírody, vlastného zdravia a zdravom spôsobe života.

Na vyučovanie telesnej výchovy sa žiaci spájajú z dvoch tried toho istého ročníka a delia na dve skupiny – chlapci a dievčatá.

Ciele vyučovacieho predmetu

Všeobecným cieľom telesnej a športovej výchovy ako vyučovacieho predmetu je umožniť žiakom primerane osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti na primeranej úrovni, zvyšovať svoju pohybovú gramotnosť, rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti, zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej pohybovej aktivity pôsobiť a dbať o zdravie, vytvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite, telesnej výchove a športu s ohľadom na ich záujmy, predpoklady a individuálne potreby ako súčasť zdravého životného štýlu a predpokladu schopnosti celoživotnej starostlivosti o vlastné zdravie.

Špecifickým cieľom predmetu je, aby žiaci končiaci základnú školu:

- *mali vytvorenú predstavu o význame telesnej výchovy na upevňovaní aktívneho zdravia,*
- *poznali účinok vykonávaných cvičení na organizmus,*
- *prejavovali záujem o pohybové činnosti, mali pozitívny postoj k telovýchovnej a športovej činnosti, aby tieto boli súčasťou ich každodenného života,*
- *mali zodpovedajúcu úroveň pohybových schopností v súlade s ich pohybovými predpokladmi,*
- *mali osvojené pohybové činnosti, z ktorých si dokážu vytvoriť pohybové programy pre vlastnú potrebu,*
- *aktívne využívali základnú terminológiu, pravidlá osvojených pohybových činností,*
- *boli schopní primerane hodnotiť telesný rozvoj a pohybovú výkonnosť svoju i spolužiakov,*
- *vedeli sa aktívne zapojiť do riadenia edukačného procesu (vedenie družstva, rozcvičenia, poskytnúť pomoc a pod.).*

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú všetky učebné prostriedky a telocvičné náradie, ktoré je v škole k dispozícii. Vyučovací proces bude prebiehať podľa možnosti vždy v niektorej z učební telesnej výchovy: malá telocvičňa, veľká telocvičňa, gymnastické štúdio, školské ihrisko, ihrisko s umelým trávnikom.

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET: Telesná výchova

Ročník: piaty
2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín

Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy
Všeobecná gymnastika	priebežne	Základná gymnastika Kondičná gymnastika Relaxačné a kompezačné cvičenia Pohybové hry	zásady držania tela, správne držanie tela, chybné držanie tela; základné názvoslovie telesných cvičení; pohybové prostriedky všeobecnej gymnastiky; štruktúra gymnastickej jednotky - úvodná, prípravná, hlavná, záverečná časť vyučovacej hodiny; prípravné, imitačné cvičenie, metodický postup osvojovania a zdokonaľovania polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb; organizačná činnosť na vyučovacej jednotke (hodine); zdravotne orientovaná zdatnosť, pohybový režim, redukcia hmotnosti, obezity; pozitívny životný štýl.	Žiak -správne pomenuje a popíše jednotlivé cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary -zostaví a vedie rozcvičenie -prakticky ukáže gymnastické cvičenia, ovláda cvičebné väzby a pohybové kombinácie s ich vykonaním v zostave jednotlivca alebo skupiny -má poznatky z organizácie, bezpečnosti, dopomoci, záchrany, uplatňuje optimálnu techniku pri vykonávaní základných gymnastických polôh, lokomočných pohyboch, cvičebných tvaroch -vie ohodnotiť techniku, estetiku a kompozíciu (obsahovú skladbu) konaného gymnastického cvičenia, -postrehne a posúdi chyby v predvedení, držaní tela, rozsahu pohybov, svalovom napätí, ochabnutosti tela -určí svoju individuálnu pohybovú úroveň	Osobnostný rozvoj Zdravotná výchova
Atletika	20	Špecifické poznatky Technika behu Nízky a polovysoký štart Beh na 60 m Beh na 1000 m 12 min. beh Štafetový beh Skok do diaľky skrčmo Hod loptičkou	základná terminológia a systematika atletických disciplín technika atletických disciplín základné pravidlá súťaženia a rozhodovania atletických súťaží organizácia súťaží (časomerač, rozhodca, zapisovateľ) zásady fair-play bezpečnosť a úrazová zábrana zásady hygieny a vplyv atletiky na zdravý vývin mládeže	Žiak -sa orientuje v základných atletických disciplínach, charakterizuje ich a prakticky demonštruje -uvedomuje si význam a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu a využíva ich vo svojej spontánnej pohybovej aktivite, -pozná základné pravidlá atletických disciplín -pod dohľadom pedagóga je schopný pomáhať pri organizácii a rozhodovaní atletických súťaží -pozná význam rozcvičenia a vie sa aktívne zapojiť do jeho vedenia -pozná a v živote uplatňuje zásady fair-play ako súťažiaci, rozhodca, organizátor, divák	Environmentálna výchova Zdravotná výchova OČAP

Základy gymnastických športov Športová gymnastika	20	Špecifické poznatky Statické cvičebné tvary/polohy/ Dynamické cvičebné tvary/pohyby/ Špeciálne gymnastické cvičenia Preskoky Hrazda Základné cvičebné tvary Hrazda doskočná	význam a zmysel vykonávania gymnastických športov zásady držania tela, esteticko-pohybové prostriedky gymnastických športov preval vzad a vpred kotúľ vpred kotúľ vzad stoj na rukách -premet bokom obojručne -cvičenie na správne držanie tela -lokomočné pohyby/chôdza,beh,preskoky/ obraty na mieste -skoky pldrazom -kombinácie akrobatických cvičebných tvarov s lokomočnými pohybmi,obratmi,skokmi v priestore -nácvič jednotlivých fáz preskoku prípravné a imitačné cvičenia -výskok do vzporu drepno na debnu a zoskok -výskok do vzporu roznožmo nadebnu, zoskok -roznožka cez kozu na šírku -skrčka cez kozu na šírku Základné polohy – -vis vnesmo, vis strmhlav, vis vnesmo jazdmo -vzpor vpredu,vzpor sedmo vzadu,vzpor sedmo jazdmo,vzpor jazdmo -náskoky zo zhybu stojmo nadhmatom/CH/prešvih skrčmo -výmyk jednonož opakované zhyby/D/ -prešvihy únožmo vpred,vzad vo vzpore vpredu zo vzporu vpredu-zákmih do stoja na zemi zo vzporu sedmo vzadu-prednožením-povyše-stoj -opakované zhyby vo vise/CH/ -kmihanie vo vise/CH/ Kruhy -vis vnesmo,vis strmhlav,zhyb -náskoky z čelného postavenia -zo vzporu stojmo-prešvih únožmo do vzporu sedmo jazdmo -odrazom znožmo vzpor drepno	Žiak -pozná gymnastické športy, vie popísať disciplíny, ich cvičebný obsah, zameranie, a cieľ -správne pomenuje cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary -zostaví a vedie rozcvičenie so zameraním na vybraný gymnastický šport -prakticky ukáže imitačné, prípravné cvičenia, základné cvičebné tvary, zaradí a predvedie pohybové kombinácie v zostave jednotlivca alebo skupiny -uplatňuje optimálnu techniku pri vykonávaní gymnastických polôh, lokomočných pohyboch, cvičebných tvaroch -ohodnotí techniku, estetiku a skladbu gymnastického cvičenia v disciplínach vybraného gymnastického športu -dokáže postrehnúť chyby v predvedení, držaní tela, rozsahu pohybu, svalovom napätí, pozná práva a povinnosti v gymnastickom preteku -vie posúdiť reálne svoju individuálnu športovú úroveň Žiak -prakticky ukáže základné cvičebné tvary -dbá o bezpečnosť pri cvičení -vie pomôcť pri prevedení daného cviku -uplatňuje správnu techniku prevedenia cvikov -dokáže posúdiť svoje schopnosti a na podľa toho si stanoví počet opakovaní cviku Žiak -udrží rovnováhu na kladine -vykoná jednoduché cviky -dbá na správne držania tela --vie poskytnúť pomoc	Estetická výchova Zdravotná výchova OČAP
--	----	--	--	--	---

		Herné kombinácie Herné činnosti jednotlivca: -s početnou prevahou útočníkov nad obrancami -traja proti jednému, dvaja proti jednému, traja proti dvom -uvolňovanie bez lopty -chytenie lopty v pohybe a zastavenie – dvojtaktom, skokom, krokom -uvolnenie s loptou : obrátkou vpred, vzad , dribling na mieste a v pohybe -prihrávka : horná jednou rukou , trčením dvoma rukami a jednou rukou , z miesta na stojaceho alebo pohybujúceho sa spoluhráča -streľba: z miesta z krátkej vzdialenosti jednou rukou	Žiak -ovláda vedie lopty -ukáže rôzne spôsoby prihrávky -vie sa uvoľniť a pracovať na palubovke tak, aby sa uvoľnili spoluhráči	
	Volejbal	-základné pravidlá -základná terminológia -charakteristika techniky a taktiky osvojovaných herných činností -organizácia zápasov a činnosť rozhodcov -zásady hygieny , úrazovej zábrany	Žiak - ovláda pravidlá hry -používa športovú terminológiu -dodržiava pravidlá bezpečného športu -dbá na bezpečnosť a ochranu zdravia seba i spoluhráčov	Osobnostný rozvoj
	Základy herných systémov	-hra pri zníženom počte hráčov /2-2,3-3,4-4 / , každý hráč je nahrávačom -hra /6-6/ -postavenie hráčov pri podaní súpera	Žiak -popíše techniku herných činností -ovláda funkcie jednotlivých hráčov	Matematika
	Herné kombinácie	Útočné kombinácie: s nahrávačom pri sieti prihrávka-nahrávka Obranné kombinácie: postavenie pri podaní súpera s nahrávačom pri sieti postavenie proti útoku súpera s jednoblokom	Žiak -ukáže nahrávku, prihrávku -pozná svoje miesto v hráčskom poli -ovláda princíp blokovania súpera	
	Herné činnosti jednotlivca	-odbitie obojručne zhora z miesta , pred sebou, nad seba -odbitie zhora po pohybe odbitie zhora pod uhlom -obojručne zdola z miesta, pred sebou -podanie zdola -prihrávka obojručne zhora, zdola na nahrávača pod sieťou -nahrávka pred seba	Žiak -pozná techniku práce s loptou -ovláda predpísané činnosti s loptou	

		Futbal Herné systémy Herné činnosti jednotlivca Herné kombinácie	-základné pravidlá -základná terminológia -charakteristika techniky a taktiky osvojovaných herných činností -organizácia zápasov a činnosť rozhodcov -zásady hygieny, úrazovej zábrany Postupný útok –útok zakončiť strelbou Osobná obrana – rozdelenie úloh hráčom na osobné bránenie Útočné : -stavanie sa, uvoľňovanie, nabíehanie -prihrávky: po zemi na krátku a strednú vzdialenosť, oblúkom, vnútornou stranou chodidla, vnútorným priehlavkom, hlavou v stoji, na hráča, -preberanie lopty: vnútornou, vonkajšou stranou, zašliapnutím, stehnom, priehlavkom -vhadzovanie lopty -vedenie lopty: priamo, vnútornou stranou nohy -obchádzanie súpera: kľučkou, obhodením -strelba: z miesta a po prihrávke Obranné : -obsadzovanie hráča s loptou, bez lopty -zachytením prihrávky súpera -vypichnutím Hra brankára: -stavanie sa chyťanie a vyrážanie lôpt Útočné po prihrávke: /2:1,3:2,4:2/ Obranné kombinácie: -vzájomné zabezpečovanie	Žiak -používa futbalovú terminológiu -ovláda základné pravidlá a dodržiava ich -dokáže pomáhať pri rozhodovaní zápasu Žiak -popíše postavenie hráčov -dbá na dodržiavanie herných pravidiel Žiak -zostaví a prakticky vedie rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou -vedie nácvik jednotlivých herných činností -ukáže aktívne ovládanie lopty -pozná hru útočníka -dokáže účinne brániť protihráčom v hre Žiak -stanoví jednoduchú hernú taktiku -pozná a v živote uplatňuje zásady fair-play ako súťažiaci, rozhodca, organizátor, divák	Osobnostný rozvoj Zdravotná výchova Etická výchova
Testovanie	6	Člnkový beh 10 x 5m Skok do diaľky z miesta Ľah – sed Beh 12min. Výdrž v zhybe	Organizačné zabezpečenie testovania Testovanie výkonnosti žiakov	Žiak -podá svoj najlepší osobný výkon pri plnení testovacích činností	Etická výchova OČAP

Názov ŠVP	ŠVP 2. stupňa ZŠ v SR, ISCED 2- nižšie sekundárne vzdelávanie		
Názov ŠkVP	Škola pre život v treťom tisícročí		
Vyučovací jazyk	Slovenský		
Vzdelávacia oblasť	Zdravie a pohyb – voliteľný predmet		
Predmet	Športová príprava		
Ročník	piaty	variant	C
Časový rozsah výučby	Týždenne 6 hodín	ročne	198 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Športové triedy sú určené na systematickú športovú prípravu športovo talentovaných žiakov. Činnosť v nich je zameraná na optimálny rozvoj pohybových predpokladov žiakov na konkrétne športové odvetvie a zvyšovanie ich športovej výkonnosti. Predmet športová príprava sa v 5.ročníku bude vyučovať v rozsahu 6 vyučovacích hodín týždenne v troch dvojhodinových celkoch na umelom trávniku, v telocvični alebo v gymnastickom štúdiu. V jednej športovej triede budú zaradení žiaci do dvoch skupín – futbal a gymnastika. Úlohou športovej prípravy je upevňovať zdravie a na základe rozvoja všeobecnej a špeciálnej pohybovej výkonnosti a rastu športovej výkonnosti ďalej rozvíjať motiváciu pre športový tréning.

Športové triedy sú súčasťou systému vrcholového športu v Slovenskej republike.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom športovej prípravy - futbal je optimálny rozvoj individuálneho herného výkonu podľa veku pre očakávaný budúci vrcholový herný výkon tak, aby tento mohol byť bez problémov integrovaný do vrcholového herného výkonu družstva. Iba kvalitná príprava talentov vytvorí základné predpoklady pre úspešnú prácu v Ďalších útvaroch talentovanej mládeže, v ďalších článkoch vrcholového futbalu.

Cieľom športovej prípravy – gymnastika je rozvoj koordinácie pohybov v priestore a čase, rozvoj dynamických silových schopností, správneho držania tela a funkčnej stability vestibulárneho aparátu. Preto sa veľké úsilie venuje špeciálnej kondičnej príprave.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú miniihrisko s umelým trávnikom, telocvične a gymnastické štúdio.

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET: Športová príprava - futbal		Ročník: piaty 6 hodín týždenne, spolu 198 vyučovacích hodín			
Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy
Herná príprava	79	Herné systémy Herné kombinácie Herné činnosti jednotlivca Štandardné situácie	Systém postupného útoku, založenie útoku brankárom, vedenie útoku, narábanie s priestorom, útočné kombinácie, obranné kombinácie, prihrávanie, obsadzovanie hráča bez lopty, odobratie lopty, kop do bránky, pokutový kop, tréning brankára	Hráč vie zaujať postavenie, vie zaujať v zápase takú kvalitu herných činností, aby bol schopný hrať podľa pravidiel, vie využívať priestor a zachovať hráčske funkcie, vie sa koncentrovať na hru po strate lopty.	Ochrana zdravia človeka
Kondičná príprava	79	Rozvoj vytrvalosti Rozvoj rýchlosti Rozvoj relatívnej a odrazovej sily dolných končatín Rozvoj koordinačných schopností	Rôzne formy vytrvalostného behu, jazda na bicykli, riadená hra na ihrisku, zaťaženie maximálnej intenzity 5-6 sekúnd, rýchlosť vykonávania herných činností, posilňovanie chrbtových a brušných svalov, skoky, výskoky v rôznych obmenách, cvičenie spojené s hernými zručnosťami, špeciálne cvičenia.	Žiak zvláda požiadavky na hráčov v kondičnej príprave podľa výkonnostnej tabuľky.	
Teoretická príprava	30	Pravidlá hry Životospráva Hygiena Pitný režim Výživa	Význam pohybových schopností, technická stránka herných činností a ich využitie v hre, individuálna taktika, spolupráca skupiny hráčov, pravidlá hry, analýza hry družstva a vlastného herného výkonu, sledovanie zápasu vyspelých hráčov.	Žiak vie vysvetliť význam športu pre zdravie, požiadavky na správny denný režim hráča, dodržiava osobnú hygienu v priebehu tréningu a po ňom, uplatňuje zásady bezpečného správania, ovláda základné pravidlá futbalu.	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana človeka a zdravia
Psychologická príprava	10	Vytváranie postojov Rozvoj poznávacích schopností Rozvoj kladných črt osobnosti Rozvoj psychickej odolnosti	Kladný vzťah k športu – futbalu, rozvoj zmyslového vnímania, koncentrácie, detskej predstavivosti, pamäťovej kapacity, rozvoj vôľových a morálnych vlastností, sebadôvera, sebadôvery, spolupatričnosti, vytváranie odolnosti voči rôznym záťažiam.	Žiak chápe pojmy a inštrukcie zo strany trénera, preukazuje pozitívny postoj k tréningovému procesu, preukazuje istotu v činnostiach preberaných v tréningovom procese, ovláda svoje správanie – emotívnosť, spolupracuje s ostatnými spoluhráčmi.	Osobný a sociálny rozvoj

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET: Športová príprava - gymnastika

Ročník: piaty
6 hodín týždenne, spolu 198 vyučovacích hodín

Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy
Kondičná príprava	79	Všestranne rozvíjajúce cvičenia Nadstavbové cvičenia	Rýchlostné silové cvičenia pre svalstvo paží, cvičenia pre rozvoj pohyblivosti lopatkovej sústavy a paží, odrazových schopností dolných končatín, pohyblivosti bedrového a členkového kĺbu, sily svalstva prednej časti trupu Výmyky na hrazde, stojka na rukách saltá vpred a vzad,	Žiak vie na lane bez prírazu 6-8 záberov, zhyby vo vise, skok do diaľky z miesta v dĺžke svojej telesnej výšky, sed roznožný čelne i bočne, most s výdržou, stoj v stojí spojnóm na lavičke s predklonom	Ochrana zdravia človeka
Technická príprava	79	Prostné Preskoky Hrazda Skoky na trampolíne	Premet vpred, stojka na rukách, obraty okolo pozdĺžnej osi tela, skoky odrazom znožmo, roznožka, prípravné cvičenie na premet vzad, vis, výmyk, skoky roznožmo, skrčmo, s obratom	Žiak vie vykonať premet vpred,, stojku na rukách, vybraný priamy preskok, výmyk na hrazde, skoky roznožmo, skrčmo s obratom.	
Teoretická príprava	30	Názvoslovie Hodnotenie výkonu Cvičenia na správne držanie tela	Názvoslovie cvičebných tvarov a používaných prostriedkov na posilňovanie, základy hodnotenie výkonu, pravidlá striedania náradia, výška náradia, Správne držanie tela v rôznych postojoch.	Žiak vie pomenovať aktuálne cvičebné tvary a pozná ich obťažnosť, definovať svoje slabšie a silnejšie disciplíny, techniku aktuálnych cvičebných tvarov.	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana človeka a zdravia
Psychologická príprava	10	Vytváranie postojev a motivácie Regulácia psychických stavov Spoločenské správanie gymnastu	Pozitívny postoj k zvýšenému tréningovému a súťažnému zaťaženiu, potreba kvality výkonu, upevňovanie vôľových a mravných vlastností, objektívne hodnotenie vlastných schopností, prosociálne cítenie, aktívna vzájomná pomoc.	Žiak má pozitívny vzťah ku gymnastike, podáva čo najlepší osobný výkon, samostatne a iniciatívne sa zapája do tréningového procesu, objektívne a spravodlivo hodnotí svoje výkony a výkony ostatných, ochotne komunikuje s trénerom, spolupracuje a aktívne pomáha ostatným členom družstva.	Osobný a sociálny rozvoj

Názov ŠVP	ŠVP 1. stupňa ZŠ v SR, ISCED 1- primárne vzdelávanie		
Názov ŠkVP	Škola pre život v treťom tisícročí		
Vyučovací jazyk	Slovenský		
Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra		
Predmet	Hudobná výchova		
Ročník	prvý	variant	A,B,C,D
Časový rozsah výučby	týždenne 1 hodina	ročne	33 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Poslaním hudobnej výchovy ako výchovno-vzdelávacieho predmetu na ZŠ je vytvárať plnohodnotnú protiváhu k prevažne vzdelávacím, náukovo orientovaným predmetom vyučovania.

Hudobná výchova pomáha rozvíjať citový svet žiakov v otvorenej atmosfére radosti a lásky, formou partnerského dialógu učiteľa so žiakmi - bez mentorovania, autoritárstva a tlaku na hromadenie vedomostí.

Formuje mravné vzťahy žiakov k prostrediu v škole i v rodine, prehĺbuje ich pozitívny vzťah k prírode, ku všetkým prejavom života, napomáha ich socializácii v kontexte regiónu i celej spoločnosti. Posilňuje ich vrodené prirodzené predpoklady a sklony k hravosti, spontánnosti, ich schopnosť údivu a očarenia, celostnosť ich vnímania obrazov a modelov okolitého sveta. Vedie ich k uvedomeniu a rozlišovaniu mravných i estetických hodnôt, k otvorenosti a tvorivosti.

Hudba je pre žiakov v 1. ročníku predovšetkým hrou, predmetom detského experimentovania, príležitosťou na uplatnenie poznávacieho a objaviteľského inštinktu, bránou do zákonitostí života.

Ciele vyučovacieho predmetu

Prebúdzajú záujem žiakov o svet zvukov a hudby v súvislosti s ich vývojovými predpokladmi na báze a princípoch detskej hry a jej rôznych foriem (senzomotorická, napodobujúca, námetová, funkčná, fantastická ap.).

Na tomto základe utvárať ich prvé predpoklady pre primerané vnímanie zvukovosti hudobných štruktúr, pre vlastný spev, inštrumentálnu hru a ostatné prejavy na báze hudby (pohyb, tanec, dramatické gesto, slovesný a výtvarný prejav ap.).

Rozospievať deti, uvoľňovať detskú motoriku, rozvíjať hudobnú pozornosť, pamäť, predstavivosť, zmysel pre zvuk, tóny a ich kvality a vzťahy medzi nimi.

Pestovať zmysel pre časopriestor hudby (rytmus, metrum, tempo), dynamiku a artikuláciu.

Zjednocovať a kultivovať kolektívny spev triedy i ostatné s hudbou spojené prejavy žiakov.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- *Kopinová, L., Ružičková, T., Damboráková, V.: Učebnica HV pre 1. ročník základných škôl*
- *magnetofónový záznam detských piesní, tanečných melódií*
- *hudobné CD pre 1. ročník ZŠ*
- *edukačné CD – Detský kútik, Infovek*
- *Orffov inštrumentár hudobných nástrojov.*

Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, 977 01 Brezno

PREDMET: Hudobná výchova

Ročník: prvý
1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Tematický celok	Časová dotácia	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy Medzipredmetové vzťahy
Vokálne činnosti	20	Detské popevky, riekanky, vyčítanky, piesne o prírode, o zvieratkách, so žartovnými príbehmi, o živote v rodine i v škole, hudobné rozprávky, krátke inštrumentálne skladby (najmä tance, pochody, uspávanky), ale aj úryvky z iných skladieb, ľudové a umelé detské hudobno-pohybové (tanečné) hry realizované v súlade s hudbou.	<i>Prebúdzať u žiakov záujem o poznávanie a interpretovanie riekaniek, piesní s rôznou tematikou (detské, ľudové, o zvieratkách, o škole)</i>	Žiak -funkčne drží telo -pri speve správne dýcha -zreteľne artikuluje -kultivovane spieva v rozsahu c1-a -vie vytvoriť melodickú otázku a odpoveď -melodizuje text, mená, riekanky s oporou grafického názoru a pohybu	Environmentálna výchova Dopravná výchova Slovenský jazyk Výtvarná výchova Prírodoveda
Inštrumentálne činnosti	3		<i>Vedieť hrať na jednoduchých hudobných nástrojoch. Rozoznávať rytmus, dynamiku, tempo.</i>	- používa hru na telo -hrá jednoduché rytmy na detských hudobných nástrojoch - rozoznáva a napodobňuje charakteristické zvuky a javy z prírody, okolitého prostredia a sveta rozprávok	Mediálna výchova Multikultúrna výchova Slovenský jazyk
Percepčné činnosti	3		<i>Pozorne počúvať a vnímať vokálne a inštrumentálne skladby. Vedieť vyjadriť zážitok slovom, pohybom, výtvarne. Vedieť sluchom rozoznať hudobné nástroje: husle, klavír, bubienok, xylofón.</i>	- je aktívnym a vnímavým poslucháčom - nie je manipulovateľný náhodnou a agresívnou ponukou subkultúry a reklamy	Mediálna výchova Multikultúrna výchova Výtvarná výchova Informatická výchova
Hudobno– pohybové činnosti	3		<i>Vedieť pohybom vyjadriť rytmus a charakter piesne, hudobné. skladby. Vytvárať jednoduché sprievody hrou na tele. Naučiť sa jednoduchý ľudový tanec.</i>	-reaguje na hudbu a vie pohybom vyjadriť rytmus (krok, chôdza, dopredu, dozadu,...) - aktívne používa hru na telo - pohybom vie vyjadriť stúpanie-klesanie melódie, silno – slabo, vysoko – nízko, pomaly – rýchlo	Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Telesná výchova Informatická výchova
Hudobno-dramatické činnosti	4		<i>Pripraviť si jednoduché hudobno– dramatické vystúpenie.</i>	- bude vedieť zdramatizovať s využitím jednoduchých hudobných nástrojov, hry na ozvenu, hry na telo, jednoduchý príbeh	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Telesná výchova Slovenský jazyk

Záver

Školský vzdelávací program Základnej školy s materskou školou Karola Rapoša, Ul. Pionierska 4 v Brezne ISCED 1 – pre prvý ročník ZŠ a ISCED 2 – pre piaty ročník ZŠ pod názvom „Škola pre život v treťom tisícročí“ vychádza zo štátneho vzdelávacieho programu, skúseností, tradícií, požiadavky rodičov, dlhodobod dosahovaných výsledkov a koncepcie rozvoja. Naplnením jeho cieľov dáme žiakom prvého a piateho ročníka našej školy východisko pre získanie kvalitného primárneho a nižšieho sekundárneho vzdelávania.

V Brezne, 28.8.2008

koordinátorka ŠkVP – ISCED 1

koordinátorka ŠkVP – ISCED 2

Školský vzdelávací program Základnej školy s materskou školou Karola Rapoša, Ul. Pionierska 4 v Brezne bol prerokovaný v pedagogickej rade školy.

riaditeľka školy

Školský vzdelávací program Základnej školy s materskou školou Karola Rapoša, Ul. Pionierska 4 v Brezne bol prerokovaný v rade školy.

predsedníčka rady školy

Školský vzdelávací program Základnej školy s materskou školou Karola Rapoša, Ul. Pionierska 4 v Brezne bol schválený zriaďovateľom školy – mestom Brezno.

primátor mesta